

KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 20.12.2011 r.
KOM(2011) 896 wersja ostateczna

2011/0438 (COD)

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie zamówień publicznych

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SEC(2011) 1585}
{SEC(2011) 1586}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

- **Podstawa i cele wniosku**

Strategia „Europa 2020” na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu [COM(2010) 2020] opiera się na trzech współzależnych i wzajemnie uzupełniających się obszarach priorytetowych: rozwoju gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach; wspieraniu gospodarki niskoemisyjnej, efektywniej korzystającej z zasobów i konkurencyjnej; oraz wspieraniu gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną.

Zamówienia publiczne odgrywają kluczową rolę w strategii „Europa 2020” jako jeden z instrumentów rynkowych wykorzystywanych w celu osiągnięcia tych celów poprzez poprawę otoczenia biznesu i warunków wprowadzania innowacji w przedsiębiorstwach oraz poprzez sprzyjanie szerszemu wykorzystaniu ekologicznych zamówień publicznych wspierających przejście na gospodarkę niskoemisyjną, efektywniej korzystającą z zasobów. Równocześnie w strategii „Europa 2020” podkreśla się, że polityka zamówień publicznych musi zagwarantować jak najbardziej wydajne wykorzystanie środków publicznych, a rynki zamówień muszą pozostać otwarte w całej Unii.

W obliczu tych wyzwań należy zrewidować i unowocześnić obowiązujące prawodawstwo dotyczące zamówień publicznych w celu lepszego dopasowania przepisów pod kątem zmieniającej się sytuacji politycznej, społecznej i gospodarczej.

W komunikacie Komisji z dnia 13 kwietnia 2011 r. „Akt o jednolitym rynku: Dwanaście dźwigni na rzecz pobudzenia wzrostu gospodarczego i wzmocnienia zaufania” wśród dwunastu działań priorytetowych, które instytucje Unii Europejskiej mają przyjąć do końca 2012 r., wymieniono rewizję i unowocześnienie przepisów dotyczących zamówień publicznych w celu uelastycznienia procedur udzielania zamówień oraz umożliwienia lepszego wykorzystania zamówień publicznych do wsparcia pozostałych obszarów polityki.

Niniejszy wniosek ma dwa uzupełniające się cele:

- poprawę skuteczności wydatków publicznych w celu zagwarantowania możliwie najlepszych rezultatów zamówień pod względem relacji jakości do ceny. Oznacza to w szczególności uproszczenie i uelastycznienie obowiązujących zasad udzielania zamówień publicznych. Usprawnione i skuteczniejsze procedury będą korzystne dla wszystkich wykonawców i ułatwią uczestnictwo zarówno MŚP, jak i oferentom transgranicznym.
- umożliwienie lepszego wykorzystania zamówień publicznych przez zamawiających do wspierania wspólnych celów społecznych, takich jak: ochrona środowiska, bardziej efektywne gospodarowanie zasobami i większa efektywność energetyczna, przeciwdziałanie zmianom klimatu, promowanie innowacji, zatrudnienia i włączenia społecznego, a także zapewnienie możliwie najlepszych warunków dla świadczenia wysokiej jakości usług publicznych.

- **Kontekst ogólny**

Zamówienia publiczne mają istotny wpływ na ogólne wyniki gospodarcze Unii Europejskiej. Europejskie instytucje publiczne wydają na dostawy, roboty budowlane i usługi około 18% PKB. Ze względu na wolumen zakupów zamówienia publiczne można wykorzystać jako skuteczną dźwignię dla realizacji jednolitego rynku wspierającego inteligentny i zrównoważony rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu.

Obecna generacja dyrektyw w sprawie zamówień publicznych – dyrektywa 2004/17/WE¹ oraz dyrektywa 2004/18/WE² – stanowi efekt długiego procesu ewolucji prawa, który rozpoczął się w 1971 r. wraz z przyjęciem dyrektywy 71/305/EWG. Głównym celem wspomnianych dyrektyw jest zapewnienie wykonawcom działającym na jednolitym rynku możliwości korzystania w pełni z podstawowych swobód w dziedzinie zamówień publicznych poprzez zagwarantowanie przejrzystych i niedyskryminacyjnych procedur.

Kompleksowa ocena ekonomiczna wykazała, że dyrektywy w sprawie zamówień publicznych w znacznym stopniu osiągnęły swoje cele. Przyczyniły się do większej przejrzystości i wyższego poziomu konkurencji przy jednoczesnych wymiernych oszczędnościach uzyskanych za pomocą niższych cen.

Zainteresowane podmioty zwróciły jednak uwagę na konieczność przeprowadzenia rewizji dyrektyw w sprawie zamówień publicznych w celu uproszczenia przepisów, zwiększenia ich skuteczności i efektywności oraz ich lepszego dopasowania pod kątem zmieniającej się sytuacji politycznej, społecznej i gospodarczej. Usprawnione i skuteczniejsze procedury zwiększą elastyczność instytucji zamawiających, będą korzystne dla wszystkich wykonawców i ułatwią uczestnictwo zarówno MŚP, jak i oferentom transgranicznym. Udoskonalone przepisy dotyczące zamówień publicznych umożliwią również instytucjom zamawiającym lepsze wykorzystanie zamówień publicznych do wspierania wspólnych celów społecznych, takich jak: ochrona środowiska, bardziej efektywne gospodarowanie zasobami i większa efektywność energetyczna, przeciwdziałanie zmianom klimatu, promowanie innowacji, zatrudnienia i włączenia społecznego, a także zapewnienie możliwie najlepszych warunków dla świadczenia wysokiej jakości usług publicznych. Kierunki te zostały potwierdzone przez wyniki konsultacji z zainteresowanymi podmiotami przeprowadzonych przez Komisję wiosną 2011 r., kiedy znacząca większość zainteresowanych stron poparła wniosek o przegląd dyrektyw w sprawie zamówień publicznych w celu ich lepszego dostosowania do nowych wyzwań, z którymi mierzą się zarówno instytucje zamawiające, jak i wykonawcy.

- **Obowiązujące przepisy w dziedzinie, której dotyczy wniosek**

Niniejszy wniosek, wraz z wnioskiem dotyczącym nowej dyrektywy sektorowej, ma na celu zastąpienie dyrektyw 2004/17/WE i 2004/18/WE stanowiących podstawowe elementy ram prawnych Unii Europejskiej w zakresie zamówień publicznych.

Przedmiotową dyrektywę uzupełniać będą dodatkowe elementy tych ram prawnych:

¹ Dyrektywa 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. koordynująca procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, Dz.U. L 134 z 30.4.2004, s. 1.

² Dyrektywa 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi, Dz.U. L 134 z 30.4.2004, s. 114.

- dyrektywa 2009/81/WE³, która ustanawia szczególne zasady dotyczące zamówień obronnych i newralgicznych zamówień dotyczących bezpieczeństwa;
- dyrektywa 89/665/EWG⁴, która ustanawia wspólne standardy w odniesieniu do krajowych procedur odwoławczych w celu zagwarantowania dostępności szybkich i skutecznych środków odwoławczych we wszystkich państwach członkowskich w przypadku, gdy oferenci uznają, że zamówienia zostały udzielone w sposób nieuczciwy.

- **Spójność z pozostałymi obszarami polityki i celami Unii**

Niniejsza inicjatywa służy realizacji strategii „Europa 2020” na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu [COM (2010) 2020] oraz projektów przewodnich strategii „Europa 2020”: „Europejska agenda cyfrowa” [COM (2010) 245], „Unia innowacji” [COM (2010) 546], „Zintegrowana polityka przemysłowa w erze globalizacji” [COM (2010) 614], „Energia 2020” [COM (2010) 639] oraz „Europa efektywnie korzystająca z zasobów” [COM (2011) 21]. Służy również realizacji Aktu o jednolitym rynku [COM (2011) 206], w szczególności jego dwunastego działania priorytetowego „Zmiana i unowocześnienie przepisów dotyczących zamówień publicznych”, który stanowi inicjatywę strategiczną w ramach programu prac Komisji na rok 2011.

2. KONSULTACJE Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCENA SKUTKÓW

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Metody konsultacji, główne sektory objęte konsultacjami i ogólny profil respondentów

W dniu 27 stycznia 2011 r. Komisja opublikowała „Zieloną księgę w sprawie modernizacji polityki UE w dziedzinie zamówień publicznych – W kierunku zwiększenia skuteczności europejskiego rynku zamówień”⁵, rozpoczynając szeroko zakrojone konsultacje publiczne na temat wariantów zmian legislacyjnych służących ułatwieniu i uelastycznieniu udzielania zamówień oraz umożliwiających lepsze wykorzystanie zamówień publicznych na rzecz pozostałych obszarów polityki. Celem zielonej księgi była identyfikacja kluczowych obszarów reform oraz uzyskanie od zainteresowanych podmiotów opinii na temat konkretnych wariantów zmian legislacyjnych. Omawiane zagadnienia obejmowały konieczność uproszczenia i uelastycznienia procedur, strategiczne wykorzystanie zamówień publicznych na rzecz pozostałych obszarów polityki, poprawę dostępu do zamówień publicznych dla MŚP oraz zwalczanie zjawisk faworyzowania, korupcji i konfliktów interesów.

³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniająca dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE, Dz.U. L 216 z 20.8.2009, s. 76.

⁴ Dyrektywa Rady 89/665/EWG z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do stosowania procedur odwoławczych w zakresie udzielania zamówień publicznych na dostawy i roboty budowlane, Dz.U. L 395 z 30.12.1989, s. 33.

⁵ COM (2011) 15: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0015:FIN:PL:PDF>.

Konsultacje publiczne zakończyły się w dniu 18 kwietnia 2011 r. i spotkały się ze znaczącym odzewem. Ogółem wpłynęło 623 odpowiedzi od różnych grup zainteresowanych podmiotów, w tym od instytucji administracji centralnej państw członkowskich, lokalnych i regionalnych publicznych nabywców oraz ich stowarzyszeń, przedsiębiorstw, stowarzyszeń branżowych, środowisk akademickich, organizacji społeczeństwa obywatelskiego (w tym związków zawodowych) oraz obywateli. Najwięcej odpowiedzi wpłynęło ze Zjednoczonego Królestwa, Niemiec, Francji oraz w mniejszym stopniu z Belgii, Włoch, Niderlandów, Austrii, Szwecji, Hiszpanii i Danii.

Wyniki konsultacji zestawiono w dokumencie podsumowującym⁶ oraz przedstawiono i omówiono podczas konferencji publicznej w dniu 30 czerwca 2011 r.⁷.

Streszczenie odpowiedzi oraz sposób ich uwzględnienia

Zdecydowana większość zainteresowanych podmiotów pozytywnie oceniła inicjatywę Komisji dotyczącą przeglądu obecnej polityki zamówień publicznych. Spośród różnych tematów omawianych w zielonej księdze zainteresowane podmioty szczególnie duży nacisk kładły na konieczność uproszczenia procedur oraz ich uelastycznienia. Zdecydowana większość zainteresowanych podmiotów ze wszystkich grup poparła, na przykład, koncepcję umożliwienia szerszego stosowania procedury konkurencyjnej z negocjacjami. Silne poparcie uzyskały również działania na rzecz zmniejszenia obciążeń administracyjnych związanych z wyborem oferenta.

Jeśli chodzi o strategiczne wykorzystanie zamówień publicznych na rzecz osiągnięcia celów społecznych strategii „Europa 2020”, opinie zainteresowanych podmiotów były podzielone. Wiele zainteresowanych podmiotów, w szczególności przedsiębiorców, wykazało ogólną niechęć do wykorzystywania zamówień publicznych do wspierania pozostałych obszarów polityki. Inne zainteresowane podmioty, w szczególności organizacje społeczeństwa obywatelskiego, zdecydowanie poparły tego rodzaju strategiczne wykorzystanie zamówień i sugerowały wprowadzenie istotnych zmian do podstawowych zasad polityki zamówień publicznych Unii Europejskiej.

• Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy specjalistycznej

Równolegle z konsultacjami dotyczącymi zielonej księgi Komisja przeprowadziła w latach 2010-2011 kompleksową ocenę skutków i skuteczności prawodawstwa Unii Europejskiej w zakresie zamówień publicznych na podstawie znacznego materiału dowodowego i nowych, niezależnych badań. W ramach tych badań oceniano głównie koszt i skuteczność procedur udzielania zamówień, problemy związane z zamówieniami transgranicznymi, dostęp MŚP do rynków zamówień publicznych oraz strategiczne wykorzystanie zamówień publicznych w Europie.

Ustalenia wynikające z oceny wyraźnie wskazały, że dyrektywy w sprawie zamówień publicznych (2004/17/WE i 2004/18/WE) przyczyniły się do ustanowienia kultury przejrzystości i zamówień opartych na rezultatach, tworząc oszczędności i poprawiając jakość rezultatów zamówień w stopniu daleko przekraczającym koszty realizacji tych procedur zarówno dla publicznych nabywców, jak i dla dostawców. W ramach oceny ustalono również,

⁶ http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2011/public_procurement/synthesis_document_en.pdf.

⁷ http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/modernising_rules/conferences/index_en.htm.

że różnice w zakresie wdrażania i stosowania dyrektyw doprowadziły do uzyskania różnych rezultatów w poszczególnych państwach członkowskich. Czas realizacji procedur oraz koszt dla publicznych nabywców różnią się znacznie w zależności od państwa członkowskiego.

- **Ocena skutków**

Ocena skutków i jej streszczenie zawierają różne warianty dla każdej z pięciu grup podstawowych zagadnień (organizacja administracyjna, zakres, procedury, zamówienia strategiczne i dostęp do rynków zamówień). W oparciu o analizę zalet i wad poszczególnych wariantów określono pakiet wariantów preferowanych, który przyczyni się do optymalizacji synergii pomiędzy różnymi rozwiązaniami, umożliwiając neutralizację kosztów związanych z jednym działaniem za pomocą oszczędności generowanych innym działaniem (na przykład ewentualne zwiększenie wymogów proceduralnych ze względu na działania strategiczne w zakresie zamówień można częściowo zneutralizować oszczędnościami związanymi z poprawą planowania postępowań o udzielenie zamówienia). Wspomniane warianty preferowane stanowią podstawę niniejszego wniosku.

Projekt oceny skutków został przeanalizowany przez Radę ds. Ocen Skutków, która wnioskowała o zmiany polegające w szczególności na identyfikacji określonych elementów ram prawnych, którymi należy się zająć, opisie omawianych wariantów, pogłębionej analizie kosztów i korzyści wybranych głównych działań oraz systematycznym uwzględnieniu opinii zainteresowanych podmiotów, zarówno w zakresie definicji problemu, jak i w celu uzupełnienia analizy skutków. Zalecenia te zostały uwzględnione w sprawozdaniu końcowym. Opinie Rady ds. Ocen Skutków, a także sprawozdanie końcowe z oceny skutków i jego streszczenie, publikowane są równocześnie z niniejszym wnioskiem.

3. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

- **Podstawa prawna**

Podstawą wniosku jest art. 53 ust. 1, art. 62 i art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

- **Zasada pomocniczości**

Zasada pomocniczości ma zastosowanie w takim stopniu, w jakim wniosek nie wchodzi w zakres wyłącznych kompetencji UE.

Cele wniosku nie mogą być osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie z następujących względów:

Koordinacja procedur udzielania zamówień publicznych powyżej określonych progów okazała się istotnym narzędziem wykorzystywanym na potrzeby rynku wewnętrznego w obszarze zakupów publicznych poprzez zagwarantowanie skutecznego i równego dostępu do zamówień publicznych dla wykonawców z całego jednolitego rynku. Doświadczenia związane z dyrektywami 2004/17/WE i 2004/18/WE oraz z wcześniejszymi generacjami dyrektyw w sprawie zamówień publicznych wykazały, że ogólnoeuropejskie procedury udzielania zamówień gwarantują przejrzystość i obiektywizm w zakresie zamówień publicznych, skutkujące znacznymi oszczędnościami i lepszymi rezultatami zamówień, z korzyścią dla instytucji państw członkowskich oraz w efekcie dla europejskiego podatnika.

Cel ten nie mógł zostać w wystarczającym stopniu osiągnięty w drodze działań państw członkowskich, które w nieunikniony sposób powodowałyby rozbieżne wymogi i potencjalnie sprzeczne systemy procedur, co zwiększałoby złożoność regulacyjną i tworzyłoby nieuzasadnione przeszkody dla działalności transgranicznej.

W związku z powyższym niniejszy wniosek jest zgodny z zasadą pomocniczości.

- **Zasada proporcjonalności**

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności, ponieważ nie wykracza poza zakres konieczny do osiągnięcia celu związanego z zagwarantowaniem właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego poprzez wdrożenie zestawu ogólnoeuropejskich skoordynowanych procedur udzielania zamówień. Ponadto podstawę wniosku stanowi podejście oparte na pakiecie narzędzi, umożliwiające państwom członkowskim maksymalną elastyczność w dostosowywaniu procedur i instrumentów do ich konkretnych sytuacji.

W porównaniu z obowiązującymi dyrektywami w sprawie zamówień publicznych, wniosek znacznie zmniejszy obciążenie administracyjne związane z przeprowadzeniem postępowania zarówno w odniesieniu do instytucji zamawiających, jak i wykonawców; w przypadkach, w których przewidywane jest wprowadzenie nowych wymogów (na przykład w zakresie zamówień strategicznych), zostaną one zrównoważone usunięciem ograniczeń dotyczących innych obszarów.

- **Wybór instrumentów**

Ze względu na fakt, że podstawą wniosku jest art. 53 ust. 1, art. 62 i art. 114 TFUE, postanowienia Traktatu nie dopuszczają możliwości wykorzystania rozporządzenia do ustanowienia przepisów mających zastosowanie zarówno do zamówień na towary, jak i na usługi. Dlatego też proponowanym instrumentem jest dyrektywa.

W trakcie oceny skutków odrzucono warianty nielegislacyjne z przyczyn opisanych szczegółowo w tej ocenie.

4. WPLYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma wpływu finansowego na budżet.

5. INFORMACJE DODATKOWE

- **Uchylenie obowiązujących przepisów prawnych**

Przyjęcie wniosku spowoduje uchylenie obowiązujących przepisów (dyrektywy 2004/18/EWG).

- **Klauzula przeglądu/rewizji/wygaśnięcia**

Wniosek zawiera klauzulę przeglądu dotyczącą skutków ekonomicznych kwot progowych.

- **Środki transpozycji i dokumenty wyjaśniające**

Wniosek dotyczy dziedziny, w przypadku której prawodawstwo unijne ma na celu koordynację przepisów i która ma znaczący wpływ na szereg obszarów prawa. Niezależnie od charakteru koordynacyjnego wiele przepisów objętych jest pełną harmonizacją, a wniosek zawiera szereg obowiązków prawnych. Państwa członkowskie uzupełniają zasady unijne dodatkowymi krajowymi przepisami, aby zapewnić funkcjonowanie całego systemu.

W tym kontekście Komisja zidentyfikowała szereg aspektów, które wymagają od państw członkowskich wyjaśnień niezbędnych zarówno dla prawidłowego zrozumienia środków transpozycji, jak i funkcjonowania całości przepisów dotyczących zamówień na szczeblu krajowym:

- środki transponujące i wykonawcze są przyjmowane na różnych poziomach instytucjonalnych (krajowym/ federalnym, regionalnym, lokalnym);
- oprócz różnych warstw regulacyjnych w wielu państwach członkowskich ustanawia się również przepisy pod kątem danych sektorów lub rodzajów zamówień;
- środki administracyjne o charakterze ogólnym lub szczególnym uzupełniają, a w niektórych przypadkach nakładają się na główne ramy prawne.

Jedynie państwa członkowskie mogą wyjaśnić, w jaki sposób różne środki transponują unijne dyrektywy w sektorze zamówień publicznych i w jaki sposób wspomniane środki oddziałują wzajemnie na siebie.

Z tych względów wraz ze środkami transponującymi powinny być przekazywane dokumenty wyjaśniające relacje między różnymi częściami niniejszej dyrektywy a odpowiednimi częściami krajowych środków transponujących, w szczególności tabele zgodności, które stanowią narzędzie operacyjne służące analizie środków krajowych.

• Europejski Obszar Gospodarczy

Proponowany akt prawny ma znaczenie dla EOG i z tego względu powinien objąć także Europejski Obszar Gospodarczy.

• Szczegółowe omówienie wniosku

1) Uproszczenie i uelastycznienie procedur udzielania zamówień

Projekt dyrektywy przewiduje uproszczenie i uelastycznienie systemu procedur ustanowionego na mocy obowiązujących dyrektyw w sprawie zamówień publicznych. W tym celu obejmuje następujące środki:

Doprecyzowanie zakresu: Podstawowa koncepcja „zamówienia” (ang. *procurement*), która pojawia się również w tytule niniejszego wniosku, została wprowadzona w celu bardziej precyzyjnego określenia zakresu i celu przepisów dotyczących zamówień publicznych oraz ułatwienia zastosowania progów. Definicje niektórych podstawowych pojęć określających zakres dyrektywy (takich jak podmiot prawa publicznego, zamówienia publiczne na roboty budowlane oraz zamówienia publiczne na usługi, zamówienia mieszane) zostały poddane przeglądowi w świetle orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości. Równocześnie niniejszy wniosek ma na celu utrzymanie ciągłości stosowania pojęć i koncepcji, które zostały wypracowywane na przestrzeni lat w drodze orzecznictwa Trybunału i są dobrze znane praktykom zamówień. W związku z tym należy podkreślić, że drobne

odstępstwa od brzmienia i sposobu prezentacji znanych z wcześniejszych dyrektyw niekoniecznie oznaczają zmianę istoty zagadnienia, lecz mogą jedynie wynikać z uproszczenia tekstu.

Zniesione zostaje tradycyjne rozróżnienie pomiędzy tzw. usługami priorytetowymi i niepriorytetowymi (usługi „A” i „B”). Wyniki oceny wykazały, że ograniczanie pełnego zastosowania przepisów dotyczących zamówień publicznych do wąskiej grupy usług nie jest już uzasadnione. Stało się jednak również oczywiste, że zwykły reżim udzielania zamówień nie jest dostosowany do usług społecznych, które wymagają szczególnego zestawu przepisów (zob. poniżej).

Podejście oparte na pakiecie narzędzi: Systemy państw członkowskich będą obejmować dwie podstawowe formy procedury: otwartą i ograniczoną. Mogą one ponadto przewidywać zastosowanie, po spełnieniu określonych warunków, następujących procedur: procedury konkurencyjnej z negocjacjami, dialogu konkurencyjnego oraz partnerstwa innowacyjnego, które stanowi nową formę procedury dla zamówień innowacyjnych (zob. poniżej).

Instytucje zamawiające będą również mieć do dyspozycji zestaw sześciu specjalnych technik i narzędzi związanych z zamówieniami, przewidzianych na potrzeby zamówień zagregowanych i elektronicznych, obejmujących: umowy ramowe, dynamiczne systemy zakupów, aukcje elektroniczne, katalogi elektroniczne, centralne jednostki zakupujące i wspólne zamówienia. W porównaniu z obecną dyrektywą narzędzia te zostały ulepszone i doprecyzowane w celu ułatwienia realizacji e-zamówień.

Łagodniejszy reżim dla instytucji zamawiających administracji niższego szczebla: Zgodnie z Porozumieniem w sprawie zamówień rządowych zawartym w ramach Światowej Organizacji Handlu (WTO), niniejszy wniosek przewiduje zastosowanie uproszczonego reżimu udzielania zamówień w odniesieniu do wszystkich instytucji zamawiających poniżej centralnego szczebla rządowego, takich jak instytucje lokalne i regionalne. Nabywcy ci mogą stosować wstępne ogłoszenie informacyjne jako sposób zaproszenia do ubiegania się o zamówienie. W przypadku wykorzystania tej możliwości nie mają obowiązku publikacji odrębnego ogłoszenia o zamówieniu przed rozpoczęciem postępowania o udzielanie zamówienia. Mogą również wyznaczać niektóre terminy w sposób bardziej elastyczny, w drodze wzajemnego porozumienia z uczestnikami.

Wspieranie e-zamówień: Wykorzystywanie przez publicznych nabywców środków komunikacji elektronicznej i transakcji elektronicznych może generować znaczne oszczędności i poprawić rezultaty zamówień, jednocześnie zmniejszając ilość marnowanych zasobów i błędów. Niniejszy wniosek ma na celu wspieranie państw członkowskich w przejściu na e-zamówienia, umożliwiając dostawcom uczestnictwo na całym obszarze rynku wewnętrznego w postępowaniach o udzielenie zamówienia prowadzonych online. W tym celu niniejszy wniosek przewiduje obowiązek przesyłania ogłoszeń drogą elektroniczną, obowiązek udostępniania w formie elektronicznej dokumentów specyfikujących zamówienie oraz narzuca przejście na w pełni elektroniczną komunikację, w szczególności na elektroniczne składanie ofert i wniosków, w odniesieniu do wszystkich procedur udzielania zamówień z uwzględnieniem dwuletniego okresu przejściowego. Usprawnia i poprawia dynamiczne systemy zakupów i katalogi elektroniczne, w pełni elektroniczne narzędzia dotyczące zamówień, które są szczególnie dostosowane do wysoce zagregowanych zamówień dokonywanych przez centralne jednostki zakupujące. Instrument zamówień elektronicznych pozwoli również instytucjom zamawiającym na unikanie, wykrywanie i korygowanie błędów

wynikających głównie z nieprawidłowego rozumienia lub niewłaściwej interpretacji przepisów dotyczących zamówień publicznych.

Modernizacja procedur: Niniejszy wniosek przewiduje bardziej elastyczne i przyjazne dla użytkownika podejście do niektórych istotnych aspektów procedur udzielania zamówień. Skrócone zostały terminy dotyczące udziału i składania ofert, umożliwiając szybszą i sprawniejszą realizację zamówienia. Uelastycznione zostało rozróżnienie pomiędzy kwalifikacją oferentów i udzieleniem zamówienia, które często bywa źródłem błędów i nieporozumień, umożliwiając instytucjom zamawiającym wybór najbardziej praktycznego porządku poprzez ocenę kryteriów udzielenia zamówienia przed kryteriami kwalifikacji oraz uwzględnienie organizacji i jakości personelu wyznaczonego do realizacji zamówienia jako jednego z kryteriów udzielenia zamówienia.

Zrewidowano i doprecyzowano podstawy do wykluczania kandydatów i oferentów. Instytucje zamawiające będą miały prawo do wykluczenia wykonawców, którzy dopuścili się istotnych lub powtarzających się uchybień podczas realizacji wcześniejszych zamówień. Niniejszy wniosek przewiduje również środki „samonaprawcze”: instytucje zamawiające mogą dopuścić kandydatów lub oferentów pomimo występowania podstawy do ich wykluczenia, jeżeli podjęli oni odpowiednie środki w celu naprawy skutków wszelkich bezprawnych zachowań oraz skutecznie zapobiegają dalszym przypadkom niewłaściwych praktyk.

Modyfikacja umów w okresie ich obowiązywania staje się coraz bardziej znaczącym i problematycznym zagadnieniem dla praktyków zamówień. Szczególny przepis dotyczący modyfikacji umów uwzględnia podstawowe rozwiązania opracowane w drodze orzecznictwa oraz ustanawia pragmatyczne podejście do nieprzewidzianych okoliczności wymagających dostosowania umowy w sprawie zamówienia publicznego w okresie jej obowiązywania.

2) Strategiczne wykorzystywanie zamówień publicznych w odpowiedzi na nowe wyzwania

Niniejszy projekt dyrektywy opiera się na *podejściu umożliwiającym działanie*, oferującym instytucjom zamawiającym instrumenty niezbędne do osiągnięcia celów strategii „Europa 2020” poprzez wykorzystanie siły nabywczej do zamawiania towarów i usług wspierających innowacje, uwzględniających ochronę środowiska i przeciwdziałanie zmianie klimatu, przy jednoczesnej poprawie zatrudnienia, zdrowia publicznego i warunków społecznych.

Rachunek kosztów cyklu życia: Niniejszy wniosek oferuje publicznym nabywcom możliwość oparcia decyzji dotyczących udzielenia zamówienia na rachunku kosztów cyklu życia nabywanych produktów, usług lub robót budowlanych. Cykl życia obejmuje wszystkie etapy istnienia produktu, robót budowlanych lub świadczenia usługi, od nabycia surowców lub wytworzenia zasobów do unieszkodliwienia, oczyszczenia i finalizacji. Uwzględniane koszty obejmują nie tylko bezpośrednie koszty pieniężne, lecz także zewnętrzne koszty środowiskowe, jeżeli mogą zostać określone kwotowo i zweryfikowane. Od chwili opracowania wspólnej europejskiej metodyki obliczania kosztów cyklu życia instytucje zamawiające mają obowiązek ją stosować.

Proces produkcji: W specyfikacjach technicznych i kryteriach udzielenia zamówienia instytucje zamawiające mogą odwoływać się do wszystkich czynników bezpośrednio związanych z procesem produkcji, o ile odwołują się do aspektów procesu produkcji, które są ściśle związane z konkretną produkcją lub realizacją zakupywanego towaru lub usługi. Wyklucza to wymogi niezwiązane z procesem wytwarzania produktów, robót budowlanych

lub usług objętych zamówieniem, takie jak ogólne wymogi dotyczące społecznej odpowiedzialności biznesu obejmujące ogół działalności wykonawcy.

Etykiety: Instytucje zamawiające mogą ustanowić wymóg oznakowania robót budowlanych, dostaw lub usług określonym etykietami potwierdzającymi charakterystykę środowiskową, społeczną lub inną, o ile dopuszczają również etykiety równoważne. Dotyczy to na przykład europejskich lub (wielo)narodowych ekoetykiet lub etykiet potwierdzających, że produkt został wyprodukowany bez wykorzystywania pracy dzieci. Przedmiotowe systemy certyfikacji muszą dotyczyć charakterystyki związanej z przedmiotem zamówienia i muszą być opracowane na podstawie informacji naukowych, ustanowione w ramach otwartej i przejrzystej procedury oraz dostępne dla wszystkich zainteresowanych stron.

Sankcje z tytułu naruszenia obowiązków wynikających z prawa socjalnego, prawa pracy lub prawa ochrony środowiska: Zgodnie z niniejszym wnioskiem instytucja zamawiająca może wykluczyć wykonawców z postępowania, jeżeli wykryje naruszenie obowiązków wynikających z prawodawstwa Unii w dziedzinie prawa socjalnego, prawa pracy lub prawa ochrony środowiska bądź z przepisów międzynarodowego prawa pracy. Ponadto instytucje zamawiające mają obowiązek odrzucić oferty w przypadku ustalenia, że są one rażąco tanie ze względu na naruszenie prawodawstwa Unii w dziedzinie prawa socjalnego, prawa pracy lub ochrony środowiska.

Usługi społeczne: Ocena skutków i skuteczności prawodawstwa UE w zakresie zamówień publicznych wykazała, że usługi społeczne, zdrowotne i edukacyjne mają szczególny charakter, co sprawia, że zastosowanie do nich zwykłych procedur udzielania zamówień publicznych na usługi nie jest właściwe. Usługi te są zwykle świadczone w określonym kontekście, który różni się zasadniczo w zależności od państwa członkowskiego ze względu na różne uwarunkowania administracyjne, organizacyjne i kulturowe. Usługi te ze względu na ich charakter mają bardzo ograniczony wymiar transgraniczny. Państwa członkowskie powinny dysponować zatem dużą swobodą w zakresie organizacji wyboru usługodawców. Wniosek uwzględnia ten fakt, ustanawiając szczególny reżim udzielania zamówień publicznych na te usługi, zgodnie z którym ustala się wyższy próg na poziomie 500 000 EUR i nakłada jedynie obowiązek przestrzegania podstawowych zasad przejrzystości i równego traktowania. Analiza ilościowa wartości zamówień na stosowne usługi udzielonych wykonawcom zagranicznym wykazała, że zamówienia poniżej wspomnianej wyżej wartości nie miały zwykle charakteru transgranicznego.

Innowacje: Badania i innowacje odgrywają główną rolę w strategii „Europa 2020” na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Publiczni nabywcy powinni mieć możliwość zakupu innowacyjnych produktów i usług wspierających przyszły rozwój oraz poprawiających skuteczność i jakość usług publicznych. Wniosek ustanawia w tym celu partnerstwo innowacyjne – nową, specjalną procedurę umożliwiającą opracowywanie i następnie zakup nowych, innowacyjnych produktów, robót budowlanych i usług, o ile można je zrealizować zgodnie z ustalonymi poziomami wykonania i kosztów. Ponadto we wniosku poprawia się i upraszcza procedurę dialogu konkurencyjnego oraz ułatwia wspólne zamówienia transgraniczne, stanowiące istotny instrument zakupów innowacyjnych.

3) Większy dostęp do rynku dla MŚP i nowych przedsiębiorstw

Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) dysponują olbrzymim potencjałem w zakresie tworzenia miejsc pracy, rozwoju i innowacji. Łatwy dostęp do rynków zamówień może je

wesprzeć w uwolnieniu tego potencjału, równocześnie umożliwiając instytucjom zamawiającym rozszerzenie bazy dostawców, co pozytywnie wpłynie na konkurencję w obszarze zamówień publicznych. W celu zagwarantowania optymalnego dostępu do zamówień publicznych dla MŚP, w 2008 r. Komisja opublikowała „Europejski kodeks najlepszych praktyk ułatwiających dostęp MŚP do zamówień publicznych”⁸. Niniejszy wniosek jest oparty na tym dokumencie i ustanawia konkretne środki mające na celu usunięcie barier w dostępie do rynku dla MŚP.

Uproszczenie obowiązków informacyjnych: Ogólne uproszczenie obowiązków informacyjnych w ramach procedur udzielania zamówień będzie ogromnie korzystne dla MŚP. Wniosek nakłada obowiązek przyjmowania oświadczeń własnych jako dowodów *prima facie* na potrzeby kwalifikacji wykonawców. Faktyczne przedstawianie dokumentów dowodowych zostanie ułatwione dzięki wprowadzeniu znormalizowanego dokumentu – europejskiego paszportu zamówień, stanowiącego dowód braku podstaw do wykluczenia.

Podział na części: Instytucje zamawiające będą zachęcane do podziału zamówień publicznych na części – jednorodne lub niejednorodne – w celu ułatwienia dostępu dla MŚP. W przypadku gdy postanowią one nie dokonywać takiego podziału, będą zobowiązane do przedstawienia odpowiedniego wyjaśnienia.

Ograniczenie wymogów dotyczących udziału: W celu uniknięcia nieuzasadnionych barier w zakresie uczestnictwa MŚP, projekt dyrektywy zawiera wyczerpujący listę możliwych warunków udziału w postępowaniach o udzielenie zamówienia oraz wyraźnie stanowi, że wszelkie tego rodzaju warunki należy ograniczyć „do tych, które są odpowiednie dla zagwarantowania, że kandydat lub oferent posiada możliwości (...) oraz zdolności (...) niezbędne do realizacji udzielanego zamówienia”. Wymogi dotyczące obrotów, które często stanowią istotną przeszkodę dla MŚP w dostępie do zamówień, zostały wyraźnie ograniczone do trzykrotności szacunkowej wartości zamówienia, z wyjątkiem uzasadnionych przypadków. Wszelkie warunki udziału dla grup wykonawców – instrument o wyjątkowym znaczeniu dla MŚP – muszą być uzasadnione obiektywnymi przesłankami i proporcjonalne.

Bezpośrednie płatności na rzecz podwykonawców: Państwo członkowskie może ponadto ustanowić dający podwykonawcom możliwość wnioskowania o bezpośrednie płatności od instytucji zamawiającej z tytułu dostaw, robót budowlanych i usług realizowanych na rzecz głównego wykonawcy w kontekście wykonywania zamówienia. Oferuje to podwykonawcom, którymi są często MŚP, skuteczną metodę ochrony ich interesów w zakresie płatności.

4) Sprawdzone procedury

Interesy finansowe i bliskie związki między sektorem publicznym a prywatnym, sprawiają, że zamówienia publiczne to obszar zagrożony nieuczciwymi praktykami biznesowymi, takimi jak konflikt interesów, faworyzowanie i korupcja. Niniejszy wniosek wzmacnia obecne zabezpieczenia przed takimi zagrożeniami i ustanawia dodatkową ochronę.

Konflikt interesów: Niniejszy wniosek zawiera konkretny przepis dotyczący konfliktu interesów, obejmujący rzeczywisty, potencjalny lub domniemany konflikt interesów wpływający na członków personelu instytucji zamawiającej lub jednostek realizujących obsługę zamówień uczestniczących w postępowaniu oraz członków zarządu instytucji

⁸ Dokument roboczy służb Komisji SEC (2008) 2193.

zamawiającej, którzy mogą wpływać na wynik postępowania o udzielenie zamówienia, nawet jeżeli formalnie w niej nie uczestniczą.

Postępowanie niezgodne z prawem: Niniejszy wniosek zawiera konkretny przepis dotyczący niezgodnego z prawem postępowania kandydatów i oferentów, które skutkuje wykluczeniem z procedury, takiego jak: próby niewłaściwego wywierania wpływu na proces decyzyjny lub zawieranie porozumień z innymi uczestnikami w celu manipulowania wynikiem postępowania. Takie bezprawne działania naruszają podstawowe zasady prawa Unii Europejskiej i mogą skutkować poważnymi zakłóceniami konkurencji.

Nieuczciwa przewaga: Konsultacje rynkowe stanowią przydatny instrument uzyskiwania informacji przez instytucje zamawiające na temat struktury, potencjału i zdolności rynku, informując równocześnie uczestników rynku o projektach i potrzebach publicznych nabywców w zakresie zamówień. Jednakże wstępne kontakty z uczestnikami rynku nie mogą powodować nieuczciwej przewagi ani zakłóceń konkurencji. Dlatego niniejszy wniosek obejmuje konkretny przepis dotyczący zabezpieczeń przed niewłaściwym, preferencyjnym traktowaniem uczestników doradzających instytucji zamawiającej lub uczestniczących w przygotowywaniu postępowania.

5) Ład administracyjno-regulacyjny

Krajowe organy nadzoru: Ocena wykazała, że nie wszystkie państwa członkowskie monitorują wdrażanie i funkcjonowanie przepisów dotyczących zamówień publicznych w sposób spójny i systematyczny. Uniemożliwia to skuteczne i jednolite stosowanie prawa Unii Europejskiej. Dlatego niniejszy wniosek stanowi, że państwa członkowskie muszą wyznaczyć jeden organ krajowy do spraw monitorowania, wdrażania i kontroli zamówień publicznych. Jeden organ realizujący kompleksowe zadania umożliwi przegląd głównych trudności w zakresie wdrażania i będzie w stanie zaproponować odpowiednie środki zaradcze w odniesieniu do problemów o charakterze strukturalnym. Będzie mieć możliwość natychmiastowego reagowania w związku z realizacją polityki oraz z potencjalnymi słabościami krajowych przepisów i praktyk, przyczyniając się tym samym do szybkiej identyfikacji rozwiązań i usprawnienia procedur udzielania zamówień.

Centra wiedzy: W wielu przypadkach instytucje zamawiające nie dysponują wewnętrzną wiedzą specjalistyczną na potrzeby złożonych projektów dotyczących zamówień. Odpowiednie i niezależne wsparcie zawodowe ze strony struktur administracyjnych może istotnie poprawić rezultaty zamówień poprzez poszerzenie bazy wiedzy i zwiększenie profesjonalizmu publicznych nabywców oraz zagwarantować pomoc przedsiębiorstwom, w szczególności MŚP. Wniosek zobowiązuje zatem państwa członkowskie do zapewnienia struktur wsparcia oferujących prawne i ekonomiczne doradztwo, poradnictwo, szkolenia i pomoc w przygotowaniu i przeprowadzeniu postępowań o udzielenie zamówienia. Struktury lub mechanizmy wsparcia istnieją już na szczeblu krajowym, mimo iż są zorganizowane w różny sposób i obejmują różne obszary zainteresowania instytucji zamawiających. Państwa członkowskie będą zatem w stanie wykorzystać te mechanizmy i związaną z nimi wiedzę specjalistyczną oraz promować ich usługi jako odpowiednie i nowoczesne narzędzie zapewniające odpowiednie wsparcie instytucjom zamawiającym i wykonawcom.

Aby wesprzeć zwalczanie zjawisk korupcji i faworyzowania, instytucje zamawiające zostaną zobowiązane do przekazywania tekstów zawartych umów organowi nadzoru, który będzie mógł tym samym sprawdzić je pod kątem podejrzanych zapisów, oraz do udostępnienia tych dokumentów zainteresowanym osobom w zakresie, w jakim nie zagraża to uzasadnionym

interesom publicznym i prywatnym. Należy jednak unikać tworzenia nieproporcjonalnych obciążeń administracyjnych; obowiązek przekazywania pełnego tekstu zawartych umów powinien zostać zatem ograniczony do zamówień o stosunkowo wysokiej wartości. Proponowane progi zagwarantują właściwą równowagę między zwiększeniem obciążeń administracyjnych a zapewnieniem lepszej przejrzystości: ustalenie progu poziomie 1 000 000 EUR dla dostaw i usług oraz 10 000 000 dla robót budowlanych oznacza objęcie tym obowiązkiem 10-20 % wszystkich zamówień ogłaszanych w Dzienniku Urzędowym.

Nie przewiduje się, by wymogi dotyczące organów nadzoru i centrów wiedzy nałożyły ogólny dodatkowy ciężar finansowy na państwa członkowskie. Przewiduje się, że w związku z reorganizacją lub dostosowaniem istniejących mechanizmów i struktur pojawią się pewne koszty, które zostaną jednak zrównoważone redukcją kosztów postępowania sądowego (zarówno instytucji zamawiających, jak i przedsiębiorstw), kosztów związanych z opóźnieniami w udzielaniu zamówień wynikającymi z niewłaściwego zastosowania przepisów dotyczących zamówień publicznych lub z niewłaściwego przygotowania postępowań o udzielenie zamówienia, jak również kosztów związanych z faktem, że usługi doradcze na rzecz instytucji zamawiających świadczone są obecnie w sposób fragmentaryczny i nieskuteczny.

Współpraca administracyjna: Niniejszy wniosek przewiduje również skuteczną współpracę umożliwiającą krajowym organom nadzoru wymianę informacji i najlepszych praktyk oraz współpracę za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym (IMI).

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie zamówień publicznych

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 53 ust. 1, art. 62 oraz art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym⁹,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹⁰,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów¹¹,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Udzielanie zamówień publicznych przez instytucje państwa członkowskiego lub w ich imieniu musi być zgodne z zasadami Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a w szczególności z zasadą swobodnego przepływu towarów, swobody przedsiębiorczości oraz swobody świadczenia usług, a także z zasadami, które się z nich wywodzą, takimi jak: zasada równego traktowania, zasada niedyskryminacji, zasada wzajemnego uznawania, zasada proporcjonalności oraz zasada przejrzystości. W odniesieniu do zamówień publicznych o wartości powyżej określonej kwoty należy jednak ustanowić przepisy koordynujące krajowe procedury udzielania zamówień w celu zagwarantowania, że zasady te mają praktyczne zastosowanie, a zamówienia publiczne podlegają konkurencji.
- (2) Zamówienia publiczne odgrywają kluczową rolę w strategii „Europa 2020”¹² jako jeden z instrumentów rynkowych wykorzystywanych w celu osiągnięcia inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, przy jednoczesnym zagwarantowaniu najbardziej efektywnego wykorzystania

⁹ Dz.U. C....

¹⁰ Dz.U. C....

¹¹ Dz.U. C....

¹² COM (2010) 2020 wersja ostateczna z 3.3.2010.

środków publicznych. W tym celu należy zrewidować i zmodernizować obecne przepisy przyjęte na podstawie dyrektywy 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. koordynującej procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych¹³ oraz dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi¹⁴, aby zwiększyć efektywność wydatków publicznych, ułatwiając udział małych i średnich przedsiębiorstw w zamówieniach publicznych, oraz aby umożliwić lepsze wykorzystanie zamówień publicznych przez zamawiających do wspierania wspólnych celów społecznych. Istnieje również konieczność doprecyzowania podstawowych pojęć i koncepcji w celu zapewnienia większej pewności prawa oraz uwzględnienia niektórych aspektów odpowiedniego ugruntowanego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

- (3) Coraz bardziej zróżnicowane formy działań publicznych spowodowały konieczność bardziej przejrzystego zdefiniowania pojęcia samych zamówień. Przepisy UE dotyczące zamówień publicznych nie mają na celu objęcia wszystkich form wydatkowania środków publicznych, a jedynie te prowadzące do odpłatnego nabycia robót budowlanych, dostaw lub usług. Termin „nabycie” należy rozumieć jako szeroko pojęte uzyskiwanie korzyści z tytułu określonych robót budowlanych, dostaw lub usług, przy czym przeniesienie praw własności na instytucje zamawiające nie jest konieczne. Co za tym idzie, samo finansowanie działalności, często związane z obowiązkiem zwrotu otrzymanych kwot, o ile nie zostały wykorzystane w zamierzonym celu, nie podlega zwykle przepisom dotyczącym zamówień publicznych.
- (4) Niezbędne okazało się również doprecyzowanie tego, co należy rozumieć jako pojedyncze zamówienie, wskutek czego łączna wartość wszystkich umów zawartych na potrzeby tego zamówienia musi zostać uwzględniona w kontekście progów określonych w niniejszej dyrektywie, a zamówienie należy ogłaszać jako całość z możliwym podziałem na części. Pojęcie pojedynczego zamówienia obejmuje wszelkie dostawy, roboty budowlane i usługi niezbędne do realizacji określonego projektu, na przykład projektu robót budowlanych bądź całości robót budowlanych, dostaw lub usług. Na występowanie jednego projektu wskazuje na przykład uprzednie opracowanie przez instytucję zamawiającą ogólnego planu i koncepcji, fakt, że różne nabyte elementy pełnią jedną funkcję gospodarczą i techniczną lub że są w inny sposób logicznie powiązane i realizowane w wąskich ramach czasowych.
- (5) Zgodnie z art. 11 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej wymogi ochrony środowiska powinny być włączane w określanie i wdrażanie unijnych polityk i działań, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju. Niniejsza dyrektywa wyjaśnia zatem, w jaki sposób instytucje zamawiające mogą przyczynić się do ochrony środowiska oraz wspierania zrównoważonego rozwoju, zapewniając jednocześnie możliwość uzyskania zamówień o najkorzystniejszej relacji jakości do ceny.

¹³ Dz.U. L 134 z 30.4.2004, s. 1.

¹⁴ Dz.U. L 134 z 30.4.2004, s. 114.

- (6) Rzeczywiste, potencjalne lub domniemane konflikty interesów, nawet w przypadku gdy niekoniecznie prowadzą do korupcji, z dużym prawdopodobieństwem mogą niekorzystnie wpłynąć na decyzje dotyczące zamówień publicznych, powodując zakłócenia konkurencji i ryzyko nierównego traktowania oferentów. Dlatego też należy ustanowić efektywne mechanizmy mające na celu zapobieganie, identyfikację i wdrażanie środków zaradczych w zakresie konfliktu interesów.
- (7) Bezprawne działania uczestników postępowania o udzielenie zamówienia, takie jak próby niewłaściwego wpływania na proces decyzyjny czy zawieranie porozumień z innymi kandydatami w celu zmanipulowania wyniku postępowania, mogą skutkować naruszeniem podstawowych zasad prawa unijnego i istotnymi zakłóceniami konkurencji. Dlatego też wykonawcy powinni zostać zobowiązani do przedkładania oświadczenia, że nie podejmują takich bezprawnych działań, oraz powinni być wykluczani w przypadku, gdy oświadczenie to okaże się nieprawdziwe.
- (8) Decyzją Rady 94/800/WE z dnia 22 grudnia 1994 r. dotyczącą zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej, w dziedzinach wchodzących w zakres jej kompetencji, porozumień będących wynikiem negocjacji wielostronnych w ramach Rundy Urugwajskiej (1986-1994)¹⁵ zatwierdzono w szczególności Porozumienie w sprawie zamówień rządowych, zawarte w ramach Światowej Organizacji Handlu, zwane dalej „Porozumieniem”. Celem Porozumienia jest ustanowienie wielostronnych ram zrównoważonych praw i obowiązków w zakresie zamówień publicznych w celu osiągnięcia liberalizacji i rozwoju światowego handlu. W przypadku zamówień objętych Porozumieniem, jak również innymi odpowiednimi umowami międzynarodowymi, którymi związana jest Unia, instytucje zamawiające wypełniają obowiązki wynikające z tych umów poprzez zastosowanie niniejszej dyrektywy do wykonawców z państw trzecich będących ich sygnatariuszami.
- (9) Porozumienie ma zastosowanie do zamówień o wartości powyżej ustalonych progów, określonych w Porozumieniu i wyrażonych jako specjalne prawa ciągnięcia. Progi określone w niniejszej dyrektywie należy dostosować w celu zagwarantowania, że odpowiadają równowartości w euro progów określonych w Porozumieniu. Należy także przewidzieć przeprowadzanie okresowych przeglądów progów wyrażanych w euro pod kątem ich dostosowania, w drodze czysto matematycznej operacji, do ewentualnych zmian wartości euro w stosunku do specjalnych praw ciągnięcia.
- (10) Wyniki oceny dotyczącej wpływu i efektywności prawodawstwa UE w zakresie zamówień publicznych¹⁶ wykazały, że należy dokonać przeglądu wyłączenia niektórych usług z pełnego zakresu stosowania dyrektywy. W efekcie pełen zakres stosowania niniejszej dyrektywy rozszerzono o szereg usług (takich jak usługi hotelarskie i prawne, wykazujące się szczególnie wysokim udziałem procentowym obrotów transgranicznych).
- (11) Pozostałe kategorie usług, a mianowicie tzw. usługi na rzecz osób, takie jak niektóre usługi społeczne, zdrowotne i edukacyjne, mają ze względu na swój charakter nadal ograniczony wymiar transgraniczny. Usługi te świadczone są w określonym kontekście, zróżnicowanym w zależności od państwa członkowskiego z uwagi na

¹⁵ Dz.U. L 336 z 23.12.1994, s. 1.

¹⁶ SEC (2011) 853 wersja ostateczna z 27.6.2011.

różne tradycje kulturowe. Należy zatem ustanowić szczególny reżim udzielania zamówień publicznych na takie usługi, o wyższym progu ustalonym na poziomie 500 000 EUR. Usługi na rzecz osób o wartości poniżej tego progu nie są zwykle przedmiotem zainteresowania usługodawców z innych państw członkowskich, chyba że istnieją konkretne przesłanki wskazujące inaczej, takie jak unijne finansowanie projektów transgranicznych. Zamówienia na usługi na rzecz osób powyżej tego progu muszą podlegać przejrzystości na poziomie całej Unii. Ze względu na znaczenie kontekstu kulturowego oraz wrażliwy charakter tych usług, państwa członkowskie powinny dysponować szeroko swobodą w zakresie organizacji wyboru usługodawcy w sposób uznany przez siebie za najbardziej odpowiedni. Przepisy niniejszej dyrektywy uwzględniają ten imperatyw, nakładając jedynie obowiązek przestrzegania podstawowych zasad przejrzystości i równego traktowania oraz gwarantując, że instytucje zamawiające są w stanie zastosować określone kryteria jakości przy wyborze usługodawców, takie jak kryteria określone w dobrowolnych europejskich ramach odniesienia na rzecz zapewniania jakości usług społecznych unijnego Komitetu Ochrony Socjalnej¹⁷. Państwa członkowskie lub instytucje publiczne zachowują swobodę samodzielnego świadczenia tych usług lub zorganizowania usług społecznych w sposób niewymagający udzielania zamówień publicznych, na przykład poprzez zwykle finansowanie takich usług lub poprzez udzielanie licencji lub zezwoleń wszystkim wykonawcom spełniającym warunki określone wcześniej przez instytucję zamawiającą, bez jakichkolwiek ograniczeń ani kwot, o ile system taki gwarantuje wystarczające upublicznienie i jest zgodny z zasadami przejrzystości i niedyskryminacji.

- (12) Zamówienia publiczne, których udzielają instytucje zamawiające działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych i które wchodzi w zakres tych rodzajów działalności, objęte są dyrektywą [...] Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia [...] w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych¹⁸. Zamówienia udzielane przez instytucje zamawiające w kontekście świadczonych przez nie usług w dziedzinie transportu morskiego, przybrzeżnego lub rzecznoego wchodzi w zakres niniejszej dyrektywy.
- (13) Ponieważ niniejsza dyrektywa jest adresowana do państw członkowskich, nie ma ona zastosowania do zamówień realizowanych przez organizacje międzynarodowe w ich własnym imieniu i na ich własny rachunek. Należy jednak doprecyzować, w jakim zakresie niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do zamówień podlegających określonym przepisom międzynarodowym.
- (14) Istnieje znaczna niepewność prawna co do tego, w jakim stopniu współpraca pomiędzy instytucjami publicznymi powinna podlegać przepisom dotyczącym zamówień publicznych. Stosowne orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest interpretowane w różny sposób przez poszczególne państwa członkowskie, a nawet przez poszczególne instytucje zamawiające. Dlatego też konieczne jest doprecyzowanie, w jakich przypadkach umowy zawierane pomiędzy instytucjami zamawiającymi nie podlegają obowiązkowi stosowania przepisów dotyczących zamówień publicznych. Wyjaśnienie takie powinno być zgodne z

¹⁷ SPC/2010/10/8 wersja ostateczna z 6.10.2010.

¹⁸ ...

zasadami określonymi w odpowiednim orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości. Sam fakt, że obie strony umowy są instytucjami zamawiającymi nie wyklucza jako taki zastosowania przepisów dotyczących zamówień publicznych. Zastosowanie przepisów dotyczących zamówień nie powinno jednak zakłócać swobody instytucji publicznych w zakresie decydowania o sposobie zorganizowania realizacji zadań użyteczności publicznej. Z zakresu zastosowania tych przepisów należy zatem wyłączyć zamówienia udzielane podmiotom kontrolowanym lub współpracę na rzecz wspólnej realizacji zadań użyteczności publicznej przez uczestniczące w niej instytucje zamawiające, o ile spełnione są warunki określone w niniejszej dyrektywie. Niniejsza dyrektywa mają na celu zagwarantowanie, że jakakolwiek współpraca publiczno-publiczna podlegająca wyłączeniu nie powoduje zakłócenia konkurencji w odniesieniu do prywatnych wykonawców. Udział instytucji zamawiającej jako oferenta w ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego również nie powinien powodować zakłócenia konkurencji.

- (15) Istnieje powszechne zapotrzebowanie na dodatkową elastyczność, a w szczególności na szerszą dostępność procedury udzielania zamówienia dopuszczającej negocjacje, jak zostało to wyraźnie przewidziane w Porozumieniu, które zezwala na stosowanie negocjacji w ramach wszystkich procedur. O ile przepisy prawa danego państwa członkowskiego nie stanowią inaczej, instytucje zamawiające powinny mieć możliwość korzystania z procedury konkurencyjnej z negocjacjami, przewidzianej w niniejszej dyrektywie, w różnych sytuacjach, gdy procedury otwarte lub ograniczone nieprzewidujące negocjacji nie mogą doprowadzić do zadowalających rezultatów zamówień. Procedurze tej powinny towarzyszyć odpowiednie zabezpieczenia gwarantujące przestrzeganie zasad równego traktowania i przejrzystości. Zapewni to instytucjom zamawiającym większe pole manewru, jeśli chodzi o zakup robót budowlanych, dostaw i usług idealnie dostosowanych do ich określonych potrzeb. Jednocześnie powinno to zintensyfikować obroty transgraniczne, ponieważ ocena wykazała, że zamówienia udzielane w drodze procedury negocjacyjnej z uprzednim ogłoszeniem potrafią przyciągnąć wyjątkowo dużo ofert transgranicznych.
- (16) Z tych samych względów instytucje zamawiające powinny mieć swobodę wykorzystywania dialogu konkurencyjnego. Wykorzystanie tej procedury pod względem wartości zamówień istotnie wzrosło w ciągu ostatnich lat. Okazała się ona użyteczna w przypadkach, w których instytucje zamawiające nie są w stanie zdefiniować sposobu zaspokojenia swoich potrzeb ani ocenić, co może zaoferować im rynek pod względem rozwiązań technicznych, finansowych bądź prawnych. Do takiej sytuacji może dojść w szczególności w przypadku innowacyjnych projektów, wdrażania dużych zintegrowanych projektów w zakresie infrastruktury transportowej, dużych sieci komputerowych lub projektów obejmujących złożone procesy finansowania o skomplikowanej strukturze.
- (17) Badania i innowacje, w tym ekoinnowacje i innowacje społeczne, to jedne z głównych motorów przyszłego wzrostu, stanowiące centralny punkt strategii „Europa 2020” na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Instytucje publiczne powinny optymalnie pod względem strategicznym wykorzystywać zamówienia publiczne w celu wspierania innowacji. Zakup innowacyjnych towarów i usług odgrywa kluczową rolę w poprawie skuteczności i jakości usług publicznych, przyczyniając się do rozwiązywania problemów społecznych. Pozwala także uzyskać optymalną relację jakości do wielkości zainwestowanych środków publicznych, jak również szersze korzyści gospodarcze,

środowiskowe i społeczne pod względem generowania nowych idei, przełożenia ich na produkty i usługi innowacyjne, wspierając w ten sposób zrównoważony wzrost gospodarczy. Niniejsza dyrektywa powinna przyczynić się do ułatwienia udzielania zamówień publicznych w obszarze innowacji i pomóc państwom członkowskim w realizacji celów Unii innowacji. Należy zatem ustanowić specjalną procedurę udzielania zamówienia umożliwiającą instytucjom zamawiającym ustanowienie długoterminowego partnerstwa innowacyjnego na rzecz rozwoju, a następnie zakupu nowych, innowacyjnych produktów, usług lub robót budowlanych, o ile może on zostać zrealizowany zgodnie z uzgodnionymi poziomami wykonania i kosztami. Partnerstwo takie powinno mieć strukturę umożliwiającą wywołanie niezbędnego popytu rynkowego, co zachęcać będzie do opracowania innowacyjnego rozwiązania bez zamykania dostępu do rynku.

- (18) Procedury negocjacyjne bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu, ze względu na ich niekorzystny wpływ na konkurencję, powinny być stosowane wyłącznie w szczególnie wyjątkowych okolicznościach. Wyjątek ten powinien ograniczać się do przypadków, w których publikacja nie jest możliwa ze względu na siłę wyższą zgodnie z obowiązującym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, bądź w których od początku widoczne jest, że publikacja nie zwiększy konkurencji, m.in. w sytuacji, w której obiektywnie istnieje wyłącznie jeden wykonawca zdolny do realizacji zamówienia. Tylko sytuacje obiektywnej wyłączności mogą uzasadniać stosowanie procedury negocjacyjnej bez uprzedniego ogłoszenia, o ile sytuacja wyłączności nie zaistniała w wyniku działań samej instytucji zamawiającej, która miała na względzie przyszłą procedurę udzielania zamówienia, oraz o ile nie istnieją żadne odpowiednie alternatywne rozwiązania, których dostępność należy dokładnie ocenić.
- (19) Publikację informacji dotyczących zamówień w znacznym stopniu ułatwiają środki informacji i komunikacji elektronicznej, zwiększające skuteczność i przejrzystość procesu udzielania zamówień. Dlatego też powinny stać się one standardowymi środkami komunikacji i wymiany informacji na potrzeby procedur udzielania zamówień. Stosowanie środków elektronicznych prowadzi również do oszczędności czasu. W związku z tym należy zagwarantować skrócenie minimalnych terminów w sytuacjach, w których stosowane są środki elektroniczne, pod warunkiem jednak, że są one zgodne z określonym trybem transmisji danych przewidzianym na szczeblu unijnym. Ponadto środki informacji i komunikacji elektronicznej uwzględniające odpowiednie funkcjonalności mogą umożliwić instytucjom zamawiającym unikanie, wykrywanie i korygowanie błędów, które pojawiają się w toku postępowań o udzielenie zamówienia.
- (20) Na unijnych rynkach zamówień publicznych występuje silna tendencja do agregacji zapotrzebowania przez publicznych nabywców w celu uzyskania korzyści skali, w tym niższych cen i kosztów transakcyjnych, oraz w celu poprawy i profesjonalizacji zarządzania zamówieniami. Można to uzyskać poprzez koncentrację zakupów pod względem liczby zaangażowanych instytucji zamawiających bądź wolumenu i wartości w czasie. Agregacja i centralizacja zakupów powinny jednak być dokładnie monitorowane w celu uniknięcia nadmiernej koncentracji siły nabywczej i zmonopolizacji oraz w celu zachowania przejrzystości i konkurencji, jak również możliwości dostępu małych i średnich przedsiębiorstw do rynku.

- (21) Instrument umów ramowych jest powszechnie wykorzystywany i uznawany za skuteczną technikę udzielania zamówień w całej Europie. Powinien zatem zostać zachowany zasadniczo w obecnej formie. Należy jednak doprecyzować niektóre pojęcia, w szczególności warunki korzystania z umowy ramowej przez instytucje zamawiające niebędące stronami takiej umowy.
- (22) W świetle dotychczasowych doświadczeń istnieje również konieczność dostosowania przepisów regulujących dynamiczne systemy zakupów, aby umożliwić instytucjom zamawiającym pełne wykorzystanie możliwości oferowanych przez ten instrument. Systemy te należy uprościć, w szczególności poprzez ich realizację w drodze procedury ograniczonej, eliminując w ten sposób konieczność składania ofert orientacyjnych, uznanych za jedno z głównych obciążeń związanych z tymi systemami. Dlatego też każdy wykonawca składający wniosek o dopuszczenie do udziału i spełniający kryteria kwalifikacji powinien mieć możliwość uczestniczenia w postępowaniach o udzielenie zamówienia przeprowadzanych za pośrednictwem dynamicznego systemu zakupów. Taka technika zakupów pozwala instytucji zamawiającej na uzyskanie szczególnie szerokiej gamy ofert, a tym samym na optymalne wykorzystanie środków publicznych dzięki poszerzeniu konkurencji.
- (23) Ponadto ciągle opracowywane są nowe elektroniczne techniki zakupów, takie jak katalogi elektroniczne. Przyczyniają się one do zwiększenia konkurencji i usprawnienia zakupów publicznych, w szczególności pod względem oszczędności czasu i pieniędzy. Należy jednak ustanowić przepisy gwarantujące, że zastosowanie nowych technik odpowiada przepisom niniejszej dyrektywy oraz zasadom równego traktowania, niedyskryminacji i przejrzystości. W szczególności w przypadku ponownego otwarcia zamówienia na konkurencję w ramach umowy ramowej lub w przypadku korzystania z dynamicznego systemu zakupów oraz gdy oferowane są wystarczające gwarancje pod względem identyfikowalności, równego traktowania i przewidywalności, instytucje zamawiające powinny mieć możliwość generowania ofert w odniesieniu do określonych zakupów na podstawie uprzednio przekazanych katalogów elektronicznych. Zgodnie z wymogami przepisów dotyczących środków komunikacji elektronicznej, instytucje zamawiające powinny unikać nieuzasadnionych przeszkód w zakresie dostępu wykonawców do postępowań o udzielenie zamówienia, w których oferty należy składać w formie elektronicznych katalogów i które gwarantują zgodność z ogólnymi zasadami niedyskryminacji i równego traktowania.
- (24) W większości państw członkowskich coraz częściej stosowane są scentralizowane techniki zakupów. Centralne jednostki zakupujące odpowiadają za dokonywanie zakupów lub udzielanie zamówień publicznych/zawieranie umów ramowych na potrzeby innych instytucji zamawiających. W związku z dużymi wolumenami zakupów tego rodzaju techniki pomagają w zwiększaniu konkurencji i profesjonalizacji zakupów publicznych. Należy zatem przewidzieć w przepisach unijną definicję centralnych jednostek zakupujących obsługujących instytucje zamawiające bez uszczerbku dla kontynuacji mniej zinstytucjonalizowanych i systematycznych wspólnych zakupów bądź dla ustalonej praktyki korzystania z usług jednostek przygotowujących postępowania o udzielenie zamówienia oraz zarządzających nimi w imieniu i na rzecz instytucji zamawiającej. Należy również ustalić zasady podziału odpowiedzialności z tytułu wypełniania obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy, również w przypadku środków odwoławczych, pomiędzy centralną jednostką zakupującą a instytucjami zamawiającymi, których zamówienia realizowane są przez centralną jednostkę zakupującą lub za jej

pośrednictwem. W przypadku gdy centralna jednostka zakupująca ponosi wyłączną odpowiedzialność za przeprowadzanie postępowań o udzielenie zamówienia, powinna być również wyłącznie i bezpośrednio odpowiedzialna za legalność tych postępowań. W przypadku gdy instytucja zamawiająca realizuje niektóre części postępowania, na przykład ponowne otwarcie na konkurencję w ramach umowy ramowej lub udzielenie poszczególnych zamówień w oparciu o dynamiczny system zakupów, powinna nadal ponosić odpowiedzialność za realizowane przez siebie etapy.

- (25) Środki komunikacji elektronicznej są szczególnie dobrze dostosowane do wspierania scentralizowanych praktyk i narzędzi zakupowych ze względu na możliwości, które oferują w zakresie ponownego wykorzystania i automatycznego przetwarzania danych oraz minimalizacji kosztów związanych z informacjami i transakcjami. Dlatego też należy w pierwszej kolejności wprowadzić obowiązek stosowania tego rodzaju środków komunikacji elektronicznej przez centralne jednostki zakupujące, a jednocześnie należy ułatwiać zbliżanie praktyk stosowanych w całej Unii. Następnie, po upływie dwuletniego okresu przejściowego, należy wprowadzić powszechny obowiązek stosowania środków komunikacji elektronicznej we wszystkich procedurach udzielania zamówień.
- (26) Wspólne udzielanie zamówień publicznych przez instytucje zamawiające z różnych państw członkowskich napotyka obecnie wyjątkowe trudności prawne, dotyczące w szczególności konfliktów ustawodawstw krajowych. Mimo że dyrektywa 2004/18/WE w sposób domyślny dopuszcza wspólne transgraniczne udzielanie zamówień publicznych, w praktyce szereg krajowych systemów prawnych w sposób wyraźny lub domyślny powoduje, że wspólne transgraniczne udzielanie zamówień jest pod względem prawnym wątpliwe lub niemożliwe. Instytucje zamawiające z różnych państw członkowskich mogą być zainteresowane współpracą i wspólnym udzielaniem zamówień publicznych w celu maksymalnego wykorzystania potencjału rynku wewnętrznego pod względem korzyści skali oraz podziału ryzyka i korzyści, między innymi w przypadku innowacyjnych projektów charakteryzujących się wyższym ryzykiem niż racjonalnie możliwe do zaakceptowania przez pojedynczą instytucję zamawiającą. Należy zatem ustanowić nowe przepisy dotyczące wspólnych zamówień transgranicznych, określające prawodawstwo mające zastosowanie, w celu ułatwienia współpracy pomiędzy instytucjami zamawiającymi w ramach całego jednolitego rynku. Ponadto instytucje zamawiające z różnych państw członkowskich mogą tworzyć wspólne podmioty prawne na podstawie prawa krajowego lub unijnego. Należy ustanowić szczególne przepisy dotyczące takiej formy wspólnego udzielania zamówień.
- (27) Specyfikacje techniczne sporządzane przez publicznych nabywców muszą umożliwiać otwarcie procesu udzielania zamówień publicznych na konkurencję. W tym celu należy umożliwić składanie ofert odzwierciedlających różnorodność rozwiązań technicznych, tak by uzyskać wystarczający poziom konkurencji. W związku z powyższym specyfikacje techniczne powinny być opracowywane w sposób umożliwiający uniknięcie sztucznego zawężania konkurencji poprzez wymogi, które faworyzują konkretnego wykonawcę, odzwierciedlając kluczowe cechy dostaw, usług lub robót budowlanych oferowanych zwykle przez tego wykonawcę. Opracowanie specyfikacji technicznych pod względem wymagań funkcjonalnych i wydajnościowych zasadniczo umożliwia optymalne osiągnięcie tego celu i służy wspieraniu innowacji. W przypadku odwołania do normy europejskiej albo, w przypadku jej braku, do normy krajowej, oferty oparte na równoważnych

rozwiązaniach powinny zostać rozpatrzone przez instytucje zamawiające. W celu wykazania równoważności oferty oferenci mogą zostać zobowiązani do przedstawienia zweryfikowanych dowodów od osób trzecich; należy jednak dopuścić również inne odpowiednie sposoby wykazania takiej równoważności, takie jak dokumentacja techniczna producenta, jeżeli dany wykonawca nie ma dostępu do certyfikatów bądź raportów z testów, ani nie ma możliwości ich uzyskania w przewidzianym terminie.

- (28) Instytucje zamawiające, które pragną dokonać zakupu robót budowlanych, dostaw lub usług o szczególnej charakterystyce środowiskowej, społecznej lub innej, powinny mieć możliwość odwoływania się do określonych etykiet, takich jak europejskie oznakowanie ekologiczne, ekoetykiety (wielo-) narodowe bądź inne etykiety, o ile wymogi dotyczące danej etykiety związane są z przedmiotem zamówienia, na przykład z opisem produktu i jego prezentacją, w tym z wymogami dotyczącymi opakowań. Istotne jest ponadto opracowywanie i przyjmowanie tych wymogów na podstawie obiektywnie weryfikowalnych kryteriów, przy zastosowaniu procedury, w której uczestniczyć mogą zainteresowane podmioty, takie jak instytucje rządowe, konsumenci, producenci, dystrybutorzy i organizacje związane z ochroną środowiska, oraz by etykieta była dostępna dla wszystkich zainteresowanych stron.
- (29) W przypadku wszelkich zamówień przeznaczonych do użytku osób, zarówno ogółu społeczeństwa, jak i personelu instytucji zamawiającej, niezbędne jest opracowanie przez instytucje zamawiające specyfikacji technicznych w sposób uwzględniający kryteria dostępności dla osób niepełnosprawnych lub dostosowanie projektu do potrzeb wszystkich użytkowników, z wyjątkiem odpowiednio uzasadnionych przypadków.
- (30) Aby wesprzeć udział małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w rynku zamówień publicznych, instytucje zamawiające będą zachęcane do dzielenia zamówień na części oraz będą zobowiązane do uzasadnienia rezygnacji z takiego podziału. W przypadku podziału zamówienia na części, instytucje zamawiające mogą, na przykład w celu ochrony konkurencji lub zagwarantowania bezpieczeństwa dostaw, ograniczyć liczbę części, o które może się ubiegać wykonawca, jak również mogą ograniczyć liczbę części, które mogą zostać przyznane jednemu oferentowi.
- (31) Zbyt surowe wymogi w zakresie zdolności ekonomicznej i finansowej stanowią często nieuzasadnioną przeszkodę dla udziału MŚP w zamówieniach publicznych. Instytucje zamawiające nie powinny mieć zatem możliwości wymagania od wykonawców posiadania minimalnych obrotów trzykrotnie przewyższających szacunkową wartość zamówienia. W odpowiednio uzasadnionych przypadkach można jednak stosować zaostrzone wymogi. Okoliczności takie mogą dotyczyć wysokiego ryzyka związanego z realizacją zamówienia lub faktu, że terminowa i prawidłowa realizacja zamówienia jest szczególnie istotna, na przykład ze względu na fakt, że jest niezbędnym etapem poprzedzającym realizację innych zamówień.
- (32) Wielu wykonawców, między innymi MŚP, uważa, że główną przeszkodą dla ich uczestnictwa w zamówieniach publicznych są obciążenia administracyjne wynikające z konieczności przedstawienia znacznej liczby zaświadczeń lub innych dokumentów dotyczących kryteriów wykluczenia i kwalifikacji. Ograniczenie takich wymogów, na przykład przez wprowadzenie oświadczeń własnych, może w znacznym stopniu uprościć procedurę z korzyścią zarówno dla instytucji zamawiających, jak i dla

wykonawców. Oferent, który został wybrany zgodnie z decyzją o udzieleniu zamówienia, powinien być jednak zobowiązany do przedstawienia odpowiednich dowodów, a instytucje zamawiające nie powinny zawierać umów z oferentami, którzy nie są w stanie tego zrobić. Dalsze uproszczenie można osiągnąć poprzez standaryzację dokumentów, takich jak europejski paszport zamówień, które powinny być uznawane przez wszystkie instytucje zamawiające i szeroko promowane wśród wykonawców, w szczególności MŚP, w przypadku których może to w istotnym stopniu zmniejszyć obciążenie administracyjne.

- (33) Komisja zapewnia system elektroniczny e-Certis i zarządza nim; system ten jest aktualizowany i weryfikowany na zasadzie dobrowolnej przez organy krajowe. Celem systemu e-Certis jest ułatwienie wymiany zaświadczeń i innych dokumentów dowodowych wymaganych często przez instytucje zamawiające. Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że dobrowolna aktualizacja i weryfikacja nie wystarczą, aby zagwarantować, że system e-Certis będzie w stanie w pełni zrealizować swój potencjał związany z uproszczeniem i ułatwieniem wymiany dokumentów, w szczególności na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw. Dlatego należy w pierwszej kolejności nałożyć obowiązek utrzymania systemu e-Certis, natomiast korzystanie z tego systemu stanie się obowiązkowe na późniejszym etapie.
- (34) Nie należy udzielać zamówień publicznych wykonawcom, którzy byli członkami organizacji przestępczej lub których uznano winnymi korupcji, nadużycia ze szkodą dla interesów finansowych Unii lub prania pieniędzy. Obowiązkowe wykluczenie na szczeblu unijnym powinno również obejmować wykonawców uchylających się od płacenia podatków lub składek na ubezpieczenie społeczne. Ponadto instytucje zamawiające powinny mieć możliwość wykluczania kandydatów lub oferentów z tytułu naruszenia obowiązków środowiskowych lub społecznych, w tym przepisów dotyczących dostępności dla osób niepełnosprawnych lub innych form istotnych naruszeń etyki zawodowej, takich jak naruszenie reguł konkurencji lub praw własności intelektualnej.
- (35) Należy jednak dopuścić możliwość przyjęcia przez wykonawców środków w zakresie zgodności mających na celu naprawę skutków wszelkich przestępstw lub naruszeń oraz skuteczne zapobieganie dalszym przypadkom niewłaściwych praktyk. Środki takie mogą w szczególności obejmować działania personalne i organizacyjne, takie jak zerwanie wszelkich powiązań z osobami lub organizacjami zaangażowanymi w niewłaściwe praktyki, odpowiednia reorganizacja personelu, wdrożenie systemów sprawozdawczości i kontroli, utworzenie struktury kontroli wewnętrznej monitorującej zgodność z prawem oraz przyjęcie wewnętrznego regulaminu dotyczącego odpowiedzialności i odszkodowań. W przypadku gdy działania te oferują wystarczające gwarancje, dany wykonawca nie powinien być nadal wykluczany ze wspomnianych względów. Wykonawcy powinni mieć możliwość wnioskowania do instytucji zamawiających o zbadanie działań w zakresie zgodności podjętych w celu ewentualnego dopuszczenia do postępowania o udzielenie zamówienia.
- (36) Instytucje zamawiające mogą wymagać, aby w trakcie realizacji zamówienia publicznego stosowane były środki lub systemy zarządzania środowiskowego. Systemy zarządzania środowiskowego, zarówno zarejestrowane, jak i niezarejestrowane na mocy instrumentów unijnych, takich jak rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we

Wspólnocie (EMAS)¹⁹, mogą wykazać, że wykonawca posiada zdolność techniczną do realizacji zamówienia. Opis działań wdrażanych przez wykonawcę w celu zagwarantowania identycznego poziomu ochrony środowiska należy przyjąć za rozwiązanie alternatywne wobec zarejestrowanych systemów zarządzania środowiskowego, jeżeli dany wykonawca nie ma dostępu do tego rodzaju zarejestrowanych systemów zarządzania środowiskowego ani nie ma możliwości uzyskania ich w przewidzianym terminie.

- (37) Zamówienia powinny być udzielane na podstawie obiektywnych kryteriów, zapewniających zgodność z zasadami przejrzystości, niedyskryminacji i równego traktowania. Kryteria te powinny gwarantować, że oferty są oceniane w warunkach skutecznej konkurencji, również w przypadku gdy instytucje zamawiające wymagają wysokiej jakości robót budowlanych, dostaw i usług optymalnie dostosowanych do ich potrzeb, na przykład jeżeli wybrane kryteria udzielenia zamówienia obejmują aspekty związane z procesem produkcyjnym. W efekcie instytucje zamawiające powinny mieć możliwość przyjęcia jako kryterium udzielenia zamówienia „oferty najkorzystniejszej ekonomicznie” lub „najniższego kosztu”, przy czym w tym drugim przypadku powinny mieć swobodę ustanawiania odpowiednich standardów jakości przy użyciu specyfikacji technicznych lub warunków realizacji zamówienia.
- (38) W przypadku gdy instytucje zamawiające udzielają zamówienia na podstawie kryterium oferty najkorzystniejszej ekonomicznie, muszą określić kryteria udzielenia zamówienia, na podstawie których dokonają oceny ofert w celu wyłonienia oferty prezentującej najlepszą relację jakości do ceny. Określenie tych kryteriów uzależnione jest od przedmiotu zamówienia, gdyż muszą one umożliwić ocenę poziomu wykonania przedstawionego w każdej ofercie w świetle przedmiotu zamówienia, który został zdefiniowany w specyfikacjach technicznych, oraz ocenę relacji jakości do ceny dla każdej z ofert. Ponadto wybrane kryteria udzielenia zamówienia nie powinny przyznawać instytucji zamawiającej nieograniczonej swobody wyboru, powinny natomiast zapewniać możliwość skutecznej konkurencji, a także być uzupełnione wymogami, które pozwalają na skuteczną weryfikację informacji przedstawianych przez oferentów.
- (39) Szczególnie istotne jest pełne wykorzystanie potencjału zamówień publicznych dla osiągnięcia celów strategii „Europa 2020” na rzecz zrównoważonego rozwoju. W kontekście istotnych różnic pomiędzy poszczególnymi sektorami i rynkami nie byłoby jednak właściwe ustanowienie obowiązkowych wymogów w zakresie zamówień środowiskowych, społecznych i innowacyjnych. Prawodawca unijny określił już obowiązkowe wymogi w zakresie zamówień dotyczące osiągnięcia określonych celów w sektorach: pojazdów transportu drogowego (dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/33/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów transportu drogowego²⁰) oraz urządzeń biurowych (rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 106/2008 z dnia 15 stycznia 2008 r. w sprawie wspólnotowego programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych²¹). Uzyskano ponadto znaczący postęp, jeśli chodzi o określenie wspólnych metodyk dotyczących rachunku cyklu

¹⁹ Dz.U. L 342 z 22.12.2009, s. 1.

²⁰ Dz.U. L 120 z 15.5.2009, s. 5.

²¹ Dz.U. L 39 z 13.2.2008, s. 1.

życia. Wydaje się w związku z tym zasadne, by kontynuować działania w tym kierunku, pozostawiając ustanawianie obowiązkowych celów i wartości docelowych przepisom właściwym dla poszczególnych sektorów w zależności od polityki i warunków obowiązujących w danym sektorze, oraz by wspierać wypracowanie i stosowanie europejskich podejść do rachunku kosztów cyklu życia jako dalszej podstawy dla wykorzystania zamówień publicznych na rzecz zrównoważonego rozwoju.

- (40) Uzupełnieniem działań właściwych dla poszczególnych sektorów musi być dostosowanie dyrektyw w sprawie zamówień publicznych uprawniające instytucje zamawiające do realizacji celów strategii „Europa 2020” w ramach ich strategii zakupowych. Dlatego też należy jasno określić, że instytucje zamawiające mogą ustalać ofertę najkorzystniejszą ekonomicznie oraz najniższy koszt, stosując podejście oparte na rachunku kosztów cyklu życia, pod warunkiem że wykorzystywana metoda została ustalona w obiektywny i niedyskryminacyjny sposób i jest dostępna dla wszystkich zainteresowanych stron. Pojęcie rachunku kosztów cyklu życia obejmuje wszelkie koszty w całym cyklu życia robót budowlanych, dostaw lub usług, zarówno koszty wewnętrzne (takie jak koszty projektu, produkcji, eksploatacji, konserwacji i koszty usunięcia przy wycofaniu z eksploatacji), jak i koszty zewnętrzne, o ile można je wyrazić w wartościach pieniężnych i monitorować. Na szczeblu unijnym należy opracować wspólne metodyki obliczania kosztów cyklu życia dla poszczególnych kategorii dostaw lub usług; po opracowaniu każdej tego rodzaju metodyki jej stosowanie powinno być obowiązkowe.
- (41) Ponadto, jeśli chodzi o specyfikacje techniczne i kryteria udzielenia zamówienia, instytucje zamawiające powinny mieć możliwość odniesienia do określonego procesu produkcji, określonego trybu świadczenia usług lub określonego procesu dotyczącego wszelkich innych etapów cyklu życia produktu lub usługi, pod warunkiem że są one związane z przedmiotem zamówienia publicznego. Aby lepiej uwzględnić aspekty społeczne w ramach zamówień publicznych, można również zezwolić zamawiającym na uwzględnianie, w ramach kryterium oferty najkorzystniejszej ekonomicznie, charakterystyki związanej z warunkami pracy osób bezpośrednio uczestniczących w danym procesie produkcji lub realizacji. Charakterystyka może dotyczyć wyłącznie ochrony zdrowia personelu zaangażowanego w proces produkcji lub w celu wsparcia integracji społecznej osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji lub członków słabszych grup społecznych wśród personelu wyznaczonego do realizacji zamówienia, w tym dostępności dla osób niepełnosprawnych. Jakikolwiek kryterium udzielenia zamówienia, które obejmuje tę charakterystykę, należy w każdym wypadku ograniczyć do tych cech, które bezpośrednio wpływają na personel w środowisku pracy. Kryteria te muszą być stosowane zgodnie z dyrektywą 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1996 r. dotyczącą delegowania pracowników w ramach świadczenia usług²² oraz w sposób, który nie powoduje bezpośredniej lub pośredniej dyskryminacji wykonawców z innych państw członkowskich lub z państw trzecich będących stronami Porozumienia lub umów o wolnym handlu, których stroną jest Unia. W przypadku zamówień na usługi oraz zamówień dotyczących projektu robót budowlanych, instytucje zamawiające powinny również mieć możliwość zastosowania – jako kryterium udzielenia zamówienia – organizacji, kwalifikacji i doświadczenia

²²

Dz.U. L 18 z 21.1.1997, s. 1.

personelu wyznaczonego do realizacji danego zamówienia, ze względu na fakt, że może to wpłynąć na jakość realizacji zamówienia, a w efekcie na wartość ekonomiczną oferty.

- (42) Oferty, które wydają się przedstawiać rażąco niską cenę w odniesieniu do robót budowlanych, dostaw czy usług, mogą opierać się na nieracjonalnych pod względem technicznym, ekonomicznym lub prawnym założeniach lub praktykach. W celu zapobieżenia ewentualnym uchybieniom w trakcie realizacji zamówienia instytucje zamawiające powinny być zobowiązane do zażądania wyjaśnień dotyczących ceny w przypadku, gdy oferta zawiera cenę w istotny sposób niższą niż ceny proponowane przez pozostałych oferentów. W przypadku gdy oferent nie jest w stanie przedstawić wystarczającego wyjaśnienia, instytucji zamawiającej powinno przysługiwać prawo do odrzucenia oferty. Oferta powinna być obowiązkowo odrzucana w przypadkach, gdy instytucja zamawiająca ustali, że rażąco niska cena jest wynikiem niezgodności z obowiązującym prawodawstwem unijnym w dziedzinach prawa socjalnego, prawa pracy lub ochrony środowiska bądź z przepisów międzynarodowego prawa pracy.
- (43) Warunki realizacji zamówienia są zgodne z niniejszą dyrektywą, pod warunkiem że nie są one, bezpośrednio ani pośrednio, dyskryminujące, są powiązane z przedmiotem zamówienia oraz są przedstawione w ogłoszeniu o zamówieniu, wstępnym ogłoszeniu informacyjnym stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie lub w dokumentach specyfikujących zamówienie. Mogą one, w szczególności, służyć wspieraniu organizacji wewnętrznych szkoleń zawodowych, zatrudniania osób mających szczególne trudności z integracją, a także zwalczania bezrobocia, ochrony środowiska lub dobrostanu zwierząt. Można na przykład ustanowić odnoszące się do realizacji zamówienia wymogi w zakresie zatrudnienia osób długotrwale poszukujących pracy, przeprowadzenia szkoleń dla bezrobotnych lub młodocianych, przestrzegania podstawowych konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP), o ile przepisy te nie zostały wdrożone do prawa krajowego, a także w zakresie zatrudnienia większej liczby osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, niż wymaga tego ustawodawstwo krajowe.
- (44) Ustawy, rozporządzenia i układy zbiorowe, zarówno na poziomie krajowym, jak i na poziomie unijnym, obowiązujące w zakresie warunków zatrudnienia oraz bezpieczeństwa pracy, stosuje się podczas realizacji zamówień publicznych pod warunkiem, że tego rodzaju przepisy, jak i ich stosowanie, są zgodne z prawem unijnym. W sytuacjach transgranicznych, gdy pracownicy jednego państwa członkowskiego świadczą usługi w innym państwie członkowskim w celu realizacji zamówienia publicznego, dyrektywa 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1996 r. dotycząca delegowania pracowników w ramach świadczenia usług²³ określa warunki minimalne, które muszą zostać spełnione przez państwo przyjmujące w stosunku do takich oddelegowanych pracowników. Jeżeli prawo krajowe zawiera regulacje w tym zakresie, nieprzestrzeganie tych obowiązków można uznać za poważne wykroczenie ze strony danego wykonawcy, które może prowadzić do wykluczenia tego wykonawcy z udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.

²³

Dz.U. L 18 z 21.1.1997, s. 1.

- (45) Niezbędne jest doprecyzowanie warunków, w jakich modyfikacje umowy w okresie jej obowiązywania wymagają przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia, z uwzględnieniem stosownego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Nowe postępowanie o udzielenie zamówienia wymagane jest w przypadku istotnych zmian pierwotnej umowy, w szczególności w odniesieniu do zakresu i treści wzajemnych praw i obowiązków stron, w tym podziału praw własności intelektualnej, a zmiany te wskazują na zamiar stron dotyczący renegotiacji istotnych warunków tego zamówienia. Ma to miejsce szczególnie w sytuacji, gdy zmienione warunki mogłyby wpłynąć na wynik postępowania, jeżeli zostałyby uwzględnione w pierwotnym postępowaniu.
- (46) Instytucje zamawiające mogą napotkać okoliczności zewnętrzne, których nie mogły przewidzieć w momencie udzielania zamówienia. W takim przypadku niezbędny jest pewien stopień elastyczności w celu dostosowania umowy do tych okoliczności bez konieczności przeprowadzania nowego postępowania o udzielenie zamówienia. Pojęcie nieprzewidzianych okoliczności odnosi się do okoliczności, których nie można było przewidzieć pomimo odpowiednio starannego przygotowania pierwotnego postępowania o udzielenie zamówienia przez instytucję zamawiającą, biorąc pod uwagę dostępne środki, charakter i cechy danego projektu, dobre praktyki właściwe dla danej dziedziny oraz konieczność zagwarantowania odpowiedniej relacji pomiędzy zasobami wykorzystywanymi na przygotowanie postępowania a jego przewidywalną wartością. Nie ma ono jednak zastosowania w sytuacjach, w których modyfikacja powoduje zmianę charakteru całego zamówienia, na przykład przez zastąpienie zamawianych robót budowlanych, dostaw lub usług innym przedmiotem zamówienia lub przez całkowitą zmianę rodzaju zamówienia, ponieważ w takiej sytuacji można zakładać hipotetyczny wpływ na wynik.
- (47) Zgodnie z zasadami równego traktowania i przejrzystości, zwycięskiego oferenta nie można zastąpić innym wykonawcą bez ponownego otwarcia zamówienia na konkurencję. Zwycięski oferent realizujący zamówienie może jednak w trakcie realizacji zamówienia podlegać pewnym zmianom strukturalnym, takim jak czysto wewnętrzne reorganizacje, fuzje i przejęcia czy postępowanie upadłościowe. Tego rodzaju zmiany strukturalne nie powinny automatycznie wiązać się z wymogiem przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia dla wszystkich zamówień publicznych realizowanych przez ten podmiot.
- (48) Instytucje zamawiające powinny mieć możliwość, w odniesieniu do poszczególnych zamówień, przewidzenia modyfikacji umowy w drodze klauzul rewizji, jednak klauzule takie nie powinny dawać im nieograniczonej swobody decyzyjnej. W niniejszej dyrektywie należy zatem określić, do jakiego stopnia możliwe jest wprowadzanie modyfikacji do pierwotnej umowy.
- (49) Ocena wykazała, że państwa członkowskie nie monitorują wdrażania i funkcjonowania przepisów dotyczących zamówień publicznych w sposób spójny i systematyczny. Ma to negatywny wpływ na prawidłowe wdrażanie przepisów wynikających z przedmiotowych dyrektyw, co stanowi główne źródło kosztów i niepewności. Kilkanaście państw członkowskich powołało centralne krajowe organy do spraw zamówień publicznych, jednak zadania powierzone tym organom różnią się znacznie w poszczególnych państwach członkowskich. Bardziej przejrzyste, spójne i autorytatywne mechanizmy monitorowania i kontroli zwiększyłyby wiedzę na temat funkcjonowania przepisów dotyczących zamówień, poprawiłyby pewność prawną dla

podmiotów gospodarczych i instytucji zamawiających oraz przyczyniłyby się do ustanowienia równych warunków działania. Mechanizmy takie mogłyby służyć jako narzędzia wykrywania i wczesnego rozwiązywania problemów, zwłaszcza w odniesieniu do projektów współfinansowanych przez Unię, oraz identyfikacji niedociągnięć strukturalnych. Istnieje szczególnie duża potrzeba koordynacji tych mechanizmów w celu zagwarantowania spójnego stosowania, kontroli i monitorowania polityki zamówień publicznych, jak również systematycznej oceny wyników polityki zamówień w całej Unii.

- (50) Państwa członkowskie powinny wyznaczyć jeden organ krajowy do spraw monitorowania, wdrażania i kontroli zamówień publicznych. Taki organ centralny powinien dysponować bezpośrednimi i aktualnymi informacjami, w szczególności dotyczącymi różnych problemów wpływających na wdrożenie przepisów prawa zamówień publicznych. Powinien mieć zdolność natychmiastowego reagowania w związku z funkcjonowaniem polityki oraz z potencjalnymi słabymi stronami ustawodawstwa krajowego i praktyki krajowej, a także przyczyniać się do szybkiej identyfikacji rozwiązań. W kontekście skutecznej walki z korupcją i nadużyciami finansowymi wspomniany organ nadzoru, a także ogół społeczeństwa, powinien również mieć możliwość kontroli tekstów zawartych umów. Umowy w sprawie zamówień o wysokiej wartości powinny być zatem przekazywane organowi nadzoru, a zainteresowane osoby powinny mieć możliwość dostępu do tych dokumentów, w zakresie, w jakim nie zagraża to uzasadnionym interesom publicznym i prywatnym.
- (51) Nie wszystkie instytucje zamawiające mogą dysponować wewnętrzną wiedzą fachową niezbędną do realizacji zamówień skomplikowanych pod względem ekonomicznym lub technicznym. W tym kontekście odpowiednie wsparcie profesjonalne będzie efektywnym uzupełnieniem działań w zakresie monitorowania i kontroli. Z jednej strony cel ten może zostać osiągnięty za pomocą narzędzi dzielenia się wiedzą (centrów wiedzy) oferujących pomoc techniczną instytucjom zamawiającym; z drugiej strony podmioty gospodarcze, między innymi MŚP, powinny korzystać z pomocy administracyjnej, w szczególności w przypadku udziału w postępowaniach o udzielenie zamówienia w kontekście transgranicznym.
- (52) Struktury lub mechanizmy monitorowania, nadzoru i wsparcia funkcjonują już na szczeblu krajowym i mogą oczywiście zostać wykorzystane do zapewnienia monitorowania, realizacji i kontroli zamówień publicznych oraz do zagwarantowania niezbędnego wsparcia dla instytucji zamawiających i wykonawców.
- (53) W celu zapewnienia spójnego doradztwa i praktyki w każdym państwie członkowskim i w całej Unii niezbędna jest skuteczna współpraca. Organy do spraw monitorowania, wdrażania, kontroli i pomocy technicznej powinny mieć możliwość wymiany informacji i współpracy; w tym kontekście krajowe organy wyznaczone przez poszczególne państwa członkowskie powinny działać jako preferowany punkt do kontaktów ze służbami Komisji na potrzeby gromadzenia danych, wymiany informacji i monitorowania wdrażania przepisów prawa UE w dziedzinie zamówień publicznych.
- (54) W celu dostosowania się do szybkich zmian technicznych, gospodarczych i regulacyjnych, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy. W istocie ze względu na konieczność zapewnienia zgodności z umowami międzynarodowymi, Komisji powinno

przysługiwać uprawnienie do zmiany procedur technicznych dotyczących metod wyliczania progów, jak również do okresowej korekty samych progów oraz do dostosowania załączników V i XI; wykazy instytucji administracji centralnej podlegają modyfikacjom wynikającym ze zmian administracyjnych na szczeblu krajowym. Zmiany te są notyfikowane Komisji, której powinno przysługiwać prawo do dostosowania załącznika I; odniesienia do nomenklatury CPV mogą podlegać zmianom regulacyjnym na szczeblu Unii Europejskiej i należy uwzględnić te zmiany w treści niniejszej dyrektywy; szczegóły techniczne i charakterystyki urządzeń do elektronicznego odbioru należy aktualizować zgodnie z postępem technologicznym i wymogami administracyjnymi; konieczne jest również powierzenie Komisji uprawnienia do ustanawiania obowiązkowych standardów technicznych w zakresie komunikacji elektronicznej w celu zagwarantowania kompatybilności formatów technicznych, procesów i przekazywanych wiadomości w procedurach udzielania zamówień przeprowadzanych z użyciem środków komunikacji elektronicznej, z uwzględnieniem postępu technologicznego i wymogów administracyjnych; treść europejskiego paszportu zamówień należy dostosowywać w taki sposób, aby uwzględnić wymogi administracyjne i zmiany regulacyjne zarówno na szczeblu krajowym, jak i na szczeblu UE; wykaz unijnych aktów ustawodawczych ustanawiających wspólne metodyki obliczania kosztów cyklu życia należy pilnie dostosować, aby uwzględnić środki przyjęte na poziomie sektorowym. Aby sprostać tym wymogom, Komisja powinna zostać uprawniona do prowadzenia wykazu aktów ustawodawczych uwzględniających zaktualizowane metody rachunku kosztów cyklu życia.

- (55) Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów. Przygotowując i opracowując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić jednoczesne, terminowe i odpowiednie przekazywanie stosownych dokumentów Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
- (56) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszej dyrektywy, należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w zakresie opracowania standardowych formularzy do publikacji ogłoszeń, standardowego formularza europejskiego paszportu zamówień oraz wspólnego wzoru do wykorzystania przez organy nadzoru na potrzeby sporządzania sprawozdania z wdrażania obejmującego dane statystyczne. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiającym przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję²⁴. W przypadku przyjmowania tych aktów wykonawczych, które nie mają wpływu na środki finansowe ani na charakter i zakres obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy, należy stosować procedurę doradczą. Akty te charakteryzują bowiem się tym, że mają wyłącznie administracyjny cel i służą ułatwieniu stosowania zasad określonych w niniejszej dyrektywie.
- (57) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, a mianowicie koordynacja przepisów prawnych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących niektórych procedur udzielania zamówień publicznych, nie może być osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie i w związku z tym może być lepiej

²⁴

Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13.

osiągnięty na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.

(58) Należy zatem uchylić dyrektywę 2004/18/WE.

(59) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną państw członkowskich i Komisji dotyczącą dokumentów wyjaśniających z dnia [data], państwa członkowskie zobowiązały się do przedstawienia, w uzasadnionych przypadkach, powiadomienia o środkach transpozycji wraz z co najmniej jednym dokumentem wyjaśniającym związki między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy prawodawca uznaje, że złożenie tych dokumentów jest uzasadnione,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

TYTUŁ I: ZAKRES STOSOWANIA, DEFINICJE I ZASADY OGÓLNE

ROZDZIAŁ I: Zakres stosowania i definicje

SEKCJA 1: Przedmiot i definicje

Artykuł 1: Przedmiot

Artykuł 2: Definicje

Artykuł 3: Zamówienia mieszane

SEKCJA 2: Progi

Artykuł 4: Kwoty progowe

Artykuł 5: Metody obliczania szacunkowej wartości zamówienia

Artykuł 6: Korekta progów

SEKCJA 3: Wyłączenia

Artykuł 7: Zamówienia w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych

Artykuł 8: Wyłączenia szczególne w dziedzinie łączności elektronicznej

Artykuł 9: Zamówienia udzielane i konkursy organizowane na podstawie procedur międzynarodowych

Artykuł 10: Wyłączenia szczególne dotyczące zamówień publicznych na usługi

Artykuł 11: Stosunki między instytucjami publicznymi

SEKCJA 4: SYTUACJE SZCZEGÓLNE

Artykuł 12: Zamówienia subsydiowane w ponad 50 % przez instytucje zamawiające

Artykuł 13: Usługi badawcze i rozwojowe

Artykuł 14: Obronność i bezpieczeństwo

ROZDZIAŁ II: Przepisy ogólne

Artykuł 15: Zasady udzielania zamówień

Artykuł 16: Wykonawcy

Artykuł 17: Zamówienia zastrzeżone

Artykuł 18: Poufność

Artykuł 19: Przepisy dotyczące komunikacji

Artykuł 20: Nomenklatury

Artykuł 21: Konflikt interesów

Artykuł 22: Postępowanie niezgodne z prawem

TYTUŁ II: PRZEPISY DOTYCZĄCE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

ROZDZIAŁ I: Procedury

Artykuł 23: Warunki dotyczące Porozumienia w sprawie zamówień rządowych i innych umów międzynarodowych

Artykuł 24: Wybór procedury

Artykuł 25: Procedura otwarta

Artykuł 26: Procedura ograniczona

Artykuł 27: Procedura konkurencyjna z negocjacjami

Artykuł 28: Dialog konkurencyjny

Artykuł 29: Partnerstwo innowacyjne

Artykuł 30: Stosowanie procedury negocjacyjnej bez uprzedniego ogłoszenia

ROZDZIAŁ II: Techniki i instrumenty w zakresie zamówień elektronicznych i zagregowanych

Artykuł 31: Umowy ramowe

Artykuł 32: Dynamiczne systemy zakupów

Artykuł 33: Aukcje elektroniczne

Artykuł 34: Katalogi elektroniczne

Artykuł 35: Scentralizowane działania zakupowe i centralne jednostki zakupujące

Artykuł 36: Pomocnicze działania zakupowe

Artykuł 37: Okazjonalne wspólne udzielanie zamówień

Artykuł 38: Wspólne udzielanie zamówień przez instytucje zamawiające z różnych państw członkowskich

ROZDZIAŁ III: Przeprowadzenie postępowania

SEKCJA 1: PRZYGOTOWANIE

Artykuł 39: Wstępne konsultacje rynkowe

Artykuł 40: Specyfikacje techniczne

Artykuł 41: Etykiety

Artykuł 42: Raporty z testów, certyfikacja i inne środki dowodowe

Artykuł 43: Oferty wariantowe

Artykuł 44: Podział zamówień na części

Artykuł 45: Wyznaczanie terminów

SEKCJA 2: PUBLIKACJA I PRZEJRZYSTOŚĆ

Artykuł 46: Wstępne ogłoszenie informacyjne

Artykuł 47: Ogłoszenie o zamówieniu

Artykuł 48: Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia

Artykuł 49: Forma i sposób publikacji ogłoszeń

Artykuł 50: Publikacja na poziomie krajowym

Artykuł 51: Dostępność w formie elektronicznej dokumentów specyfikujących zamówienie

Artykuł 52: Zaproszenie do składania ofert lub udziału w dialogu; zaproszenie do potwierdzenia zainteresowania

Artykuł 53: Informowanie kandydatów i oferentów

SEKCJA 3: WYBÓR UCZESTNIKÓW ORAZ UDZIELENIE ZAMÓWIENIA

Artykuł 54: Zasady ogólne

Podsekcja 1: Kryteria kwalifikacji podmiotowej

Artykuł 55: Podstawy wykluczenia

Artykuł 56: Kryteria kwalifikacji

Artykuł 57: Oświadczenia własne i inne środki dowodowe

Artykuł 58: Internetowe repozytorium zaświadczeń (e-Certis)

Artykuł 59: Europejski paszport zamówień

Artykuł 60: Zaświadczenia

Artykuł 61: Normy zapewniania jakości i normy zarządzania środowiskowego

Artykuł 62: Poleganie na zdolności innych podmiotów

Artykuł 63: Urzędowe wykazy zatwierdzonych wykonawców oraz certyfikacja przez jednostki publiczne lub prywatne

Podsekcja 2: Ograniczanie liczby kandydatów, ofert i rozwiązań

Artykuł 64: Ograniczanie liczby kwalifikujących się kandydatów, którzy zostaną zaproszeni do udziału

Artykuł 65: Ograniczanie liczby ofert i rozwiązań

Podsekcja 3: Udzielenie zamówienia

Artykuł 66: Kryteria udzielenia zamówienia

Artykuł 67: Cykl życia i rachunek kosztów cyklu życia

Artykuł 68: Przeszkody w udzieleniu zamówienia

Artykuł 69: Rażąco tanie oferty

ROZDZIAŁ IV: Realizacja zamówienia

Artykuł 70: Warunki realizacji zamówień

Artykuł 71: Podwykonawstwo

Artykuł 72: Modyfikacja umów w okresie ich obowiązywania

Artykuł 73: Rozwiązywanie umów

TYTUŁ III: SZCZEGÓLNE REŻIMY UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ

ROZDZIAŁ I: Usługi społeczne i inne szczególne usługi

Artykuł 74: Udzielanie zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi

Artykuł 75: Publikacja ogłoszeń

Artykuł 76: Zasady udzielania zamówień

Rozdział II: Reguły dotyczące konkursów

Artykuł 77: Przepisy ogólne

Artykuł 78: Zakres stosowania

Artykuł 79: Ogłoszenia

Artykuł 80: Reguły organizacji konkursów i kwalifikacji uczestników

Artykuł 81: Skład sądu konkursowego

Artykuł 82: Decyzje sądu konkursowego

TYTUŁ IV: ŁAD ADMINISTRACYJNO-REGULACYJNY

Artykuł 83: Egzekwowanie przepisów

Artykuł 84: Nadzór publiczny

Artykuł 85: Indywidualne sprawozdania dotyczące postępowań o udzielenie zamówienia

Artykuł 86: Krajowe sprawozdania

Artykuł 87: Pomoc dla instytucji zamawiających i przedsiębiorstw

Artykuł 88: Współpraca administracyjna

TYTUŁ V: PRZEKAZANIE UPRAWNIENÍ, UPRAWNIENIA WYKONAWCZE I PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 89: Wykonywanie przekazanych uprawnień

Artykuł 90: Tryb pilny

Artykuł 91: Procedura komitetowa

Artykuł 92: Transpozycja

Artykuł 93: Uchylenie

Artykuł 94: Przegląd

Artykuł 95: Wejście w życie

Artykuł 96: Adresaci

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK I INSTYTUCJE ADMINISTRACJI CENTRALNEJ

ZAŁĄCZNIK II WYKAZ RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI, O KTÓRYCH MOWA W ART. 2 PKT 8 LIT. a)

ZAŁĄCZNIK III WYKAZ PRODUKTÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 4 LIT. b) W ODNIESIENIU DO ZAMÓWIEŃ UDZIELANYCH PRZEZ INSTYTUCJE ZAMAWIAJĄCE W DZIEDZINIE OBRONNOŚCI

ZAŁĄCZNIK IV WYMAGANIA DOTYCZĄCE URZĄDZEŃ DO ELEKTRONICZNEGO ODBIORU OFERT, WNIOSKÓW O DOPUSZCZENIE DO UDZIAŁU ORAZ PLANÓW I PROJEKTÓW W KONKURSACH

ZAŁĄCZNIK V WYKAZ UMÓW MIĘDZYNARODOWYCH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 23

ZAŁĄCZNIK VI INFORMACJE, JAKIE NALEŻY ZAMIESZCIEĆ W OGŁOSZENIACH

ZAŁĄCZNIK VII INFORMACJE, JAKIE NALEŻY ZAMIESZCIEĆ W SPECYFIKACJI DOTYCZĄCEJ AUKCJI ELEKTRONICZNEJ (ART. 33 UST. 4)

ZAŁĄCZNIK VIII DEFINICJE NIEKTÓRYCH SPECYFIKACJI TECHNICZNYCH

ZAŁĄCZNIK IX WYMOGI DOTYCZĄCE PUBLIKACJI

ZAŁĄCZNIK X TREŚĆ ZAPROSZEŃ DO SKŁADANIA OFERT, DO UDZIAŁU W DIALOGU LUB DO POTWIERDZENIA ZAINTERESOWANIA PRZEWIDZIANYCH W ART. 52

ZAŁĄCZNIK XI WYKAZ MIĘDZYNARODOWYCH KONWENCJI W ZAKRESIE PRAWA SOCJALNEGO I PRAWA OCHRONY ŚRODOWISKA, O KTÓRYCH MOWA W ART. 54 UST. 2, ART. 55 UST. 3 LIT. a) ORAZ ART. 69 UST. 4

ZAŁĄCZNIK XII REJESTRY

ZAŁĄCZNIK XIII TREŚĆ EUROPEJSKIEGO PASZPORTU ZAMÓWIEŃ

ZAŁĄCZNIK XIV ŚRODKI DOWODOWE NA POTRZEBY KRYTERIÓW KWALIFIKACJI

ZAŁĄCZNIK XV WYKAZ PRZEPISÓW UNIJNYCH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 67 UST. 4

ZAŁĄCZNIK XVI USŁUGI, O KTÓRYCH MOWA W ART. 74

ZAŁĄCZNIK XVII TABELA KORELACJI

TYTUŁ I

ZAKRES STOSOWANIA, DEFINICJE I ZASADY OGÓLNE

ROZDZIAŁ I

Zakres stosowania i definicje

SEKCJA 1

PRZEDMIOT I DEFINICJE

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia przepisy dotyczące procedur udzielania zamówień przez instytucje zamawiające w odniesieniu do zamówień publicznych oraz konkursów, których szacunkowa wartość jest nie mniejsza niż kwoty progowe określone w art. 4.
2. Zamówienia w rozumieniu niniejszej dyrektywy stanowią zakup lub inną formę nabycia robót budowlanych, dostaw lub usług przez co najmniej jedną instytucję zamawiającą od wykonawców wybranych przez tę instytucję zamawiającą, niezależnie od tego, czy roboty budowlane, dostawy lub usługi przeznaczone są do celów publicznych.

Całość robót budowlanych, dostaw lub usług, nawet zakupionych w ramach różnych umów, stanowi pojedyncze zamówienie w rozumieniu niniejszej dyrektywy, o ile umowy są częścią jednego projektu.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy zastosowanie mają następujące definicje:

- 1) „instytucje zamawiające” oznaczają państwo, instytucje regionalne lub lokalne, podmioty prawa publicznego, związki złożone z jednej lub wielu takich instytucji lub z jednego lub wielu podmiotów prawa publicznego;
- 2) „instytucje administracji centralnej” oznaczają instytucje zamawiające wymienione w załączniku I oraz – w zakresie, w jakim ulegną one korektom i zmianom na poziomie krajowym – podmioty będące ich prawnymi następcami;
- 3) „instytucje zamawiające administracji niższego szczebla” oznaczają wszystkie instytucje zamawiające, które nie są instytucjami administracji centralnej;

- 4) „instytucje regionalne” obejmują wszystkie instytucje jednostek administracyjnych poziomu NUTS 1 i 2, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady²⁵;
- 5) „instytucje lokalne” obejmują wszystkie instytucje jednostek administracyjnych poziomu NUTS 3 oraz mniejszych jednostek administracyjnych, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 1059/2003;
- 6) „podmiot prawa publicznego” oznacza podmiot, który posiada wszystkie poniższe cechy:
 - a) został ustanowiony lub działa w szczególnym celu zaspokajania potrzeb w interesie ogólnym, które nie mają charakteru przemysłowego ani handlowego; w tym kontekście podmiot, który działa w zwykłych warunkach rynkowych, ma na celu osiągnięcie zysku i ponosi straty wynikające z prowadzenia działalności, nie działa w celu zaspokojenia potrzeb w interesie ogólnym niemających charakteru przemysłowego ani handlowego;
 - b) posiada osobowość prawną;
 - c) jest finansowany w przeważającej części przez państwo, instytucje regionalne lub lokalne lub inne podmioty prawa publicznego; bądź jego zarząd podlega nadzorowi ze strony tych podmiotów; bądź ponad połowa członków jego organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego została wyznaczona przez państwo, instytucje regionalne lub lokalne, lub przez inne podmioty prawa publicznego.
- 7) „zamówienia publiczne” oznaczają umowy o charakterze odpłatnym zawierane na piśmie pomiędzy co najmniej jedną instytucją zamawiającą a co najmniej jednym wykonawcą, których przedmiotem jest wykonanie robót budowlanych, dostawa produktów lub świadczenie usług w rozumieniu niniejszej dyrektywy;
- 8) „zamówienia publiczne na roboty budowlane” oznaczają zamówienia publiczne, których przedmiotem jest jedno z następujących działań:
 - a) wykonanie albo zarówno zaprojektowanie, jak i wykonanie robót budowlanych związanych z jednym z rodzajów działalności określonych w załączniku II;
 - b) wykonanie albo zarówno zaprojektowanie, jak i wykonanie obiektu budowlanego;
 - c) realizacja, za pomocą dowolnych środków, obiektu budowlanego odpowiadającego wymogom określonym przez instytucję zamawiającą mającą decydujący wpływ na rodzaj lub projekt obiektu;
- 9) „obiekt budowlany” oznacza wynik całości robót budowlanych w zakresie budownictwa lub inżynierii lądowej i wodnej, który może samoistnie spełniać funkcję gospodarczą lub techniczną;

²⁵

Dz.U. L 154 z 21.6.2003, s. 1.

- 10) „zamówienia publiczne na dostawy” oznaczają zamówienia publiczne, których przedmiotem jest zakup, dzierżawa, najem lub leasing, z opcją lub bez opcji wykupu, produktów. Zamówienie publiczne na dostawy może obejmować dodatkowo rozmieszczenie i instalację produktów;
- 11) „zamówienia publiczne na usługi” oznaczają zamówienia publiczne, których przedmiotem jest świadczenie usług innych niż te, o których mowa w pkt 8;
- 12) „wykonawca” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, podmiot publiczny lub grupę takich osób lub podmiotów, które oferują wykonanie robót budowlanych lub obiektu budowlanego, dostawę produktów lub świadczenie usług na rynku;
- 13) „oferent” oznacza wykonawcę, który złożył ofertę;
- 14) „kandydat” oznacza wykonawcę, który ubiegał się o zaproszenie lub został zaproszony do udziału w procedurze ograniczonej, procedurze konkurencyjnej z negocjacjami, procedurze negocjacyjnej bez uprzedniego ogłoszenia, dialogu konkurencyjnym lub partnerstwie innowacyjnym;
- 15) „dokumenty specyfikujące zamówienie” oznaczają wszelkie dokumenty, które wytworzyła lub do których odwołuje się instytucja zamawiająca w celu opisanie lub ustalenia elementów zamówienia lub postępowania, w tym ogłoszenie o zamówieniu, wstępne ogłoszenie informacyjne stanowiące zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, specyfikacje techniczne, dokument opisowy, proponowane warunki umowy, formaty przedstawiania dokumentów przez kandydatów i oferentów, informacje na temat mających ogólne zastosowanie obowiązków oraz wszelkie dokumenty dodatkowe;
- 16) „scentralizowane działania zakupowe” oznaczają działania prowadzone w trybie ciągłym w jednej z następujących form:
- a) nabywania dostaw lub usług z przeznaczeniem dla instytucji zamawiających;
 - b) udzielania zamówień publicznych lub zawierania umów ramowych na roboty budowlane, dostawy lub usługi z przeznaczeniem dla instytucji zamawiających;
- 17) „pomocnicze działania zakupowe” oznaczają działania polegające na zapewnieniu wsparcia dla działań zakupowych, w szczególności w następującej formie:
- a) infrastruktury technicznej umożliwiającej instytucjom zamawiającym udzielanie zamówień publicznych lub zawieranie umów ramowych na roboty budowlane, dostawy lub usługi;
 - b) doradztwa dotyczącego prowadzenia lub planowania postępowań o udzielenie zamówienia;
 - c) przygotowania postępowań o udzielenie zamówienia i zarządzania nimi w imieniu i na rzecz danej instytucji zamawiającej;

- 18) „centralna jednostka zakupująca” oznacza instytucję zamawiającą, która realizuje scentralizowane działania zakupowe oraz, ewentualnie, pomocnicze działania zakupowe;
- 19) „jednostka realizująca obsługę zamówień” oznacza podmiot publiczny lub prywatny, który oferuje pomocnicze działania zakupowe na rynku;
- 20) „pisemne” lub „na piśmie” oznacza każdy przekaz złożony ze słów lub cyfr, który można odczytać, powielić, a następnie przekazać, w tym informacje przekazywane i przechowywane za pomocą środków elektronicznych;
- 21) „środki elektroniczne” oznaczają środki wykorzystujące sprzęt elektroniczny w celu przetwarzania (w tym także kompresji cyfrowej) i przechowywania danych, które są przesyłane, przenoszone i odbierane za pomocą przewodów, fal radiowych, środków optycznych lub innych środków elektromagnetycznych;
- 22) „cykl życia” oznacza wszystkie kolejne lub powiązane ze sobą etapy, w tym produkcję, transport, użytkowanie i utrzymanie, w czasie istnienia produktu lub obiektu budowlanego lub świadczenia usługi, od nabycia surowca lub pozyskania zasobów po unieszkodliwienie, oczyszczenie i finalizację;
- 23) „konkursy” oznaczają procedury, które umożliwiają instytucji zamawiającej uzyskanie planu lub projektu wybranego przez sąd konkursowy po przeprowadzeniu postępowania konkursowego z przyznaniem nagród lub bez przyznania nagród, przede wszystkim w dziedzinie planowania przestrzennego i urbanistyki, architektury oraz inżynierii lub przetwarzania danych.

Artykuł 3 *Zamówienia mieszane*

- 1. Zamówień, których przedmiotem są dwa lub więcej rodzajów zamówień (roboty budowlane, usługi lub dostawy), udziela się zgodnie z przepisami mającymi zastosowanie do rodzaju zamówień, który odpowiada głównemu przedmiotowi danego zamówienia.

W przypadku zamówień mieszanych składających się z usług w rozumieniu tytułu III rozdział I lub innych usług bądź usług i dostaw, główny przedmiot zamówienia ustala się przez porównanie wartości usług lub dostaw objętych zamówieniem.

- 2. W przypadku zamówień, których przedmiotem są zamówienia objęte zakresem stosowania niniejszej dyrektywy oraz zamówienia lub inne elementy nieobjęte zakresem niniejszej dyrektywy ani dyrektywy [dyrektywa zastępująca dyrektywę 2004/17/WE] bądź dyrektywy 2009/81/WE²⁶, części zamówienia stanowiącego zamówienie objęte zakresem niniejszej dyrektywy udziela się zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy.

²⁶ Dz.U. L 217 z 20.8.2009, s. 76.

W przypadku zamówień mieszanych zawierających elementy zamówień publicznych oraz koncesji, części zamówienia stanowiącej zamówienie publiczne objęte zakresem niniejszej dyrektywy udziela się zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy.

Jeżeli poszczególnych części danego zamówienia nie da się w obiektywny sposób rozdzielić, zastosowanie niniejszej dyrektywy ustala się w oparciu o główny przedmiot zamówienia.

SEKCJA 2

PROGI

Artykuł 4

Kwoty progowe

Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do zamówień, których wartość, bez podatku od wartości dodanej (VAT), oszacowano na poziomie następujących progów lub powyżej nich:

- a) 5 000 000 EUR w przypadku zamówień publicznych na roboty budowlane;
- b) 130 000 EUR w przypadku zamówień publicznych na dostawy i usługi udzielanych przez instytucje administracji centralnej lub konkursów organizowanych przez te instytucje; w odniesieniu do zamówień publicznych na dostawy udzielanych przez instytucje zamawiające działające w dziedzinie obronności, próg ten dotyczy wyłącznie zamówień na produkty objęte zakresem załącznika III;
- c) 200 000 EUR w przypadku zamówień publicznych na dostawy i usługi udzielanych przez instytucje zamawiające administracji niższego szczebla lub konkursów organizowanych przez te instytucje;
- d) 500 000 EUR w przypadku zamówień publicznych na usługi społeczne i inne szczególne usługi wymienione w załączniku XVI.

Artykuł 5

Metody obliczania szacunkowej wartości zamówienia

1. Podstawą obliczenia szacunkowej wartości zamówienia jest całkowita kwota należna, bez VAT, oszacowana przez instytucję zamawiającą, z uwzględnieniem wszelkich opcji oraz wznowień zamówienia.

W przypadku gdy instytucja zamawiająca przewiduje nagrody lub wynagrodzenia dla kandydatów lub oferentów, uwzględnia je ona przy obliczaniu szacunkowej wartości zamówienia.

2. Wyboru metody wykorzystywanej do obliczania szacunkowej wartości zamówienia nie można dokonywać z zamiarem wyłączenia zamówienia z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy. Nie można zatem dzielić pojedynczego zamówienia w celu uniknięcia objęcia go zakresem stosowania niniejszej dyrektywy, chyba że taki podział jest uzasadniony obiektywnymi powodami.

3. Szacunkowa wartość obowiązuje w chwili wysłania zaproszenia do ubiegania się o zamówienie lub, w przypadku gdy nie przewiduje się takiego zawiadomienia, w chwili rozpoczęcia przez instytucję zamawiającą postępowania o udzielenie zamówienia, w tym, w szczególności, przez zdefiniowanie podstawowych cech zamówienia, którego instytucja ta zamierza udzielić.
4. W odniesieniu do umów ramowych i dynamicznych systemów zakupów wartość, którą należy uwzględnić, to maksymalna szacunkowa wartość bez VAT wszystkich zamówień, które mają zostać udzielone przez cały okres obowiązywania umowy ramowej lub dynamicznego systemu zakupów.
5. W przypadku partnerstw innowacyjnych wartość, którą należy uwzględnić, to maksymalna szacunkowa wartość bez VAT wszystkich działań badawczych i rozwojowych, które mają zostać przeprowadzone na wszystkich etapach planowanego partnerstwa, a także wszystkich dostaw, usług i robót budowlanych, które mają być zrealizowane i zamówione na koniec planowanego partnerstwa.
6. W odniesieniu do zamówień publicznych na roboty budowlane, przy obliczaniu ich szacunkowej wartości uwzględnia się zarówno koszt robót budowlanych, jak i szacunkową całkowitą wartość dostaw i usług oddawanych do dyspozycji przedsiębiorcy budowlanego przez instytucje zamawiające, o ile są one niezbędne do wykonania tych robót budowlanych.
7. W przypadku gdy przewidywana realizacja obiektu budowlanego lub nabycie usług skutkuje udzieleniem zamówienia w tym samym czasie w odrębnych częściach, uwzględnia się szacunkową całkowitą wartość wszystkich tych części.

W przypadku gdy łączna wartość części jest na poziomie lub powyżej progu określonego w art. 4, przepisy niniejszej dyrektywy stosuje się do udzielenia każdej z części zamówienia.
8. W przypadku gdy przewidywane nabycie podobnych dostaw skutkuje udzieleniem zamówienia w tym samym czasie w odrębnych częściach, przy stosowaniu art. 4 lit. b) i c) uwzględnia się szacunkową całkowitą wartość wszystkich tych części.

W przypadku gdy łączna wartość części jest na poziomie lub powyżej progu określonego w art. 4, przepisy niniejszej dyrektywy stosuje się do udzielenia każdej z części zamówienia.
9. Instytucje zamawiające mogą udzielić zamówień na poszczególne części bez stosowania procedur przewidzianych w niniejszej dyrektywie, pod warunkiem że szacunkowa wartość bez VAT danej części wynosi w przypadku dostaw i usług mniej niż 80 000 EUR, a w przypadku robót budowlanych mniej niż 1 mln EUR. Łączna wartość części zamówienia udzielonych bez stosowania przepisów niniejszej dyrektywy nie może jednak przekroczyć 20 % łącznej wartości wszystkich części, na które zostały podzielone planowane roboty budowlane, planowany zakup podobnych dostaw lub planowany zakup usług.
10. W przypadku zamówień publicznych na dostawy lub usługi, powtarzających się lub podlegających wznowieniu w oznaczonym czasie, podstawą obliczenia szacunkowej wartości zamówienia jest:

- a) rzeczywista łączna wartość kolejnych zamówień podobnego typu, udzielonych w ciągu poprzednich 12 miesięcy lub w poprzednim roku budżetowym, dostosowana, w miarę możliwości, by uwzględnić zmiany w ilości lub w wartości, które mogą wystąpić w ciągu 12 miesięcy następujących od udzielenia pierwszego zamówienia;
 - b) albo szacunkowa całkowita wartość zamówień udzielanych kolejno w ciągu 12 miesięcy następujących po realizacji pierwszej dostawy lub podczas roku budżetowego, jeżeli jest on dłuższy niż dwanaście miesięcy.
11. W odniesieniu do zamówień publicznych na dostawy dotyczących dzierżawy, wypożyczenia, najmu lub leasingu produktów podstawą obliczenia szacunkowej wartości zamówienia jest:
- a) w przypadku umów w sprawie zamówień publicznych na czas określony, jeżeli okres obowiązywania wynosi 12 miesięcy lub jest krótszy – szacunkowa całkowita wartość zamówienia w okresie obowiązywania umowy, a jeżeli okres obowiązywania przekracza 12 miesięcy – całkowita wartość zamówienia łącznie z szacunkową wartością końcową;
 - b) w przypadku umów w sprawie zamówień publicznych na czas nieokreślony lub których okresu obowiązywania nie można określić – miesięczna wartość pomnożona przez 48.
12. W odniesieniu do zamówień publicznych na usługi podstawę obliczenia szacunkowej wartości zamówienia stanowią odpowiednio:
- a) usługi ubezpieczeniowe: należna składka oraz inne rodzaje wynagrodzenia;
 - b) usługi bankowe i inne usługi finansowe: opłaty, prowizje, odsetki oraz inne rodzaje wynagrodzenia;
 - c) zamówienia na wykonanie projektu: należne opłaty lub prowizje oraz inne rodzaje wynagrodzenia.
13. W odniesieniu do zamówień publicznych na usługi, w przypadku których nie określono łącznej ceny, podstawę obliczenia szacunkowej wartości zamówienia stanowią:
- a) w przypadku umów w sprawie zamówień na czas określony, jeżeli okres obowiązywania wynosi 48 miesięcy lub jest krótszy: całkowita wartość zamówienia przez cały okres obowiązywania umowy;
 - b) w przypadku umów w sprawie zamówień na czas nieokreślony lub o okresie obowiązywania dłuższym niż 48 miesięcy: miesięczna wartość pomnożona przez 48.

Artykuł 6 *Korekta progów*

1. Co dwa lata, począwszy od dnia 30 czerwca 2014 r., Komisja weryfikuje progi określone w art. 4 lit. a), b) i c) pod kątem ich zgodności z progami ustanowionymi w Porozumieniu w sprawie zamówień rządowych oraz, w razie potrzeby, dokonuje ich korekty.

Zgodnie z metodą obliczania określoną w Porozumieniu w sprawie zamówień rządowych, Komisja oblicza wartość tych progów na podstawie średnich dziennych wartości euro wynikających ze specjalnych praw ciągnięcia (SDR) z okresu 24 miesięcy, którego koniec przypada na ostatni dzień sierpnia poprzedzającego korektę ze skutkiem od 1 stycznia. Wartość progów poddanych takiej korekcie zaokrągla się, w razie potrzeby, w dół do pełnego tysiąca euro, aby zagwarantować uwzględnienie obowiązujących progów przewidzianych w Porozumieniu i wyrażonych w SDR.

2. Przy okazji korekty dokonywanej zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu Komisja koryguje ponadto:
 - a) próg ustanowiony w art. 12 akapit pierwszy lit. a), dostosowując go do skorygowanego progu mającego zastosowanie do zamówień publicznych na roboty budowlane;
 - b) próg ustanowiony w art. 12 akapit pierwszy lit. b), dostosowując go do skorygowanego progu mającego zastosowanie do zamówień publicznych na usługi udzielanych przez instytucje zamawiające administracji niższego szczebla.

3. Co dwa lata, począwszy od dnia 1 stycznia 2014 r., Komisja ustala, w walutach krajowych państw członkowskich, które nie uczestniczą w unii walutowej, wartości progów, o których mowa w art. 4 lit. a), b) i c), skorygowane zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu.

Jednocześnie Komisja ustala wartość progu, o którym mowa w art. 4 lit. d), w walutach krajowych państw członkowskich, które nie uczestniczą w unii walutowej.

Zgodnie z metodą obliczania określoną w Porozumieniu w sprawie zamówień rządowych, podstawą ustalenia tych wartości są średnie dzienne wartości tych walut, odpowiadające obowiązującemu progowi wyrażonemu w euro, z okresu 24 miesięcy, którego koniec przypada na ostatni dzień sierpnia poprzedzającego korektę ze skutkiem od 1 stycznia.

4. Skorygowane progi, o których mowa w ust. 1, oraz odpowiadające im wartości w walutach krajowych, o których mowa w ust. 3, są publikowane przez Komisję w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* na początku listopada następującego po korekcie tych progów.
5. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 89 w celu dostosowania metody określonej w ust. 1 akapit drugi do wszelkich zmian metody przewidzianej w Porozumieniu w sprawie zamówień rządowych odnośnie do korekty progów, o których mowa w art. 4 lit. a), b) i c), oraz ustalenia progów w

walutach krajowych państw członkowskich, które nie uczestniczą w unii walutowej, jak określono w ust. 3 niniejszego artykułu.

Komisja jest również uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 89 w celu skorygowania progów, o których mowa w art. 4 lit. a), b) i c), zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu. Komisja jest również uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 89 w celu skorygowania progów, o których mowa w art. 12 akapit pierwszy lit. a) i b), zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu.

6. W przypadku gdy zachodzi konieczność skorygowania progów, o których mowa w art. 4 lit. a), b) i c), oraz progów, o których mowa w art. 12 akapit pierwszy lit. a) i b), a ograniczenia czasowe nie pozwalają na zastosowanie procedury określonej w art. 89, a zatem wymaga tego szczególnie pilna potrzeba, do aktów delegowanych przyjmowanych zgodnie z ust. 5 akapit drugi niniejszego artykułu ma zastosowanie procedura określona w art. 90.

SEKCJA 3 **WYŁĄCZENIA**

Artykuł 7

Zamówienia w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych

Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do zamówień publicznych i konkursów, które zgodnie z [dyrektywą zastępującą dyrektywę 2004/17/WE] są udzielane lub organizowane przez instytucje zamawiające prowadzące jeden lub wiele rodzajów działalności określonych w art. [5–11] tej dyrektywy w celu wykonywania tej działalności, ani do zamówień publicznych wyłączonych z zakresu wspomnianej dyrektywy na mocy jej [art. 15, 20 i 27].

Artykuł 8

Wyłączenia szczególne w dziedzinie łączności elektronicznej

Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do zamówień publicznych i konkursów, których głównym celem jest umożliwienie instytucjom zamawiającym udostępnienia lub eksploatacji publicznych sieci łączności lub świadczenia odbiorcom publicznym usługi łączności elektronicznej lub większej liczby usług łączności elektronicznej.

Do celów niniejszego artykułu:

- a) „publiczna sieć łączności” oznacza sieć łączności elektronicznej wykorzystywaną całkowicie lub głównie do świadczenia publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej, które wspierają przekazywanie informacji pomiędzy punktami końcowymi sieci;
- b) „sieć łączności elektronicznej” oznacza systemy transmisyjne oraz, w stosownych przypadkach, urządzenia przełączające lub routingowe oraz inne zasoby, w tym nieaktywne elementy sieci, które umożliwiają przekazywanie sygnałów przewodowo, za pomocą radia, środków optycznych lub innych środków elektromagnetycznych, w tym sieci satelitarnych, stacjonarnych (komutowanych i pakietowych, w tym internetu) i naziemnych sieci przenośnych, elektrycznych

systemów kablowych, w zakresie, w jakim są one wykorzystywane do przekazywania sygnałów, w sieciach nadawania radiowego i telewizyjnego oraz sieciach telewizji kablowej, niezależnie od rodzaju przekazywanej informacji;

- c) „punkt zakończenia sieci” oznacza fizyczne miejsce, w którym abonent otrzymuje dostęp do sieci łączności publicznej; w przypadku sieci stosujących przełączanie lub przekierowywanie, punkt zakończenia sieci identyfikuje się za pomocą konkretnego adresu sieciowego, który może być łączony z numerem lub nazwiskiem abonenta;
- d) „usługa łączności elektronicznej” oznacza usługę zazwyczaj świadczoną za wynagrodzeniem, polegającą całkowicie lub częściowo na przekazywaniu sygnałów w sieciach łączności elektronicznej, w tym usługi telekomunikacyjne i usługi transmisyjne świadczone poprzez sieci nadawcze; nie obejmuje jednak usług związanych z zapewnianiem albo wykonywaniem kontroli treści przekazywanych przy wykorzystaniu sieci lub usług łączności elektronicznej. Spod zakresu niniejszej definicji wyłączone są usługi społeczeństwa informacyjnego w rozumieniu art. 1 dyrektywy 98/34/WE, jeżeli nie polegają one całkowicie lub częściowo na przekazywaniu sygnałów w sieciach łączności elektronicznej.

Artykuł 9

Zamówienia udzielane i konkursy organizowane na podstawie procedur międzynarodowych

Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do zamówień publicznych, których instytucja zamawiająca ma obowiązek udzielić, ani do konkursów, które ma obowiązek zorganizować, zgodnie z procedurami udzielania zamówień innymi niż określone w niniejszej dyrektywie, wynikającymi z jednej z następujących podstaw prawnych:

- a) umowy międzynarodowej zawartej zgodnie z Traktatem między państwem członkowskim a jednym lub wieloma państwami trzecimi i obejmującej roboty budowlane, dostawy lub usługi przeznaczone na potrzeby wspólnej realizacji lub eksploatacji projektu przez państwa-sygnatariuszy;
- b) umowy międzynarodowej związanej ze stacjonowaniem wojsk i dotyczącej przedsiębiorstw państwa członkowskiego lub państwa trzeciego;
- c) szczególnej procedury organizacji międzynarodowej;
- d) przepisów dotyczących udzielania zamówień przewidzianych przez organizację międzynarodową lub międzynarodową instytucję finansową w odniesieniu do zamówień publicznych i konkursów w pełni finansowanych przez taką organizację lub instytucję. W przypadku gdy zamówienia publiczne lub konkursy są w znaczącym stopniu współfinansowane przez organizację międzynarodową lub międzynarodową instytucję finansową, strony uzgadniają, jakie procedury udzielania zamówień mają zastosowanie, przy czym muszą być one zgodne z Traktatem.

O wszelkich umowach określonych w akapicie pierwszym lit. a) informuje się Komisję, która może skonsultować się z Komitetem Doradczym ds. Zamówień Publicznych, o którym mowa w art. 91.

Artykuł 10
Wyłączenia szczególne dotyczące zamówień publicznych na usługi

Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do zamówień publicznych na usługi w zakresie:

- a) nabycia lub najmu/dzierżawy, bez względu na sposób finansowania, gruntu, istniejących budynków lub innych nieruchomości lub praw do nich; zakres niniejszej dyrektywy obejmuje jednakże umowy o świadczenie usług finansowych, zawarte w dowolnej formie równocześnie z zawarciem umowy nabycia lub najmu/dzierżawy, przed jej zawarciem lub po jej zawarciu;
- b) zamówień udzielanych przez nadawców na potrzeby nabycia, opracowania, produkcji lub koprodukcji materiałów programowych przeznaczonych na potrzeby medialnych usług audiowizualnych, ani do zamówień dotyczących czasu antenowego udzielanych dostawcom medialnych usług audiowizualnych;
- c) usług arbitrażowych lub pojednawczych;
- d) usług finansowych związanych z emisją, sprzedażą, zakupem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych w rozumieniu dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady²⁷, usług banku centralnego oraz operacji przeprowadzanych z Europejskim Instrumentem Stabilności Finansowej;
- e) umów o pracę;
- f) transportu publicznego osób koleją lub metrem.

Medialne usługi audiowizualne, o którym mowa w lit. b), obejmują transmisję i rozpowszechnianie za pośrednictwem dowolnej sieci elektronicznej.

Artykuł 11
Stosunki między instytucjami publicznymi

1. Zamówienie udzielone przez instytucję zamawiającą innej osobie prawnej wykracza poza zakres stosowania niniejszej dyrektywy, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:
 - a) instytucja zamawiająca sprawuje nad daną osobą prawną kontrolę podobną do kontroli, jaką sprawuje nad własnymi jednostkami;
 - b) co najmniej 90 % działalności tej osoby prawnej jest prowadzone na potrzeby instytucji zamawiającej sprawującej kontrolę lub na potrzeby innych osób prawnych kontrolowanych przez tę instytucję zamawiającą;
 - c) w kontrolowanej osobie prawnej nie posiadają udziałów podmioty prywatne.

Uznaje się, że instytucja zamawiająca sprawuje nad daną osobą prawną kontrolę podobną do kontroli, jaką sprawuje nad własnymi jednostkami w rozumieniu akapitu

²⁷ Dz.U. L 145 z 30.4.2004, s. 1.

pierwszego lit. a), jeżeli wywiera decydujący wpływ zarówno na cele strategiczne, jak i na istotne decyzje kontrolowanej osoby prawnej.

2. Ustęp 1 ma także zastosowanie w przypadku, gdy kontrolowany podmiot będący instytucją zamawiającą udziela zamówienia podmiotowi sprawującemu nad nim kontrolę lub innej osobie prawnej kontrolowanej przez tę instytucję zamawiającą, pod warunkiem że w osobie prawnej, której udziela się zamówienia publicznego, nie posiadają udziałów podmioty prywatne.
3. Niemniej jednak instytucja zamawiająca, która nie sprawuje nad osobą prawną kontroli w rozumieniu ust. 1, może udzielić zamówienia publicznego osobie prawnej, nad którą sprawuje kontrolę wspólnie z innymi instytucjami zamawiającymi, bez zastosowania przepisów niniejszej dyrektywy, jeżeli spełnione są następujące warunki:
 - a) instytucje zamawiające sprawują wspólnie nad daną osobą prawną kontrolę podobną do kontroli, jaką sprawują nad własnymi jednostkami;
 - b) co najmniej 90 % działalności tej osoby prawnej jest prowadzone na potrzeby instytucji zamawiających sprawujących kontrolę lub na potrzeby innych osób prawnych kontrolowanych przez te instytucje zamawiające;
 - c) w kontrolowanej osobie prawnej nie posiadają udziałów podmioty prywatne.

Do celów lit. a) uznaje się, że instytucje zamawiające sprawują wspólnie kontrolę nad daną osobą prawną, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- a) w skład organów decyzyjnych kontrolowanej osoby prawnej wchodzi przedstawiciele wszystkich uczestniczących instytucji zamawiających;
 - b) wspomniane instytucje zamawiające mogą wspólnie wywierać decydujący wpływ na cele strategiczne oraz istotne decyzje kontrolowanej osoby prawnej;
 - c) kontrolowana osoba prawna nie działa w interesie innym niż interes powiązanych z nią instytucji publicznych;
 - d) kontrolowana osoba prawna nie czerpie żadnego zysku, poza zwrotem rzeczywiście poniesionych kosztów, z zamówień publicznych udzielanych jej przez instytucje zamawiające.
4. Umowy zawartej między dwiema lub więcej instytucjami zamawiającymi nie uznaje się za zamówienie publiczne w rozumieniu art. 2 ust. 6 niniejszej dyrektywy, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:
 - a) umowa ustanawia prawdziwą współpracę między uczestniczącymi instytucjami zamawiającymi, mającą na celu wspólną realizację ich zadań publicznych i obejmującą wzajemne prawa i obowiązki stron;
 - b) umowa podlega wyłącznie względom interesu publicznego;
 - c) uczestniczące instytucje zamawiające nie prowadzą na otwartym rynku więcej niż 10 % mierzonej obrotami działalności, której dotyczy umowa;

- d) umowa nie obejmuje przekazywania między uczestniczącymi instytucjami zamawiającymi środków finansowych innych niż środki stanowiące zwrot rzeczywiście poniesionych kosztów robót budowlanych, usług lub dostaw;
 - e) w żadnej uczestniczącej instytucji zamawiającej nie posiadają udziałów podmioty prywatne.
5. Brak udziałów podmiotów prywatnych, o którym mowa w ust. 1–4, weryfikuje się na etapie udzielenia zamówienia lub zawarcia umowy.

Wyłączenia przewidziane w ust. 1–4 przestają obowiązywać w chwili nabycia udziałów przez podmiot prywatny, skutkując obowiązkiem otwarcia realizowanych zamówień na konkurencję przez zastosowanie zwykłych procedur udzielania zamówień.

SEKCJA 4 SYTUACJE SZCZEGÓLNE

Artykuł 12 Zamówienia subsydiowane przez instytucje zamawiające

Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do następujących zamówień:

- a) zamówień na roboty budowlane, które subsydiowane są w sposób bezpośredni w ponad 50 % przez instytucje zamawiające i których szacunkowa wartość bez VAT jest równa lub wyższa niż 5 000 000 EUR, jeżeli zamówienia te obejmują jeden z poniższych rodzajów działalności:
 - (i) działalność z zakresu inżynierii lądowej i wodnej w rozumieniu załącznika II;
 - (ii) prace budowlane w zakresie budowy szpitali, obiektów sportowych, rekreacyjnych i wypoczynkowych, budynków szkolnych i uniwersyteckich oraz budynków wykorzystywanych do celów administracyjnych;
- b) zamówień na usługi, które subsydiowane są w sposób bezpośredni w ponad 50 % przez instytucje zamawiające i których szacunkowa wartość bez VAT jest równa lub wyższa niż 200 000 EUR oraz które związane są z zamówieniem na roboty budowlane w rozumieniu lit. a).

Instytucje zamawiające przekazujące subsydia, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a) i b), zapewniają przestrzeganie przepisów niniejszej dyrektywy w przypadku, gdy subsydiowanego zamówienia nie udzielają one same lub w przypadku, gdy udzielają takiego zamówienia w imieniu i na rzecz innych podmiotów.

Artykuł 13 Usługi badawcze i rozwojowe

- 1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do zamówień publicznych na usługi badawcze i rozwojowe o kodach CPV od 73000000-2 do 73436000-7, z wyjątkiem 73200000-

4, 73210000-7 lub 73220000-0, pod warunkiem że spełnione są oba poniższe warunki:

- a) korzyści z tych usług przypadają wyłącznie instytucji zamawiającej na potrzeby jej własnej działalności;
- b) całość wynagrodzenia za świadczoną usługę wypłaca instytucja zamawiająca.

Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do zamówień publicznych na usługi badawcze i rozwojowe o kodach CPV 73000000-2 do 73436000-7, z wyjątkiem 73200000-4, 73210000-7 lub 73220000-0, w przypadku gdy nie jest spełniony jeden z warunków, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a) lub b).

- 2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 89 w celu zmiany numerów referencyjnych CPV, o których mowa w ust. 1, aby odzwierciedlić zmiany w nomenklaturze CPV, pod warunkiem że tego rodzaju zmiana nie oznacza modyfikacji zakresu niniejszej dyrektywy.

Artykuł 14 *Obronność i bezpieczeństwo*

- 1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do zamówień publicznych udzielanych w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa oraz konkursów organizowanych w tych dziedzinach, z zastrzeżeniem art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, z wyjątkiem następujących zamówień:
 - a) zamówień objętych zakresem dyrektywy 2009/81/WE;
 - b) zamówień, do których dyrektywa 2009/81/WE nie ma zastosowania zgodnie z jej art. 8, 12 i 13.
- 2. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do zamówień publicznych i konkursów innych niż te, o których mowa w ust. 1, w zakresie, w jakim nie można zagwarantować ochrony podstawowych interesów bezpieczeństwa państwa członkowskiego w ramach jednej z procedur udzielania zamówienia przewidzianych w niniejszej dyrektywie.

ROZDZIAŁ II ***Przepisy ogólne***

Artykuł 15 *Zasady udzielania zamówień*

Instytucje zamawiające zapewniają równe i niedyskryminacyjne traktowanie wykonawców oraz działają w sposób przejrzysty i proporcjonalny.

Projekt zamówienia nie może być opracowywany z zamiarem wyłączenia tego zamówienia z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy lub celowego ograniczenia konkurencji.

Artykuł 16 *Wykonawcy*

1. Wykonawcy, którzy zgodnie z prawem państwa członkowskiego, w którym prowadzą działalność, są uprawnieni do świadczenia danych usług, nie mogą zostać odrzuceni jedynie na podstawie tego, że zgodnie z prawem państwa członkowskiego, w którym zamówienie jest udzielane, wymagane byłoby posiadanie przez nich statusu osób fizycznych lub prawnych.

Niemniej w przypadku zamówień publicznych na usługi i roboty budowlane, jak również zamówień publicznych na dostawy obejmujących ponadto usługi lub prace dotyczące rozmieszczenia i instalacji, od osób prawnych można wymagać wskazania w ofercie lub wniosku o dopuszczenie do udziału imion i nazwisk oraz odpowiednich kwalifikacji zawodowych osób, które będą odpowiedzialne za realizację danego zamówienia.

2. Grupy wykonawców mogą składać oferty lub wysuwać swoje kandydatury. Instytucje zamawiające nie mogą ustanawiać w odniesieniu do takich grup szczególnych warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia, które nie obowiązują kandydatów indywidualnych. Instytucje zamawiające nie mogą wymagać, aby grupy te przybierały określoną formę prawną w celu złożenia oferty lub wniosku o dopuszczenie do udziału.

Instytucje zamawiające mogą ustanawiać szczególne warunki realizacji zamówienia przez grupę wykonawców, pod warunkiem że warunki te są uzasadnione obiektywnymi powodami i proporcjonalne. Warunki te mogą w szczególności zobowiązywać grupę do przybrania określonej formy prawnej w przypadku otrzymania zamówienia, w zakresie, w jakim zmiana taka jest niezbędna do zadowalającej realizacji zamówienia.

Artykuł 17 *Zamówienia zastrzeżone*

Państwa członkowskie mogą zastrzec prawo udziału w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego dla zakładów pracy chronionej oraz wykonawców, których głównym celem jest społeczna i zawodowa integracja pracowników niepełnosprawnych oraz pracowników znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, lub przewidzieć możliwość realizacji takich zamówień w ramach programów zatrudnienia chronionego, pod warunkiem że ponad 30 % osób zatrudnionych przez te zakłady, przez tych wykonawców lub w ramach tych programów stanowią pracownicy niepełnosprawni lub pracownicy znajdujący się w niekorzystnej sytuacji.

Zaproszenie do ubiegania się o zamówienie powinno zawierać odniesienie do tego przepisu.

Artykuł 18 *Poufność*

1. O ile nie przewidziano inaczej w niniejszej dyrektywie lub w prawie krajowym dotyczącym dostępu do informacji, a także bez uszczerbku dla obowiązków związanych z podawaniem do wiadomości publicznej informacji o udzielonych

zamówieniach oraz udostępnianiem kandydatom i oferentom informacji, określonych w art. 48 i 53 niniejszej dyrektywy, instytucja zamawiająca nie ujawnia informacji przekazanych jej przez wykonawców i oznaczonych przez nich jako poufne, w tym między innymi tajemnic technicznych lub handlowych oraz poufnych aspektów ofert.

2. Instytucje zamawiające mogą nakładać na wykonawców wymogi mające na celu ochronę poufnego charakteru informacji, które udostępniają w toku postępowania o udzielenie zamówienia.

Artykuł 19 *Przepisy dotyczące komunikacji*

1. Z wyjątkiem przypadków, gdy zastosowanie środków elektronicznych jest obowiązkowe na mocy art. 32, 33, 34, art. 35 ust. 4, art. 49 ust. 2 i art. 51 niniejszej dyrektywy, do celów wszelkiej komunikacji i wymiany informacji instytucje zamawiające mają do wyboru następujące środki komunikacji:

- a) środki elektroniczne zgodnie z ust. 3, 4 i 5;
- b) poczta lub faks;
- c) telefon w przypadkach i okolicznościach, o których mowa w ust. 6;
- d) kombinacja tych środków.

Państwa członkowskie mogą wprowadzić obowiązek korzystania ze środków komunikacji elektronicznej w innych sytuacjach niż przewidziane w art. 32, 33, 34, art. 35 ust. 2, art. 49 ust. 2 i art. 51 niniejszej dyrektywy.

2. Wybrane środki komunikacji muszą być ogólnie dostępne i nie mogą ograniczać dostępu wykonawców do postępowania o udzielenie zamówienia.

Instytucje zamawiające zapewniają integralność danych oraz poufność ofert i wniosków o dopuszczenie do udziału w zakresie wszelkiej komunikacji, wymiany i przechowywania informacji. Instytucje zamawiające zapoznają się z treścią ofert i wniosków o dopuszczenie do udziału jedynie po upływie terminu przeznaczonego na ich składanie.

3. Narzędzia wykorzystywane do celów komunikacji za pomocą środków elektronicznych, jak również ich właściwości techniczne, muszą mieć charakter niedyskryminacyjny, ogólnodostępny i kompatybilny z produktami technologii informacyjnych i komunikacyjnych będącymi w powszechnym użyciu oraz nie mogą ograniczać dostępu wykonawców do postępowania o udzielenie zamówienia. Szczegóły techniczne i charakterystyki urządzeń do elektronicznego odbioru uznawanych za spełniające wymogi akapitu pierwszego niniejszego ustępu określa załącznik IV.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 89 w celu zmiany szczegółów technicznych i charakterystyk określonych w załączniku IV ze względu na rozwój technologiczny lub z przyczyn administracyjnych.

Aby zapewnić kompatybilność formatów technicznych, a także standardów w zakresie procesów i przekazywania wiadomości, zwłaszcza w kontekście transgranicznym, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 89 w celu ustanowieniu obowiązku stosowania określonych standardów technicznych, co najmniej w zakresie korzystania z elektronicznego składania ofert i wniosków, katalogów elektronicznych i elektronicznych środków uwierzytelniania.

4. Instytucje zamawiające mogą, w razie potrzeby, wymagać zastosowania narzędzi, które nie są ogólnodostępne, pod warunkiem że oferują alternatywne środki dostępu.

Uznaje się, że instytucje zamawiające oferują odpowiednie alternatywne środki dostępu, jeżeli zachodzi jedna z poniższych sytuacji:

- a) oferują nieograniczony i pełny bezpośredni dostęp za pomocą środków elektronicznych do tych narzędzi od daty publikacji ogłoszenia zgodnie z załącznikiem IX lub od daty wysłania zaproszenia do potwierdzenia zainteresowania. W tekście ogłoszenia lub zaproszenia do potwierdzenia zainteresowania podaje się adres internetowy, pod którym dostępne są te narzędzia;
 - b) zapewniają oferentom, którzy prowadzą działalność w innym państwie członkowskim niż państwo instytucji zamawiającej, możliwość dostępu do postępowania o udzielenie zamówienia dzięki wykorzystaniu tymczasowych tokenów udostępnianych online bez dodatkowych kosztów;
 - c) prowadzą alternatywny kanał elektronicznego składania ofert.
5. W odniesieniu do urządzeń do elektronicznego przesyłania i odbioru ofert oraz urządzeń do elektronicznego odbioru wniosków o dopuszczenie do udziału zastosowanie mają następujące zasady:
- a) informacje na temat specyfikacji dotyczących elektronicznego składania ofert oraz wniosków o dopuszczenie do udziału, w tym kodowania oraz oznaczania czasu odbioru, są dostępne dla zainteresowanych stron;
 - b) urządzenia, metody uwierzytelniania oraz podpisy elektroniczne muszą spełniać wymogi określone w załączniku IV;
 - c) instytucje zamawiające określają poziom bezpieczeństwa wymagany dla środków komunikacji elektronicznej stosowanych na różnych etapach danego postępowania o udzielenie zamówienia. Poziom ten jest proporcjonalny do stwarzanego zagrożenia;
 - d) w przypadku gdy wymagany jest zaawansowany podpis elektroniczny określony w dyrektywie 1999/93/WE Parlamentu Europejskiego i Rady²⁸, instytucje zamawiające akceptują, o ile jest ważny, podpis oparty na kwalifikowanym certyfikacie elektronicznym określonym w zaufanej liście

²⁸

Dz.U. L 13 z 19.1.2000, s. 12.

przewidzianej w decyzji Komisji 2009/767/WE²⁹, składany za pomocą bezpiecznego urządzenia służącego do składania podpisów lub bez takiego urządzenia, o ile spełnione są następujące warunki:

- (i) muszą one ustalić wymagany format zaawansowanego podpisu w oparciu o formaty ustanowione decyzją Komisji 2011/130/UE³⁰ oraz wprowadzić niezbędne środki umożliwiające techniczną obsługę tych formatów;
- (ii) jeżeli oferta jest podpisywana z wykorzystaniem certyfikatu kwalifikowanego, który jest umieszczony na zaufanej liście, nie mogą one stosować dodatkowych wymogów utrudniających oferentom korzystanie z tych podpisów.

6. W odniesieniu do przesyłania wniosków o dopuszczenie do udziału zastosowanie mają następujące zasady:

- a) wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego można zgłaszać na piśmie lub telefonicznie; w tym drugim przypadku należy przesłać pisemne potwierdzenie wysłania wniosku przed upływem terminu składania wniosków;
- b) instytucje zamawiające mogą wymagać, aby wnioski o dopuszczenie do udziału, zgłaszane za pomocą faksu, były potwierdzane za pomocą poczty lub środków elektronicznych, jeżeli jest to konieczne do celów dowodowych.

Do celów lit. b) instytucja zamawiająca, w ogłoszeniu o zamówieniu lub w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania, wskazuje, że wymaga, aby wnioski o dopuszczenie do udziału zgłoszone faksem zostały potwierdzone za pomocą poczty lub środków elektronicznych, oraz wyznacza termin przesłania takiego potwierdzenia.

7. Państwa członkowskie dopilnowują, aby najpóźniej dwa lata po terminie określonym w art. 92 ust. 1 wszystkie postępowania o udzielenie zamówienia podlegające niniejszej dyrektywie przeprowadzane były z zastosowaniem środków komunikacji elektronicznej, w tym w szczególności elektronicznego składania ofert i wniosków, zgodnie z wymogami niniejszego artykułu.

Obowiązek ten nie ma zastosowania, jeżeli skorzystanie ze środków elektronicznych wymagałoby specjalistycznych narzędzi lub formatów plików, które nie są ogólnodostępne, w rozumieniu ust. 3, we wszystkich państwach członkowskich. Instytucje zamawiające korzystające z innych środków komunikacji do celów składania ofert mają obowiązek wykazania w dokumentach specyfikujących zamówienie, że korzystanie ze środków elektronicznych, ze względu na szczególny charakter informacji wymienianych z wykonawcami, wymagałoby specjalistycznych narzędzi lub formatów plików, które nie są ogólnodostępne we wszystkich państwach członkowskich.

²⁹ Dz.U. L 274 z 20.10.2009, s. 36.

³⁰ Dz.U. L 53 z 26.2.2011, s. 66.

Uznaje się, że w poniższych przypadkach instytucje zamawiające mają uzasadnione powody, aby nie wymagać stosowania środków komunikacji elektronicznej w procesie składania ofert, w następujących przypadkach:

- a) opis specyfikacji technicznych, ze względu na specjalistyczny charakter zamówienia, nie może zostać wykonany z wykorzystaniem formatów plików, które są obsługiwane za pomocą powszechnie stosowanych aplikacji;
 - b) aplikacje do obsługi formatów plików, które są odpowiednie dla opisu specyfikacji technicznych, są objęte licencją własnościową i nie mogą zostać udostępnione na potrzeby pobierania lub zdalnego wykorzystania przez instytucję zamawiającą;
 - c) aplikacje do obsługi formatów plików, które są odpowiednie dla specyfikacji technicznych, korzystają z formatów plików, których nie można obsługiwać za pomocą żadnych innych aplikacji otwartoźródłowych lub dostępnych do pobrania.
8. Instytucje zamawiające mogą wykorzystywać dane przetwarzane elektronicznie na potrzeby postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w celu unikania, wykrywania i korygowania błędów, które pojawiają się na każdym etapie, poprzez opracowanie odpowiednich narzędzi.

Artykuł 20 *Nomenklatury*

1. Wszelkie odniesienia do nomenklatur w kontekście zamówień publicznych są dokonywane z wykorzystaniem Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) przyjętego rozporządzeniem (WE) nr 2195/2002³¹.
2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 89 w celu dostosowania numerów referencyjnych zastosowanych w załącznikach II i XVI, w każdym przypadku gdy zmiany w nomenklaturze CPV muszą zostać uwzględnione w niniejszej dyrektywie i nie oznaczają modyfikacji zakresu stosowania niniejszej dyrektywy.

Artykuł 21 *Konflikt interesów*

1. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy mające na celu skuteczne zapobieganie występowaniu przypadków konfliktu interesów w toku postępowań o udzielenie zamówienia podlegających przepisom niniejszej dyrektywy, wykrywanie tych przypadków oraz bezzwłoczne przeciwdziałanie tym przypadkom, w tym na etapach planowania i przygotowywania postępowania, sporządzania dokumentów specyfikujących zamówienie, kwalifikacji kandydatów i oferentów oraz udzielenia zamówienia, tak by uniknąć zakłócenia konkurencji i zapewnić równe traktowanie wszystkich oferentów.

³¹ Dz.U. L 340 z 16.12.2002, s. 1.

Pojęcie konfliktu interesów obejmuje co najmniej wszelkie sytuacje, w których osoby, należące do kategorii, o których mowa w ust. 2, wiążą, bezpośrednio lub pośrednio, swój osobisty interes z określonym wynikiem postępowania o udzielenie zamówienia, co można postrzegać jako zagrożenie dla bezstronnego i obiektywnego pełnienia przez nie ich obowiązków.

Do celów niniejszego artykułu „osobisty interes” oznacza względy rodzinne, emocjonalne, ekonomiczne, sympatie polityczne lub inne interesy wspólne dla tych osób oraz kandydatów lub oferentów, w tym sprzeczne interesy zawodowe.

2. Przepisy, o których mowa w ust. 1, mają zastosowanie do przypadków konfliktu interesów dotyczących co najmniej następujących kategorii osób:
 - a) członków personelu instytucji zamawiającej, jednostki realizującej obsługę zamówień lub członków personelu innych jednostek, którzy uczestniczą w prowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia;
 - b) osoby kierującej instytucją zamawiającą i członków organów decyzyjnych tej instytucji, którzy, choć niekoniecznie uczestniczą w prowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia, mogą jednak wpłynąć na jego wynik.
3. Państwa członkowskie dopilnowują w szczególności, aby:
 - a) członkowie personelu, o których mowa w ust. 2 lit. a), byli zobowiązani do ujawnienia każdego konfliktu interesów w stosunku do któregośkolwiek z kandydatów lub oferentów, gdy tylko dowiedzą się o takim konflikcie, aby umożliwić instytucji zamawiającej podjęcie środków zaradczych;
 - b) kandydaci i oferenci byli zobowiązani do złożenia na początku postępowania o udzielenie zamówienia oświadczenia dotyczącego występowania jakichkolwiek uprzywilejowanych powiązań z osobami, o których mowa w ust. 2 lit. b), które mogą sprawić, że osoby te zostaną postawione w sytuacji konfliktu interesów. Instytucja zamawiająca wskazuje w indywidualnym sprawozdaniu, o którym mowa w art. 85, czy dany kandydat lub oferent złożył oświadczenie.

W przypadku konfliktu interesów instytucja zamawiająca podejmuje stosowne środki. Środki te mogą obejmować odsunięcie danego członka personelu od uczestnictwa w danym postępowaniu o udzielenie zamówienia lub zmianę podziału obowiązków i zakresu odpowiedzialności w ramach personelu. W przypadku gdy nie można skutecznie zaradzić konfliktowi interesów stosując inne środki, kandydat lub oferent, którego konflikt dotyczy, zostaje wykluczony z udziału w postępowaniu.

W przypadku wykrycia uprzywilejowanych powiązań instytucja zamawiająca bezzwłocznie informuje o tym organ nadzoru, wyznaczony zgodnie z art. 84, i podejmuje stosowne środki, aby uniknąć niewłaściwego wpływu na proces udzielania zamówienia i zapewnić równe traktowanie kandydatów i oferentów. W przypadku gdy nie można skutecznie zaradzić konfliktowi interesów stosując inne środki, kandydat lub oferent, którego konflikt dotyczy, zostaje wykluczony z udziału w postępowaniu.

4. Wszelkie środki podjęte na podstawie niniejszego artykułu są dokumentowane w indywidualnym sprawozdaniu, o którym mowa w art. 85.

Artykuł 22
Postępowanie niezgodne z prawem

Od kandydatów wymaga się złożenia na początku postępowania oświadczenia, że nie podejmowali ani nie podejmą działań mających na celu:

- a) wywarcie nieodpowiedniego wpływu na proces decyzyjny instytucji zamawiającej lub uzyskanie informacji poufnych, które mogą przynieść im nienależną korzyść w postępowaniu o udzielenie zamówienia;
- b) wejście w porozumienie z innymi kandydatami lub oferentami mające na celu zakłócenie konkurencji;
- c) umyślne podawanie informacji wprowadzających w błąd, które mogą mieć istotny wpływ na decyzje dotyczące wykluczenia, kwalifikacji lub udzielenia zamówienia.

TYTUŁ II

PRZEPISY DOTYCZĄCE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

ROZDZIAŁ I

Procedury

Artykuł 23

Warunki dotyczące Porozumienia w sprawie zamówień rządowych i innych umów międzynarodowych

1. W zakresie, w jakim obejmują to załączniki I, II, IV i V, uwagi ogólne do załącznika 1 Unii Europejskiej do Porozumienia w sprawie zamówień rządowych oraz inne umowy międzynarodowe, którymi związana jest Unia Europejska, wymienione w załączniku V do niniejszej dyrektywy, instytucje zamawiające przyznają robotom budowlanym, dostawom, usługom i wykonawcom sygnatariuszy wspomnianych umów traktowanie nie mniej korzystne niż traktowanie przyznane robotom budowlanym, dostawom, usługom i wykonawcom Unii. Stosując przepisy niniejszej dyrektywy do wykonawców sygnatariuszy tych umów, instytucje zamawiające przestrzegają tych umów.
2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 89 w celu zmiany wykazu w załączniku V, jeżeli jest to konieczne ze względu na zawarcie nowych umów międzynarodowych lub modyfikację obowiązujących umów międzynarodowych.

Artykuł 24

Wybór procedury

1. Podczas udzielania zamówień publicznych instytucje zamawiające stosują krajowe procedury dostosowane pod kątem spełnienia wymogów niniejszej dyrektywy, pod warunkiem że, nie naruszając przepisów art. 30, opublikowano zaproszenie do ubiegania się o zamówienie zgodnie z niniejszą dyrektywą.

Państwa członkowskie postanawiają, że instytucje zamawiające mogą stosować procedurę otwartą lub procedurę ograniczoną zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy.

Państwa członkowskie mogą postanowić, że instytucje zamawiające mogą stosować partnerstwo innowacyjne zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy.

Mogą również postanowić, że instytucje zamawiające mogą stosować procedurę konkurencyjną z negocjacjami lub dialog konkurencyjny w każdym z następujących przypadków:

- a) w odniesieniu do robót budowlanych, w przypadku gdy przedmiotem zamówienia na roboty budowlane jest zarówno zaprojektowanie, jak i wykonanie robót budowlanych w rozumieniu art. 2 pkt 8 lub gdy negocjacje są niezbędne w celu ustalenia prawnego lub finansowego charakteru projektu;
- b) w odniesieniu do zamówień publicznych na roboty budowlane, w przypadku robót budowlanych wykonywanych wyłącznie do celów prac badawczych, innowacyjnych, testowych lub rozwojowych, nie zaś w celu zapewnienia rentowności lub zwrotu kosztów badań i rozwoju;
- c) w odniesieniu do usług lub dostaw, jeżeli specyfikacji technicznych nie można ustalić w wystarczająco precyzyjny sposób poprzez odniesienie do jednej z norm, europejskich aprobat technicznych, wspólnych specyfikacji technicznych lub referencji technicznych w rozumieniu załącznika VIII pkt 2–5;
- d) w przypadku otrzymania nieprawidłowych lub niemożliwych do przyjęcia ofert w rozumieniu art. 30 ust. 2 lit. a) w następstwie zastosowania procedury otwartej lub procedury ograniczonej;
- e) jeżeli, ze względu na szczególne okoliczności dotyczące charakteru lub złożoności robót budowlanych, dostaw lub usług bądź związane z nimi ryzyko, zamówienia nie można udzielić bez przeprowadzenia wcześniejszych negocjacji.

Państwo członkowskie może podjąć decyzję o niedokonywaniu transpozycji do prawa krajowego procedury konkurencyjnej z negocjacjami, dialogu konkurencyjnego oraz partnerstwa innowacyjnego.

2. Zaproszenia do ubiegania się o zamówienie można dokonać w jeden z następujących sposobów:

- a) za pomocą ogłoszenia o zamówieniu zgodnie z art. 47;
- b) jeżeli zamówienia udziela instytucja zamawiająca administracji niższego szczebla w drodze procedury ograniczonej lub procedury konkurencyjnej z negocjacjami – za pomocą wstępnego ogłoszenia informacyjnego zgodnie z art. 46 ust. 2.

W przypadku określonym w lit. b) wykonawcy, którzy wyrazili swoje zainteresowanie w odpowiedzi na publikację wstępnego ogłoszenia informacyjne, są następnie zapraszani do potwierdzenia zainteresowania na piśmie za pomocą zaproszenia do potwierdzenia zainteresowania zgodnie z art. 52.

3. Państwa członkowskie mogą postanowić, że instytucje zamawiające mogą stosować procedurę negocjacyjną bez uprzedniego ogłoszenia wyłącznie w szczególnych przypadkach i okolicznościach wyraźnie określonych w art. 30.

Artykuł 25
Procedura otwarta

1. W procedurze otwartej każdy zainteresowany wykonawca może złożyć ofertę w odpowiedzi na zaproszenie do ubiegania się o zamówienie.

Minimalny termin składania ofert wynosi 40 dni od daty wysłania ogłoszenia o zamówieniu.

Ofercie towarzyszą wymagane informacje na potrzeby kwalifikacji podmiotowej.

2. W przypadku gdy instytucje zamawiające opublikowały wstępne ogłoszenie informacyjne, które nie jest zaproszeniem do ubiegania się o zamówienie, minimalny termin składania ofert, określony w ust. 1 akapit drugi niniejszego artykułu, może zostać skrócony do 20 dni, pod warunkiem że spełnione są oba poniższe warunki:
 - a) wstępne ogłoszenie informacyjne zawierało wszystkie informacje wymagane dla ogłoszenia o zamówieniu w załączniku VI część B sekcja I, w zakresie, w jakim informacje te były dostępne w momencie publikacji wstępnego ogłoszenia informacyjnego;
 - b) ogłoszenie to zostało wysłane do publikacji na co najmniej 45 dni i nie więcej niż 12 miesięcy przed datą wysłania ogłoszenia o zamówieniu.
3. Jeżeli ze względu na stan pilnej konieczności należy uzasadniony przez instytucje zamawiające, termin określony w ust. 1 akapit drugi nie może być zachowany, instytucje zamawiające mogą wyznaczyć termin, który nie może być krótszy niż 20 dni od daty wysłania ogłoszenia o zamówieniu.
4. Instytucja zamawiająca może skrócić o pięć dni termin składania ofert określony w ust. 1 akapit drugi, jeżeli akceptuje składanie ofert za pomocą środków elektronicznych zgodnie z art. 19 ust. 3, 4 i 5.

Artykuł 26
Procedura ograniczona

1. W procedurze ograniczonej każdy wykonawca może złożyć wniosek o dopuszczenie do udziału w odpowiedzi na zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, przedstawiając wymagane informacje na potrzeby kwalifikacji podmiotowej.

Minimalny termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału wynosi 30 dni od daty wysłania ogłoszenia o zamówieniu lub, w przypadku gdy wstępne ogłoszenie informacyjne stanowi zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, od daty wysłania zaproszenia do potwierdzenia zainteresowania.

2. Oferty mogą składać tylko wykonawcy zaproszeni przez instytucję zamawiającą po dokonaniu oceny wymaganych informacji. Instytucje zamawiające mogą ograniczyć liczbę odpowiednich kandydatów, których zaproszą do udziału w postępowaniu, zgodnie z art. 64.

Minimalny termin składania ofert wynosi 35 dni od daty wysłania zaproszenia do składania ofert.

3. W przypadku gdy instytucje zamawiające opublikowały wstępne ogłoszenie informacyjne, które nie stanowi zaproszenia do ubiegania się o zamówienie, minimalny termin składania ofert, określony w ust. 2 akapit drugi niniejszego artykułu, może zostać skrócony do 15 dni, pod warunkiem że spełnione są wszystkie następujące warunki:
 - a) wstępne ogłoszenie informacyjne zawierało wszystkie informacje wymagane dla ogłoszenia o zamówieniu w załączniku VI część B sekcja I, w zakresie, w jakim informacje te były dostępne w momencie publikacji wstępnego ogłoszenia informacyjnego;
 - b) wstępne ogłoszenie informacyjne zostało wysłane do publikacji na co najmniej 45 dni i nie więcej niż 12 miesięcy przed datą wysłania ogłoszenia o zamówieniu.
4. Instytucje zamawiające administracji niższego szczebla mogą wyznaczyć termin składania ofert w drodze wzajemnego porozumienia między instytucją zamawiającą a zakwalifikowanymi kandydatami, pod warunkiem że wszyscy kandydaci mają tyle samo czasu na przygotowanie i złożenie ofert. W przypadku gdy osiągnięcie porozumienia w sprawie terminu składania ofert nie jest możliwe, instytucja zamawiająca wyznacza termin wynoszący co najmniej 10 dni od daty wysłania zaproszenia do składania ofert.
5. Termin składania ofert przewidziany w ust. 2 może zostać skrócony o pięć dni, jeżeli instytucja zamawiająca akceptuje składanie ofert za pomocą środków elektronicznych zgodnie z art. 19 ust. 3, 4 i 5.
6. Jeżeli ze względu na stan pilnej konieczności należycie uzasadniony przez instytucje zamawiające terminy określone w niniejszym artykule nie mogą być zachowane, instytucje zamawiające mogą wyznaczyć:
 - a) termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału wynoszący nie mniej niż 15 dni od daty wysłania ogłoszenia o zamówieniu;
 - b) termin składania ofert wynoszący nie mniej niż 10 dni od daty wysłania zaproszenia do składania ofert.

Artykuł 27

Procedura konkurencyjna z negocjacjami

1. W procedurze konkurencyjnej z negocjacjami każdy wykonawca może złożyć wniosek o dopuszczenie do udziału w odpowiedzi na zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, przedstawiając wymagane informacje na potrzeby kwalifikacji podmiotowej.

W ogłoszeniu o zamówieniu lub zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania instytucje zamawiające opisują zamówienie i minimalne wymagania, jakie należy spełnić, oraz określają kryteria udzielenia zamówienia, aby umożliwić wykonawcom

ustalenie charakteru i zakresu zamówienia oraz podjęcie decyzji dotyczącej złożenia wniosku o dopuszczenie do udziału w negocjacjach. Instytucje zamawiające wskazują w specyfikacjach technicznych, które ich części precyzują minimalne wymagania.

Minimalny termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału wynosi 30 dni od daty wysłania ogłoszenia o zamówieniu lub, w przypadku gdy wstępne ogłoszenie informacyjne stanowi zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, od daty wysłania zaproszenia do potwierdzenia zainteresowania; minimalny termin składania ofert wynosi 30 dni od daty wysłania zaproszenia do składania ofert. Zastosowanie mają przepisy art. 26 ust. 3–6.

2. Pisemne oferty, które stanowią podstawę późniejszych negocjacji, mogą składać tylko wykonawcy zaproszeni przez instytucję zamawiającą po dokonaniu oceny wymaganych informacji. Instytucje zamawiające mogą ograniczyć liczbę odpowiednich kandydatów, których zaproszą do udziału w postępowaniu, zgodnie z art. 64.
3. Instytucje zamawiające negocjują z oferentami złożone przez nich oferty w celu ulepszenia treści propozycji, tak by lepiej odpowiadały kryteriom udzielenia zamówienia i minimalnym wymaganiom, o których mowa w ust. 1 akapit drugi.

W trakcie negocjacji nie mogą być zmieniane następujące elementy:

- a) opis zamówienia;
 - b) części specyfikacji technicznych, które precyzują minimalne wymogi;
 - c) kryteria udzielenia zamówienia.
4. Podczas negocjacji instytucje zamawiające zapewniają równe traktowanie wszystkich oferentów. W tym celu nie udzielają one informacji w sposób dyskryminacyjny, który może zapewnić niektórym oferentom przewagę nad innymi oferentami. Dopilnowują one w szczególności, aby wszyscy oferenci, których oferty nie zostały wyeliminowane na podstawie ust. 5, byli informowani na piśmie o wszelkich zmianach w specyfikacjach technicznych innych niż określające minimalne wymogi, w odpowiednim terminie umożliwiającym tym oferentom zmodyfikowanie i ponowne złożenie poprawionych ofert uwzględniających odpowiednio te zmiany.

Instytucje zamawiające nie ujawniają innym uczestnikom proponowanych rozwiązań ani innych informacji poufnych udzielanych przez kandydata biorącego udział w negocjacjach bez jego zgody. Zgoda ta nie może mieć formy ogólnego zwolnienia, ale musi być wyrażona w odniesieniu do planowanego przekazania określonych rozwiązań lub innych informacji poufnych.

5. Procedura konkurencyjna z negocjacjami może zostać podzielona na kolejne etapy w celu ograniczenia liczby ofert będących przedmiotem negocjacji poprzez zastosowanie kryteriów udzielenia zamówienia wskazanych w ogłoszeniu o zamówieniu, zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania lub dokumentach specyfikujących zamówienie. W ogłoszeniu o zamówieniu, zaproszeniu do

potwierdzenia zainteresowania lub dokumentach specyfikujących zamówienie instytucja zamawiająca wskazuje, czy skorzysta z takiego rozwiązania.

6. W przypadku gdy instytucja zamawiająca zamierza zakończyć negocjacje, informuje o tym oferentów, którzy uczestniczą nadal w postępowaniu, oraz wyznacza wspólny termin składania nowych lub zmienionych ofert. Instytucja zamawiająca ocenia oferty będące przedmiotem negocjacji na podstawie pierwotnie określonych kryteriów udzielenia zamówienia i udziela zamówienia zgodnie z przepisami art. 66–69.

Artykuł 28 *Dialog konkurencyjny*

1. W dialogach konkurencyjnych każdy wykonawca może złożyć wniosek o dopuszczenie do udziału w odpowiedzi na zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, przedstawiając wymagane informacje na potrzeby kwalifikacji podmiotowej.

Minimalny termin składania wniosków o dopuszczeniu do udziału wynosi 30 dni od daty wysłania ogłoszenia o zamówieniu.

W dialogu uczestniczyć mogą tylko wykonawcy zaproszeni przez instytucję zamawiającą po dokonaniu oceny wymaganych informacji. Instytucje zamawiające mogą ograniczyć liczbę odpowiednich kandydatów, których zaproszą do udziału w postępowaniu, zgodnie z art. 64. Zamówienia udziela się wyłącznie na podstawie kryterium oferty najkorzystniejszej ekonomicznie zgodnie z art. 66 ust. 1 lit. a).

2. Instytucje zamawiające określają swoje potrzeby i wymagania w ogłoszeniu o zamówieniu oraz precyzują te potrzeby i wymagania w tym ogłoszeniu lub w dokumencie opisowym. Równocześnie i w tych samych dokumentach określają i precyzują one również kryteria udzielenia zamówienia.
3. Po dokonaniu kwalifikacji kandydatów w sposób zgodny z odpowiednimi przepisami art. 54–65 instytucje zamawiające rozpoczynają dialog, którego celem jest ustalenie i sprecyzowanie środków, które najlepiej zaspokoją ich potrzeby. W ramach tego dialogu mogą one omówić wszystkie aspekty zamówienia z wybranymi kandydatami.

Instytucje zamawiające zapewniają równe traktowanie wszystkich oferentów podczas prowadzenia dialogu. W tym celu nie udzielają one informacji w sposób dyskryminacyjny, który może zapewnić niektórym oferentom przewagę nad innymi oferentami.

Instytucje zamawiające nie ujawniają innym uczestnikom proponowanych rozwiązań ani innych informacji poufnych udzielanych przez kandydata biorącego udział w dialogu bez jego zgody. Zgoda ta nie może mieć formy ogólnego zwolnienia, ale musi być wyrażona w odniesieniu do planowanego przekazania określonych rozwiązań lub innych określonych informacji poufnych.

4. Dialogi konkurencyjne mogą zostać podzielone na kolejne etapy w celu ograniczenia liczby rozwiązań omawianych na etapie dialogu poprzez zastosowanie kryteriów

udzielenia zamówienia określonych w ogłoszeniu o zamówieniu lub w dokumencie opisowym. W ogłoszeniu o zamówieniu lub w dokumencie opisowym instytucja zamawiająca wskazuje, czy skorzysta z takiego rozwiązania.

5. Instytucja zamawiająca prowadzi dialog do momentu, gdy jest w stanie określić rozwiązanie lub rozwiązania, które mogą zaspokoić jej potrzeby.
6. Po oświadczeniu, iż dialog dobiegł końca, oraz poinformowaniu o tym fakcie jego uczestników instytucje zamawiające zapraszają uczestników do składania ostatecznych ofert opierających się na rozwiązaniu lub rozwiązaniach przedstawionych i określonych podczas dialogu. Oferty te zawierają wszystkie elementy wymagane i niezbędne do realizacji projektu.
7. Instytucje zamawiające oceniają otrzymane oferty na podstawie kryteriów udzielenia zamówienia określonych w ogłoszeniu o zamówieniu lub w dokumencie opisowym.

W razie potrzeby, w celu sfinalizowania zobowiązań finansowych lub innych warunków umowy, instytucja zamawiająca może negocjować ostateczne warunki umowy z oferentem, którego oferta została uznana za ofertę najkorzystniejszą ekonomicznie zgodnie z art. 66 ust. 1 lit. a), o ile tego rodzaju negocjacje nie skutkują modyfikacją zasadniczych aspektów oferty lub zamówienia publicznego, w tym potrzeb i wymagań określonych w ogłoszeniu o zamówieniu lub w dokumencie opisowym, ani nie stwarzają ryzyka zakłócenia konkurencji bądź spowodowania dyskryminacji.

8. Instytucje zamawiające mogą przewidzieć nagrody lub płatności dla uczestników dialogu.

Artykuł 29

Partnerstwo innowacyjne

1. W partnerstwach innowacyjnych każdy wykonawca może złożyć wniosek o dopuszczenie do udziału w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu w kontekście utworzenia zorganizowanego partnerstwa na rzecz opracowania produktu, usługi lub obiektów budowlanych o charakterze innowacyjnym oraz późniejszego zakupu odpowiednich dostaw, usług lub robót budowlanych, pod warunkiem że odpowiadają one uzgodnionym poziomom realizacji i kosztom.
2. Organizacja partnerstwa obejmuje kolejne etapy zgodnie z kolejnością kroków w procesie badawczo-innowacyjnym, potencjalnie aż do etapu wytworzenia produktu lub realizacji usług. W ramach partnerstwa przewiduje się cele pośrednie, które ma osiągnąć partner, oraz płatność wynagrodzenia w odpowiednich ratach. W oparciu o te cele instytucja zamawiająca może po każdym etapie postanowić zakończyć partnerstwo i rozpocząć nowe postępowanie o udzielenie zamówienia w odniesieniu do pozostałych etapów, pod warunkiem że nabyła odpowiednie prawa własności intelektualnej.
3. Zamówienia udziela się zgodnie z przepisami dotyczącymi procedury konkurencyjnej z negocjacjami określonej w art. 27.

Podczas kwalifikacji kandydatów instytucje zamawiające zwracają szczególną uwagę na kryteria dotyczące zdolności i doświadczenia oferentów w zakresie badań i rozwoju oraz opracowywania innowacyjnych rozwiązań. Instytucje zamawiające mogą ograniczyć liczbę odpowiednich kandydatów, których zaproszą do udziału w postępowaniu, zgodnie z art. 64.

Tylko wykonawcy zaproszeni przez instytucję zamawiającą po dokonaniu oceny wymaganych informacji mogą przedkładać projekty badawcze i innowacyjne mające na celu zaspokojenie potrzeb określonych przez instytucję zamawiającą, które nie mogą zostać spełnione poprzez istniejące rozwiązania. Zamówienia udziela się wyłącznie na podstawie kryterium oferty najkorzystniejszej ekonomicznie zgodnie z art. 66 ust. 1 lit. a).

4. Struktura partnerstwa oraz w szczególności czas trwania i wartość poszczególnych etapów odzwierciedla stopień innowacyjności proponowanego rozwiązania i kolejność działań badawczo-innowacyjnych niezbędnych do opracowania innowacyjnego rozwiązania niedostępnego jeszcze na rynku. Wartość i okres obowiązywania umowy na zakup dostaw, usług lub robót budowlanych wynikających z partnerstwa muszą mieścić się w odpowiednich granicach, biorąc pod uwagę konieczność zwrotu kosztów, w tym kosztów poniesionych przy opracowywaniu innowacyjnego rozwiązania, oraz osiągnięcia odpowiedniego zysku.

Instytucje zamawiające nie stosują partnerstwa innowacyjnego w sposób wykluczający, ograniczający lub zakłócający konkurencję.

Artykuł 30

Stosowanie procedury negocjacyjnej bez uprzedniego ogłoszenia

1. Państwa członkowskie mogą postanowić, że instytucje zamawiające mogą udzielać zamówień publicznych w drodze procedury negocjacyjnej bez uprzedniego ogłoszenia wyłącznie w przypadkach określonych w ust. 2–5.
2. Procedurę negocjacyjną bez uprzedniego ogłoszenia można przewidzieć dla zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi w każdym z następujących przypadków:
 - a) jeżeli w toku postępowania w ramach procedury otwartej lub procedury ograniczonej nie złożono żadnej oferty bądź żadnej odpowiedniej oferty lub żadnego wniosku o dopuszczenie do udziału, o ile pierwotne warunki zamówienia nie ulegają zasadniczym zmianom oraz pod warunkiem że odpowiednia informacja zostanie przesłana Komisji lub krajowemu organowi nadzoru wyznaczonemu zgodnie z art. 84, jeżeli tego zażądata;
 - b) jeżeli celem zamówienia jest stworzenie lub uzyskanie dzieła sztuki;
 - c) jeżeli roboty budowlane, dostawy lub usługi mogą zostać dostarczone wyłącznie przez określonego wykonawcę z jednego z następujących powodów:
 - (i) braku konkurencji ze względów technicznych;

- (ii) ochrony wynikającej z patentów, praw autorskich lub innych praw własności intelektualnej;
- (iii) ochrony wynikającej z innych praw wyłącznych.

Wyjątek ten ma zastosowanie wyłącznie w przypadku, gdy nie istnieje inne rozsądne rozwiązanie alternatywne lub zastępcze, a brak konkurencji nie jest wynikiem sztucznego zawężenia parametrów zamówienia;

- d) w zakresie, w jakim jest to absolutnie niezbędne, jeżeli – ze względu na wystąpienie pilnej konieczności spowodowanej siłą wyższą – terminy przewidziane dla procedury otwartej, procedury ograniczonej lub procedury konkurencyjnej z negocjacjami nie mogą być dotrzymane; okoliczności przywoływane w celu uzasadnienia pilnej konieczności nie mogą być w żadnym wypadku wywołane przez instytucję zamawiającą.

Do celów lit. a) ofertę uznaje się za nieodpowiednią, jeżeli:

- jest nieprawidłowa lub niemożliwa do przyjęcia; oraz
- jest całkowicie bez znaczenia dla zamówienia, ponieważ nie jest w stanie zaspokoić potrzeb instytucji zamawiającej określonych w dokumentach specyfikujących zamówienie.

W szczególności ofertę uznaje się za nieprawidłową, gdy jest niezgodna z dokumentami specyfikującymi zamówienie lub gdy oferowane ceny są chronione przed zwykłymi mechanizmami konkurencji.

W szczególności ofertę uznaje się za niemożliwą do przyjęcia w każdym z następujących przypadków, gdy:

- a) wpłynęła po terminie;
- b) została złożona przez oferenta, który nie posiada wymaganych kwalifikacji;
- c) jej cena przekracza budżet instytucji zamawiającej ustalony przed rozpoczęciem postępowania o udzielenie zamówienia; ten wcześniej ustalony budżet musi być udokumentowany na piśmie;
- d) została uznana za rażąco tanią zgodnie z przepisami art. 69.

3. Procedurę negocjacyjną bez uprzedniego ogłoszenia można przewidzieć dla zamówień publicznych na dostawy:

- a) jeżeli przedmiotem zamówienia są produkty wytwarzane jedynie do celów prac badawczych, doświadczalnych, naukowych lub rozwojowych. Przepis ten nie obejmuje produkcji w ilościach służących osiągnięciu rentowności ekonomicznej lub pokryciu kosztów badań i rozwoju;
- b) w przypadku dodatkowych dostaw realizowanych przez pierwotnego dostawcę, których celem jest częściowe wznowienie dostaw lub odnowienie instalacji bieżącego użytku, bądź zwiększenie dostaw lub rozbudowa instalacji

istniejących, jeżeli zmiana dostawcy zobowiązywałaby instytucję zamawiającą do nabywania materiałów o innych właściwościach technicznych, co powodowałoby niekompatybilność lub nieproporcjonalnie duże trudności techniczne w użytkowaniu i utrzymaniu; okres obowiązywania takich zamówień, a także zamówień powtarzających się, nie może, co do zasady, przekraczać trzech lat;

- c) w odniesieniu do towarów notowanych i nabywanych na giełdzie towarowej lub na innych podobnych giełdach, takich jak giełdy energii elektrycznej;
 - d) w odniesieniu do nabywania dostaw na szczególnie korzystnych warunkach od dostawcy definitywnie likwidującego swoją działalność lub od likwidatorów w postępowaniu upadłościowym, w wyniku układu z wierzycielami lub podobnej procedury wynikającej z krajowych przepisów ustawowych lub wykonawczych.
4. Procedurę negocjacyjną bez uprzedniego ogłoszenia można przewidzieć dla zamówień publicznych na usługi, jeżeli dane zamówienie następuje po przeprowadzeniu konkursu zorganizowanego zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy i ma zostać udzielone, zgodnie z mającymi zastosowanie zasadami, zwycięzcy lub jednemu ze zwycięzców konkursu; W tym drugim przypadku wszyscy zwycięzcy konkursu muszą zostać zaproszeni do udziału w negocjacjach.
5. Procedurę negocjacyjną bez uprzedniego ogłoszenia można przewidzieć dla nowych robót budowlanych lub usług polegających na powtórzeniu podobnych robót lub usług powierzonych wykonawcy, któremu ta sama instytucja zamawiająca udzieliła pierwotnego zamówienia, pod warunkiem że takie roboty budowlane lub usługi pozostają w zgodności z podstawowym projektem, na który udzielono pierwotnego zamówienia na podstawie jednej z procedur zgodnie z art. 24 ust. 1. Podstawowy projekt musi wskazywać zakres ewentualnych dodatkowych robót budowlanych lub usług oraz warunki, na jakich będą udzielane te zamówienia.

Możliwość zastosowania tej procedury musi być wskazana w zaproszeniu do ubiegania się o realizację pierwszego projektu, a całkowita szacunkowa wartość dalszych robót budowlanych lub usług musi zostać uwzględniona przez instytucję zamawiającą w zakresie stosowania przez nią przepisów art. 4.

Procedura ta może być stosowana wyłącznie w okresie trzech lat od chwili zawarcia pierwotnej umowy.

ROZDZIAŁ II

Techniki i instrumenty w zakresie zamówień elektronicznych i zagregowanych

Artykuł 31 *Umowy ramowe*

1. Instytucje zamawiające mogą zawierać umowy ramowe, pod warunkiem że stosują procedury przewidziane w niniejszej dyrektywie.

Umowa ramowa oznacza umowę zawartą pomiędzy co najmniej jedną instytucją zamawiającą a co najmniej jednym wykonawcą, której celem jest określenie warunków dotyczących zamówień, które zostaną udzielone w danym okresie, w szczególności w odniesieniu do ceny oraz, w stosownych przypadkach, przewidywanych ilości.

Okres obowiązywania umowy ramowej nie przekracza czterech lat, poza wyjątkowymi przypadkami, które są należycie uzasadnione, w szczególności ze względu na przedmiot umowy ramowej.

2. Zamówień opartych na umowie ramowej udziela się zgodnie z procedurami określonymi w niniejszym ustępie oraz w ust. 3 i 4.

Procedury te mogą być stosowane wyłącznie pomiędzy tymi instytucjami zamawiającymi, które wyraźnie wskazano w tym celu w zaproszeniu do ubiegania się o zamówienie lub zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania, a tymi wykonawcami, którzy byli pierwotnie stronami umowy ramowej.

Zamówienia oparte na umowie ramowej nie mogą w żadnym wypadku powodować istotnych modyfikacji warunków określonych w danej umowie ramowej, w szczególności w przypadku, o którym mowa w ust. 3.

Instytucje zamawiające nie stosują umów ramowych w sposób nieodpowiedni ani w sposób wykluczający, ograniczający lub zakłócający konkurencję.

3. W przypadku gdy umowę ramową zawiera się z jednym wykonawcą, zamówień opartych na takiej umowie udziela się na warunkach w niej określonych.

Na potrzeby udzielania takich zamówień instytucje zamawiające mogą na piśmie konsultować się z wykonawcą będącym stroną umowy ramowej, żądając od niego, w razie potrzeby, uzupełnienia oferty.

4. W przypadku gdy umowa ramowa zawierana jest z więcej niż jednym wykonawcą, może być realizowana na jeden z dwóch poniższych sposobów:
 - a) zgodnie z warunkami umowy ramowej, bez ponownego otwarcia zamówienia na konkurencję, w przypadku gdy w umowie tej określono wszystkie warunki dotyczące realizacji przedmiotowych robót budowlanych, usług i dostaw oraz obiektywne warunki wyłonienia wykonawcy będącego stroną umowy ramowej, który je zrealizuje; te ostatnie warunki wskazuje się w dokumentach specyfikujących zamówienie;
 - b) poprzez ponowne otwarcie zamówienia na konkurencję między wykonawcami będącymi stronami umowy ramowej, w przypadku gdy nie wszystkie warunki dotyczące realizacji robót budowlanych, usług i dostaw określono w umowie ramowej.

5. Konkurencja, o której mowa w ust. 4 lit. b), opiera się na tych samych warunkach, które stosowano na potrzeby zawarcia umowy ramowej i, w razie potrzeby, na bardziej szczegółowo sprecyzowanych warunkach, oraz, w stosownych przypadkach, na innych warunkach wskazanych w specyfikacji umowy ramowej, zgodnie z następującą procedurą:

- a) w odniesieniu do każdego zamówienia, które ma zostać udzielone, instytucje zamawiające konsultują się na piśmie z wykonawcami zdolnymi do realizacji zamówienia;
- b) instytucje zamawiające wyznaczają termin wystarczający, aby umożliwić złożenie ofert w odniesieniu do każdego konkretnego zamówienia, uwzględniając czynniki takie jak złożoność przedmiotu zamówienia oraz okres potrzebny do przesłania ofert;
- c) oferty składa się na piśmie, zaś ich treść pozostaje poufna aż do upływu terminu przewidzianego na odpowiedź;
- d) instytucje zamawiające udzielają danego zamówienia temu oferentowi, który złożył najlepszą ofertę w świetle kryteriów udzielenia zamówienia określonych w specyfikacji umowy ramowej.

Artykuł 32

Dynamiczne systemy zakupów

1. W przypadku bieżących zakupów, których cechy, jako ogólnie dostępnych na rynku, spełniają wymagania instytucji zamawiających, instytucje zamawiające mogą stosować dynamiczny system zakupów. Dynamiczny system zakupów jest realizowany jako w pełni elektroniczny proces, otwarty przez cały swój okres ważności dla każdego wykonawcy, który spełnia kryteria kwalifikacji.
2. W celu udzielenia zamówień w ramach dynamicznego systemu zakupów instytucje zamawiające przestrzegają zasad procedury ograniczonej. Wszyscy kandydaci, którzy spełniają kryteria kwalifikacji, są dopuszczani do udziału w systemie; liczba kandydatów dopuszczonych do udziału w systemie nie jest ograniczana zgodnie z art. 64. Cała komunikacja w kontekście dynamicznego systemu zakupów odbywa się wyłącznie za pomocą środków elektronicznych zgodnie z art. 19 ust. 2–6.
3. Na potrzeby udzielania zamówień w ramach dynamicznego systemu zakupów instytucje zamawiające:
 - a) publikują zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, zaznaczając wyraźnie, że dotyczy ono dynamicznego systemu zakupów;
 - b) wskazują w specyfikacji co najmniej charakter i przewidywaną ilość planowanych zakupów, jak również wszelkie niezbędne informacje dotyczące systemu zakupów, wykorzystywanego sprzętu elektronicznego oraz technicznych rozwiązań i specyfikacji dotyczących połączeń;
 - c) przez cały okres ważności systemu oferują nieograniczony, bezpośredni i pełny dostęp do specyfikacji i wszystkich dokumentów dodatkowych zgodnie z art. 51.
4. Instytucje zamawiające zapewniają każdemu wykonawcy, w trakcie całego okresu obowiązywania dynamicznego systemu zakupów, możliwość złożenia wniosku o dopuszczenie do udziału w systemie na warunkach, o których mowa w ust. 2.

Instytucje zamawiające dokonują oceny tych wniosków zgodnie z kryteriami kwalifikacji w terminie 10 dni roboczych od ich otrzymania.

Instytucja zamawiająca informuje wykonawcę, o którym mowa w akapicie pierwszym, w najbliższym możliwym terminie o dopuszczeniu lub niedopuszczeniu go do dynamicznego systemu zakupów.

5. Instytucje zamawiające zapraszają wszystkich kwalifikujących się uczestników do złożenia oferty na każde konkretne zamówienie udzielane w ramach dynamicznego systemu zakupów zgodnie z art. 52.

Udzielają one zamówienia oferentowi, który złożył najlepszą ofertę w świetle kryteriów udzielenia zamówienia określonych w ogłoszeniu o zamówieniu dotyczącym ustanowienia dynamicznego systemu zakupów lub, w przypadku gdy wstępne ogłoszenie informacyjne stanowi zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania. Kryteria te mogą, w stosownych przypadkach, zostać sformułowane bardziej precyzyjnie w zaproszeniu do składania ofert.

6. Instytucje zamawiające wskazują okres obowiązywania dynamicznego systemu zakupów w zaproszeniu do ubiegania się o zamówienie. Powiadamiają one Komisję o każdej zmianie okresu obowiązywania, używając następujących formularzy standardowych:
 - a) w przypadku zmiany okresu obowiązywania bez zakończenia funkcjonowania systemu – formularz wykorzystanego pierwotnie na potrzeby zaproszenia do ubiegania się o zamówienie dotyczącego dynamicznego systemu zakupów;
 - b) w przypadku zakończenia funkcjonowania systemu – ogłoszenie o udzieleniu zamówienia, o którym mowa w art. 48.
7. Zainteresowani wykonawcy oraz inni uczestnicy dynamicznego systemu zakupów nie mogą być obciążani żadnymi opłatami.

Artykuł 33 *Aukcje elektroniczne*

1. Instytucje zamawiające mogą stosować aukcje elektroniczne, w których przedstawiane są nowe, obniżane ceny lub nowe wartości dotyczące niektórych elementów ofert.

W tym celu instytucje zamawiające stosują powtarzalny proces elektroniczny (aukcję elektroniczną), realizowany po przeprowadzeniu wstępnej pełnej oceny ofert i umożliwiający ich klasyfikację za pomocą metod automatycznej oceny.

2. W przypadku procedury otwartej, procedury ograniczonej lub procedury konkurencyjnej z negocjacjami instytucje zamawiające mogą postanowić, że udzielenie zamówienia publicznego zostanie poprzedzone aukcją elektroniczną, jeżeli można w sposób precyzyjny określić specyfikacje ofertowe.

Na tych samych warunkach aukcja elektroniczna może zostać przeprowadzona w przypadku ponownego otwarcia zamówienia na konkurencję pomiędzy stronami umowy ramowej, jak przewidziano w art. 31 ust. 4 lit. b), oraz w przypadku otwarcia na konkurencję zamówień udzielanych w ramach dynamicznego systemu zakupów, o którym mowa w art. 32.

3. Aukcja elektroniczna jest oparta na jednym z następujących kryteriów:
 - a) wyłącznie na cenach, jeżeli zamówienia udziela się na podstawie kryterium najniższego kosztu;
 - b) na cenach oraz/lub nowych wartościach aspektów ofert wskazanych w specyfikacji, jeżeli zamówienia udziela się na podstawie kryterium oferty najkorzystniejszej ekonomicznie.
4. Instytucje zamawiające, które postanawiają przeprowadzić aukcję elektroniczną, podają tę informację w ogłoszeniu o zamówieniu lub w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania. Specyfikacja powinna zawierać co najmniej informacje określone w załączniku VII.
5. Przed przystąpieniem do aukcji elektronicznej instytucje zamawiające dokonują pełnej wstępnej oceny ofert zgodnie z kryterium lub kryteriami udzielenia zamówienia oraz przypisaną im wagą.

Za dopuszczalne uznaje się oferty złożone przez kwalifikujących się oferentów i zgodne ze specyfikacjami technicznymi.

Wszyscy oferenci, którzy złożyli dopuszczalne oferty, są zapraszani jednocześnie za pomocą środków elektronicznych do udziału w aukcji elektronicznej przy użyciu połączeń zgodnie z instrukcjami zawartymi w ogłoszeniu, w określonym dniu i o określonej godzinie. Aukcja elektroniczna może zostać podzielona na kilka kolejnych etapów. Aukcja elektroniczna nie rozpoczyna się wcześniej niż po upływie dwóch dni roboczych od daty wysłania zaproszeń.

6. Jeżeli zamówienia udziela się na podstawie kryterium oferty najkorzystniejszej ekonomicznie, do zaproszenia dołącza się również wynik pełnej oceny danej oferty, przeprowadzonej zgodnie z wagą kryteriów, o której mowa w art. 66 ust. 5 akapit pierwszy.

Zaproszenie wskazuje również formułę matematyczną, która zostanie wykorzystana w aukcji elektronicznej do automatycznego tworzenia kolejnych klasyfikacji na podstawie przedstawianych nowych cen lub wartości. Formuła ta uwzględnia wagę przypisaną wszystkim kryteriom określonym w celu ustalenia oferty najkorzystniejszej ekonomicznie, wskazanym w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie lub w specyfikacji. W tym celu wszystkie przedziały są wcześniej sprowadzane do konkretnych wartości.

W przypadku dopuszczenia ofert wariantowych określa się odrębną formułę dla każdego wariantu.

7. Na każdym etapie aukcji elektronicznej instytucje zamawiające niezwłocznie przekazują wszystkim oferentom wystarczającą ilość informacji, aby umożliwić im

ustalenie swojej pozycji w klasyfikacji w dowolnym momencie, oraz mogą podawać inne informacje dotyczące innych przedstawionych cen lub wartości, jeżeli zostało to wcześniej określone, a także ogłaszać liczbę uczestników konkretnego etapu aukcji. Jednak w żadnym wypadku nie mogą one ujawniać tożsamości oferentów w trakcie żadnego z etapów aukcji elektronicznej.

8. Instytucje zamawiające zamykają aukcję elektroniczną w jeden lub więcej z następujących sposobów:

- a) zgodnie z wcześniej określoną datą i godziną;
- b) w przypadku gdy nie otrzymają żadnych nowych cen lub nowych wartości spełniających wymagania dotyczące minimalnych wysokości postępowań, pod warunkiem że określiły wcześniej dopuszczalny czas, jaki może upłynąć od otrzymania ostatniej propozycji do zamknięcia aukcji elektronicznej;
- c) w przypadku przeprowadzenia wcześniej określonej liczby etapów aukcji.

Jeżeli instytucje zamawiające podejmują decyzję o zamknięciu aukcji elektronicznej zgodnie z lit. c), ewentualnie w połączeniu z warunkami określonymi w lit. b), w zaproszeniu do udziału w aukcji wskazuje się harmonogram dla każdego etapu aukcji.

9. Po zamknięciu aukcji elektronicznej instytucje zamawiające udzielają zamówienia zgodnie z art. 66 na podstawie wyników aukcji elektronicznej.

Artykuł 34 *Katalogi elektroniczne*

1. W przypadku gdy instytucje zamawiające wymagają stosowania środków komunikacji elektronicznej zgodnie z art. 19, mogą wymagać przedstawienia ofert w formie katalogu elektronicznego.

Państwa członkowskie mogą wprowadzić obowiązek stosowania katalogów elektronicznych w związku z określonymi rodzajami zamówień.

Ofertom przedstawionym w formie katalogu elektronicznego mogą towarzyszyć inne dokumenty uzupełniające ofertę.

2. Katalogi elektroniczne są tworzone przez kandydatów lub oferentów na potrzeby udziału w konkretnym postępowaniu o udzielenie zamówienia zgodnie ze specyfikacjami technicznymi i formatem ustalonymi przez instytucję zamawiającą.

Ponadto katalogi elektroniczne muszą spełniać wymagania dotyczące elektronicznych narzędzi komunikacji, jak również wszelkie dodatkowe wymagania określone przez instytucję zamawiającą zgodnie z art. 19.

3. W przypadku gdy przedstawienie ofert w formie katalogów elektronicznych jest akceptowane lub wymagane, instytucja zamawiająca:

- a) stwierdza to w ogłoszeniu o zamówieniu lub, w przypadku gdy wstępne ogłoszenie informacyjne stanowi zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania;
 - b) wskazuje w specyfikacji wszelkie niezbędne informacje zgodnie z art. 19 ust. 5, dotyczące formatu, wykorzystywanego sprzętu elektronicznego oraz technicznych rozwiązań i specyfikacji dotyczących połączeń w odniesieniu do katalogu.
4. W przypadku gdy po złożeniu ofert w postaci katalogów elektronicznych umowa ramowa została zawarta z więcej niż jednym wykonawcą, instytucje zamawiające mogą postanowić, że ponowne otwarcie konkretnych zamówień na konkurencję odbywa się w oparciu o zaktualizowane katalogi. W tym przypadku instytucje zamawiające stosują jedną z następujących metod alternatywnych:
- a) zapraszają oferentów do ponownego złożenia katalogów elektronicznych, dostosowanych do wymagań danego konkretnego zamówienia;
 - b) powiadamiają oferentów, że zamierzają dokonać zgromadzenia informacji potrzebnych do utworzenia ofert dostosowanych do wymagań danego konkretnego zamówienia z katalogów, które zostały już złożone (zwanego dalej „selektywnym zebraniem”); pod warunkiem że o stosowaniu tej metody poinformowano w dokumentach specyfikujących zamówienie dotyczących umowy ramowej.
5. W przypadku gdy instytucje zamawiające ponownie otwierają konkretne zamówienia na konkurencję zgodnie z ust. 4 lit. b), określają one datę i godzinę, kiedy zamierzają zebrać informacje potrzebne do opracowania ofert dostosowanych do wymagań danego konkretnego zamówienia, oraz zapewniają oferentom możliwość odmówienia zgody na takie zebranie informacji.
- Instytucje zamawiające zapewniają odpowiedni okres pomiędzy powiadomieniem a faktycznym zebraniem informacji.
- Przed udzieleniem zamówienia instytucje zamawiające przedstawiają danemu oferentowi zebrane informacje, aby dać mu możliwość zakwestionowania lub potwierdzenia poprawności oferty opracowanej w ten sposób.
6. Instytucje zamawiające mogą udzielać zamówień w oparciu o dynamiczny system zakupów poprzez selektywne zebranie, pod warunkiem że wnioskowi o dopuszczenie do udziału w dynamicznym systemie zakupów towarzyszy katalog elektroniczny zgodny ze specyfikacjami technicznymi i formatem ustalonymi przez instytucję zamawiającą. Katalog ten jest następnie uzupełniany przez kandydatów, gdy są oni powiadamiani, że instytucja zamawiająca zamierza opracować oferty poprzez selektywne zebranie. Selektywne zebranie przeprowadza się zgodnie z ust. 4 lit. b) i ust. 5.

Artykuł 35
Scentralizowane działania zakupowe i centralne jednostki zakupujące

1. Instytucje zamawiające mogą dokonywać zakupu robót budowlanych, dostaw lub usług od centralnej jednostki zakupującej lub za jej pośrednictwem.
2. Państwa członkowskie zapewniają instytucjom zamawiającym możliwość korzystania ze scentralizowanych działań zakupowych oferowanych przez centralne jednostki zakupujące mające siedzibę w innym państwie członkowskim.
3. Instytucja zamawiająca wypełnia swoje obowiązki wynikające z niniejszej dyrektywy, gdy dokonuje zamówień przez korzystanie ze scentralizowanych działań zakupowych, w zakresie, w jakim dane postępowania o udzielenie zamówienia i realizacja umowy są przeprowadzane samodzielnie przez centralną jednostkę zamawiającą na wszystkich etapach – od publikacji zaproszenia do ubiegania się o zamówienie do końca realizacji umowy lub umów wynikających z postępowania.

Jednak w przypadku gdy niektóre etapy postępowania o udzielenie zamówienia lub realizacji umów wynikających z tego postępowania są przeprowadzane przez daną instytucję zamawiającą, odpowiada ona nadal za wypełnienie obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy w odniesieniu do etapów, które przeprowadza.

4. Wszystkie postępowania o udzielenie zamówienia przeprowadzane przez centralną jednostkę zakupującą odbywają się z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, zgodnie z wymogami art. 19.
5. Instytucje zamawiające mogą, bez stosowania procedur przewidzianych w niniejszej dyrektywie, dokonać wyboru centralnej jednostki zakupującej w celu zapewnienia scentralizowanych działań zakupowych, również w przypadku gdy centralna jednostka zakupująca otrzymuje za nie wynagrodzenie.
6. Centralne jednostki zakupujące zapewniają dokumentację wszystkich transakcji przeprowadzanych w toku realizacji zamówień, umów ramowych lub dynamicznych systemów zakupów, które są efektem ich scentralizowanych działań zakupowych.

Artykuł 36
Pomocnicze działania zakupowe

Jednostki realizujące pomocnicze działania zakupowe są wybierane zgodnie z procedurami udzielania zamówień określonymi w niniejszej dyrektywie.

Artykuł 37
Okazjonalne wspólne udzielanie zamówień

1. Jedna instytucja zamawiająca lub więcej instytucji zamawiających może zgodzić się na przeprowadzenie niektórych konkretnych zamówień wspólnie.
2. W przypadku gdy jedna instytucja zamawiająca samodzielnie przeprowadza dane postępowanie o udzielenie zamówienia na wszystkich jego etapach – od publikacji zaproszenia do ubiegania się o zamówienie do końca realizacji umowy lub umów

wynikających z tego postępowania, wspomniana instytucja zamawiająca ponosi wyłączną odpowiedzialność za wypełnienie obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy.

Jednak w przypadku przeprowadzania postępowania o udzielenie zamówienia i realizacji umów wynikających z tego postępowania przez więcej niż jedną z uczestniczących instytucji zamawiających, każda z instytucji zamawiających nadal odpowiada za wypełnianie obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy w odniesieniu do etapów, które przeprowadza.

Artykuł 38

Wspólne udzielanie zamówień przez instytucje zamawiające z różnych państw członkowskich

1. Nie naruszając przepisów art. 11, instytucje zamawiające z różnych państw członkowskich mogą wspólnie udzielać zamówień publicznych poprzez zastosowanie jednego ze sposobów opisanych w niniejszym artykule.
2. Kilka instytucji zamawiających może dokonywać zakupu robót budowlanych, dostaw lub usług od centralnej jednostki zakupującej znajdującej się w innym państwie członkowskim lub za jej pośrednictwem. W takim przypadku postępowanie o udzielenie zamówienia przeprowadza się zgodnie z przepisami krajowymi państwa członkowskiego, w którym znajduje się centralna jednostka zakupująca.
3. Kilka instytucji zamawiających z różnych państw członkowskich może wspólnie udzielać zamówienia publicznego. W takim przypadku uczestniczące instytucje zamawiające zawierają porozumienie, w którym określa się:
 - a) przepisy krajowe, które mają zastosowanie do postępowania o udzielenie zamówienia;
 - b) wewnętrzną organizację postępowania o udzielenie zamówienia, w tym kwestie zarządzania postępowaniem, podziału obowiązków, podziału zamawianych robót budowlanych, dostaw lub usług oraz zawarcia umów.

Przy określaniu prawa krajowego mającego zastosowanie zgodnie z lit. a) instytucje zamawiające mogą wybrać przepisy krajowe dowolnego państwa członkowskiego, w którym znajduje się co najmniej jedna z uczestniczących instytucji.
4. W przypadku gdy kilka instytucji zamawiających z różnych państw członkowskich utworzyło wspólny podmiot prawny, na przykład europejskie ugrupowanie współpracy terytorialnej na mocy rozporządzenia (WE) nr 1082/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady³² lub inny podmiot ustanowiony na mocy prawa unijnego, uczestniczące instytucje zamawiające uzgadniają w drodze decyzji właściwego organu mające zastosowanie przepisy regulujące udzielanie zamówień obowiązujące w jednym z następujących państw członkowskich:
 - a) przepisy krajowe państwa członkowskiego, w którym wspólny podmiot prawny ma siedzibę statutową;

³²

Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 19.

- b) przepisy krajowe państwa członkowskiego, w którym wspólny podmiot prawny prowadzi swoją działalność.

Porozumienie to może obowiązywać na czas nieokreślony, jeśli jest umocowane w akcie ustanawiającym wspólny podmiot prawny, bądź może być ograniczone do określonego okresu, określonych rodzajów zamówień lub do jednego konkretnego zamówienia lub większej ich liczby.

- 5. W przypadku braku porozumienia określającego mające zastosowanie prawo zamówień publicznych przepisy krajowe regulujące udzielanie zamówień określa się zgodnie z poniższymi zasadami:

- a) jeżeli jedna z uczestniczących instytucji zamawiających przeprowadza postępowanie w imieniu pozostałych instytucji lub zarządza tym postępowaniem, zastosowanie mają przepisy krajowe państwa członkowskiego tej instytucji zamawiającej;
- b) jeżeli postępowanie nie jest przeprowadzane przez jedną z uczestniczących instytucji zamawiających w imieniu pozostałych instytucji ani nie jest przez nią zarządzane oraz
 - (i) dotyczy zamówienia na roboty budowlane, instytucje zamawiające stosują przepisy krajowe państwa członkowskiego, w którym zlokalizowana jest największa część tych robót budowlanych;
 - (ii) dotyczy zamówienia na usługi lub dostawy, instytucje zamawiające stosują przepisy krajowe państwa członkowskiego, w którym realizowana jest główna część tych usług lub dostaw;
- c) jeżeli niemożliwe jest określenie prawa krajowego mającego zastosowanie zgodnie z lit. a) lub b), instytucje zamawiające stosują przepisy krajowe państwa członkowskiego instytucji zamawiającej, która ponosi największą część kosztów.

- 6. W przypadku braku porozumienia określającego mające zastosowanie prawo zamówień publicznych na podstawie ust. 4 przepisy krajowe regulujące przeprowadzanie postępowań o udzielenie zamówienia przez wspólne podmioty prawne ustanowione przez kilka instytucji zamawiających z różnych państw członkowskich określa się zgodnie z poniższymi zasadami:

- a) jeżeli właściwy organ wspólnego podmiotu prawnego przeprowadza postępowanie lub zarządza nim, zastosowanie mają przepisy krajowe państwa członkowskiego, w którym podmiot prawny ma siedzibę statutową;
- b) jeżeli członek podmiotu prawnego przeprowadza postępowanie lub zarządza nim w imieniu tego podmiotu prawnego, zastosowanie mają zasady określone w ust. 5 lit. a) i b);
- c) jeżeli niemożliwe jest określenie mającego zastosowanie prawa krajowego zgodnie z ust. 5 lit. a) i b), instytucje zamawiające stosują przepisy krajowe państwa członkowskiego, w którym podmiot prawny ma siedzibę statutową.

7. Jedna instytucja zamawiająca lub więcej instytucji zamawiających może udzielać poszczególnych zamówień na mocy umowy ramowej zawartej przez instytucję zamawiającą znajdującą się w innym państwie członkowskim lub wspólnie z tą instytucją, pod warunkiem że umowa ramowa zawiera szczegółowe przepisy pozwalające odpowiedniej instytucji zamawiającej lub odpowiednim instytucjom zamawiającym na udzielanie poszczególnych zamówień.
8. Decyzje o udzieleniu zamówień publicznych w ramach transgranicznych zamówień publicznych podlegają zwykłym mechanizmom odwoławczym dostępnym na mocy mającego zastosowanie prawa krajowego.
9. W celu umożliwienia efektywnego funkcjonowania mechanizmów odwoławczych państwa członkowskie zapewniają pełne wykonywanie decyzji organów odwoławczych w rozumieniu dyrektywy Rady 89/665/EWG³³, znajdujących się w innych państwach członkowskich, w ich wewnętrznym porządku prawnym, jeżeli decyzje te dotyczą instytucji zamawiających mających siedzibę na ich terytorium i uczestniczących w odpowiednim postępowaniu o udzielenie transgranicznego zamówienia publicznego.

ROZDZIAŁ III

Przeprowadzenie postępowania

SEKCJA 1

PRZYGOTOWANIE

Artykuł 39

Wstępne konsultacje rynkowe

1. Przed rozpoczęciem postępowania o udzielenie zamówienia instytucje zamawiające mogą przeprowadzić konsultacje rynkowe, aby ocenić strukturę, potencjał i zdolność rynku oraz poinformować wykonawców o swoich planach zamówień i wymaganiach.

W tym celu instytucje zamawiające mogą szukać lub korzystać z porad struktur pomocy administracyjnej, osób trzecich lub uczestników rynku, pod warunkiem że tego rodzaju doradztwo nie wyklucza konkurencji i nie prowadzi do naruszenia zasad niedyskryminacji i przejrzystości.
2. Jeżeli kandydat, oferent lub przedsiębiorstwo związane z kandydatem lub oferentem doradza instytucji zamawiającej lub w inny sposób uczestniczy w przygotowaniu postępowania o udzielenie zamówienia, instytucja zamawiająca podejmuje odpowiednie środki w celu zagwarantowania, że udział danego kandydata lub oferenta nie zakłóca konkurencji.

³³ Dz.U. L 395 z 30.12.1989, s. 33.

Wspomniane środki obejmują przekazywanie pozostałym kandydatom lub oferentom wszelkich istotnych informacji wymienianych w ramach lub w wyniku udziału kandydata lub oferenta w przygotowaniu postępowania o udzielenie zamówienia oraz wyznaczanie odpowiednich terminów składania ofert. Danego kandydata lub oferenta wyklucza się z udziału w postępowaniu wyłącznie w przypadku, gdy nie ma innego sposobu zapewnienia zgodności z obowiązkiem przestrzegania zasady równego traktowania.

Przed każdym takim wyłączeniem kandydaci lub oferenci muszą mieć możliwość udowodnienia, że ich udział w przygotowaniu postępowania o udzielenie zamówienia nie jest w stanie zakłócić konkurencji. Podjęte środki dokumentuje się w indywidualnym sprawozdaniu wymaganym zgodnie z art. 85.

Artykuł 40 *Specyfikacje techniczne*

1. Specyfikacje techniczne, zdefiniowane w załączniku VIII pkt 1, przedstawia się w dokumentach specyfikujących zamówienie. Precyzuje się w nich wymagane cechy robót budowlanych, usług lub dostaw.

Cechy te mogą również dotyczyć określonego procesu produkcji lub realizacji wymaganych robót budowlanych, dostaw lub usług, lub dowolnego innego etapu cyklu życia, o którym mowa w art. 2 pkt 22.

Specyfikacje techniczne określają ponadto, czy konieczne będzie przeniesienie praw własności intelektualnej.

W przypadku wszystkich zamówień, których przedmiot jest przeznaczony do użytku osób – zarówno ogółu społeczeństwa, jak i pracowników instytucji zamawiającej – przedmiotowe specyfikacje techniczne sporządza się, z wyjątkiem przypadków należycie uzasadnionych, w taki sposób, aby uwzględnić kryteria dostępności dla osób niepełnosprawnych lub dostosowanie projektu do potrzeb wszystkich użytkowników.

W przypadku gdy obowiązkowe normy dostępności są przyjmowane w drodze unijnego aktu ustawodawczego, specyfikacje techniczne określa się – jeżeli chodzi o kryteria dostępności – przez odniesienie do tego aktu.

2. Specyfikacje techniczne muszą gwarantować równy dostęp wykonawców do postępowania o udzielenie zamówienia i nie mogą tworzyć nieuzasadnionych przeszkód dla otwarcia zamówienia publicznego na konkurencję.
3. Bez uszczerbku dla obowiązujących krajowych reguł technicznych, w zakresie, w jakim są one zbieżne z prawem unijnym, specyfikacje techniczne formułuje się w jeden z poniższych sposobów:
 - a) pod względem wymagań wydajnościowych lub funkcjonalnych, w tym aspektów środowiskowych, pod warunkiem że parametry są dostatecznie precyzyjne, aby umożliwić oferentom ustalenie przedmiotu zamówienia, a instytucjom zamawiającym udzielenie zamówienia;

- b) poprzez odniesienie do specyfikacji technicznych oraz, w kolejności preferencji, poprzez odniesienie do: norm krajowych przenoszących normy europejskie, europejskich aprobat technicznych, wspólnych specyfikacji technicznych, norm międzynarodowych, innych systemów referencji technicznych ustanowionych przez europejskie organy normalizacyjne lub – w przypadku ich braku – do norm krajowych, krajowych aprobat technicznych lub krajowych specyfikacji technicznych dotyczących zasad projektowania, wyliczeń i realizacji robót budowlanych oraz wykorzystania dostaw; każdemu odniesieniu towarzyszą słowa „lub równoważne”;
 - c) pod względem wymagań wydajnościowych lub funkcjonalnych, o których mowa w lit. a), z odniesieniem do specyfikacji technicznych wymienionych w lit. b) stanowiących środek domniemania zgodności z tego rodzaju wymaganiami wydajnościowymi lub funkcjonalnymi;
 - d) poprzez odniesienie do specyfikacji technicznych wymienionych w lit. b) w zakresie określonych cech oraz poprzez odniesienie do wymagań wydajnościowych lub funkcjonalnych, o których mowa w lit. a), w zakresie innych cech.
4. Jeżeli nie uzasadnia tego przedmiot zamówienia, specyfikacje techniczne nie zawierają odniesienia do konkretnej marki lub źródła, ani do szczególnego procesu, ani do znaku handlowego, patentu, typu bądź konkretnego pochodzenia lub produkcji, które mogłyby prowadzić do uprzywilejowania lub wyeliminowania pewnych przedsiębiorstw lub produktów. W wyjątkowych przypadkach dopuszcza się stosowanie takich odniesień, jeżeli niemożliwe jest opisanie przedmiotu zamówienia w wystarczająco precyzyjny i zrozumiały sposób zgodnie z ust. 3. Takim odniesieniom towarzyszą słowa „lub równoważne”.
5. W przypadku gdy instytucja zamawiająca korzysta z możliwości zastosowania odniesienia do specyfikacji, o których mowa w ust. 3 lit. b), nie może ona odrzucić oferty na podstawie faktu, iż roboty budowlane, dostawy i usługi będące przedmiotem oferty nie są zgodne ze specyfikacjami, do których się ona odnosi, jeżeli oferent w odpowiedni sposób udowodni w swojej ofercie za pomocą dowolnych odpowiednich środków, w tym za pomocą środków dowodowych, o których mowa w art. 42, że proponowane przez niego rozwiązania w równoważnym stopniu spełniają wymagania określone w specyfikacjach technicznych.
6. W przypadku gdy instytucja zamawiająca korzysta z możliwości przewidzianej w ust. 3 lit. a) w zakresie sformułowania specyfikacji technicznych pod względem wymagań wydajnościowych lub funkcjonalnych, nie może ona odrzucić oferty na roboty budowlane, dostawy lub usługi zgodnej z normą krajową przenoszącą normę europejską, z europejską aprobatą techniczną, ze wspólną specyfikacją techniczną, z normą międzynarodową lub z systemem referencji technicznych ustanowionym przez europejski organ normalizacyjny, jeżeli powyższe specyfikacje odpowiadają wymaganiom wydajnościowym lub funkcjonalnym określonym przez tę instytucję zamawiającą.

W swojej ofercie oferent musi uzasadnić za pomocą wszelkich odpowiednich środków, w tym za pomocą środków, o których mowa w art. 42, że obiekty

budowlane, dostawy lub usługi zgodne z normą spełniają wymagania wydajnościowe lub funkcjonalne określone przez instytucję zamawiającą.

Artykuł 41 *Etykiety*

1. W przypadku gdy instytucje zamawiające określają cechy środowiskowe, społeczne lub inne cechy obiektów budowlanych, usług lub dostaw pod względem wymagań wydajnościowych lub funkcjonalnych, o których mowa w art. 40 ust. 3 lit. a), mogą one wymagać, aby te obiekty budowlane, usługi lub dostawy były opatrzone określoną etykietą, pod warunkiem że spełnione są wszystkie następujące warunki:
 - a) wymagania w zakresie etykiet dotyczą wyłącznie cech, które są związane z przedmiotem zamówienia, i są odpowiednie dla określenia cech robót budowlanych, dostaw lub usług będących przedmiotem zamówienia;
 - b) wymagania w zakresie etykiet opracowuje się na podstawie danych naukowych lub na podstawie innych kryteriów obiektywnie możliwych do sprawdzenia i niedyskryminacyjnych;
 - c) etykiety są przyjmowane w drodze otwartej i przejrzystej procedury, w której mogą uczestniczyć wszystkie zainteresowane podmioty, w tym instytucje rządowe, konsumenci, producenci, dystrybutorzy oraz organizacje zajmujące się ochroną środowiska;
 - d) etykiety są dostępne dla wszystkich zainteresowanych stron;
 - e) kryteria dotyczące etykiety są określane przez osobę trzecią, która jest niezależna od wykonawcy ubiegającego się o etykietę.

Instytucje zamawiające, które wymagają posiadania określonej etykiety, akceptują wszystkie równoważne etykiety, które spełniają wymagania etykiety wskazanej przez instytucje zamawiające. W przypadku produktów, które nie są opatrzone etykietą, instytucje zamawiające akceptują również dokumentację techniczną producenta lub inne odpowiednie środki dowodowe.

2. Jeżeli etykieta spełnia warunki przewidziane w ust. 1 lit. b), c), d) i e), lecz określa również wymagania niezwiązane z przedmiotem zamówienia, instytucje zamawiające mogą określić specyfikacje techniczne poprzez odniesienie do tych szczegółowych specyfikacji dotyczących danej etykiety lub, w razie potrzeby, ich części, które są związane z przedmiotem zamówienia i są odpowiednie dla określenia cech tego przedmiotu.

Artykuł 42 *Raporty z testów, certyfikacja i inne środki dowodowe*

1. Instytucje zamawiające mogą wymagać od wykonawców przedstawienia raportu z testów opracowanego przez uznany organ lub certyfikatu wystawionego przez taki organ jako środka dowodowego potwierdzającego zgodność ze specyfikacjami technicznymi.

W przypadku gdy instytucje zamawiające wymagają przedstawienia certyfikatów sporządzonych przez uznane organy, potwierdzających zgodność z daną specyfikacją techniczną, instytucje zamawiające akceptują również certyfikaty wystawione przez inne równoważne uznane organy.

2. Instytucje zamawiające akceptują również odpowiednie środki dowodowe inne niż wymienione w ust. 1, takie jak dokumentacja techniczna producenta, w przypadku gdy dany wykonawca nie ma dostępu do certyfikatów lub raportów z testów, o których mowa w ust. 1, ani możliwości ich uzyskania w odpowiednim terminie.
3. „Uznane organy” w rozumieniu ust. 1 niniejszego artykułu oznaczają laboratoria testowe i kalibracyjne oraz wszelkie jednostki certyfikujące i kontrolujące akredytowane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008³⁴.
4. Państwa członkowskie udostępniają innym państwom członkowskim na ich wniosek wszelkie informacje związane z dowodami i dokumentami przedstawianymi zgodnie z art. 40 ust. 6, art. 41 oraz ust. 1, 2 i 3 niniejszego artykułu w celu udowodnienia zgodności z wymaganiami technicznymi. Właściwe organy państwa członkowskiego prowadzenia działalności przekazują te informacje zgodnie z art. 88.

Artykuł 43 *Oferty wariantowe*

1. Instytucje zamawiające mogą zezwolić oferentom na składanie ofert wariantowych. W ogłoszeniu o zamówieniu lub, w przypadku gdy wstępne ogłoszenie informacyjne stanowi zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania wskazują one, czy dopuszczają składanie ofert wariantowych. Bez takiego wskazania składanie ofert wariantowych nie jest dopuszczalne.
2. Instytucje zamawiające dopuszczające składanie ofert wariantowych określają w dokumentach specyfikujących zamówienie minimalne wymagania, jakie muszą spełniać warianty, oraz wszelkie szczególne wymagania dotyczące ich przedstawienia. Zapewniają również możliwość praktycznego stosowania wybranych kryteriów udzielenia zamówienia do ofert wariantowych spełniających te minimalne wymagania, a także do zgodnych z wymaganiami ofert, które nie mają charakteru wariantowego.
3. Rozpatrywane są jedynie oferty wariantowe spełniające minimalne wymagania określone przez instytucje zamawiające.

W postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego na dostawy lub usługi instytucje zamawiające, które dopuściły składanie ofert wariantowych, nie odrzucają wariantu wyłącznie na podstawie faktu, że jego wybór prowadziłby do udzielenia zamówienia na usługi zamiast zamówienia publicznego na dostawy albo do udzielenia zamówienia na dostawy zamiast zamówienia publicznego na usługi.

³⁴ Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 30.

Artykuł 44
Podział zamówień na części

1. Zamówienia publiczne można dzielić na jednorodne lub niejednorodne części. Jeżeli instytucja zamawiająca nie uważa za właściwe podziału na części zamówienia, którego wartość, ustalona zgodnie z art. 5, jest równa progom przewidzianym w art. 4 lub większa, ale nie mniejsza niż 500 000 EUR, przedstawia w ogłoszeniu o zamówieniu lub w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania konkretne wyjaśnienie swoich powodów.

W ogłoszeniu o zamówieniu lub w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania instytucje zamawiające wskazują, czy oferty mają być ograniczone tylko do jednej lub większej liczby części.

2. Nawet jeżeli wskazano, że możliwe jest złożenie ofert w odniesieniu do wszystkich części zamówienia, instytucje zamawiające mogą ograniczyć liczbę części zamówienia, które można przyznać jednemu oferentowi, pod warunkiem że w ogłoszeniu o zamówieniu lub w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania określona jest maksymalna liczba tych części. Instytucje zamawiające ustalają i wskazują w dokumentach specyfikujących zamówienie obiektywne i niedyskryminacyjne kryteria lub zasady udzielania poszczególnych części zamówienia, jeżeli zastosowanie wybranych kryteriów udzielenia zamówienia prowadziłoby do przyznania jednemu oferentowi większej liczby części niż wynosi ich maksymalna liczba.

3. W przypadku gdy więcej niż jedna część zamówienia może być udzielona temu samemu oferentowi, instytucje zamawiające mogą postanowić, że zawrą odrębną umowę dla każdej z części albo jedną lub więcej umów obejmujących kilka lub wszystkie części.

Instytucje zamawiające określają w dokumentach specyfikujących zamówienie, czy zastrzegają sobie prawo do dokonania takiego wyboru, a jeśli tak, to które części zamówienia mogą być grupowane w ramach jednej umowy.

Instytucje zamawiające najpierw ustalają oferty, które w największym stopniu spełniają kryteria udzielenia zamówienia określone zgodnie z art. 66 w odniesieniu do każdej poszczególniej części zamówienia. Mogą one zawrzeć umowę na więcej niż jedną część zamówienia z oferentem, który nie został sklasyfikowany na pierwszym miejscu w odniesieniu do wszystkich poszczególnych części objętych tą umową, pod warunkiem że kryteria udzielenia zamówienia określone zgodnie z art. 66 są w większym stopniu spełnione w odniesieniu do wszystkich części zamówienia objętych tą umową. Instytucje zamawiające określają w dokumentach specyfikujących zamówienie metody, jakie zamierzają wykorzystać, aby dokonać takiego porównania. Tego rodzaju metody muszą być przejrzyste, obiektywne i niedyskryminacyjne.

4. Instytucje zamawiające mogą wymagać, aby wszyscy wykonawcy koordynowali swoje działania pod kierunkiem wykonawcy, któremu udzielono części zamówienia obejmującej koordynację całego projektu lub jego odpowiednich części.

Artykuł 45
Wyznaczanie terminów

1. Podczas wyznaczania terminów składania ofert i wniosków o dopuszczenie do udziału instytucje zamawiające uwzględniają złożoność zamówienia oraz czas potrzebny do sporządzenia ofert, bez uszczerbku dla terminów minimalnych określonych w art. 24–30.
2. W przypadku gdy oferty mogą zostać złożone jedynie po odbyciu wizyty na miejscu albo po dokonaniu na miejscu sprawdzenia dokumentów uzupełniających dokumenty specyfikujące zamówienie, terminy składania ofert przedłuża się tak, aby wszyscy zainteresowani wykonawcy mogli uzyskać informacje niezbędne do sporządzenia ofert.

SEKCJA 2
PUBLIKACJA I PRZEJRZYSTOŚĆ

Artykuł 46
Wstępne ogłoszenie informacyjne

1. Instytucje zamawiające mogą poinformować o swoich zamiarach odnośnie do planowanych zamówień poprzez publikację wstępnego ogłoszenia informacyjnego tak szybko, jak to możliwe po rozpoczęciu roku budżetowego. Ogłoszenia te zawierają informacje określone w załączniku VI część B sekcja I. Są one publikowane przez Komisję albo przez instytucje zamawiające na ich profilach nabywcy zgodnie z załącznikiem IX pkt 2 lit. b). Jeżeli ogłoszenie jest publikowane przez instytucję zamawiającą na jej profilu nabywcy, przesyła ona ogłoszenie o publikacji na swoim profilu nabywcy zgodnie z załącznikiem IX pkt 3.
2. W przypadku procedury ograniczonej oraz procedury konkurencyjnej z negocjacjami instytucje zamawiające administracji niższego szczebla mogą wykorzystywać wstępne ogłoszenie informacyjne jako zaproszenie do ubiegania się o zamówienie zgodnie z art. 24 ust. 2, pod warunkiem że ogłoszenie to spełnia wszystkie następujące warunki:
 - a) odnosi się wyraźnie do dostaw, robót budowlanych lub usług będących przedmiotem zamówienia, które ma zostać udzielone;
 - b) zawiera informację, że zamówienie zostanie udzielone w drodze procedury ograniczonej lub procedury konkurencyjnej z negocjacjami bez dalszej publikacji zaproszenia do ubiegania się o zamówienie, oraz zawiera zaproszenie dla zainteresowanych wykonawców do wyrażenia zainteresowania udziałem na piśmie;
 - c) zawiera, oprócz informacji określonych w załączniku VI część B sekcja I, informacje określone w załączniku VI część B sekcja II;
 - d) zostało opublikowane nie więcej niż dwanaście miesięcy przed datą wysłania zaproszenia, o którym mowa w art. 52 ust. 1.

Takich ogłoszeń nie publikuje się na profilu nabywcy.

Artykuł 47
Ogłoszenie o zamówieniu

Wszystkie instytucje zamawiające mogą wykorzystywać ogłoszenia o zamówieniu jako zaproszenie do ubiegania się o zamówienie w ramach wszystkich procedur. Ogłoszenia te zawierają informacje określone w załączniku VI część C i są publikowane zgodnie z art. 49.

Artykuł 48
Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia

1. Instytucje zamawiające przesyłają ogłoszenie o udzieleniu zamówienia dotyczące wyników postępowania o udzielenie zamówienia nie później niż w terminie 48 dni od udzielenia zamówienia lub zawarcia umowy ramowej.

Ogłoszenia te zawierają informacje określone w załączniku VI część D i są publikowane zgodnie z art. 49.

2. W przypadku gdy zaproszenie do ubiegania się o zamówienie zostało dokonane w formie wstępnego ogłoszenia informacyjnego, a instytucja zamawiająca nie zamierza udzielić dalszych zamówień w ciągu 12 miesięcy objętych wstępnym ogłoszeniem informacyjnym, ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zawiera wyraźne wskazanie tego faktu.

W przypadku umów ramowych zawartych zgodnie z art. 31 instytucje zamawiające nie są zobowiązane do przysyłania ogłoszeń o wynikach postępowania o udzielenie zamówienia dla każdego zamówienia opartego na takiej umowie.

3. Instytucje zamawiające przesyłają ogłoszenie o wynikach postępowania o udzielenie zamówienia w ramach dynamicznego systemu zakupów w terminie 48 dni od udzielenia każdego zamówienia. Mogą one jednak grupować takie ogłoszenia kwartalnie. W takim przypadku zgrupowane ogłoszenia przesyła się w terminie 48 dni od zakończenia każdego kwartału.
4. Z publikacji można wyłączyć pewne informacje dotyczące udzielonych zamówień lub zawartych umów ramowych, jeżeli ich ujawnienie mogłoby utrudnić stosowanie przepisów prawa lub byłoby sprzeczne z interesem publicznym, mogłoby zaszkodzić uzasadnionym interesom handlowym wykonawców publicznych lub prywatnych, bądź mogłoby zaszkodzić uczciwej konkurencji pomiędzy nimi.

Artykuł 49
Forma i sposób publikacji ogłoszeń

1. Ogłoszenia, o których mowa w art. 46, 47 i 48, zawierają informacje określone w załączniku VI według formatu standardowych formularzy, w tym standardowych formularzy sprostowań.

Komisja ustanawia wspomniane standardowe formularze. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 91.

2. Ogłoszenia, o których mowa w art. 46, 47 i 48, są sporządzane i przesyłane Komisji za pomocą środków elektronicznych oraz publikowane zgodnie z załącznikiem IX. Ogłoszenia są publikowane nie później niż w terminie pięciu dni od daty ich wysłania. Koszty publikacji ogłoszeń przez Komisję ponosi Unia.
3. Ogłoszenia, o których mowa w art. 46 ust. 2 i art. 47, są publikowane w całości w jednym z języków urzędowych Unii, wybranym przez instytucję zamawiającą. Ta wersja językowa stanowi jedyny autentyczny tekst ogłoszenia. Streszczenie obejmujące istotne elementy każdego ogłoszenia publikuje się w pozostałych językach urzędowych.
4. Komisja dopilnowuje, aby pełny tekst i streszczenie wstępnych ogłoszeń informacyjnych, o których mowa w art. 46 ust. 2, a także zaproszeń do ubiegania się o zamówienie dotyczących ustanowienia dynamicznego systemu zakupów, o których mowa w art. 32 ust. 3 lit. a, były stale publikowane:
 - a) w przypadku wstępnych ogłoszeń informacyjnych – przez okres 12 miesięcy lub do otrzymania ogłoszenia o udzieleniu zamówienia zgodnie z art. 48, w którym zaznacza się, że w ciągu 12 miesięcy objętych zaproszeniem do ubiegania się o zamówienie nie będą udzielane dalsze zamówienia;
 - b) w przypadku zaproszeń do ubiegania się o zamówienie dotyczących ustanowienia dynamicznego systemu zakupów – przez okres ważności dynamicznego systemu zakupów.
5. Instytucje zamawiające muszą być w stanie udowodnić daty wysłania ogłoszeń.

Komisja przekazuje instytucji zamawiającej potwierdzenie otrzymania ogłoszenia i opublikowania przesłanych informacji, podając datę takiej publikacji. Potwierdzenie to stanowi dowód publikacji.

6. Instytucje zamawiające mogą publikować ogłoszenia o zamówieniach publicznych, które nie podlegają wymogom publikacji określonym w niniejszej dyrektywie, pod warunkiem że ogłoszenia te przesyłane są Komisji za pomocą środków elektronicznych zgodnie z formatem i procedurami przesyłania wskazanymi w załączniku IX.

Artykuł 50

Publikacja na poziomie krajowym

1. Ogłoszeń, o których mowa w art. 46, 47 i 48, oraz informacji w nich zawartych nie można publikować na poziomie krajowym przed publikacją wynikającą z art. 49.
2. Ogłoszenia publikowane na poziomie krajowym nie mogą zawierać informacji innych niż informacje zawarte w ogłoszeniach przesłanych Komisji lub opublikowanych na profilu nabywcy, lecz muszą wskazywać datę wysłania ogłoszenia do Komisji lub jego publikacji na profilu nabywcy.

3. Wstępne ogłoszenia informacyjne nie mogą być publikowane na profilu nabywcy przed wysłaniem do Komisji ogłoszenia o ich publikacji w takiej formie. Wskazują one datę tego wysłania ogłoszenia.

Artykuł 51

Dostępność w formie elektronicznej dokumentów specyfikujących zamówienie

1. Instytucje zamawiające zapewniają nieograniczony, pełny, bezpośredni i bezpłatny dostęp, za pomocą środków elektronicznych, do dokumentów specyfikujących zamówienie, od daty publikacji ogłoszenia zgodnie z art. 49 lub od daty wysłania zaproszenia do potwierdzenia zainteresowania. W tekście ogłoszenia lub zaproszenia do potwierdzenia zainteresowania podaje się adres strony internetowej, na której dostępne są te dokumenty.
2. Pod warunkiem wystąpienia z wnioskiem w odpowiednim czasie instytucje zamawiające lub właściwe jednostki dostarczają informacje dodatkowe związane ze specyfikacjami oraz wszelkie dokumenty uzupełniające nie później niż na sześć dni przed terminem składania ofert. W przypadku procedury przyspieszonej, której dotyczy art. 25 ust. 3 i art. 26 ust. 5, termin ten wynosi cztery dni.

Artykuł 52

Zaproszenie do składania ofert lub udziału w dialogu; zaproszenie do potwierdzenia zainteresowania

1. W procedurze ograniczonej, dialogu konkurencyjnym, partnerstwie innowacyjnym oraz procedurze konkurencyjnej z negocjacjami instytucje zamawiające zapraszają równocześnie, na piśmie, zakwalifikowanych kandydatów do składania ofert lub, w przypadku dialogu konkurencyjnego, do udziału w dialogu.

W przypadku gdy wstępne ogłoszenie informacyjne stanowi zaproszenie do ubiegania się o zamówienie zgodnie z art. 46 ust. 2, instytucje zamawiające zapraszają równocześnie, na piśmie, wykonawców, którzy wyrazili swoje zainteresowanie, do potwierdzenia dalszego zainteresowania.

2. Zaproszenia, o których mowa w ust. 1, zawierają odniesienie do adresu elektronicznego, pod którym za pomocą środków elektronicznych zostały bezpośrednio udostępnione specyfikacje lub dokument opisowy oraz wszelkie inne dokumenty uzupełniające. Ponadto zaproszenia te zawierają informacje określone w załączniku X.

Artykuł 53

Informowanie kandydatów i oferentów

1. Tak szybko, jak to możliwe, instytucje zamawiające informują wszystkich kandydatów i oferentów o podjętych decyzjach dotyczących zawarcia umowy ramowej, udzielenia zamówienia lub dopuszczenia do dynamicznego systemu zakupów, w tym także o powodach podjęcia decyzji o niezawieraniu umowy ramowej, o nieudzieleniu zamówienia, dla którego opublikowano zaproszenie do

ubiegania się o zamówienie, o ponownym wszczęciu postępowania lub o nierealizowaniu dynamicznego systemu zakupów.

2. Na wniosek zainteresowanej strony, instytucja zamawiająca informuje tak szybko, jak to możliwe, a w każdym razie w terminie 15 dni od otrzymania pisemnego wniosku:
 - a) każdego niewybranego kandydata o powodach odrzucenia jego wniosku o dopuszczenie do udziału;
 - b) każdego niewybranego oferenta o powodach odrzucenia jego oferty, w tym – w przypadkach określonych w art. 40 ust. 5 i 6 – o powodach decyzji o braku równoważności lub decyzji stanowiącej, że roboty budowlane, dostawy lub usługi nie spełniają wymagań wydajnościowych lub funkcjonalnych;
 - c) każdego oferenta, który złożył dopuszczalną ofertę, o cechach i odpowiednich przewagach oferty, która została wybrana, jak również o nazwie/imieniu i nazwisku zwycięskiego oferenta lub nazwach/imionach i nazwiskach stron umowy ramowej;
 - d) każdego oferenta, który złożył dopuszczalną ofertę, o przebiegu i postępie negocjacji i dialogu z oferentami.
3. Instytucje zamawiające mogą podjąć decyzję o nieudzielaniu pewnych informacji, o których mowa w ust. 1, dotyczących udzielanego zamówienia, zawieranej umowy ramowej lub dopuszczenia do udziału w dynamicznym systemie zakupów, jeżeli ich ujawnienie mogłoby utrudnić stosowanie przepisów prawa lub byłoby sprzeczne z interesem publicznym, mogłoby szkodzić uzasadnionym interesom handlowym wykonawców publicznych lub prywatnych, bądź mogłoby zaszkodzić uczciwej konkurencji pomiędzy nimi.

SEKCJA 3

WYBÓR UCZESTNIKÓW ORAZ UDZIELENIE ZAMÓWIENIA

Artykuł 54 Zasady ogólne

1. Zamówień udziela się na podstawie kryteriów określonych w art. 66–69, pod warunkiem że spełnione są łącznie następujące warunki:
 - a) oferta jest zgodna z wymaganiami, warunkami i kryteriami określonymi w ogłoszeniu o zamówieniu lub w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania oraz w dokumentach specyfikujących zamówienie, z uwzględnieniem art. 43;
 - b) oferta pochodzi od oferenta, który nie został wykluczony zgodnie z art. 21 i 55, oraz spełnia kryteria kwalifikacji określone przez instytucję zamawiającą zgodnie z art. 56, a także, w stosownych przypadkach, niedyskryminacyjne zasady i kryteria, o których mowa w art. 64.

2. Instytucje zamawiające mogą podjąć decyzję o nieudzieleniu zamówienia oferentowi, który złożył najlepszą ofertę, jeżeli ustalą, że oferta ta nie jest zgodna, co najmniej w równoważny sposób, z obowiązkami wynikającymi z prawodawstwa Unii w dziedzinie prawa socjalnego i prawa pracy lub prawa ochrony środowiska bądź z przepisów międzynarodowego prawa socjalnego i prawa ochrony środowiska wymienionych w załączniku XI.
3. W procedurze otwartej instytucje zamawiające mogą podjąć decyzję o rozpatrzeniu ofert przed weryfikacją spełnienia kryteriów kwalifikacji, pod warunkiem że przestrzegają odpowiednich przepisów niniejszej sekcji, w szczególności zasady, że zamówienia nie udziela się oferentowi, który powinien zostać wykluczony na podstawie art. 55 lub nie spełnia kryteriów kwalifikacji określonych przez instytucję zamawiającą, zgodnie z podsekcją 1 niniejszej sekcji.
4. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 89 w celu zmiany wykazu w załączniku XI, jeżeli jest to konieczne ze względu na zawarcie nowych umów międzynarodowych lub modyfikację obowiązujących umów międzynarodowych.

PODSEKCJA 1

KRYTERIA KWALIFIKACJI PODMIOTOWEJ

Artykuł 55

Podstawy wykluczenia

1. Z udziału w zamówieniu publicznym wyklucza się każdego kandydata lub oferenta, w stosunku do którego wydany został prawomocny wyrok z powodu dopuszczenia się jednego z następujących czynów:
 - a) udziału w organizacji przestępczej, zgodnie z definicją takiej organizacji zawartą w art. 2 ust. 1 decyzji ramowej Rady 2008/841/WSiSW³⁵;
 - b) korupcji, zgodnie z definicją zawartą w art. 3 Konwencji w sprawie zwalczania korupcji urzędników Wspólnot Europejskich i urzędników państw członkowskich Unii Europejskiej³⁶ i art. 2 decyzji ramowej Rady 2003/568/WSiSW³⁷, jak również korupcji zdefiniowanej w prawie krajowym państwa instytucji zamawiającej lub wykonawcy;
 - c) nadużycia finansowego w rozumieniu art. 1 Konwencji w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich³⁸;
 - d) przestępstw terrorystycznych lub przestępstw związanych z działalnością terrorystyczną, zgodnie z definicją zawartą odpowiednio w art. 1 i 3 decyzji

³⁵ Dz.U. L 300 z 11.11.2008, s. 42.

³⁶ Dz.U. C 195 z 25.6.1997, s. 1.

³⁷ Dz.U. L 192 z 31.7.2003, s. 54.

³⁸ Dz.U. C 316 z 27.11.1995, s. 48.

ramowej 2002/475/WSiSW³⁹, bądź podlegania do popełnienia przestępstwa, pomocnictwa, współsprawstwa lub usiłowania, o czym mowa w art. 4 tej decyzji ramowej;

- e) prania pieniędzy, zgodnie z definicją zawartą w art. 1 dyrektywy Rady 91/308/EWG⁴⁰.

Obowiązek wykluczenia kandydata lub oferenta z udziału w zamówieniu publicznym ma zastosowanie również w przypadku, gdy skazanie prawomocnym wyrokiem dotyczy dyrektorów przedsiębiorstw lub wszelkich innych osób posiadających uprawnienia do reprezentowania kandydata lub oferenta, podejmowania dotyczących go decyzji lub sprawowania nad nim kontroli.

2. Z udziału w zamówieniu wyklucza się każdego wykonawcę, jeżeli instytucja zamawiająca wie o decyzji, która uzyskała powagę rzeczy osądzonej, w której stwierdza się, że wykonawca nie wypełnił obowiązków dotyczących płatności podatków lub opłacenia składek na ubezpieczenie społeczne, zgodnie z przepisami prawa kraju, w którym prowadzi działalność, lub zgodnie z przepisami prawa kraju instytucji zamawiającej.
3. Instytucja zamawiająca może wykluczyć z udziału w zamówieniu publicznym każdego wykonawcę, jeżeli spełniony jest jeden z następujących warunków:
 - a) jeżeli instytucja zamawiająca wie o jakimkolwiek naruszeniu obowiązków wynikających z prawodawstwa Unii w dziedzinie prawa socjalnego i prawa pracy lub prawa ochrony środowiska bądź z przepisów międzynarodowego prawa socjalnego i prawa ochrony środowiska wymienionych w załączniku XI. Zgodność z prawodawstwem unijnym lub przepisami międzynarodowymi obejmuje również spełnienie wymogów w równoważny sposób;
 - b) jeżeli wykonawca podlega postępowaniu upadłościowemu lub likwidacyjnemu, jego aktywami zarządza likwidator lub sąd, zawarł układ z wierzycielami, zawiesił działalność gospodarczą albo znajduje się w innej tego rodzaju sytuacji wynikającej z podobnej procedury przewidzianej w krajowych przepisach ustawowych i wykonawczych;
 - c) jeżeli instytucja zamawiająca może udowodnić za pomocą dowolnych środków, że wykonawca jest winny innego poważnego wykroczenia zawodowego;
 - d) jeżeli wykonawca miał znaczne lub stałe niedociągnięcia w realizacji jakiegokolwiek istotnego wymogu w ramach wcześniejszego zamówienia lub wcześniejszych zamówień o podobnym charakterze dla tej samej instytucji zamawiającej.

W celu zastosowania podstawy wykluczenia, o której mowa w akapicie pierwszym lit. d), instytucje zamawiające przedstawiają metodę oceny wykonania umowy, która jest oparta na obiektywnych i wymiernych kryteriach oraz jest stosowana w sposób

³⁹ Dz.U. L 164 z 22.6.2002, s. 3.

⁴⁰ Dz.U. L 166 z 28.6.1991, s. 77.

systematyczny, spójny i przejrzysty. Każdą ocenę wykonania przekazuje się danemu wykonawcy, który musi mieć możliwość zgłoszenia sprzeciwu wobec zawartych w niej ustaleń i uzyskania ochrony sądowej.

4. Każdy kandydat lub oferent, który znajduje się w jednej z sytuacji, o których mowa w ust. 1, 2 i 3, może przedstawić instytucji zamawiającej dowody wykazujące jego rzetelność pomimo istnienia odpowiedniej podstawy wykluczenia.

W tym celu kandydat lub oferent musi udowodnić, że zrekompensował wszelkie szkody spowodowane przestępstwem lub wykroczeniem, wyczerpująco wyjaśnił fakty i okoliczności poprzez aktywną współpracę z organami śledczymi i podjął konkretne środki techniczne, organizacyjne i kadrowe, które są odpowiednie dla zapobiegania dalszym przestępstwom lub wykroczeniom. Instytucje zamawiające oceniają środki podjęte przez kandydatów i oferentów, uwzględniając wagę i szczególne okoliczności przestępstwa lub wykroczenia. Jeżeli instytucja zamawiająca uważa, że środki te są niewystarczające, podaje powody swojej decyzji.

5. Państwa członkowskie dopilnowują, aby instytucje zamawiające i wykonawcy mogli łatwo uzyskać informacje i pomoc w kontekście stosowania niniejszego artykułu przez punkt kontaktowy określony w art. 88.
6. Państwa członkowskie udostępniają innym państwom członkowskim, na ich wniosek, wszelkie informacje dotyczące podstaw wykluczenia wymienionych w niniejszym artykule. Właściwe organy państwa członkowskiego prowadzenia działalności przekazują te informacje zgodnie z art. 88.

Artykuł 56 *Kryteria kwalifikacji*

1. Instytucje zamawiające mogą określić warunki udziału odnoszące się do:
 - a) kompetencji do prowadzenia działalności zawodowej;
 - b) sytuacji ekonomicznej i finansowej;
 - c) zdolności technicznej lub zawodowej.

Nie są zobowiązane do nakładania wszystkich warunków wymienionych ust. 2, 3 i 4, ale nie mogą przewidzieć wymogów innych niż te, które zostały wymienione.

Instytucje zamawiające ograniczają warunki udziału do tych, które są odpowiednie dla zagwarantowania, że kandydat lub oferent posiada zdolność prawną i finansową oraz zdolność handlową i techniczną niezbędne do realizacji udzielanego zamówienia. Wszystkie wymagania muszą być związane z przedmiotem zamówienia i ściśle proporcjonalne do tego przedmiotu, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia rzeczywistej konkurencji.

2. W odniesieniu do kompetencji do prowadzenia działalności zawodowej instytucje zamawiające mogą wymagać, aby wykonawcy figurowali w jednym z rejestrów zawodowych lub handlowych prowadzonych w ich państwie członkowskim prowadzenia działalności, jak określono w załączniku XII.

W postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego na usługi, w przypadku gdy kandydaci lub oferenci muszą posiadać określone zezwolenia lub muszą być członkami określonej organizacji, aby mieć możliwość realizowania w swoim kraju określonej usługi, instytucja zamawiająca może wymagać od nich przedstawienia dowodu, iż posiadają oni takie zezwolenie lub status członkowski.

3. W odniesieniu do wystarczającej sytuacji ekonomicznej i finansowej instytucje zamawiające mogą wymagać od wykonawców posiadania odpowiedniej zdolności finansowej i ekonomicznej. W tym celu mogą wymagać, aby wykonawcy mieli określony minimalny roczny obrót, w tym określony minimalny obrót w obszarze objętym zamówieniem, oraz by posiadali odpowiednie ubezpieczenie z tytułu ryzyka zawodowego.

Minimalny roczny obrót nie może przekraczać trzykrotności szacunkowej wartości zamówienia, z wyjątkiem należycie uzasadnionych sytuacji odnoszących się do szczególnego ryzyka związanego z charakterem robót budowlanych, usług lub dostaw. Instytucja zamawiająca wskazuje tego rodzaju wyjątkowe sytuacje w dokumentach specyfikujących zamówienie.

Jeżeli zamówienie jest dzielone na części, niniejszy artykuł ma zastosowanie do każdej poszczegółnej części. Instytucja zamawiająca może jednak określić minimalny roczny obrót poprzez odniesienie do grup części na wypadek, gdyby zwycięskiemu oferentowi przyznano kilka części zamówienia do realizacji w tym samym czasie.

W przypadku gdy zamówień opartych na umowie ramowej udziela się po ponownym otwarciu zamówienia na konkurencję, wymagany maksymalny roczny obrót, o którym mowa w akapicie drugim niniejszego ustępu, oblicza się na podstawie oczekiwanej maksymalnej wielkości konkretnych zamówień, które będą realizowane w tym samym czasie, lub, w przypadku gdy nie jest to wiadome, na podstawie szacunkowej wartości umowy ramowej.

4. W odniesieniu do zdolności technicznej i zawodowej instytucje zamawiające mogą wymagać, aby wykonawcy posiadali niezbędne zasoby ludzkie i techniczne oraz doświadczenie umożliwiające realizację zamówienia na odpowiednim poziomie jakości. Instytucja zamawiająca może stwierdzić, że wykonawcy nie zrealizują zamówienia na odpowiednim poziomie jakości, jeżeli ustaliła, że mają oni sprzeczne interesy, które mogą mieć negatywny wpływ na realizację zamówienia.

W postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, których przedmiotem są dostawy wymagające wykonania prac dotyczących rozmieszczenia lub instalacji, wykonania usług lub robót budowlanych, zdolność wykonawców do wykonania usług, instalacji lub robót budowlanych może być oceniana w odniesieniu do ich kwalifikacji, efektywności, doświadczenia i rzetelności.

5. Instytucje zamawiające wskazują w ogłoszeniu o zamówieniu lub w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania wymagane warunki udziału, które mogą być wyrażone jako minimalne poziomy zdolności, wraz z odpowiednimi środkami dowodowymi.

Artykuł 57
Oświadczenia własne i inne środki dowodowe

1. Instytucje zamawiające akceptują oświadczenia własne jako wstępne dowody na to, że kandydaci i oferenci spełniają poszczególne poniższe warunki:
 - a) nie znajdują się w jednej z sytuacji, o których mowa w art. 55, w przypadku której wykonawcy muszą lub mogą zostać wykluczeni;
 - b) spełniają kryteria kwalifikacji, które zostały określone zgodnie z art. 56;
 - c) w stosownych przypadkach, przestrzegają obiektywnych zasad i spełniają kryteria, które zostały określone zgodnie z art. 64;
 - d) będą w stanie przedstawić, na wniosek i niezwłocznie, dokumentację uzupełniającą, której instytucje zamawiające wymagają zgodnie z art. 59, 60 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 61 i 63.
2. W każdej chwili w toku postępowania instytucja zamawiająca może poprosić kandydata lub oferenta o przedstawienie całości lub części wymaganej dokumentacji, jeżeli wydaje się to niezbędne do zapewnienia prawidłowego przebiegu postępowania.

Przed udzieleniem zamówienia instytucja zamawiająca wymaga od oferenta, któremu postanowiła udzielić zamówienia, przedłożenia dokumentacji zgodnie z art. 59 i 60 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 61. Instytucja zamawiająca może wezwać wykonawców do uzupełnienia lub wyjaśnienia zaświadczeń i dokumentów przedłożonych zgodnie z art. 59, 60 i 61.
3. Instytucje zamawiające nie wymagają zaświadczeń innych niż te, o których mowa w art. 60 i 61; w odniesieniu do art. 62 wykonawcy mogą wykorzystać wszelkie odpowiednie środki, aby udowodnić instytucji zamawiającej, że będą mieli do swojej dyspozycji niezbędne zasoby.

Od kandydatów i oferentów nie wymaga się ponownego złożenia zaświadczenia ani innego dokumentu dowodowego, który został już przedłożony tej samej instytucji zamawiającej w ciągu ostatnich czterech lat w ramach wcześniejszego postępowania i jest nadal ważny.
4. Państwa członkowskie udostępniają innym państwom członkowskim, na ich wniosek, zgodnie z art. 88, wszelkie informacje dotyczące podstaw wykluczenia wymienionych w art. 55, kompetencji, zdolności finansowej i technicznej oferentów opisanych w art. 56 oraz treści lub charakteru środków dowodowych określonych w niniejszym artykule.

Artykuł 58
Internetowe repozytorium zaświadczeń (e-Certis)

1. W celu ułatwienia transgranicznego składania ofert państwa członkowskie zapewniają stałą aktualizację informacji dotyczących zaświadczeń i innych form dokumentów dowodowych wprowadzanych do e-Certis.

2. Najpóźniej 2 lata po terminie określonym w art. 92 ust. 1 korzystanie z e-Certis staje się obowiązkowe, a instytucje zamawiające są zobowiązane wymagać jedynie takich rodzajów zaświadczeń lub form dokumentów dowodowych, które są dostępne w e-Certis.

Artykuł 59 *Europejski paszport zamówień*

1. Na wniosek wykonawcy prowadzącego działalność w danym państwie członkowskim i spełniającego konieczne warunki, organy krajowe wydają europejski paszport zamówień. Europejski paszport zamówień zawiera dane określone w załączniku XIII i jest sporządzany w oparciu o standardowy formularz.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 89 w celu modyfikacji załącznika XIII z uwagi na postęp techniczny lub z przyczyn administracyjnych. Komisja ustanawia również standardowy formularz europejskiego paszportu zamówień. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 91.

2. Najpóźniej 2 lata po terminie przewidzianym w art. 92 ust. 1 paszport przedstawia się wyłącznie w formie elektronicznej.
3. Organ wydający paszport zwraca się o udzielenie stosownych informacji bezpośrednio do właściwych organów, z wyjątkiem przypadków, gdy udzielenie tych informacji jest zabronione na mocy krajowych przepisów dotyczących ochrony danych osobowych.
4. Europejski paszport zamówień jest uznawany przez wszystkie instytucje zamawiające jako dowód spełnienia warunków udziału, których dotyczy, i nie może być kwestionowany bez uzasadnienia. Takie uzasadnienie może być związane z faktem, że paszport został wydany ponad sześć miesięcy wcześniej.
5. Państwa członkowskie udostępniają innym państwom członkowskim, na ich wniosek, wszelkie informacje dotyczące autentyczności i treści europejskiego paszportu zamówień. Właściwe organy państwa członkowskiego prowadzenia działalności przekazują te informacje zgodnie z art. 88.

Artykuł 60 *Zaświadczenia*

1. Jako wystarczający dowód, że do wykonawcy nie ma zastosowania żaden z przypadków wymienionych w art. 55, instytucje zamawiające przyjmują:
 - a) w odniesieniu do ust. 1 wspomnianego artykułu – wyciąg z odpowiedniego rejestru, takiego jak rejestr sądowy, lub, w przypadku jego braku, równoważny dokument wykazujący, że wymogi te zostały spełnione, wydany przez właściwy organ sądowy lub administracyjny państwa pochodzenia lub państwa, w którym wykonawca prowadzi działalność;

- b) w odniesieniu do ust. 2 i ust. 3 lit. b) wspomnianego artykułu – zaświadczenie wydane przez właściwy organ danego państwa członkowskiego;
 - c) w przypadku gdy dane państwo nie wydaje takich dokumentów lub zaświadczeń, bądź gdy nie obejmują one wszystkich przypadków określonych w ust. 1, ust. 2 oraz ust. 3 lit. b) wspomnianego artykułu, można je zastąpić odpowiednim oficjalnym oświadczeniem złożonym przez krajowy punkt kontaktowy wyznaczony zgodnie z art. 88.
2. Co do zasady, sytuację ekonomiczną i finansową wykonawcy można udowodnić za pomocą jednego lub większej liczby dokumentów wymienionych w załączniku XIV część 1.
- Jeżeli z jakiegokolwiek uzasadnionego powodu wykonawca nie może przedstawić dokumentów wymaganych przez instytucję zamawiającą, może udowodnić swoją sytuację ekonomiczną i finansową za pomocą dowolnego innego dokumentu, który instytucja zamawiająca uzna za odpowiedni.
3. W zależności od charakteru, ilości lub znaczenia, a także przeznaczenia robót budowlanych, dostaw lub usług, zdolność techniczną wykonawcy można udowodnić za pomocą jednego lub większej liczby środków wymienionych w załączniku XIV część 2.
4. Państwa członkowskie udostępniają innym państwom członkowskim, na ich wniosek, zgodnie z art. 88, wszelkie informacje dotyczące dowodów związanych z podstawami wykluczenia, dokumentów potwierdzających kompetencje do prowadzenia działalności zawodowej oraz zdolność finansową i techniczną oferentów, jak również wszelkich innych środków dowodowych, o których mowa w ust. 1, 2 i 3 niniejszego artykułu.

Artykuł 61

Normy zapewniania jakości i normy zarządzania środowiskowego

1. W przypadku gdy instytucje zamawiające wymagają przedstawienia certyfikatów sporządzonych przez niezależne jednostki zajmujące się poświadczaniem spełnienia przez wykonawcę określonych norm zapewniania jakości, w tym w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych, odnoszą się one do systemów zapewniania jakości opartych na odpowiednich seriach norm europejskich poświadczonych przez akredytowane jednostki. Instytucje zamawiające uznają równoważne certyfikaty jednostek mających siedzibę w innych państwach członkowskich. Akceptują one także inne dowody stosowania równoważnych środków zapewniania jakości, przedkładane przez wykonawców, którzy nie mają dostępu do takich certyfikatów ani możliwości ich uzyskania w odpowiednim terminie.
2. W przypadku gdy instytucje zamawiające wymagają przedstawienia certyfikatów sporządzonych przez niezależne jednostki zajmujące się poświadczaniem spełnienia przez wykonawcę wymogów określonych systemów lub norm zarządzania środowiskowego, odnoszą się one do unijnego systemu ek zarządzania i audytu (EMAS), do innych systemów zarządzania środowiskowego uznanych zgodnie z art.

45 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009⁴¹ lub do innych norm zarządzania środowiskowego opartych na odpowiednich normach europejskich lub międzynarodowych poświadczonych przez akredytowane jednostki. Instytucje zamawiające uznają równoważne certyfikaty jednostek mających siedzibę w innych państwach członkowskich. Akceptują one także inne dowody stosowania równoważnych środków zarządzania środowiskowego, przedkładane przez wykonawców, którzy nie mają dostępu do takich certyfikatów ani możliwości ich uzyskania w odpowiednim terminie.

3. Państwa członkowskie udostępniają innym państwom członkowskim, na ich wniosek, zgodnie z art. 88, wszelkie informacje dotyczące dokumentów przedstawianych w charakterze dowodów spełnienia wymogów norm jakościowych i środowiskowych, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu.

Artykuł 62

Poleganie na zdolności innych podmiotów

1. W odniesieniu do kryteriów dotyczących sytuacji ekonomicznej i finansowej, określonych zgodnie z art. 56 ust. 3, oraz kryteriów dotyczących zdolności technicznej i zawodowej, określonych zgodnie z art. 56 ust. 4, wykonawca może, w stosownych przypadkach oraz w odniesieniu do konkretnego zamówienia, polegać na zdolności innych podmiotów, niezależnie od charakteru prawnego łączących go z nimi powiązań. W takim przypadku musi on udowodnić instytucji zamawiającej, że będzie dysponował niezbędnymi zasobami, przedstawiając na przykład w tym celu stosowne zobowiązanie takich podmiotów. W odniesieniu do sytuacji ekonomicznej i finansowej instytucje zamawiające mogą wymagać od wykonawcy i tych podmiotów solidarnej odpowiedzialności za realizację zamówienia.

Na tych samych warunkach grupa wykonawców, o której mowa w art. 16, może polegać na zdolności członków tej grupy lub innych podmiotów

2. W przypadku zamówień na roboty budowlane, zamówień na usługi oraz prac związanych z rozmieszczeniem i instalacją w ramach zamówienia na dostawy, instytucje zamawiające mogą wymagać, aby określone kluczowe zadania były wykonywane bezpośrednio przez samego oferenta lub, w przypadku oferty złożonej przez grupę wykonawców, o której mowa w art. 6, przez uczestnika grupy.

Artykuł 63

Urzędowe wykazy zatwierdzonych wykonawców oraz certyfikacja przez jednostki publiczne lub prywatne

1. Państwa członkowskie mogą ustanowić lub utrzymać urzędowe wykazy zatwierdzonych przedsiębiorców budowlanych, dostawców lub usługodawców albo przewidzieć ich certyfikację przez jednostki certyfikacyjne spełniające wymogi europejskich norm certyfikacji w rozumieniu załącznika VIII.

⁴¹ Dz.U. L 342 z 22.12.2009, s. 1.

Powiadamiają one Komisję oraz inne państwa członkowskie o adresie jednostki certyfikacyjnej albo instytucji odpowiedzialnej za urzędowe wykazy, do której należy przesyłać wnioski.

2. Państwa członkowskie dostosowują do przepisów niniejszej podsekcji warunki dokonywania wpisów do wykazów, o których mowa w ust. 1, oraz wydawania zaświadczeń certyfikacyjnych przez jednostki certyfikacyjne.

Państwa członkowskie dostosowują także te warunki do przepisów art. 62 w odniesieniu do wniosków o dokonanie wpisu składanych przez wykonawców należących do grupy i powołujących się na zasoby udostępnione im przez inne podmioty należące do tej grupy. W takich przypadkach wykonawcy ci muszą udowodnić instytucji sporządzającej urzędowy wykaz, iż będą mieć do dyspozycji zasoby, na które powołują się we wnioskach, przez cały okres ważności zaświadczenia potwierdzającego ich wpis do urzędowego wykazu i że przez ten sam okres podmioty te nadal będą spełniały wymogi kwalifikacji podmiotowej objęte urzędowym wykazem lub zaświadczeniem certyfikacyjnym.

3. Wykonawcy wpisani do urzędowych wykazów lub posiadający zaświadczenie certyfikacyjne mogą w przypadku każdego zamówienia przedłożyć instytucji zamawiającej zaświadczenie o wpisie wydane przez właściwą instytucję lub zaświadczenie certyfikacyjne wystawione przez właściwą jednostkę certyfikacyjną. W takich zaświadczeniach wskazane są dokumenty, które stanowiły podstawę wpisu wykonawcy do wykazu lub uzyskania przez niego certyfikacji, a także klasyfikację ustaloną w tym wykazie.
4. Poświadczony przez właściwą instytucję wpis do urzędowego wykazu lub zaświadczenie certyfikacyjne wydane przez jednostkę certyfikacyjną stanowi podstawę domniemania spełnienia przez dany podmiot wymogów kwalifikacji podmiotowej objętych tym wykazem lub zaświadczeniem.
5. Informacje, które wynikają z wpisu do wykazu urzędowego lub certyfikacji, nie mogą być kwestionowane bez uzasadnienia. Przed udzieleniem zamówienia można każdorazowo wymagać od wpisanego wykonawcy dodatkowego zaświadczenia dotyczącego płatności składek na ubezpieczenie społeczne oraz podatków.

Ułatwienia wynikające ze stosowania przepisów ust. 3 oraz akapitu pierwszego niniejszego ustępu przez instytucje zamawiające innych państw członkowskich przysługują jedynie wykonawcom prowadzącym działalność w państwie członkowskim sporządzającym wykaz urzędowy.

6. Wymagania dotyczące dowodu spełniania kryteriów kwalifikacji podmiotowej objętych wykazem lub zaświadczeniem certyfikacyjnym muszą być zgodne z art. 59, 60 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 61. W przypadku wpisu wykonawców z innych państw członkowskich do wykazu urzędowego lub ich certyfikacji nie wymaga się żadnych dalszych dowodów ani oświadczeń innych niż wymagane od wykonawców krajowych.

Wykonawcy mogą w dowolnym momencie zwrócić się o dokonanie wpisu do urzędowego wykazu lub wydanie zaświadczenia certyfikacyjnego. Są oni

informowani w odpowiednio krótkim czasie o decyzji instytucji prowadzącej wykaz lub właściwej jednostki certyfikacyjnej.

7. Wykonawcy z innych państw członkowskich nie są zobowiązani do uzyskania takiego wpisu lub certyfikacji w celu udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia. Instytucje zamawiające uznają równoważne zaświadczenia wydawane przez instytucje i jednostki mające swoje siedziby w innych państwach członkowskich. Akceptują one również inne równoważne środki dowodowe.
8. Państwa członkowskie udostępniają innym państwom członkowskim, na ich wniosek, zgodnie z art. 88, wszelkie informacje dotyczące dokumentów przedstawianych w charakterze dowodów na to, że wykonawcy spełniają wymogi dotyczące wpisu do wykazu zatwierdzonych wykonawców, bądź dowodów na to, że wykonawcy z innego państwa członkowskiego posiadają równoważne zaświadczenie certyfikacyjne. .

PODSEKCJA 2

OGRANICZANIE LICZBY KANDYDATÓW, OFERT I ROZWIĄZAŃ

Artykuł 64

Ograniczanie liczby kwalifikujących się kandydatów, którzy zostaną zaproszeni do udziału

1. W przypadku procedury ograniczonej, procedury konkurencyjnej z negocjacjami, dialogu konkurencyjnego oraz partnerstwa innowacyjnego instytucje zamawiające mogą ograniczyć liczbę kandydatów spełniających kryteria kwalifikacji, których zaproszą do złożenia ofert lub prowadzenia dialogu, o ile dostępna jest dostateczna liczba kwalifikujących się kandydatów.

Instytucje zamawiające wskazują w ogłoszeniu o zamówieniu lub w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania obiektywne i niedyskryminacyjne kryteria lub zasady, które zamierzają stosować, minimalną liczbę kandydatów, których zamierzają zaprosić, oraz, w stosownych przypadkach, ich maksymalną liczbę.

2. W procedurze ograniczonej minimalna liczba oznacza pięciu kandydatów. W procedurze konkurencyjnej z negocjacjami, dialogu konkurencyjnym i partnerstwie innowacyjnym minimalna liczba oznacza trzech kandydatów. W każdym przypadku liczba zaproszonych kandydatów musi być wystarczająca, aby zapewnić prawdziwą konkurencję.

Instytucje zamawiające zapraszają kandydatów w liczbie nie mniejszej od liczby minimalnej. W przypadku gdy liczba kandydatów spełniających kryteria kwalifikacji oraz posiadających wymagane minimalne poziomy zdolności, o których mowa w art. 56 ust. 5, jest mniejsza od minimalnej liczby, instytucja zamawiająca może kontynuować postępowanie, zapraszając kandydatów posiadających wymagany potencjał. W ramach tego samego postępowania instytucja zamawiająca nie bierze pod uwagę innych wykonawców, którzy nie złożyli wniosków o dopuszczenie do udziału, ani kandydatów, którzy nie posiadają wymaganego potencjału.

Artykuł 65
Ograniczanie liczby ofert i rozwiązań

W przypadku gdy instytucje zamawiające korzystają z możliwości ograniczenia liczby negocjowanych ofert, jak przewidziano w art. 27 ust. 5, lub rozwiązań do dyskusji, jak przewidziano w art. 28 ust. 4, stosują one w tym celu kryteria udzielenia zamówienia podane w ogłoszeniu o zamówieniu, w specyfikacjach lub w dokumencie opisowym. Liczba uzyskana na ostatnim etapie musi zapewniać prawdziwą konkurencję, o ile istnieje wystarczająca liczba rozwiązań lub kwalifikujących się kandydatów.

PODSEKCJA 3
UDZIELENIE ZAMÓWIENIA

Artykuł 66
Kryteria udzielenia zamówienia

1. Bez uszczerbku dla krajowych przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych dotyczących wynagradzania z tytułu określonych usług, kryterium, na podstawie którego instytucje zamawiające udzielają zamówień publicznych, jest jedno z następujących kryteriów:

- a) oferta najkorzystniejsza ekonomicznie;
- b) najniższy koszt.

Koszty można szacować, zgodnie z wyborem dokonany przez instytucję zamawiającą, na podstawie wyłącznie ceny lub przy pomocy podejścia opartego na analizie kosztów i wyników, takiego jak podejście oparte na rachunku kosztów cyklu życia, zgodnie z warunkami określonymi w art. 67.

2. Ofertę najkorzystniejszą ekonomicznie, o której mowa w ust. 1 lit. a), z punktu widzenia instytucji zamawiającej ustala się na podstawie kryteriów związanych z przedmiotem danego zamówienia publicznego. Kryteria te obejmują, oprócz ceny lub kosztu, o których mowa w ust. 1 lit. b), inne kryteria związane z przedmiotem danego zamówienia publicznego, takie jak:

- a) jakość, w tym wartość techniczna, właściwości estetyczne i funkcjonalne, dostępność, dostosowanie projektu do potrzeb wszystkich użytkowników, aspekty środowiskowe oraz innowacyjny charakter;
- b) w przypadku zamówień na usługi oraz zamówień obejmujących zaprojektowanie robót budowlanych można wziąć pod uwagę organizację, kwalifikację i doświadczenie personelu wyznaczonego do realizacji danego zamówienia, co skutkuje tym, że po udzieleniu zamówienia taki personel może zostać zastąpiony wyłącznie za zgodą instytucji zamawiającej, która musi sprawdzić, czy zastępstwo zapewnia równoważną organizację i jakość;
- c) serwis posprzedażny oraz pomoc techniczna, termin dostarczenia i czas dostarczenia lub realizacji;

- d) określony proces produkcji lub realizacji wymaganych robót budowlanych, dostaw lub usług, bądź dowolnego innego etapu cyklu życia, o którym mowa w art. 2 pkt 22, w zakresie, w jakim kryteria te są określone zgodnie z ust. 4 i dotyczą czynników bezpośrednio związanych z tymi procesami oraz charakteryzują określony proces produkcji lub realizacji wymaganych robót budowlanych, dostaw lub usług.
- 3. Państwa członkowskie mogą postanowić, że udzielanie niektórych rodzajów zamówień jest oparte na kryterium oferty najkorzystniejszej ekonomicznie, o którym mowa w ust. 1 lit. a) i ust. 2.
- 4. Kryteria udzielenia zamówienia nie mogą dawać instytucji zamawiającej nieograniczonej swobody wyboru. Zapewniają one możliwość efektywnej konkurencji i są uzupełniane wymaganiami, które umożliwiają skuteczną weryfikację informacji przedstawianych przez oferentów. Instytucje zamawiające weryfikują skutecznie, na podstawie informacji i dowodów przedstawionych przez oferentów, czy oferty spełniają kryteria udzielenia zamówienia.
- 5. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 lit. a), instytucja zamawiająca określa – w ogłoszeniu o zamówieniu, w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania, w dokumentach specyfikujących zamówienie lub, w przypadku dialogu konkurencyjnego, w dokumencie opisowym – odpowiednią wagę przypisaną każdemu z kryteriów wybranych do celów ustalenia oferty najkorzystniejszej ekonomicznie.

Waga ta może być wyrażona za pomocą przedziału z odpowiednią rozpiętością maksymalną.

Jeżeli przypisanie wagi nie jest możliwe z obiektywnych przyczyn, instytucja zamawiająca wskazuje kryteria w kolejności od najważniejszego do najmniej ważnego.

Artykuł 67

Rachunek kosztów cyklu życia

- 1. Rachunek kosztów cyklu życia obejmuje w odpowiednim zakresie wszystkie poniższe koszty ponoszone w czasie cyklu życia produktu, usługi lub obiektów budowlanych, zgodnie z definicją w art. 2 pkt 22:
 - a) koszty wewnętrzne, w tym koszty związane z zakupem (takie jak koszty produkcji), z użytkowaniem, (takie jak koszty zużycia energii, koszty utrzymania), oraz z wycofaniem z eksploatacji (takie jak koszty zbiórki i recyklingu); oraz
 - b) zewnętrzne koszty środowiskowe bezpośrednio związane z cyklem życia, o ile można je wyrazić w wartościach pieniężnych i zweryfikować; mogą one obejmować koszty emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń oraz inne koszty łagodzenia zmiany klimatu.
- 2. W przypadku gdy instytucje zamawiające oceniają koszty przy pomocy podejścia opartego na rachunku kosztów cyklu życia, określają w dokumentach

specyfikujących zamówienie metodykę stosowaną na potrzeby obliczania kosztów cyklu życia. Stosowana metodyka musi spełniać następujące warunki:

- a) została opracowana na podstawie danych naukowych lub na podstawie innych kryteriów obiektywnie możliwych do zweryfikowania i niedyskryminacyjnych;
- b) została ustalona na potrzeby powtarzalnego lub ciągłego stosowania;
- c) jest dostępna dla wszystkich zainteresowanych stron.

Instytucje zamawiające pozwalają wykonawcom, w tym wykonawcom z państw trzecich, na stosowanie innej metodyki ustalania kosztów cyklu życia związanych z ich ofertami, pod warunkiem że taka metodyka spełnia wymogi określone w lit. a), b) i c) oraz jest równoważna metodyce wskazanej przez instytucję zamawiającą.

3. W przypadku gdy wspólna metodyka obliczania kosztów cyklu życia została przyjęta w ramach unijnego aktu ustawodawczego, w tym w drodze aktów delegowanych na podstawie prawodawstwa właściwego dla poszczególnych sektorów, ma ona zastosowanie, jeżeli kryteria udzielenia zamówienia, o których mowa w art. 66 ust. 1, obejmują rachunek kosztów cyklu życia.

Wykaz takich aktów ustawodawczych i delegowanych określa załącznik XV. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 89 w odniesieniu do aktualizacji tego wykazu, w przypadku gdy takie zmiany okażą się konieczne w związku z przyjęciem, uchYLENIEM lub modyfikacją przepisów.

Artykuł 68

Przeszkody w udzieleniu zamówienia

Instytucje zamawiające nie udzielają zamówienia oferentowi, który złożył najlepszą ofertę, jeżeli spełniony jest jeden z następujących warunków:

- a) oferent nie jest w stanie przedstawić zaświadczeń i dokumentów wymaganych zgodnie z art. 59, 60 i 61;
- b) oświadczenie przedstawione przez oferenta zgodnie z art. 22 jest nieprawdziwe;
- c) oświadczenie przedstawione przez oferenta zgodnie z art. 21 ust. 3 lit. b) jest nieprawdziwe.

Artykuł 69

Rażąco tanie oferty

1. Instytucje zamawiające wymagają od wykonawców wyjaśnień dotyczących przedstawionej ceny lub kosztów, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki:
- a) przedstawiona cena lub koszt są o ponad 50 % niższe niż średnia cena lub średni koszt pozostałych ofert;

- b) przedstawiona cena lub koszt są o ponad 20 % niższe niż cena lub koszt drugiej najtańszej oferty;
 - c) złożono co najmniej pięć ofert.
2. W przypadku gdy oferty wydają się rażąco tanie z innych powodów, instytucje zamawiające mogą również zażądać takich wyjaśnień.
3. Wyjaśnienia, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą w szczególności dotyczyć:
- a) ekonomiki danej metody budowy, procesu produkcyjnego lub świadczonych usług;
 - b) wybranych rozwiązań technicznych lub wyjątkowo korzystnych warunków, którymi dysponuje oferent na potrzeby realizacji robót budowlanych bądź dostawy towarów lub usług;
 - c) oryginalności obiektu budowlanego, dostaw lub usług proponowanych przez oferenta;
 - d) zgodności, co najmniej w równoważny sposób, z obowiązkami wynikającymi z prawodawstwa Unii w dziedzinie prawa socjalnego i prawa pracy lub prawa ochrony środowiska bądź z przepisów międzynarodowego prawa socjalnego i prawa ochrony środowiska wymienionych w załączniku XI lub, w przypadku gdy nie ma to zastosowania, z innymi przepisami zapewniającymi równoważny stopień ochrony;
 - e) możliwości uzyskania przez oferenta pomocy państwa.
4. Instytucja zamawiająca weryfikuje dostarczone informacje poprzez konsultacje z oferentem. Może ona odrzucić ofertę wyłącznie w przypadku, gdy dowody nie uzasadniają niskiego poziomu ceny lub kosztów, biorąc pod uwagę elementy, o których mowa w ust. 3.
- Instytucje zamawiające odrzucają ofertę, jeżeli ustalą, że jest ona rażąco tania, ponieważ jest niezgodna z obowiązkami wynikającymi z prawodawstwa Unii w dziedzinie prawa socjalnego i prawa pracy lub prawa ochrony środowiska bądź z przepisów międzynarodowego prawa socjalnego i prawa ochrony środowiska wymienionych w załączniku XI.
5. Jeżeli instytucja zamawiająca ustali, że oferta jest rażąco tania ze względu na fakt otrzymania przez oferenta pomocy państwa, może odrzucić taką ofertę jedynie po konsultacji z oferentem, gdy nie jest on w stanie udowodnić w dostatecznym terminie wyznaczonym przez tę instytucję zamawiającą, że pomoc ta była zgodna z zasadami rynku wewnętrznego w rozumieniu art. 107 Traktatu. W przypadku odrzucenia oferty w takich okolicznościach instytucja zamawiająca powiadamia o tym fakcie Komisję.
6. Państwa członkowskie udostępniają innym państwom członkowskim, na ich wniosek, zgodnie z art. 88, wszelkie informacje dotyczące dowodów i dokumentów przedstawianych w związku z aspektami wymienionymi w ust. 3.

ROZDZIAŁ IV

Realizacja zamówienia

Artykuł 70

Warunki realizacji zamówień

Instytucje zamawiające mogą określić szczególne warunki związane z realizacją zamówienia, pod warunkiem że zostają one wskazane w zaproszeniu do ubiegania się o zamówienie lub specyfikacjach. Warunki te mogą dotyczyć w szczególności aspektów społecznych i środowiskowych. Mogą również obejmować wymóg przewidzenia przez wykonawców zabezpieczenia (hedging) przed ryzykiem związanym ze wzrostami cen, które są wynikiem wahań cenowych i które mogą istotnie wpłynąć na realizację zamówienia.

Artykuł 71

Podwykonawstwo

1. Instytucja zamawiająca może zażądać albo zostać zobowiązana przez państwo członkowskie do zażądania od oferenta w dokumentach specyfikujących zamówienie, aby wskazał on w swojej ofercie ewentualną część zamówienia, której wykonanie zamierza zlecić osobom trzecim w ramach podwykonawstwa, a także aby podał proponowanych podwykonawców.
2. Państwa członkowskie mogą postanowić, że instytucja zamawiająca – na wniosek podwykonawcy i jeżeli pozwala na to charakter zamówienia – przekazuje bezpośrednio podwykonawcy płatności należne za usługi, dostawy lub roboty budowlane zrealizowane dla głównego wykonawcy. W takim przypadku państwa członkowskie wprowadzają odpowiednie mechanizmy umożliwiające głównemu wykonawcy zgłaszanie zastrzeżeń co do nienależnych płatności. Ustalenia dotyczące takiego trybu płatności są określone w dokumentach specyfikujących zamówienie.
3. Przepisy ust. 1 i 2 pozostają bez uszczerbku dla kwestii odpowiedzialności głównego wykonawcy.

Artykuł 72

Modyfikacja umów w okresie ich obowiązywania

1. Istotna modyfikacja postanowień umowy w sprawie zamówienia publicznego w okresie jej obowiązywania jest uznawana do celów niniejszej dyrektywy za nowe udzielenie zamówienia i wymaga przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia zgodnie z niniejszą dyrektywą.
2. Modyfikację umowy w okresie jej obowiązywania uznaje się za istotną w rozumieniu ust. 1, jeżeli powoduje, że zamówienie różni się istotnie od pierwotnego zamówienia. W każdym przypadku, nie naruszając przepisów ust. 3 i 4, modyfikację uznaje się za istotną, jeżeli spełniony jest jeden z poniższych warunków:

- a) modyfikacja wprowadza warunki, które, jeśli byłyby częścią pierwotnego postępowania o udzielenie zamówienia, umożliwiłyby zakwalifikowanie innych kandydatów niż ci, którzy zostali pierwotnie zakwalifikowani, lub umożliwiłyby udzielenie zamówienia innemu oferentowi;
- b) modyfikacja zmienia równowagę ekonomiczną zamówienia na korzyść wykonawcy;
- c) modyfikacja rozszerza znacznie zakres zamówienia w taki sposób, by objąć dostawy, usługi lub roboty budowlane początkowo nim nieobjęte.

3. Zmiana kontrahenta stanowi istotną modyfikację w rozumieniu ust. 1.

Akapit pierwszy nie ma jednakże zastosowania w przypadku, gdy inny wykonawca, który spełnia pierwotnie ustalone kryteria kwalifikacji podmiotowej, zostaje następcą prawnym pod tytułem szczególnym lub ogólnym pierwotnego wykonawcy, w wyniku restrukturyzacji lub upadłości przedsiębiorstwa, pod warunkiem że nie pociąga to za sobą innych istotnych modyfikacji umowy i nie ma na celu obejścia stosowania niniejszej dyrektywy.

4. W przypadku gdy wartość modyfikacji wyrazić można w wielkościach pieniężnych, modyfikacji nie uznaje się za istotną w rozumieniu ust. 1, o ile jej wartość nie przekracza progów określonych w art. 4 i jest niższa niż 5 % ceny pierwotnego zamówienia, pod warunkiem że modyfikacja ta nie zmienia ogólnego charakteru zamówienia. W przypadku gdy wprowadzanych jest kilka kolejnych modyfikacji, wartość tę należy ocenić na podstawie łącznej wartości kolejnych modyfikacji.
5. Modyfikacji umów nie uznaje się za istotne w rozumieniu ust. 1, o ile przewidziano je w dokumentach specyfikujących zamówienie w jasnych, precyzyjnych i jednoznacznych klauzulach rewizji lub opcjach. Tego rodzaju klauzule podają zakres i charakter możliwych modyfikacji lub opcji, a także warunki, na jakich można je stosować. Nie mogą one przewidywać modyfikacji ani opcji, które zmieniłyby ogólny charakter zamówienia.
6. W drodze odstępstwa od ust. 1, istotna modyfikacja nie wymaga przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:
- a) konieczność modyfikacji spowodowana jest okolicznościami, których instytucja zamawiająca, działająca z należytą starannością, nie mogła przewidzieć;
 - b) modyfikacja nie zmienia ogólnego charakteru zamówienia;
 - c) podwyżka ceny jest nie wyższa niż 50 % wartości pierwotnego zamówienia.

Instytucje zamawiające publikują ogłoszenie o takich modyfikacjach w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Ogłoszenia te zawierają informacje określone w załączniku VI część G i są publikowane zgodnie z art. 49.

7. Instytucje zamawiające nie mogą wykorzystywać modyfikacji umowy w następujących przypadkach:

- a) jeżeli modyfikacja ta miałaby zaradzić niedociągnięciom w realizacji zamówienia ze strony wykonawcy lub skutkom, którym można zaradzić przez wyegzekwowanie zobowiązań umownych;
- b) jeżeli modyfikacja miałaby służyć zrekompensowaniu ryzyka związanego ze wzrostami cen, przed którymi zabezpieczył się wykonawca.

Artykuł 73
Rozwiązywanie umów

Państwa członkowskie zapewniają instytucjom zamawiających możliwość rozwiązania umowy w sprawie zamówienia publicznego w okresie jej obowiązywania, na warunkach określonych przez obowiązujące w ich kraju prawo umów, w przypadku gdy spełniony jest jeden z poniższych warunków:

- a) wyjątki przewidziane w art. 11 przestają obowiązywać w następstwie nabycia przez podmiot prywatny udziału w osobie prawnej, której udzielono zamówienia, zgodnie z art. 11 ust. 4;
- b) modyfikacja umowy stanowi nowe udzielenie zamówienia w rozumieniu art. 72;
- c) Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdził, w ramach procedury przewidzianej w art. 258 Traktatu, że państwo członkowskie uchybiło zobowiązaniom, które ciążyą na nim na mocy Traktatów, z uwagi na to, że instytucja zamawiająca należąca do tego państwa członkowskiego udzieliła danego zamówienia nie wypełniając swoich obowiązków wynikających z Traktatów i niniejszej dyrektywy.

Tytuł III

Szczególne reżimy udzielania zamówień

ROZDZIAŁ I

Usługi społeczne i inne szczególne usługi

Artykuł 74

Udzielanie zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi

Zamówień na usług społeczne i inne szczególne usługi wymienione w załączniku XVI udziela się zgodnie z niniejszym rozdziałem, jeżeli wartość zamówienia jest równa kwocie progowej określonej w art. 4 lit. d) lub wyższa.

Artykuł 75

Publikacja ogłoszeń

1. Instytucje zamawiające zamierzające udzielić zamówienia publicznego na usługi, o których mowa w art. 74, informują o swoim zamiarze za pomocą ogłoszenia o zamówieniu.
2. Instytucje zamawiające, które udzieliły zamówienia publicznego na usługi, o których mowa w art. 74, informują o wynikach postępowania o udzielenie zamówienia za pomocą ogłoszenia o udzieleniu zamówienia.
3. Ogłoszenia, o których mowa w ust. 1 i 2, zawierają informacje określone w załączniku VI części H i I, zgodnie ze standardowymi formularzami.

Komisja ustanawia standardowe formularze. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 91.

4. Ogłoszenia, o których mowa w ust. 1 i 2, są publikowane zgodnie z art. 49.

Artykuł 76

Zasady udzielania zamówień

1. Państwa członkowskie wprowadzają odpowiednie procedury udzielania zamówień objętych zakresem niniejszego rozdziału, zapewniając pełną zgodność z zasadami przejrzystości i równego traktowania wykonawców oraz umożliwiając instytucjom zamawiającym uwzględnienie specyfiki przedmiotowych usług.
2. Państwa członkowskie zapewniają instytucjom zamawiającym możliwość uwzględnienia konieczności zagwarantowania jakości, ciągłości, dostępności, możliwości korzystania z usług i ich kompleksowości, szczególnych potrzeb różnych kategorii użytkowników, kwestii ich zaangażowania i upodmiotowienia, a także innowacyjności. Państwa członkowskie mogą także postanowić, że wyboru

usługodawcy nie dokonuje się wyłącznie w oparciu o kryterium ceny za realizację usługi.

ROZDZIAŁ II

REGUŁY DOTYCZĄCE KONKURSÓW

Artykuł 77 *Przepisy ogólne*

1. Reguły organizacji konkursów ustala się zgodnie z przepisami niniejszego rozdziału i podaje do wiadomości wszystkim podmiotom zainteresowanym udziałem w konkursie.
2. Dopuszczenie uczestników do udziału w konkursie nie może być ograniczane:
 - a) poprzez odniesienie do terytorium lub części terytorium państwa członkowskiego;
 - b) na podstawie tego, że zgodnie z prawem państwa członkowskiego, w którym konkurs jest organizowany, wymagane jest posiadanie przez nich statusu osób fizycznych lub prawnych.

Artykuł 78 *Zakres stosowania*

Niniejszy rozdział ma zastosowanie do:

- a) konkursów organizowanych jako część postępowania prowadzącego do udzielenia zamówienia publicznego na usługi;
- b) konkursów, których uczestnicy otrzymują nagrody lub wynagrodzenia.

W przypadkach określonych w lit. a) kwotę progową, o której mowa w art. 4, oblicza się na podstawie szacunkowej wartości bez VAT zamówienia publicznego na usługi, z uwzględnieniem wszelkich możliwych nagród lub wynagrodzeń dla uczestników.

Artykuł 79 *Ogłoszenia*

1. Instytucje zamawiające, które zamierzają przeprowadzić konkurs, informują o swoim zamiarze za pomocą ogłoszenia o konkursie.

W przypadku gdy zamierzają udzielić następnie zamówienia na usługi zgodnie z art. 30 ust. 3, muszą to wskazać w ogłoszeniu o zamówieniu.

2. Instytucje zamawiające, które przeprowadziły konkurs, wysyłają ogłoszenie o wynikach konkursu zgodnie z art. 49 i muszą być w stanie udowodnić datę jego wysłania.

W przypadku gdy ujawnienie informacji na temat wyników konkursu utrudniałoby stosowanie przepisów prawa, byłoby sprzeczne z interesem publicznym, przyniosłoby uszczerbek uzasadnionym interesom handlowym określonego przedsiębiorstwa publicznego lub prywatnego bądź mogłoby zaszkodzić uczciwej konkurencji między usługodawcami, można wyłączyć tego rodzaju informacje z publikacji.

3. Ogłoszenia, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, są publikowane zgodnie z art. 49 ust. 2–6 i art. 50. Zawierają one informacje określone w załączniku VI część G w formacie standardowych formularzy.

Komisja ustanawia standardowe formularze. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 91.

Artykuł 80

Reguły organizacji konkursów i kwalifikacji uczestników

1. W przypadku organizowania konkursów instytucje zamawiające stosują procedury dostosowane do przepisów niniejszej dyrektywy.
2. Jeżeli udział w konkursie ma być ograniczony do określonej liczby uczestników, instytucje zamawiające ustalają jasne i niedyskryminacyjne kryteria kwalifikacji. W każdym przypadku liczba kandydatów zaproszonych do udziału powinna być wystarczająca do zapewnienia rzeczywistej konkurencji.

Artykuł 81

Skład sądu konkursowego

W skład sądu konkursowego wchodzi wyłącznie osoby fizyczne niezależne od uczestników konkursu. Jeżeli od uczestników konkursu wymagane są szczególne kwalifikacje zawodowe, co najmniej jedna trzecia członków sądu konkursowego musi posiadać te same lub równoważne kwalifikacje.

Artykuł 82

Decyzje sądu konkursowego

1. Sąd konkursowy jest niezależny w swych decyzjach lub opiniach.
2. Sąd konkursowy dokonuje oceny planów i projektów złożonych przez kandydatów na zasadzie anonimowości oraz wyłącznie na podstawie kryteriów wskazanych w ogłoszeniu o konkursie.
3. Sąd konkursowy, w protokole podpisanym przez jego członków, dokonuje zapisu klasyfikacji projektów sporządzonej na podstawie wartości poszczególnych projektów, wraz z komentarzami członków sądu konkursowego oraz ewentualnymi kwestiami wymagającymi wyjaśnienia.
4. Do czasu wydania opinii lub podjęcia decyzji przez sąd konkursowy należy przestrzegać zasady anonimowości.

5. W razie potrzeby kandydatów można poprosić o udzielenie odpowiedzi na pytania, które sąd konkursowy zawarł w protokole, w celu wyjaśnienia wszelkich aspektów projektów.
6. Z przebiegu dialogu pomiędzy członkami sądu konkursowego a kandydatami sporządza się wyczerpujący protokół.

TYTUŁ IV

ŁAD ADMINISTRACYJNO-REGULACYJNY

Artykuł 83 *Egzekwowanie przepisów*

Zgodnie z dyrektywą Rady 89/665/EWG państwa członkowskie zapewniają właściwe stosowanie przepisów niniejszej dyrektywy poprzez zagwarantowanie skutecznych, dostępnych i przejrzystych mechanizmów, które uzupełniają obowiązujący system na potrzeby weryfikacji decyzji podjętych przez instytucje zamawiające.

Artykuł 84 *Nadzór publiczny*

1. Państwa członkowskie powołują jeden niezależny organ odpowiedzialny za nadzór i koordynację działań wdrażających (zwany dalej „organem nadzoru”). Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o jego wyznaczeniu.

Nadzorowi temu podlegają wszystkie instytucje zamawiające.

2. Właściwe organy uczestniczące w działaniach wdrażających są zorganizowane w sposób, który pozwala uniknąć konfliktu interesów. System nadzoru publicznego musi być przejrzysty. W tym celu publikuje się wszelkie wytyczne i opinie, a także sprawozdanie roczne przedstawiające wdrażanie i stosowanie przepisów ustanowionych niniejszą dyrektywą.

Sprawozdanie roczne obejmuje następujące elementy:

- a) wskaźnik powodzenia małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w uzyskiwaniu zamówień publicznych; w przypadku gdy udział MŚP pod względem wartości udzielonych zamówień wynosi poniżej 50 %, w sprawozdaniu należy przedstawić analizę przyczyn takiego stanu rzeczy;
 - b) ogólny przegląd realizacji polityki zamówień publicznych zgodnych z zasadą zrównoważonego rozwoju, w tym procedur uwzględniających aspekty związane z ochroną środowiska, włączeniem społecznym, w tym dostępnością dla osób niepełnosprawnych, oraz pobudzaniem innowacyjności;
 - c) informacje dotyczące działań monitorujących i następczych w związku z naruszeniami przepisów dotyczących zamówień mającymi wpływ na budżet Unii, zgodnie z ust. 3-5 niniejszego artykułu;
 - d) zbiorcze dane dotyczące zgłoszonych przypadków nadużyć finansowych, korupcji, konfliktu interesów i innych poważnych nieprawidłowości w dziedzinie zamówień publicznych, w tym mających wpływ na realizację projektów współfinansowanych z budżetu Unii.
3. Organ nadzoru odpowiada za realizację następujących zadań:

- a) monitorowanie stosowania przez instytucje zamawiające przepisów dotyczących zamówień publicznych i odpowiednich praktyk, w szczególności w odniesieniu do centralnych jednostek zakupujących;
- b) udzielanie porad prawnych instytucjom zamawiającym w zakresie interpretacji przepisów i zasad dotyczących zamówień publicznych oraz zastosowania tych przepisów w konkretnych przypadkach;
- c) wydawanie z własnej inicjatywy opinii i wytycznych w sprawie budzących powszechne zainteresowanie kwestii związanych z interpretacją oraz stosowaniem przepisów dotyczących zamówień publicznych, w sprawie często zadawanych pytań oraz trudności systemowych związanych ze stosowaniem przepisów dotyczących zamówień publicznych, w kontekście przepisów niniejszej dyrektywy oraz stosownego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej;
- d) ustanawianie oraz stosowanie systemów kompleksowych i skutkujących podjęciem działania wskaźników ostrzegawczych, służących zapobieganiu przypadkom nadużyć finansowych, korupcji, konfliktu interesów i innym poważnym nieprawidłowościom oraz ich wykrywaniu i odpowiedniemu zgłaszaniu;
- e) zwracanie uwagi właściwych organów krajowych, w tym organów kontroli, na konkretne wykryte naruszenia i problemy systemowe;
- f) analizowanie skarg od obywateli i przedsiębiorstw w sprawie stosowania przepisów dotyczących zamówień publicznych w konkretnych przypadkach i przekazywanie tych analiz do właściwych instytucji zamawiających, które mają obowiązek wziąć je pod uwagę przy podejmowaniu decyzji, a w przypadku pominięcia danej analizy są zobowiązane do wyjaśnienia powodów jej nieuwzględnienia;
- g) monitorowanie decyzji podejmowanych przez sądy i organy krajowe w następstwie orzeczenia wydanego przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej na podstawie art. 267 Traktatu lub ustaleń Europejskiego Trybunału Obrachunkowego stwierdzających naruszenia unijnych przepisów dotyczących zamówień publicznych w związku z projektami współfinansowanymi przez Unię; organ nadzoru zgłasza Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych wszelkie naruszenia unijnych procedur udzielania zamówień, w przypadku gdy są one związane z zamówieniami finansowanymi, bezpośrednio lub pośrednio, ze środków Unii Europejskiej.

Zadania, o których mowa w lit. e), pozostają bez uszczerbku dla wykonywania praw do środków odwoławczych na mocy prawa krajowego lub w ramach systemu ustanowionego na podstawie dyrektywy 89/665/EWG.

Państwa członkowskie uprawniają organ nadzoru do kierowania naruszeń wykrytych w toku prowadzonych przez ten organ działań monitorujących i doradztwa prawnego do jurysdykcji, która jest właściwa na mocy prawa krajowego do celów weryfikacji decyzji instytucji zamawiających.

4. Bez uszczerbku dla ogólnych procedur i metod pracy ustanowionych przez Komisję do celów komunikacji i kontaktów z państwami członkowskimi, organ nadzoru działa jako właściwy punkt kontaktowy dla Komisji, gdy monitoruje ona stosowanie prawa unijnego oraz wykonanie budżetu Unii na podstawie art. 17 Traktatu o Unii Europejskiej oraz art. 317 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Zgłasza on do Komisji wszelkie przypadki naruszenia niniejszej dyrektywy w postępowaniach o udzielenie zamówienia w odniesieniu do zamówień, które są bezpośrednio lub pośrednio finansowane przez Unię.

Komisja może w szczególności przekazać organowi nadzoru rozpatrzenie konkretnych spraw, jeżeli nie została jeszcze zawarta umowa lub można nadal przeprowadzić postępowanie odwoławcze. Może ona również powierzyć organowi nadzoru przeprowadzenie działań monitorujących niezbędnych do zapewnienia wykonania środków, do których wdrożenia państwa członkowskie są zobowiązane w celu naprawy stwierdzonego przez Komisję naruszenia unijnych przepisów i zasad dotyczących zamówień publicznych.

Komisja może zobowiązać organ nadzoru do przeprowadzenia analizy domniemanych naruszeń unijnych przepisów dotyczących zamówień publicznych mających wpływ na projekty współfinansowane z budżetu Unii. Komisja może zlecić organowi nadzoru wykonanie działań następczych w odniesieniu do określonych spraw oraz dopilnowanie, aby właściwe organy krajowe, stosując się do jego zaleceń, podjęły odpowiednie środki w związku z naruszeniami unijnych przepisów mających wpływ na realizację współfinansowanych projektów.

5. Działania w zakresie kontroli oraz egzekwowania przepisów prowadzone przez organ nadzoru w celu zapewnienia zgodności decyzji instytucji zamawiających z niniejszą dyrektywą i zasadami Traktatu nie mogą zastępować ani naruszać roli Komisji jako instytucji stojącej na straży Traktatu. W przypadku gdy Komisja postanawia przekazać rozpatrzenie konkretnej sprawy zgodnie z ust. 4, zachowuje również prawo do podejmowania interwencji zgodnie z uprawnieniami powierzonymi jej na mocy Traktatu.
6. Instytucje zamawiające przekazują krajowemu organowi nadzoru pełny tekst wszystkich zawartych umów o wartości równej lub przekraczającej:
- a) 1 000 000 EUR w przypadku zamówień publicznych na dostawy lub zamówień publicznych na usługi;
 - b) 10 000 000 EUR w przypadku zamówień publicznych na roboty budowlane.
7. Nie naruszając krajowych przepisów dotyczących dostępu do informacji oraz zgodnie z krajowymi i unijnymi przepisami dotyczącymi ochrony danych, organ nadzoru zapewnia nieograniczony, pełny, bezpośredni i bezpłatny dostęp do zawartych umów, o których mowa w ust. 6. Dostępu do pewnych części umów można odmówić, jeżeli ich ujawnienie mogłoby utrudnić stosowanie przepisów prawa lub byłoby sprzeczne z interesem publicznym, mogłoby zaszkodzić uzasadnionym interesom handlowym wykonawców publicznych lub prywatnych, bądź mogłoby zaszkodzić uczciwej konkurencji pomiędzy nimi.

Dostęp do części, które mogą być ujawnione, zapewnia się w rozsądnym terminie i nie później niż 45 dni od daty wniosku.

Wnioskodawcy składający wniosek o uzyskanie dostępu do umowy nie muszą wykazać żadnego bezpośredniego ani pośredniego interesu w związku z daną umową. Należy zezwolić odbiorcy informacji na ich upublicznienie.

8. Podsumowanie wszystkich działań prowadzonych przez organ nadzoru zgodnie z ust. 1–7 zamieszcza się w sprawozdaniu rocznym, o którym mowa w ust. 2.

Artykuł 85

Indywidualne sprawozdania dotyczące postępowań o udzielenie zamówienia

W odniesieniu do każdego zamówienia, umowy ramowej oraz dynamicznego systemu zakupów instytucja zamawiająca sporządza pisemne sprawozdanie, które zawiera co najmniej następujące elementy:

- a) nazwę i adres instytucji zamawiającej, przedmiot i wartość zamówienia, umowy ramowej lub dynamicznego systemu zakupów;
- b) nazwy/imiona i nazwiska zakwalifikowanych kandydatów lub zwycięskich oferentów oraz powody ich wyboru;
- c) nazwy/imiona i nazwiska odrzuconych kandydatów lub oferentów oraz powody ich odrzucenia;
- d) powody odrzucenia ofert uznanych za rażąco tanie;
- e) nazwę/imię i nazwisko zwycięskiego oferenta oraz powody wyboru jego oferty, a także, jeśli jest to wiadome, wskazanie części zamówienia lub umowy ramowej, jaką zwycięski oferent zamierza zlecić do wykonania osobom trzecim;
- f) w przypadku procedury negocjacyjnej bez uprzedniego ogłoszenia – okoliczności, o których mowa w art. 30, uzasadniające zastosowanie tej procedury;
- g) w stosownych przypadkach – powody, dla których instytucja zamawiająca postanowiła zrezygnować z udzielenia zamówienia bądź zawarcia umowy ramowej albo z ustanowienia dynamicznego systemu zakupów;
- h) w stosownych przypadkach – wykryte przypadki konfliktu interesów i podjęte w następstwie tego środki.

Instytucje zamawiające dokumentują przebieg wszystkich postępowań o udzielenie zamówienia, bez względu na to, czy są one prowadzone za pomocą środków elektronicznych czy bez ich użycia. W tym celu dokumentują one wszystkie etapy postępowania o udzielenie zamówienia, w tym wszelką komunikację z wykonawcami oraz wewnątrz instytucji, przygotowywanie ofert, ewentualne prowadzenie dialogu lub negocjacji, kwalifikację kandydatów i udzielenie zamówienia.

Sprawozdanie to, bądź jego główne elementy, przekazuje się, na żądanie, Komisji lub krajowemu organowi nadzoru.

Artykuł 86
Krajowe sprawozdania oraz wykazy instytucji zamawiających

1. Organy ustanowione lub powołane zgodnie z art. 84 przedkładają Komisji sprawozdanie z wdrażania obejmujące dane statystyczne za każdy rok, sporządzone w oparciu o standardowy formularz, najpóźniej do dnia 31 października następnego roku.
2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, zawiera co najmniej następujące informacje:
 - a) kompletny i aktualny wykaz wszystkich instytucji administracji centralnej, instytucji zamawiających administracji niższego szczebla oraz podmiotów prawa publicznego, w tym instytucji zamawiających administracji niższego szczebla oraz związków instytucji zamawiających udzielających zamówień publicznych i zawierających umowy ramowe, ze wskazaniem niepowtarzalnego numeru identyfikacyjnego każdej instytucji, o ile tego rodzaju numer jest przewidziany w ustawodawstwie krajowym. Wykaz ten jest uszeregowany według rodzajów instytucji;
 - b) kompletny i aktualny wykaz wszystkich centralnych jednostek zakupujących;
 - c) w odniesieniu do wszystkich zamówień powyżej progów określonych w art. 4 niniejszej dyrektywy:
 - (i) liczba i wartość udzielonych zamówień dla każdego rodzaju instytucji w podziale na rodzaj procedury oraz w podziale na roboty budowlane, dostawy i usługi określone według działów nomenklatury CPV;
 - (ii) w przypadku gdy umowy zawarto w wyniku zastosowania procedury negocjacyjnej bez uprzedniego ogłoszenia – dane, o których mowa w ppkt (i), są przedstawiane również w podziale na sytuacje, o których mowa w art. 30, oraz uwzględniają liczbę i wartość udzielonych zamówień w podziale na państwa członkowskie i państwa trzecie zwyczajnych wykonawców;
 - d) w odniesieniu do wszystkich zamówień poniżej progów określonych w art. 4 niniejszej dyrektywy, które zostałyby objęte niniejszą dyrektywą, gdyby ich wartość przekroczyła te progi – liczba i wartość udzielonych zamówień w podziale na rodzaj instytucji.
3. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 89 w celu zmiany załącznika I na potrzeby aktualizacji wykazu instytucji zamawiających po otrzymaniu powiadomień od państw członkowskich, jeżeli takie zmiany są konieczne dla poprawnej identyfikacji instytucji zamawiających.

Komisja może okresowo publikować do celów informacyjnych wykaz podmiotów prawa publicznego, przekazywany zgodnie z ust. 2 lit. a), w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
4. Państwa członkowskie udostępniają Komisji informacje na temat ich struktury instytucjonalnej związanej z wdrożeniem, monitorowaniem i egzekwowaniem przepisów niniejszej dyrektywy, a także na temat krajowych inicjatyw podjętych w

celu przekazania wytycznych w zakresie unijnych przepisów dotyczących zamówień publicznych lub wsparcia ich wdrożenia, bądź w celu sprostania wyzwaniom związanym z ich wdrożeniem.

5. Komisja ustanawia standardowy formularz na potrzeby sporządzania rocznego sprawozdania z wdrażania obejmującego dane statystyczne, o którym mowa w ust. 1. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 91.

Artykuł 87

Pomoc dla instytucji zamawiających i przedsiębiorstw

1. Państwa członkowskie udostępniają struktury wsparcia technicznego, aby zapewniać instytucjom zamawiającym doradztwo prawne i gospodarcze, przekazywać im wytyczne i udzielać im pomocy w przygotowywaniu i przeprowadzaniu postępowań o udzielenie zamówienia. Państwa członkowskie zapewniają także każdej instytucji zamawiającej możliwość uzyskania kompetentnej pomocy i doradztwa w indywidualnych sprawach.
2. Aby poprawić dostęp wykonawców do postępowań o udzielenie zamówienia, w tym w szczególności MŚP, oraz zagwarantować poprawne zrozumienie przepisów niniejszej dyrektywy, państwa członkowskie zapewniają możliwość uzyskania odpowiedniej pomocy, w tym za pomocą środków elektronicznych lub istniejących sieci wsparcia w sprawach gospodarczych.
3. Wykonawcom, którzy zamierzają wziąć udział w postępowaniu o udzielenie zamówienia w innym państwie członkowskim, udostępnia się pomoc administracyjną w tym konkretnym zakresie. Pomoc ta obejmuje co najmniej wymogi administracyjne w danym państwie członkowskim, a także ewentualne obowiązki związane z zamówieniami elektronicznymi.

Państwa członkowskie dopilnowują, aby zainteresowani wykonawcy mieli łatwy dostęp do odpowiednich informacji na temat obowiązków związanych z podatkami, ochroną środowiska, a także przepisów prawa socjalnego i prawa pracy obowiązujących w państwie członkowskim, regionie lub miejscowości, w których mają być realizowane roboty budowlane lub mają być świadczone usługi, mających zastosowanie do robót budowlanych przeprowadzanych na danym terenie lub usług świadczonych podczas realizacji zamówienia.

4. Do celów ust. 1, 2 i 3 państwa członkowskie mogą powołać jeden organ bądź kilka organów lub jednostek administracyjnych. Państwa członkowskie zapewniają właściwą koordynację działań między tymi organami i strukturami.

Artykuł 88

Współpraca administracyjna

1. Państwa członkowskie udzielają sobie wzajemnie pomocy i wprowadzają środki mające zwiększyć skuteczność ich wzajemnej współpracy, aby zapewnić wymianę informacji w kwestiach, o których mowa w art. 40, 41, 42, 55, 57, 59, 60, 61, 63 oraz 69. Zapewniają również zachowanie poufności wymienianych przez nie informacji.

2. Właściwe organy wszystkich zainteresowanych państw członkowskich wymieniają informacje zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych określonymi w dyrektywach 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁴² oraz 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁴³.
3. Do celów niniejszego artykułu państwa członkowskie wyznaczają jeden lub więcej punktów kontaktowych, których dane przekazują innym państwom członkowskim, organom nadzoru i Komisji. Państwa członkowskie publikują i regularnie aktualizują wykaz punktów kontaktowych. Za koordynację tych punktów kontaktowych odpowiada organ nadzoru.
4. Wymiana informacji następuje za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym ustanowionego na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr XXX/XXXX⁴⁴ [wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym („rozporządzenie w sprawie IMI”), COM(2011) 522]. Państwa członkowskie przekazują informacje, o które zwróca się inne państwa członkowskie, w możliwie najkrótszym terminie.

⁴² Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31.

⁴³ Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37.

⁴⁴ Dz.U. L [...]

TYTUŁ V

PRZEKAZANIE UPRAWNIENÍ, UPRAWNIENIA WYKONAWCZE I PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 89

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Przekazanie Komisji uprawnień, o którym mowa w art. 6, 13, 19, 20, 23, 54, 59, 67 i 86, następuje na czas nieokreślony od dnia [data wejścia w życie niniejszej dyrektywy].
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 6, 13, 19, 20, 23, 54, 59, 67 i 86, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
5. Akt delegowany przyjęty na podstawie niniejszego artykułu wchodzi w życie tylko jeśli Parlament Europejski albo Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub jeśli, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 90

Tryb pilny

1. Akty delegowane przyjęte w trybie niniejszego artykułu wchodzi w życie niezwłocznie i mają zastosowanie dopóki nie zostanie wyrażony sprzeciw zgodnie z ust. 2. Przekazując akt delegowany Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, podaje się powody zastosowania trybu pilnego.
2. Parlament Europejski albo Rada mogą wyrazić sprzeciw wobec aktu delegowanego zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 89 ust. 5. W takim przypadku Komisja uchyla akt niezwłocznie po doręczeniu przez Parlament Europejski lub Radę decyzji o sprzeciwie.

Artykuł 91
Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga Komitet Doradczy ds. Zamówień Publicznych ustanowiony na mocy decyzji Rady 71/306/EWG⁴⁵. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego artykułu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 92
Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia 30 czerwca 2014 r. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez państwa członkowskie.
2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 93
Uchylenie

Dyrektywa 2004/18/WE traci moc z dniem 30 czerwca 2014 r.

Odniesienia do uchylonej dyrektywy należy interpretować jako odniesienia do niniejszej dyrektywy i należy je odczytywać zgodnie z tabelą korelacji zawartą w załączniku XVII.

Artykuł 94
Przegląd

Komisja dokonuje przeglądu wpływu ekonomicznego na rynek wewnętrzny wynikającego z zastosowania progów określonych w art. 4 i przekazuje sprawozdanie w tym zakresie do Parlamentu Europejskiego i Rady do dnia 30 czerwca 2017 r.

W przypadku zmian w kwotach progowych mających zastosowanie na mocy Porozumienia, po przekazaniu sprawozdania przedłożony zostaje, w stosownych przypadkach, wniosek ustawodawczy w sprawie zmiany progów określonych w niniejszej dyrektywie.

⁴⁵ Dz.U. L 185 z 16.8.1971, s. 15.

Artykuł 95
Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 96
Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 20.12.2011 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

ZALĄCZNIK I
INSTYTUCJE ADMINISTRACJI CENTRALNEJ

Belgia

1. Services publics fédéraux (ministerstwa):	1. Federale Overheidsdiensten (ministerstwa):
SPF Chancellerie du Premier Ministre;	FOD Kanselarij van de Eerste Minister;
SPF Personnel et Organisation;	FOD Kanselarij Personeel en Organisatie;
SPF Budget et Contrôle de la Gestion;	FOD Budget en Beheerscontrole;
SPF Technologie de l'Information et de la Communication (Fedict);	FOD Informatie- en Communicatietechnologie (Fedict);
SPF Affaires étrangères, Commerce extérieur et Coopération au Développement;	FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking;
SPF Intérieur;	FOD Binnenlandse Zaken;
SPF Finances;	FOD Financiën;
SPF Mobilité et Transports;	FOD Mobiliteit en Vervoer;
SPF Emploi, Travail et Concertation sociale;	FOD Werkgelegenheid, Arbeid en sociaal overleg
SPF Sécurité Sociale et Institutions publiques de Sécurité Sociale;	FOD Sociale Zekerheid en Openbare Instellingen van sociale Zekerheid
SPF Santé publique, Sécurité de la Chaîne alimentaire et Environnement;	FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu;
SPF Justice;	FOD Justitie;
SPF Economie, PME, Classes moyennes et Energie;	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie;
Ministère de la Défense;	Ministerie van Landsverdediging;
Service public de programmation Intégration sociale, Lutte contre la pauvreté et Economie sociale;	Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedsbestrijding en sociale Economie;
Service public fédéral de Programmation Développement durable;	Programmatorische federale Overheidsdienst Duurzame Ontwikkeling;
Service public fédéral de Programmation Politique scientifique;	Programmatorische federale Overheidsdienst Wetenschapsbeleid;
2. Régie des Bâtiments;	2. Regie der Gebouwen;

Office national de Sécurité sociale;	Rijksdienst voor sociale Zekerheid;
Institut national d'Assurance sociales pour travailleurs indépendants	Rijksinstituut voor de sociale Verzekeringen der Zelfstandigen;
Institut national d'Assurance Maladie-Invalidité;	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering;
Office national des Pensions;	Rijksdienst voor Pensioenen;
Caisse auxiliaire d'Assurance Maladie-Invalidité;	Hulpkas voor Ziekte-en Invaliditeitsverzekering;
Fond des Maladies professionnelles;	Fonds voor Beroepsziekten;
Office national de l'Emploi;	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening

Bulgaria

- Администрация на Народното събрание
- Администрация на Президента
- Администрация на Министерския съвет
- Конституционен съд
- Българска народна банка
- Министерство на външните работи
- Министерство на вътрешните работи
- Министерство на държавната администрация и административната реформа
- Министерство на извънредните ситуации
- Министерство на земеделието и храните
- Министерство на здравеопазването
- Министерство на икономиката и енергетиката
- Министерство на културата
- Министерство на образованието и науката
- Министерство на околната среда и водите
- Министерство на отбраната
- Министерство на правосъдието

- Министерство на регионалното развитие и благоустройството
- Министерство на транспорта
- Министерство на труда и социалната политика
- Министерство на финансите

Agencje państwowe, komisje państwowe, agencje wykonawcze i inne organy państwowe ustanowione na mocy ustawy lub dekretu Rady Ministrów, posiadające funkcję związaną z realizacją uprawnień wykonawczych:

- Агенция за ядрено регулиране
- Висшата атестационна комисия
- Държавна комисия за енергийно и водно регулиране
- Държавна комисия по сигурността на информацията
- Комисия за защита на конкуренцията
- Комисия за защита на личните данни
- Комисия за защита от дискриминация
- Комисия за регулиране на съобщенията
- Комисия за финансов надзор
- Патентно ведомство на Република България
- Сметна палата на Република България
- Агенция за приватизация
- Агенция за следприватизационен контрол
- Български институт по метрология
- Държавна агенция ‘Архиви’
- Държавна агенция ‘Държавен резерв и военновременни запаси’
- Държавна агенция ‘Национална сигурност’
- Държавна агенция за бежанците
- Държавна агенция за българите в чужбина
- Държавна агенция за закрила на детето
- Държавна агенция за информационни технологии и съобщения

- Държавна агенция за метрологичен и технически надзор
- Държавна агенция за младежта и спорта
- Държавна агенция по горите
- Държавна агенция по туризма
- Държавна комисия по стоковите борси и тържища
- Институт по публична администрация и европейска интеграция
- Национален статистически институт
- Национална агенция за оценяване и акредитация
- Националната агенция за професионално образование и обучение
- Национална комисия за борба с трафика на хора
- Агенция ‘Митници’
- Агенция за държавна и финансова инспекция
- Агенция за държавни вземания
- Агенция за социално подпомагане
- Агенция за хората с увреждания
- Агенция по вписванията
- Агенция по геодезия, картография и кадастър
- Агенция по енергийна ефективност
- Агенция по заетостта
- Агенция по обществени поръчки
- Българска агенция за инвестиции
- Главна дирекция ‘Гражданска въздухоплавателна администрация’
- Дирекция ‘Материално-техническо осигуряване и социално обслужване’ на Министерство на вътрешните работи
- Дирекция ‘Оперативно издирване’ на Министерство на вътрешните работи
- Дирекция ‘Финансово-ресурсно осигуряване’ на Министерство на вътрешните работи
- Дирекция за национален строителен контрол

- Държавна комисия по хазарта
- Изпълнителна агенция ‘Автомобилна администрация’
- Изпълнителна агенция ‘Борба с градушките’
- Изпълнителна агенция ‘Българска служба за акредитация’
- Изпълнителна агенция ‘Военни клубове и информация’
- Изпълнителна агенция ‘Главна инспекция по труда’
- Изпълнителна агенция ‘Държавна собственост на Министерството на отбраната’
- Изпълнителна агенция ‘Железопътна администрация’
- Изпълнителна агенция ‘Изпитвания и контролни измервания на въоръжение, техника и имущества’
- Изпълнителна агенция ‘Морска администрация’
- Изпълнителна агенция ‘Национален филмов център’
- Изпълнителна агенция ‘Пристанищна администрация’
- Изпълнителна агенция ‘Проучване и поддържане на река Дунав’
- Изпълнителна агенция ‘Социални дейности на Министерството на отбраната’
- Изпълнителна агенция за икономически анализи и прогнози
- Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средни предприятия
- Изпълнителна агенция по лекарствата
- Изпълнителна агенция по лозата и виното
- Изпълнителна агенция по околна среда
- Изпълнителна агенция по почвените ресурси
- Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури
- Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството
- Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол
- Изпълнителна агенция по трансплантация
- Изпълнителна агенция по хидромелиорации
- Комисията за защита на потребителите
- Контролно-техническата инспекция

- Национален център за информация и документация
- Национален център по радиобиология и радиационна защита
- Национална агенция за приходите
- Национална ветеринарномедицинска служба
- Национална служба ‘Полиция’
- Национална служба ‘Пожарна безопасност и защита на населението’
- Национална служба за растителна защита
- Национална служба за съвети в земеделието
- Национална служба по зърното и фуражите
- Служба ‘Военна информация’
- Служба ‘Военна полиция’
- Фонд ‘Републиканска пътна инфраструктура’
- Авиоотряд 28

Republika Czeska

- Ministerstvo dopravy
- Ministerstvo financí
- Ministerstvo kultury
- Ministerstvo obrany
- Ministerstvo pro místní rozvoj
- Ministerstvo práce a sociálních věcí
- Ministerstvo průmyslu a obchodu
- Ministerstvo spravedlnosti
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- Ministerstvo vnitra
- Ministerstvo zahraničních věcí
- Ministerstvo zdravotnictví
- Ministerstvo zemědělství

- Ministerstvo životního prostředí
- Poslanecká sněmovna PČR
- Senát PČR
- Kancelář prezidenta
- Český statistický úřad
- Český úřad zeměměřičský a katastrální
- Úřad průmyslového vlastnictví
- Úřad pro ochranu osobních údajů
- Bezpečnostní informační služba
- Národní bezpečnostní úřad
- Česká akademie věd
- Vězeňská služba
- Český báňský úřad
- Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
- Správa státních hmotných rezerv
- Státní úřad pro jadernou bezpečnost
- Česká národní banka
- Energetický regulační úřad
- Úřad vlády České republiky
- Ústavní soud
- Nejvyšší soud
- Nejvyšší správní soud
- Nejvyšší státní zastupitelství
- Nejvyšší kontrolní úřad
- Kancelář Veřejného ochránce práv
- Grantová agentura České republiky
- Státní úřad inspekce práce

- Český telekomunikační úřad

Dania

- Folketinget

Rigsrevisionen

- Statsministeriet
- Udenrigsministeriet
- Beskæftigelsesministeriet

5 styrelser og institutioner (5 agencji i instytucji)

- Domstolsstyrelsen
- Finansministeriet

5 styrelser og institutioner (5 agencji i instytucji)

- Forsvarsministeriet

5 styrelser og institutioner (5 agencji i instytucji)

- Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Adskillige styrelser og institutioner, herunder Statens Serum Institut (kilka agencji i instytucji, w tym Statens Serum Institut)

- Justitsministeriet

Rigspolitchefen, anklagemyndigheden samt 1 direktorat og et antal styrelser (szef policji, prokurator, 1 dyrekcja i kilka agencji)

- Kirkeministeriet

10 stiftsøvrigheder (10 organów diecezjalnych)

- Kulturministeriet — Ministerstwo Kultury

4 styrelser samt et antal statsinstitutioner (4 departamenty i kilka instytucji)

- Miljøministeriet

5 styrelser (5 agencji)

- Ministeriet for Flygtninge, Invandrere og Integration

1 styrelse (1 agencja)

- Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

4 direktorater og institutioner (4 direkcje i instytucje)

- Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling

Adskillige styrelser og institutioner, Forskningscenter Risø og Statens uddannelsesbygninger (kilka agencji i instytucji, w tym Laboratorium Krajowe w Risø i duńskie krajowe ośrodki badawcze i edukacyjne)

- Skatteministeriet

1 styrelser og institutioner (1 agencja i kilka instytucji)

- Velfærdsministeriet

3 styrelser og institutioner (3 agencje i kilka instytucji)

- Transportministeriet

7 styrelser og institutioner, herunder Øresundsbroskonsortiet (7 agencji i instytucji, w tym Øresundsbroskonsortiet)

- Undervisningsministeriet

3 styrelser, 4 undervisningsinstitutioner og 5 andre institutioner (3 agencje, 4 placówki edukacyjne, 5 innych instytucji)

- Økonomi- og Erhvervsministeriet

Adskilligestyrelser og institutioner (kilka agencji i instytucji)

- Klima- og Energiministeriet

3 styrelse og institutioner (3 agencje i instytucje)

Niemcy

- Auswärtiges Amt

- Bundeskanzleramt

- Bundesministerium für Arbeit und Soziales

- Bundesministerium für Bildung und Forschung

- Bundesministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Verbraucherschutz

- Bundesministerium der Finanzen

- Bundesministerium des Innern (jedynie towary o przeznaczeniu cywilnym)

- Bundesministerium für Gesundheit

- Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend

- Bundesministerium der Justiz
- Bundesministerium für Verkehr, Bau und Stadtentwicklung
- Bundesministerium für Wirtschaft und Technologie
- Bundesministerium für wirtschaftliche Zusammenarbeit und Entwicklung
- Bundesministerium der Verteidigung (z wyłączeniem towarów o przeznaczeniu wojskowym)
- Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz und Reaktorsicherheit

Estonia

- Vabariigi Presidendi Kantselei;
- Eesti Vabariigi Riigikogu;
- Eesti Vabariigi Riigikohus;
- Riigikontroll;
- Õiguskantsler;
- Riigikantselei;
- Rahvusarhiiv;
- Haridus- ja Teadusministeerium;
- Justiitsministeerium;
- Kaitseministeerium;
- Keskkonnaministeerium;
- Kultuuriministeerium;
- Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium;
- Põllumajandusministeerium;
- Rahandusministeerium;
- Siseministeerium;
- Sotsiaalministeerium;
- Välisministeerium;
- Keeleinspektsioon;
- Riigiprokuratuur;

- Teabeamet;
- Maa-amet;
- Keskkonnainspeksioon;
- Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus;
- Muinsuskaitseamet;
- Patendiamet;
- Tarbijakaitseamet;
- Riigihangete Amet;
- Taimetoodangu Inspeksioon;
- Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet;
- Veterinaar- ja Toiduamet
- Konkurentsiamet;
- Maksu –ja Tolliamet;
- Statistikaamet;
- Kaitsepolitseiamet;
- Kodakondsus- ja Migratsiooniamet;
- Piirivalveamet;
- Politseiamet;
- Eesti Kohtuekspertiisi Instituut;
- Keskkriminaalpolitsei;
- Päästeamet;
- Andmekaitse Inspeksioon;
- Ravimiamet;
- Sotsiaalkindlustusamet;
- Tööturuamet;
- Tervishoiuamet;
- Tervisekaitseinspeksioon;

- Tööinspektsioon;
- Lennuamet;
- Maanteeamet;
- Veeteede Amet;
- Julgestuspolitsei;
- Kaitseressursside Amet;
- Kaitseväge Logistikakeskus;
- Tehnilise Järelevalve Amet.

Irlandia

- President's Establishment
- Houses of the Oireachtas — [parlament]
- Department of the Taoiseach — [premier]
- Central Statistics Office
- Department of Finance
- Office of the Comptroller and Auditor General
- Office of the Revenue Commissioners
- Office of Public Works
- State Laboratory
- Office of the Attorney General
- Office of the Director of Public Prosecutions
- Valuation Office
- Office of the Commission for Public Service Appointments
- Public Appointments Service
- Office of the Ombudsman
- Chief State Solicitor's Office
- Department of Justice, Equality and Law Reform
- Courts Service

- Prisons Service
- Office of the Commissioners of Charitable Donations and Bequests
- Department of the Environment, Heritage and Local Government
- Department of Education and Science
- Department of Communications, Energy and Natural Resources
- Department of Agriculture, Fisheries and Food
- Department of Transport
- Department of Health and Children
- Department of Enterprise, Trade and Employment
- Department of Arts, Sports and Tourism
- Department of Defence
- Department of Foreign Affairs
- Department of Social and Family Affairs
- Department of Community, Rural and Gaeltacht — [ds. regionów, w których używa się języka gaelickiego] Affairs
- Arts Council
- National Gallery.

Grecja

- Υπουργείο Εσωτερικών;
- Υπουργείο Εξωτερικών;
- Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών;
- Υπουργείο Ανάπτυξης;
- Υπουργείο Δικαιοσύνης;
- Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων;
- Υπουργείο Πολιτισμού;
- Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης;
- Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων;
- Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας;

- Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών;
- Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων;
- Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής;
- Υπουργείο Μακεδονίας- Θράκης;
- Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας;
- Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης;
- Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς;
- Γενική Γραμματεία Ισότητας;
- Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων;
- Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού;
- Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας;
- Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας;
- Γενική Γραμματεία Αθλητισμού;
- Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων;
- Γενική Γραμματεία Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας Ελλάδος;
- Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Φροντίδας;
- Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας;
- Εθνικό Τυπογραφείο;
- Γενικό Χημείο του Κράτους;
- Ταμείο Εθνικής Οδοποιίας;
- Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών;
- Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης;
- Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης;
- Πανεπιστήμιο Αιγαίου;
- Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων;
- Πανεπιστήμιο Πατρών;
- Πανεπιστήμιο Μακεδονίας;

- Πολυτεχνείο Κρήτης;
- Σιβιτανίδειος Δημόσια Σχολή Τεχνών και Επαγγελμάτων;
- Αιγινήτειο Νοσοκομείο;
- Αρεταίειο Νοσοκομείο;
- Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης;
- Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Υλικού;
- Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων;
- Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων;
- Γενικό Επιτελείο Στρατού;
- Γενικό Επιτελείο Ναυτικού;
- Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας;
- Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας;
- Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων;
- Υπουργείο Εθνικής Άμυνας;
- Γενική Γραμματεία Εμπορίου.

Hiszpania

- Presidencia de Gobierno
- Ministerio de Asuntos Exteriores y de Cooperación
- Ministerio de Justicia
- Ministerio de Defensa
- Ministerio de Economía y Hacienda
- Ministerio del Interior
- Ministerio de Fomento
- Ministerio de Educación, Política Social y Deportes
- Ministerio de Industria, Turismo y Comercio
- Ministerio de Trabajo e Inmigración
- Ministerio de la Presidencia

- Ministerio de Administraciones Públicas
- Ministerio de Cultura
- Ministerio de Sanidad y Consumo
- Ministerio de Medio Ambiente y Medio Rural y Marino
- Ministerio de Vivienda
- Ministerio de Ciencia e Innovación
- Ministerio de Igualdad

Francia

1. Ministerstwa
 - Services du Premier ministre
 - Ministère chargé de la santé, de la jeunesse et des sports
 - Ministère chargé de l'intérieur, de l'outre-mer et des collectivités territoriales
 - Ministère chargé de la justice
 - Ministère chargé de la défense
 - Ministère chargé des affaires étrangères et européennes
 - Ministère chargé de l'éducation nationale
 - Ministère chargé de l'économie, des finances et de l'emploi
 - Secrétariat d'Etat aux transports
 - Secrétariat d'Etat aux entreprises et au commerce extérieur
 - Ministère chargé du travail, des relations sociales et de la solidarité
 - Ministère chargé de la culture et de la communication
 - Ministère chargé du budget, des comptes publics et de la fonction publique
 - Ministère chargé de l'agriculture et de la pêche
 - Ministère chargé de l'enseignement supérieur et de la recherche
 - Ministère chargé de l'écologie, du développement et de l'aménagement durables
 - Secrétariat d'Etat à la fonction publique
 - Ministère chargé du logement et de la ville

- Secrétariat d’Etat à la coopération et à la francophonie
- Secrétariat d’Etat à l’outre-mer
- Secrétariat d’Etat à la jeunesse, des sports et de la vie associative
- Secrétariat d’Etat aux anciens combattants
- Ministère chargé de l’immigration, de l’intégration, de l’identité nationale et du co-développement
- Secrétariat d’Etat en charge de la prospective et de l’évaluation des politiques publiques
- Secrétariat d’Etat aux affaires européennes,
- Secrétariat d’Etat aux affaires étrangères et aux droits de l’homme
- Secrétariat d’Etat à la consommation et au tourisme
- Secrétariat d’Etat à la politique de la ville
- Secrétariat d’Etat à la solidarité
- Secrétariat d’Etat en charge de l’industrie et de la consommation
- Secrétariat d’Etat en charge de l’emploi
- Secrétariat d’Etat en charge du commerce, de l’artisanat, des PME, du tourisme et des services
- Secrétariat d’Etat en charge de l’écologie
- Secrétariat d’Etat en charge du développement de la région-capitale
- Secrétariat d’Etat en charge de l’aménagement du territoire

2. Instytucje, niezależne organy i jurysdykcje

- Présidence de la République
- Assemblée Nationale
- Sénat
- Conseil constitutionnel
- Conseil économique et social
- Conseil supérieur de la magistrature
- Agence française contre le dopage
- Autorité de contrôle des assurances et des mutuelles

- Autorité de contrôle des nuisances sonores aéroportuaires
- Autorité de régulation des communications électroniques et des postes
- Autorité de sûreté nucléaire
- Autorité indépendante des marchés financiers
- Comité national d'évaluation des établissements publics à caractère scientifique, culturel et professionnel
- Commission d'accès aux documents administratifs
- Commission consultative du secret de la défense nationale
- Commission nationale des comptes de campagne et des financements politiques
- Commission nationale de contrôle des interceptions de sécurité
- Commission nationale de déontologie de la sécurité
- Commission nationale du débat public
- Commission nationale de l'informatique et des libertés
- Commission des participations et des transferts
- Commission de régulation de l'énergie
- Commission de la sécurité des consommateurs
- Commission des sondages
- Commission de la transparence financière de la vie politique
- Conseil de la concurrence
- Conseil des ventes volontaires de meubles aux enchères publiques
- Conseil supérieur de l'audiovisuel
- Défenseur des enfants
- Haute autorité de lutte contre les discriminations et pour l'égalité
- Haute autorité de santé
- Médiateur de la République
- Cour de justice de la République
- Tribunal des Conflits
- Conseil d'Etat

- Cours administratives d'appel
- Tribunaux administratifs
- Cour des Comptes
- Chambres régionales des Comptes
- Cours et tribunaux de l'ordre judiciaire (Cour de Cassation, Cours d'Appel, Tribunaux d'instance et Tribunaux de grande instance)

3. Krajowe placówki publiczne

- Académie de France à Rome
- Académie de marine
- Académie des sciences d'outre-mer
- Académie des technologies
- Agence centrale des organismes de sécurité sociale (ACOSS)
- Agence de biomédecine
- Agence pour l'enseignement du français à l'étranger
- Agence française de sécurité sanitaire des aliments
- Agence française de sécurité sanitaire de l'environnement et du travail
- Agence Nationale pour la cohésion sociale et l'égalité des chances
- Agence nationale pour la garantie des droits des mineurs
- Agences de l'eau
- Agence Nationale de l'Accueil des Etrangers et des migrations
- Agence nationale pour l'amélioration des conditions de travail (ANACT)
- Agence nationale pour l'amélioration de l'habitat (ANAH)
- Agence Nationale pour la Cohésion Sociale et l'Egalité des Chances
- Agence nationale pour l'indemnisation des français d'outre-mer (ANIFOM)
- Assemblée permanente des chambres d'agriculture (APCA)
- Bibliothèque publique d'information
- Bibliothèque nationale de France
- Bibliothèque nationale et universitaire de Strasbourg

- Caisse des Dépôts et Consignations
- Caisse nationale des autoroutes (CNA)
- Caisse nationale militaire de sécurité sociale (CNMSS)
- Caisse de garantie du logement locatif social
- Casa de Velasquez
- Centre d'enseignement zootechnique
- Centre d'études de l'emploi
- Centre d'études supérieures de la sécurité sociale
- Centres de formation professionnelle et de promotion agricole
- Centre hospitalier des Quinze-Vingts
- Centre international d'études supérieures en sciences agronomiques (Montpellier Sup Agro)
- Centre des liaisons européennes et internationales de sécurité sociale
- Centre des Monuments Nationaux
- Centre national d'art et de culture Georges Pompidou
- Centre national des arts plastiques
- Centre national de la cinématographie
- Centre National d'Etudes et d'expérimentation du machinisme agricole, du génie rural, des eaux et des forêts (CEMAGREF)
- Centre national du livre
- Centre national de documentation pédagogique
- Centre national des œuvres universitaires et scolaires (CNOUS)
- Centre national professionnel de la propriété forestière
- Centre National de la Recherche Scientifique (C.N.R.S)
- Centres d'éducation populaire et de sport (CREPS)
- Centres régionaux des œuvres universitaires (CROUS)
- Collège de France
- Conservatoire de l'espace littoral et des rivages lacustres

- Conservatoire National des Arts et Métiers
- Conservatoire national supérieur de musique et de danse de Paris
- Conservatoire national supérieur de musique et de danse de Lyon
- Conservatoire national supérieur d’art dramatique
- Ecole centrale de Lille
- Ecole centrale de Lyon
- École centrale des arts et manufactures
- École française d’archéologie d’Athènes
- École française d’Extrême-Orient
- École française de Rome
- École des hautes études en sciences sociales
- Ecole du Louvre
- École nationale d’administration
- École nationale de l’aviation civile (ENAC)
- École nationale des Chartes
- École nationale d’équitation
- Ecole Nationale du Génie de l’Eau et de l’environnement de Strasbourg
- Écoles nationales d’ingénieurs
- Ecole nationale d’ingénieurs des industries des techniques agricoles et alimentaires de Nantes
- Écoles nationales d’ingénieurs des travaux agricoles
- École nationale de la magistrature
- Écoles nationales de la marine marchande
- École nationale de la santé publique (ENSP)
- École nationale de ski et d’alpinisme
- École nationale supérieure des arts décoratifs
- École nationale supérieure des arts et techniques du théâtre
- École nationale supérieure des arts et industries textiles Roubaix

- Écoles nationales supérieures d'arts et métiers
- École nationale supérieure des beaux-arts
- École nationale supérieure de céramique industrielle
- École nationale supérieure de l'électronique et de ses applications (ENSEA)
- Ecole nationale supérieure du paysage de Versailles
- Ecole Nationale Supérieure des Sciences de l'information et des bibliothécaires
- Ecole nationale supérieure de la sécurité sociale
- Écoles nationales vétérinaires
- École nationale de voile
- Écoles normales supérieures
- École polytechnique
- École technique professionnelle agricole et forestière de Meymac (Corrèze)
- École de sylviculture Croigny (Aube)
- École de viticulture et d'œnologie de la Tour- Blanche (Gironde)
- École de viticulture — Avize (Marne)
- Etablissement national d'enseignement agronomique de Dijon
- Établissement national des invalides de la marine (ENIM)
- Établissement national de bienfaisance Koenigswarter
- Établissement public du musée et du domaine national de Versailles
- Fondation Carnegie
- Fondation Singer-Polignac
- Haras nationaux
- Hôpital national de Saint-Maurice
- Institut des hautes études pour la science et la technologie
- Institut français d'archéologie orientale du Caire
- Institut géographique national
- Institut National de l'origine et de la qualité

- Institut national des hautes études de sécurité
- Institut de veille sanitaire
- Institut National d’enseignement supérieur et de recherche agronomique et agroalimentaire de Rennes
- Institut National d’Etudes Démographiques (I.N.E.D)
- Institut National d’Horticulture
- Institut National de la jeunesse et de l’éducation populaire
- Institut national des jeunes aveugles — Paris
- Institut national des jeunes sourds — Bordeaux
- Institut national des jeunes sourds — Chambéry
- Institut national des jeunes sourds — Metz
- Institut national des jeunes sourds — Paris
- Institut national de physique nucléaire et de physique des particules (I.N.P.N.P.P)
- Institut national de la propriété industrielle
- Institut National de la Recherche Agronomique (I.N.R.A)
- Institut National de la Recherche Pédagogique (I.N.R.P)
- Institut National de la Santé et de la Recherche Médicale (I.N.S.E.R.M)
- Institut national d’histoire de l’art (I.N.H.A.)
- Institut national de recherches archéologiques préventives
- Institut National des Sciences de l’Univers
- Institut National des Sports et de l’Education Physique
- Institut national supérieur de formation et de recherche pour l’éducation des jeunes handicapés et les enseignements inadaptés
- Instituts nationaux polytechniques
- Instituts nationaux des sciences appliquées
- Institut national de recherche en informatique et en automatique (INRIA)
- Institut national de recherche sur les transports et leur sécurité (INRETS)
- Institut de Recherche pour le Développement

- Instituts régionaux d’administration
 - Institut des Sciences et des Industries du vivant et de l’environnement (Agro Paris Tech)
 - Institut supérieur de mécanique de Paris
 - Institut Universitaires de Formation des Maîtres
 - Musée de l’armée
 - Musée Gustave-Moreau
 - Musée national de la marine
 - Musée national J.-J.-Henner
 - Musée du Louvre
 - Musée du Quai Branly
 - Muséum National d’Histoire Naturelle
 - Musée Auguste-Rodin
 - Observatoire de Paris
 - Office français de protection des réfugiés et apatrides
 - Office National des Anciens Combattants et des Victimes de Guerre (ONAC)
 - Office national de la chasse et de la faune sauvage
 - Office National de l’eau et des milieux aquatiques
 - Office national d’information sur les enseignements et les professions (ONISEP)
 - Office universitaire et culturel français pour l’Algérie
 - Ordre national de la Légion d’honneur
 - Palais de la découverte
 - Parcs nationaux
 - Universités
4. Inne krajowe instytucje publiczne
- Union des groupements d’achats publics (UGAP)
 - Agence Nationale pour l’emploi (A.N.P.E)
 - Caisse Nationale des Allocations Familiales (CNAF)

- Caisse Nationale d'Assurance Maladie des Travailleurs Salariés (CNAMS)
- Caisse Nationale d'Assurance-Vieillesse des Travailleurs Salariés (CNAVTS)

Włochy

- Instytucje dokonujące zakupów
- Presidenza del Consiglio dei Ministri
- Ministero degli Affari Esteri
- Ministero dell'Interno
- Ministero della Giustizia e Uffici giudiziari (esclusi i giudici di pace)
- Ministero della Difesa
- Ministero dell'Economia e delle Finanze
- Ministero dello Sviluppo Economico
- Ministero delle Politiche Agricole, Alimentari e Forestali
- Ministero dell'Ambiente — Tutela del Territorio e del Mare
- Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti
- Ministero del Lavoro, della Salute e delle Politiche Sociali
- Ministero dell'Istruzione, Università e Ricerca
- Ministero per i Beni e le Attività culturali, comprensivo delle sue articolazioni periferiche
- Inne krajowe instytucje publiczne
- CONSIP (Concessionaria Servizi Informatici Pubblici)

Cypr

- Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο
 - Γραφείο Συντονιστή Εναρμόνισης
- Υπουργικό Συμβούλιο
- Βουλή των Αντιπροσώπων
- Δικαστική Υπηρεσία
- Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας
- Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας

- Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας
- Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας
- Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως
- Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού
- Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου
- Γραφείο Προγραμματισμού
- Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας
- Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα
- Γραφείο Εφόρου Δημοσίων Ενισχύσεων
- Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών
- Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών
- Αναθεωρητική Αρχή Προσφύγων
- Υπουργείο Άμυνας
- Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος
 - Τμήμα Γεωργίας
 - Κτηνιατρικές Υπηρεσίες
 - Τμήμα Δασών
 - Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
 - Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης
 - Μετεωρολογική Υπηρεσία
 - Τμήμα Αναδασμού
 - Υπηρεσία Μεταλλείων
 - Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών
 - Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών
- Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
 - Αστυνομία
 - Πυροσβεστική Υπηρεσία Κύπρου

- Τμήμα Φυλακών
- Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
 - Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη
- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
 - Τμήμα Εργασίας
 - Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων
 - Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας
 - Κέντρο Παραγωγικότητας Κύπρου
 - Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου
 - Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο
 - Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας
 - Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων
- Υπουργείο Εσωτερικών
 - Επαρχιακές Διοικήσεις
 - Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως
 - Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μεταναστεύσεως
 - Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας
 - Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών
 - Πολιτική Άμυνα
 - Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκαταστάσεων Εκτοπισθέντων
 - Υπηρεσία Ασύλου
- Υπουργείο Εξωτερικών
- Υπουργείο Οικονομικών
 - Τελωνεία
 - Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων
 - Στατιστική Υπηρεσία
 - Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών

- Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού
- Κυβερνητικό Τυπογραφείο
- Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής
- Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού
- Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων
 - Τμήμα Δημοσίων Έργων
 - Τμήμα Αρχαιοτήτων
 - Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας
 - Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας
 - Τμήμα Οδικών Μεταφορών
 - Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών
 - Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών
- Υπουργείο Υγείας
 - Φαρμακευτικές Υπηρεσίες
 - Γενικό Χημείο
 - Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας
 - Οδοντιατρικές Υπηρεσίες
 - Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας

Lotwa

- Ministerstwa, sekretariaty ministrów do zadań szczególnych i podległe im instytucje
- Aizsardzības ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Ārlietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Bērnu un ģimenes lietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Ekonomikas ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Finanšu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Iekšlietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Izglītības un zinātnes ministrija un tās padotībā esošās iestādes

- Kultūras ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Labklājības ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Reģionālās attīstības un pašvaldības lietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Satiksmes ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Tieslietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Veselības ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Vides ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Zemkopības ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Īpašu uzdevumu ministra sekretariāti un to padotībā esošās iestādes
- Satversmes aizsardzības birojs
- Inne instytucje państwowe
- Augstākā tiesa
- Centrālā vēlēšanu komisija
- Finanšu un kapitāla tirgus komisija
- Latvijas Banka
- Prokuratūra un tās pārraudzībā esošās iestādes
- Saeimas kanceleja un tās padotībā esošās iestādes
- Satversmes tiesa
- Valsts kanceleja un tās padotībā esošās iestādes
- Valsts kontrole
- Valsts prezidenta kanceleja
- Tiesībsarga birojs
- Nacionālā radio un televīzijas padome
- Citas valsts iestādes, kuras nav ministriju padotībā (inne instytucje państwowe niepodlegające ministerstwom)

Litwa

- Prezidentūros kanceliarija
- Seimo kanceliarija

- Institucje odpowiedzialne przed sejmem (*Seimas*) [parlament]:
 - Lietuvos mokslo taryba;
 - Seimo kontrolierių įstaiga;
 - Valstybės kontrolė;
 - Specialiųjų tyrimų tarnyba;
 - Valstybės saugumo departamentas;
 - Konkurencijos taryba;
 - Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras;
 - Vertybinių popierių komisija;
 - Ryšių reguliavimo tarnyba;
 - Nacionalinė sveikatos taryba;
 - Etninės kultūros globos taryba;
 - Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba;
 - Valstybinė kultūros paveldo komisija;
 - Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaiga;
 - Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija;
 - Valstybinė lietuvių kalbos komisija;
 - Vyriausioji rinkimų komisija;
 - Vyriausioji tarnybinės etikos komisija;
 - Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnyba.
- Vyriausybės kanceliarija
- Institucje odpowiedzialne przed *Vyriausybės* [rząd]:
 - Ginklų fondas;
 - Informacinės visuomenės plėtros komitetas;
 - Kūno kultūros ir sporto departamentas;
 - Lietuvos archyvų departamentas;
 - Mokestinių ginčų komisija;

- Statistikos departamentas;
- Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas;
- Valstybinė tabako ir alkoholio kontrolės tarnyba;
- Viešųjų pirkimų tarnyba;
- Narkotikų kontrolės departamentas;
- Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija;
- Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija;
- Valstybinė lošimų priežiūros komisija;
- Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba;
- Vyriausioji administracinių ginčų komisija;
- Draudimo priežiūros komisija;
- Lietuvos valstybinis mokslo ir studijų fondas;
- Lietuvių grįžimo į Tėvynę informacijos centras
- Konstitucinis Teismas
- Lietuvos bankas
- Aplinkos ministerija
- Įstaigos pagal *Aplinkos ministeriją* [Ministerstwo Środowiska]:
 - Generalinė miškų urėdija;
 - Lietuvos geologijos tarnyba;
 - Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba;
 - Lietuvos standartizacijos departamentas;
 - Nacionalinis akreditacijos biuras;
 - Valstybinė metrologijos tarnyba;
 - Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba;
 - Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija.
- Finansų ministerija
- Įstaigos pagal *Finansų ministeriją* [Ministerstwo Finansów]:

- Muitinės departamentas;
- Valstybės dokumentų technologinės apsaugos tarnyba;
- Valstybinė mokesčių inspekcija;
- Finansų ministerijos mokymo centras.
- Krašto apsaugos ministerija
- Įstaigos pagal *Krašto apsaugos ministerijos* [Ministerstwo Obrony Narodowej]:
 - Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas;
 - Centralizuota finansų ir turto tarnyba;
 - Karo prievolės administravimo tarnyba;
 - Krašto apsaugos archyvas;
 - Krizių valdymo centras;
 - Mobilizacijos departamentas;
 - Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba;
 - Infrastruktūros plėtros departamentas;
 - Valstybinis pilietinio pasipriešinimo rengimo centras.
- Lietuvos kariuomenė
- Krašto apsaugos sistemos kariniai vienetai ir tarnybos
- Kultūros ministerija
- Įstaigos pagal *Kultūros ministerijos* [Ministerstwo Kultury]:
 - Kultūros paveldo departamentas;
 - Valstybinė kalbos inspekcija.
- Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
- Įstaigos pagal *Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos* [Ministerstwo Zabezpieczeń Społecznych i Pracy]:
 - Garantinio fondo administracija;
 - Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba;
 - Lietuvos darbo birža;
 - Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba;

- Trišalės tarybos sekretoriatas;
- Socialinių paslaugų priežiūros departamentas;
- Darbo inspekcija;
- Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba;
- Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba;
- Ginčų komisija;
- Techninės pagalbos neįgaliesiems centras;
- Neįgaliųjų reikalų departamentas.
- Susisiekimo ministerija
- Įstaigos pagal *Susisiekimo ministerijos* [Ministerstwo Transportu i Komunikacji]:
 - Lietuvos automobilių kelių direkcija;
 - Valstybinė geležinkelio inspekcija;
 - Valstybinė kelių transporto inspekcija;
 - Pasienio kontrolės punktų direkcija.
- Sveikatos apsaugos ministerija
- Įstaigos pagal *Sveikatos apsaugos ministerijos* [Ministerstwo Zdrowia]:
 - Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba;
 - Valstybinė ligonių kasa;
 - Valstybinė medicininio audito inspekcija;
 - Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba;
 - Valstybinė teismo psichiatrijos ir narkologijos tarnyba;
 - Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba;
 - Farmacijos departamentas;
 - Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centras;
 - Lietuvos bioetikos komitetas;
 - Radiacinės saugos centras.
- Švietimo ir mokslo ministerija

- Institucije podlegle *Švietimo ir mokslo ministerijos* [Ministerstwo Edukacji i Nauki]:
 - Nacionalinis egzaminų centras;
 - Studijų kokybės vertinimo centras.
- Teisingumo ministerija
- Institucije podlegle *Teisingumo ministerijos* [Ministerstwo Sprawiedliwości]:
 - Kalėjų departamentas;
 - Nacionalinė vartotojų teisių apsaugos taryba;
 - Europos teisės departamentas
- Ūkio ministerija
- Įstaigos prie the Ūkio ministerijos [Ministerstwo Gospodarki]:
 - Įmonių bankroto valdymo departamentas;
 - Valstybinė energetikos inspekcija;
 - Valstybinė ne maisto produktų inspekcija;
 - Valstybinis turizmo departamentas
- Užsienio reikalų ministerija
- Diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos užsienyje bei atstovybės prie tarptautinių organizacijų
- Vidaus reikalų ministerija
- Institucije podlegle *Vidaus reikalų ministerijos* [Ministerstwo Spraw Wewnętrznych]:
 - Asmens dokumentų išrašymo centras;
 - Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba;
 - Gyventojų registro tarnyba;
 - Policijos departamentas;
 - Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas;
 - Turto valdymo ir ūkio departamentas;
 - Vadovybės apsaugos departamentas;
 - Valstybės sienos apsaugos tarnyba;
 - Valstybės tarnybos departamentas;

- Informatikos ir ryšių departamentas;
- Migracijos departamentas;
- Sveikatos priežiūros tarnyba;
- Bendrasis pagalbos centras.
- Žemės ūkio ministerija
- Instytucje podległe *Żemės ūkio ministerijos* [Ministerstwo Rolnictwa]:
 - Nacionalinė mokėjimo agentūra;
 - Nacionalinė žemės tarnyba;
 - Valstybinė augalų apsaugos tarnyba;
 - Valstybinė gyvulių veislininkystės priežiūros tarnyba;
 - Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba;
 - Žuvininkystės departamentas
- Teismai [sądy]:
 - Lietuvos Aukščiausiasis Teismas;
 - Lietuvos apeliacinis teismas;
 - Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas;
 - apygardų teismai;
 - apygardų administraciniai teismai;
 - apylinkių teismai;
 - Nacionalinė teismų administracija
- Generalinė prokuratūra
- Inne jednostki centralnej administracji publicznej (institucijos [instytucje], įstaigos [placówki], tarnybos[agencje]):
 - Aplinkos apsaugos agentūra;
 - Valstybinė aplinkos apsaugos inspekcija;
 - Aplinkos projektų valdymo agentūra;
 - Miško genetinių išteklių, sėklų ir sodmenų tarnyba;
 - Miško sanitarinės apsaugos tarnyba;

- Valstybinė miškotvarkos tarnyba;
- Nacionalinis visuomenės sveikatos tyrimų centras;
- Lietuvos AIDS centras;
- Nacionalinis organų transplantacijos biuras;
- Valstybinis patologijos centras;
- Valstybinis psichikos sveikatos centras;
- Lietuvos sveikatos informacijos centras;
- Slaugos darbuotojų tobulinimosi ir specializacijos centras;
- Valstybinis aplinkos sveikatos centras;
- Respublikinis mitybos centras;
- Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės centras;
- Trakų visuomenės sveikatos priežiūros ir specialistų tobulinimosi centras;
- Visuomenės sveikatos ugdymo centras;
- Muitinės kriminalinė tarnyba;
- Muitinės informacinių sistemų centras;
- Muitinės laboratorija;
- Muitinės mokymo centras;
- Valstybinis patentų biuras;
- Lietuvos teismo ekspertizės centras;
- Centrinė hipotekos įstaiga;
- Lietuvos metrologijos inspekcija;
- Civilinės aviacijos administracija;
- Lietuvos saugios laivybos administracija;
- Transporto investicijų direkcija;
- Valstybinė vidaus vandenų laivybos inspekcija;
- Pabėgėlių priėmimo centras

Luksemburg

- Ministère d'Etat
- Ministère des Affaires Etrangères et de l'Immigration
- Ministère de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement Rural
- Ministère des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement
- Ministère de la Culture, de l'Enseignement Supérieur et de la Recherche
- Ministère de l'Economie et du Commerce extérieur
- Ministère de l'Education nationale et de la Formation professionnelle
- Ministère de l'Egalité des chances
- Ministère de l'Environnement
- Ministère de la Famille et de l'Intégration
- Ministère des Finances
- Ministère de la Fonction publique et de la Réforme administrative
- Ministère de l'Intérieur et de l'Aménagement du territoire
- Ministère de la Justice
- Ministère de la Santé
- Ministère de la Sécurité sociale
- Ministère des Transports
- Ministère du Travail et de l'Emploi
- Ministère des Travaux publics

Wegry

- Egészségügyi Minisztérium
- Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium
- Gazdasági és Közlekedési Minisztérium
- Honvédelmi Minisztérium
- Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium
- Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium
- Külügyminisztérium

- Miniszterelnöki Hivatal
- Oktatási és Kulturális Minisztérium
- Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium
- Pénzügyminisztérium
- Szociális és Munkaügyi Minisztérium
- Központi Szolgáltatási Főigazgatóság

Malta

- Uffiċċju tal-Prim Ministru (Office of the Prime Minister)
- Ministeru għall-Familja u Solidarjeta' Soċjali (Ministry for the Family and Social Solidarity)
- Ministeru ta' l-Edukazzjoni Zghazagh u Impjieg (Ministry for Education Youth and Employment)
- Ministeru tal-Finanzi (Ministry of Finance)
- Ministeru tar-Rizorsi u l-Infrastruttura (Ministry for Resources and Infrastructure)
- Ministeru tat-Turiżmu u Kultura (Ministry for Tourism and Culture)
- Ministeru tal-Ġustizzja u l-Intern (Ministry for Justice and Home Affairs)
- Ministeru għall-Affarijiet Rurali u l-Ambjent (Ministry for Rural Affairs and the Environment)
- Ministeru għal Għawdex (Ministry for Gozo)
- Ministeru tas-Sahha, l-Anzjani u Kura fil-Kommunita' (Ministry of Health, the Elderly and Community Care)
- Ministeru ta' l-Affarijiet Barranin (Ministry of Foreign Affairs)
- Ministeru għall-Investimenti, Industrija u Teknologija ta' Informazzjoni (Ministry for Investment, Industry and Information Technology)
- Ministeru għall-Kompetittivà u Komunikazzjoni (Ministry for Competitiveness and Communications)
- Ministeru għall-Iżvilupp Urban u Toroq (Ministry for Urban Development and Roads)

Niderlandy

- Ministerie van Algemene Zaken
 - Bestuursdepartement

- Bureau van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid
- Rijksvoorlichtingsdienst
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
 - Bestuursdepartement
 - Centrale Archiefselectiedienst (CAS)
 - Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD)
 - Agentschap Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten (BPR)
 - Agentschap Korps Landelijke Politiediensten
- Ministerie van Buitenlandse Zaken
 - Directoraat-generaal Regiobeleid en Consulaire Zaken (DGRC)
 - Directoraat-generaal Politieke Zaken (DGPZ)
 - Directoraat-generaal Internationale Samenwerking (DGIS)
 - Directoraat-generaal Europese Samenwerking (DGES)
 - Centrum tot Bevordering van de Import uit Ontwikkelingslanden (CBI)
 - Centrale diensten ressorterend onder S/PlvS (usługi pomocnicze podlegające sekretarzowi generalnemu lub zastępcy sekretarza generalnego)
 - Buitenlandse Posten (ieder afzonderlijk)
- Ministerie van Defensie — (Ministerstwo Obrony)
 - Bestuursdepartement
 - Commando Diensten Centra (CDC)
 - Defensie Telematica Organisatie (DTO)
 - Centrale directie van de Defensie Vastgoed Dienst
 - De afzonderlijke regionale directies van de Defensie Vastgoed Dienst
 - Defensie Materieel Organisatie (DMO)
 - Landelijk Bevoorradingsbedrijf van de Defensie Materieel Organisatie
 - Logistiek Centrum van de Defensie Materieel Organisatie
 - Marinebedrijf van de Defensie Materieel Organisatie
 - Defensie Pijpleiding Organisatie (DPO)

- Ministerie van Economische Zaken
 - Bestuursdepartement
 - Centraal Planbureau (CPB)
 - SenterNovem
 - Staatstoezicht op de Mijnen (SodM)
 - Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa)
 - Economische Voorlichtingsdienst (EVD)
 - Agentschap Telecom
 - Kenniscentrum Professioneel & Innovatief Aanbesteden, Netwerk voor Overheidsopdrachtgevers (PIANOo)
 - Regiebureau Inkoop Rijksoverheid
 - Octrooicentrum Nederland
 - Consumentenautoriteit
- Ministerie van Financiën
 - Bestuursdepartement
 - Belastingdienst Automatiseringscentrum
 - Belastingdienst
 - de afzonderlijke Directies der Rijksbelastingen (różne wydziały Urzędu Podatków i Ciel na terenie całych Niderlandów)
 - Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (incl. Economische Controle dienst (ECD))
 - Belastingdienst Opleidingen
 - Dienst der Domeinen
- Ministerie van Justitie
 - Bestuursdepartement
 - Dienst Justitiële Inrichtingen
 - Raad voor de Kinderbescherming
 - Centraal Justitie Incasso Bureau

- Openbaar Ministerie
- Immigratie en Naturalisatiedienst
- Nederlands Forensisch Instituut
- Dienst Terugkeer & Vertrek
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 - Bestuursdepartement
 - Dienst Regelingen (DR)
 - Agentschap Plantenziektenkundige Dienst (PD)
 - Algemene Inspectiedienst (AID)
 - Dienst Landelijk Gebied (DLG)
 - Voedsel en Waren Autoriteit (VWA)
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
 - Bestuursdepartement
 - Inspectie van het Onderwijs
 - Erfgoedinspectie
 - Centrale Financiën Instellingen
 - Nationaal Archief
 - Adviesraad voor Wetenschaps- en Technologiebeleid
 - Onderwijsraad
 - Raad voor Cultuur
- Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
 - Bestuursdepartement
 - Inspectie Werk en Inkomen
 - Agentschap SZW
- Ministerie van Verkeer en Waterstaat
 - Bestuursdepartement
 - Directoraat-Generaal Transport en Luchtvaart

- Directoraat-generaal Personenvervoer
- Directoraat-generaal Water
- Centrale diensten (służby centralne)
- Shared services Organisatie Verkeer en Watersaat
- Koninklijke Nederlandse Meteorologisch Instituut KNMI
- Rijkswaterstaat, Bestuur
- De afzonderlijke regionale Diensten van Rijkswaterstaat (wszystkie poszczególne urzędy regionalne Dyrekcji Generalnej ds. Robót Budowlanych i Gospodarki Wodnej)
- De afzonderlijke specialistische diensten van Rijkswaterstaat (wszystkie poszczególne urzędy specjalne Dyrekcji Generalnej ds. Robót Budowlanych i Gospodarki Wodnej)
- Adviesdienst Geo-Informatie en ICT
- Adviesdienst Verkeer en Vervoer (AVV)
- Bouwdienst
- Corporate Dienst
- Data ICT Dienst
- Dienst Verkeer en Scheepvaart
- Dienst Weg- en Waterbouwkunde (DWW)
- Rijksinstituut voor Kunst en Zee (RIKZ)
- Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling (RIZA)
- Waterdienst
- Inspectie Verkeer en Waterstaat, Hoofddirectie
- Port state Control
- Directie Toezichtontwikkeling Communicatie en Onderzoek (TCO)
- Toezichthouder Beheer Eenheid Lucht
- Toezichthouder Beheer Eenheid Water
- Toezichthouder Beheer Eenheid Land
- Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

- Bestuursdepartement
- Directoraat-generaal Wonen, Wijken en Integratie
- Directoraat-generaal Ruimte
- Directoraat-general Milieubeheer
- Rijksgebouwendienst
- VROM Inspectie
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
 - Bestuursdepartement
 - Inspectie Gezondheidsbescherming, Waren en Veterinaire Zaken
 - Inspectie Gezondheidszorg
 - Inspectie Jeugdhulpverlening en Jeugdbescherming
 - Rijksinstituut voor de Volksgezondheid en Milieu (RIVM)
 - Sociaal en Cultureel Planbureau
 - Agentschap t.b.v. het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen
- Tweede Kamer der Staten-Generaal
- Eerste Kamer der Staten-Generaal
- Raad van State
- Algemene Rekenkamer
- Nationale Ombudsman
- Kanselarij der Nederlandse Orden
- Kabinet der Koningin
- Raad voor de rechtspraak en de Rechtbanken

Austria

- Bundeskanzleramt
- Bundesministerium für europäische und internationale Angelegenheiten
- Bundesministerium für Finanzen
- Bundesministerium für Gesundheit, Familie und Jugend

- Bundesministerium für Inneres
- Bundesministerium für Justiz
- Bundesministerium für Landesverteidigung
- Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft
- Bundesministerium für Soziales und Konsumentenschutz
- Bundesministerium für Unterricht, Kunst und Kultur
- Bundesministerium für Verkehr, Innovation und Technologie
- Bundesministerium für Wirtschaft und Arbeit
- Bundesministerium für Wissenschaft und Forschung
- Österreichische Forschungs- und Prüfzentrum Arsenal Gesellschaft m.b.H
- Bundesbeschaffung G.m.b.H
- Bundesrechenzentrum G.m.b.H

Polska

- Kancelaria Prezydenta RP
- Kancelaria Sejmu RP
- Kancelaria Senatu RP
- Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
- Sąd Najwyższy
- Naczelny Sąd Administracyjny
- Wojewódzkie sądy administracyjne
- Sądy powszechne — rejonowe, okręgowe i apelacyjne
- Trybunał Konstytucyjny
- Najwyższa Izba Kontroli
- Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
- Biuro Rzecznika Praw Dziecka
- Biuro Ochrony Rządu
- Biuro Bezpieczeństwa Narodowego

- Centralne Biuro Antykorupcyjne
- Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
- Ministerstwo Finansów
- Ministerstwo Gospodarki
- Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- Ministerstwo Edukacji Narodowej
- Ministerstwo Obrony Narodowej
- Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
- Ministerstwo Skarbu Państwa
- Ministerstwo Sprawiedliwości
- Ministerstwo Infrastruktury
- Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
- Ministerstwo Środowiska
- Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
- Ministerstwo Spraw Zagranicznych
- Ministerstwo Zdrowia
- Ministerstwo Sportu i Turystyki
- Urząd Komitetu Integracji Europejskiej
- Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej
- Urząd Regulacji Energetyki
- Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych
- Urząd Transportu Kolejowego
- Urząd Dozoru Technicznego
- Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych
- Urząd do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców
- Urząd Zamówień Publicznych

- Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
- Urząd Lotnictwa Cywilnego
- Urząd Komunikacji Elektronicznej
- Wyższy Urząd Górniczy
- Główny Urząd Miar
- Główny Urząd Geodezji i Kartografii
- Główny Urząd Nadzoru Budowlanego
- Główny Urząd Statystyczny
- Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji
- Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych
- Państwowa Komisja Wyborcza
- Państwowa Inspekcja Pracy
- Rządowe Centrum Legislacji
- Narodowy Fundusz Zdrowia
- Polska Akademia Nauk
- Polskie Centrum Akredytacji
- Polskie Centrum Badań i Certyfikacji
- Polska Organizacja Turystyczna
- Polski Komitet Normalizacyjny
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych
- Komisja Nadzoru Finansowego
- Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
- Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa
- Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej
- Komenda Główna Policji

- Komenda Główna Straży Granicznej
- Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych
- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
- Główny Inspektorat Transportu Drogowego
- Główny Inspektorat Farmaceutyczny
- Główny Inspektorat Sanitarny
- Główny Inspektorat Weterynarii
- Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego
- Agencja Wywiadu
- Agencja Mienia Wojskowego
- Wojskowa Agencja Mieszkaniowa
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
- Agencja Rynku Rolnego
- Agencja Nieruchomości Rolnych
- Państwowa Agencja Atomistyki
- Polska Agencja Żeglugi Powietrznej
- Polska Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Agencja Rezerw Materiałowych
- Narodowy Bank Polski
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- Instytut Pamięci Narodowej — Komisja Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu
- Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa
- Służba Celną Rzeczypospolitej Polskiej
- Państwowe Gospodarstwo Leśne ‘Lasy Państwowe’
- Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
- Urzędy wojewódzkie

- Samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, jeśli ich organem założycielskim jest minister, centralny organ administracji rządowej lub wojewoda

Portugalia

- Presidência do Conselho de Ministros
- Ministério das Finanças e da Administração Pública
- Ministério da Defesa Nacional
- Ministério dos Negócios Estrangeiros
- Ministério da Administração Interna
- Ministério da Justiça
- Ministério da Economia e da Inovação
- Ministério da Agricultura, Desenvolvimento Rural e Pescas
- Ministério da Educação
- Ministério da Ciência, Tecnologia e do Ensino Superior
- Ministério da Cultura
- Ministério da Saúde
- Ministério do Trabalho e da Solidariedade Social
- Ministério das Obras Públicas, Transportes e Comunicações
- Ministério do Ambiente, do Ordenamento do Território e do Desenvolvimento Regional
- Presidência da República
- Tribunal Constitucional
- Tribunal de Contas
- Provedoria de Justiça

Rumunia

- Administrația Prezidențială
- Senatul României
- Camera Deputaților
- Înalta Curte de Casație și Justiție
- Curtea Constituțională

- Consiliul Legislativ
- Curtea de Conturi
- Consiliul Superior al Magistraturii
- Parchetul de pe lângă Inalta Curte de Casație și Justiție
- Secretariatul General al Guvernului
- Cancelaria primului ministru
- Ministerul Afacerilor Externe
- Ministerul Economiei și Finanțelor
- Ministerul Justiției
- Ministerul Apărării
- Ministerul Internelor și Reformei Administrative
- Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Sanse
- Ministerul pentru Intreprinderi Mici și Mijlocii, Comerț, Turism și Profesii Liberale
- Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
- Ministerul Transporturilor
- Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuinței
- Ministerul Educației Cercetării și Tineretului
- Ministerul Sănătății Publice
- Ministerul Culturii și Cultelor
- Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației
- Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile
- Serviciul Român de Informații
- Serviciul de Informații Externe
- Serviciul de Protecție și Pază
- Serviciul de Telecomunicații Speciale
- Consiliul Național al Audiovizualului
- Consiliul Concurenței (CC)

- Direcția Națională Anticorupție
- Inspectoratul General de Poliție
- Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice
- Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor
- Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice(ANRSC)
- Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor
- Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor
- Autoritatea Navală Română
- Autoritatea Feroviară Română
- Autoritatea Rutieră Română
- Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului
- Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap
- Autoritatea Națională pentru Turism
- Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților
- Autoritatea Națională pentru Tineret
- Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică
- Autoritatea Națională pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației
- Autoritatea Națională pentru Serviciile Societății Informaționale
- Autoritatea Electorală Permanentă
- Agenția pentru Strategii Guvernamentale
- Agenția Națională a Medicamentului
- Agenția Națională pentru Sport
- Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
- Agenția Națională de Reglementare în Domeniul Energiei
- Agenția Română pentru Conservarea Energiei
- Agenția Națională pentru Resurse Minerale
- Agenția Română pentru Investiții Străine

- Agenția Națională pentru Intreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie
- Agenția Națională a Funcționarilor Publici
- Agenția Națională de Administrare Fiscală
- Agenția de Compensare pentru Achiziții de Tehnică Specială
- Agenția Națională Anti-doping
- Agenția Nucleară
- Agenția Națională pentru Protecția Familiei
- Agenția Națională pentru Egalitatea de Sanse între Bărbați și Femei
- Agenția Națională pentru Protecția Mediului
- Agenția națională Antidrog

Slovenia

- Predsednik Republike Slovenije
- Državni zbor Republike Slovenije
- Državni svet Republike Slovenije
- Varuh človekovih pravic
- Ustavno sodišče Republike Slovenije
- Računsko sodišče Republike Slovenije
- Državna revizijska komisja za revizijo postopkov oddaje javnih naročil
- Slovenska akademija znanosti in umetnosti
- Vladne službe
- Ministrstvo za finance
- Ministrstvo za notranje zadeve
- Ministrstvo za zunanje zadeve
- Ministrstvo za obrambo
- Ministrstvo za pravosodje
- Ministrstvo za gospodarstvo
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

- Ministrstvo za promet
- Ministrstvo za okolje in, prostor
- Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve
- Ministrstvo za zdravje
- Ministrstvo za javno upravo
- Ministrstvo za šolstvo in šport
- Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo
- Ministrstvo za kulturo
- Vrhovno sodišče Republike Slovenije
- višja sodišča
- okrožna sodišča
- okrajna sodišča
- Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije
- Okrožna državna tožilstva
- Državno pravobranilstvo
- Upravno sodišče Republike Slovenije
- Višje delovno in socialno sodišče
- delovna sodišča
- Davčna uprava Republike Slovenije
- Carinska uprava Republike Slovenije
- Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja
- Urad Republike Slovenije za nadzor prirejanja iger na srečo
- Uprava Republike Slovenije za javna plačila
- Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna
- Policija
- Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve
- General štab Slovenske vojske

- Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
- Inšpektorat Republike Slovenije za obrambo
- Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami
- Uprava Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij
- Urad Republike Slovenije za varstvo konkurence
- Urad Republike Slovenije za varstvo potrošnikov
- Tržni inšpektorat Republike Slovenije
- Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino
- Inšpektorat Republike Slovenije za elektronske komunikacije, elektronsko podpisovanje in pošto
- Inšpektorat za energetiko in rudarstvo
- Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja
- Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo in hrano
- Fitosanitarna uprava Republike Slovenije
- Veterinarska uprava Republike Slovenije
- Uprava Republike Slovenije za pomorstvo
- Direkcija Republike Slovenije za caste
- Prometni inšpektorat Republike Slovenije
- Direkcija za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo
- Agencija Republike Slovenije za okolje
- Geodetska uprava Republike Slovenije
- Uprava Republike Slovenije za jedrsko varstvo
- Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor
- Inšpektorat Republike Slovenije za delo
- Zdravstveni inšpektorat
- Urad Republike Slovenije za kemikalije
- Uprava Republike Slovenije za varstvo pred sevanji
- Urad Republike Slovenije za meroslovje

- Urad za visoko šolstvo
- Urad Republike Slovenije za mladino
- Inšpektorat Republike Slovenije za šolstvo in šport
- Arhiv Republike Slovenije
- Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije
- Kabinet predsednika Vlade Republike Slovenije
- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije
- Služba vlade za zakonodajo
- Služba vlade za evropske zadeve
- Služba vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko
- Urad vlade za komuniciranje
- Urad za enake možnosti
- Urad za verske skupnosti
- Urad za narodnosti
- Urad za makroekonomske analize in razvoj
- Statistični urad Republike Slovenije
- Slovenska obveščevalno-varnostna agencija
- Protokol Republike Slovenije
- Urad za varovanje tajnih podatkov
- Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu
- Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj
- Informacijski pooblaščenec
- Državna volilna komisija

Słowacja

Ministerstwa i inne organy administracji centralnej, o których mowa w ustawie nr 575/2001 Z. w sprawie struktury i działań organów rządowych i centralnych organów administracji państwowej zmienionej późniejszymi regulacjami:

- Kancelária Prezidenta Slovenskej republiky

- Národná rada Slovenskej republiky
- Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
- Ministerstvo financií Slovenskej republiky
- Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky
- Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky
- Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
- Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
- Ministerstvo obrany Slovenskej republiky
- Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
- Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
- Ministerstvo školstva Slovenskej republiky
- Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
- Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
- Úrad vlády Slovenskej republiky
- Protimonopolný úrad Slovenskej republiky
- Štatistický úrad Slovenskej republiky
- Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky
- Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky
- Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky
- Úrad pre verejné obstarávanie
- Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky
- Správa štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky
- Národný bezpečnostný úrad
- Ústavný súd Slovenskej republiky
- Najvyšší súd Slovenskej republiky

- Generálna prokuratura Slovenskej republiky
- Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
- Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky
- Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky
- Úrad pre finančný trh
- Úrad na ochranu osobných údajov
- Kancelária verejného ochranu práv

Finlandia

- Oikeuskanslerinvirasto — Justitiekanslersämbetet
- Liikenne- Ja Viestintäministeriö — Kommunikationsministeriet
 - Ajoneuvohallintokeskus AKE — Fordonsförvaltningscentralen AKE
 - Ilmailuhallinto — Luftfartsförvaltningen
 - Ilmatieteen laitos — Meteorologiska institutet
 - Merenkulkulaitos — Sjöfartsverket
 - Merentutkimuslaitos — Havsforskningsinstitutet
 - Ratahallintokeskus RHK — Banförvaltningscentralen RHK
 - Rautatievirasto — Järnvägsverket
 - Tiehallinto — Vägförvaltningen
 - Viestintävirasto — Kommunikationsverket
- Maa- Ja Metsätalousministeriö — Jord- Och Skogsbruksministeriet
 - Elintarviketurvallisuusvirasto — Livsmedelssäkerhetsverket
 - Maanmittauslaitos — Lantmäteriverket
 - Maaseutuvirasto — Landsbygdsverket
- Oikeusministeriö — Justitieministeriet
 - Tietosuojavaltuutetun toimisto — Dataombudsmannens byrå
 - Tuomioistuimet — domstolar
 - Korkein oikeus — Högsta domstolen

- Korkein hallinto-oikeus — Högsta förvaltningsdomstolen
- Hovioikeudet — hovrätter
- Käräjäoikeudet — tingsrätter
- Hallinto-oikeudet –förvaltningsdomstolar
- Markkinaoikeus — Marknadsdomstolen
- Työtuomioistuin — Arbetsdomstolen
- Vakuutusosasto — Försäkringsdomstolen
- Kuluttajariitalautakunta — Konsumenttvistenämnden
- Vankeinhoitolaitos — Fångvårdsväsendet
- HEUNI — Yhdistyneiden Kansakuntien yhteydessä toimiva Euroopan kriminaalipolitiikan instituutti — HEUNI — Europeiska institutet för kriminalpolitik, verksamt i anslutning till Förenta Nationerna
- Konkurssiasiamiehen toimisto — Konkursombudsmannens byrå
- Kuluttajariitalautakunta — Konsumenttvistenämnden
- Oikeushallinnon palvelukeskus — Justitieförvaltningens servicecentral
- Oikeushallinnon tietotekniikkakeskus — Justitieförvaltningens datateknikcentral
- Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos (Optula) — Rättspolitiska forskningsinstitutet
- Oikeusrekisterikeskus — Rättsregistercentralen
- Onnettomuustutkintakeskus — Centralen för undersökning av olyckor
- Rikosseuraamusvirasto — Brottspåföljdsverket
- Rikosseuraamusalan koulutuskeskus — Brottspåföljdsområdets utbildningscentral
- Rikoksentorjuntaneuvosto Rådet för brottsförebyggande
- Saamelaiskäräjät — Sametinget
- Valtakunnansyyttäjänvirasto — Riksåklagarämbetet
- Vankeinhoitolaitos — Fångvårdsväsendet
- Opetusministeriö — Undervisningsministeriet
 - Opetushallitus — Utbildningsstyrelsen
 - Valtion elokuvatarkastamo — Statens filmgranskningsbyrå

- Puolustusministeriö — Försvarsministeriet
 - Puolustusvoimat — Försvarsmakten
- Sisäasiainministeriö — Inrikesministeriet
 - Västrekisterikeskus — Befolkningsregistercentralen
 - Keskusrikospoliisi — Centralkriminalpolisen
 - Liikkuva poliisi — Rörliga polisen
 - Rajavartiolaitos — Gränsbevakningsväsendet
 - Lääninhallitukset — Länstyrelserna
 - Suojelupoliisi — Skyddspolisen
 - Poliisiammattikorkeakoulu — Polisyrkeshögskolan
 - Poliisin tekniikkakeskus — Polisens teknikcentral
 - Poliisin tietohallintokeskus — Polisens datacentral
 - Helsingin kihlakunnan poliisilaitos — Polisinrättningen i Helsingfors
 - Pelastusopisto — Räddningsverket
 - Hätäkeskuslaitos — Nödcentralverket
 - Maahanmuuttovirasto — Migrationsverket
 - Sisäsiainhallinnon palvelukeskus — Inrikesförvaltningens servicecentral
 - Sosiaali- Ja Terveysministeriö — Social- Och Hälsovårdsministeriet
 - Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta — Besvärnämnden för utkomstskyddsärenden
 - Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta — Besvärnämnden för socialtrygghet
 - Lääkelaitos — Läkemedelsverket
 - Terveysturvan oikeusturvakeskus — Rättsskyddscentralen för hälsovården
 - Säteilyturvakeskus — Strålsäkerhetscentralen
 - Kansanterveyslaitos — Folkhälsoinstitutet
 - Lääkehoidon kehittämiskeskus ROHTO — Utvecklingscentralen för läkemedelsbehandling

- Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus — Social- och hälsovårdens produktill-synscentral
- Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimus- ja kehittämiskeskus Stakes — Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården Stakes
- Vakuutusvalvontavirasto — Försäkringsinspektionen
- Työ- ja Elinkeinoministeriö — Arbets- Och Näringsministeriet
- Kuluttajavirasto — Konsumentverket
- Kilpailuvirasto — Konkurrensverket
- Patentti- ja rekisterihallitus — Patent- och registerstyrelsen
- Valtakunnansovittelijain toimisto — Riksförlikningsmännens byrå
- Valtion turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskukset– Statliga förläggningar för asylsökande
- Energiamarkkinavirasto – Energimarknadsverket
- Geologian tutkimuskeskus — Geologiska forskningscentralen
- Huoltovarmuuskeskus — Försörjningsberedskapscentralen
- Kuluttajatutkimuskeskus — Konsumentforskningscentralen
- Matkailun edistämiskeskus (MEK) — Centralen för turistfrämjande
- Mittatekniikan keskus (MIKES) — Mätteknikcentralen
- Tekes — teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus –Tekes — utvecklingscentralen för teknologi och innovationer
- Turvatekniikan keskus (TUKES) — Säkerhetsteknikcentralen
- Valtion teknillinen tutkimuskeskus (VTT) — Statens tekniska forskningscentral
- Syrjintälautakunta — Nationella diskrimineringsnämnden
- Työneuvosto — Arbetsrådet
- Vähemmistövaltuutetun toimisto — Minoritetsombudsmännens byrå
- Ulkoasiainministeriö — Utrikesministeriet
- Valtioneuvoston Kanslia — Statsrådets Kansli
- Valtiovarainministeriö — Finansministeriet
- Valtiokonttori — Statskontoret

- Verohallinto — Skatteförvaltningen
- Tullilaitos — Tullverket
- Tilastokeskus — Statistikcentralen
- Valtiontaloudellinen tutkimuskeskus — Statens ekonomiska forskningscentral
- Ympäristöministeriö — Miljöministeriet
 - Suomen ympäristökeskus — Finlands miljöcentral
 - Asumisen rahoitus- ja kehityskeskus — Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet
- Valtiontalouden Tarkastusvirasto — Statens Revisionsverk

Szwecja

A

- Affärsverket svenska kraftnät
- Akademien för de fria konsterna
- Alkohol- och läkemedelssortiments-nämnden
- Allmänna pensionsfonden
- Allmänna reklamationsnämnden
- Ambassader
- Ansvarsnämnd, statens
- Arbetsdomstolen
- Arbetsförmedlingen
- Arbetsgivarverk, statens
- Arbetslivsinstitutet
- Arbetsmiljöverket
- Arkitekturmuseet
- Arrendenämnder
- Arvsfondsdelegationen
- Arvsfondsdelegationen

B

- Banverket
- Barnombudsmannen
- Beredning för utvärdering av medicinsk metodik, statens
- Bergsstaten
- Biografbyrå, statens
- Biografiskt lexikon, svenskt
- Birgittaskolan
- Blekinge tekniska högskola
- Bokföringsnämnden
- Bolagsverket
- Bostadsnämnd, statens
- Bostadskreditnämnd, statens
- Boverket
- Brottsförebyggande rådet
- Brottsoffermyndigheten

C

- Centrala studiestödsnämnden

D

- Danshögskolan
- Datainspektionen
- Departementen
- Domstolsverket
- Dramatiska institutet

E

- Ekeskolan
- Ekobrottsmyndigheten
- Ekonomistyrningsverket

- Ekonomiska rådet
- Elsäkerhetsverket
- Energimarknadsinspektionen
- Energimyndighet, statens
- EU/FoU-rådet
- Exportkreditnämnden
- Exportråd, Sveriges

F

- Fastighetsmäklarnämnden
- Fastighetsverk, statens
- Fideikommissnämnden
- Finansinspektionen
- Finanspolitiska rådet
- Finsk-svenska gränsälvscommissionen
- Fiskeriverket
- Flygmedicincentrum
- Folkhälsoinstitut, statens
- Fonden för fukt- och mögelskador
- Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Formas
- Folke Bernadotte Akademin
- Forskarskattenämnden
- Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap
- Fortifikationsverket
- Forum för levande historia
- Försvarets materielverk
- Försvarets radioanstalt
- Försvarets underrättelsenämnd

- Försvarshistoriska museer, statens
- Försvarshögskolan
- Försvarsmakten
- Försäkringskassan

G

- Gentekniknämnden
- Geologiska undersökning
- Geotekniska institut, statens
- Giftinformationscentralen
- Glesbygdsverket
- Grafiska institutet och institutet för högre kommunikation- och reklamutbildning
- Granskningsnämnden för radio och TV
- Granskningsnämnden för försvarsuppfinningar
- Gymnastik- och Idrottshögskolan
- Göteborgs universitet

H

- Handelsflottans kultur- och fritidsråd
- Handelsflottans pensionsanstalt
- Handelssekreterare
- Handelskamrar, auktoriserade
- Handikappombudsmannen
- Handikappråd, statens
- Harpsundsnämnden
- Haverikommission, statens
- Historiska museer, statens
- Hjälpmedelsinstitutet
- Hovrätterna

- Hyresnämnder
- Häktena
- Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd
- Högskolan Dalarna
- Högskolan i Borås
- Högskolan i Gävle
- Högskolan i Halmstad
- Högskolan i Kalmar
- Högskolan i Karlskrona/Ronneby
- Högskolan i Kristianstad
- Högskolan i Skövde
- Högskolan i Trollhättan/Uddevalla
- Högskolan på Gotland
- Högskolans avskiljandenämnd
- Höskoleverket
- Högsta domstolen

I

- ILO kommittén
- Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
- Inspektionen för strategiska produkter
- Institut för kommunikationsanalys, statens
- Institut för psykosocial medicin, statens
- Institut för särskilt utbildningsstöd, statens
- Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering
- Institutet för rymdfysik
- Institutet för tillväxtpolitiska studier
- Institutionsstyrelse, statens

- Insättningsgarantinämnden
- Integrationsverket
- Internationella programkontoret för utbildningsområdet

J

- Jordbruksverk, statens
- Justitiekanslern
- Jämställdhetsombudsmannen
- Jämställdhetsnämnden
- Järnvägar, statens
- Järnvägsstyrelsen

K

- Kammarkollegiet
- Kammarrätterna
- Karlstads universitet
- Karolinska Institutet
- Kemikalieinspektionen
- Kommerskollegium
- Konjunkturinstitutet
- Konkurrensverket
- Konstfack
- Konsthögskolan
- Konstnärsnämnden
- Konstråd, statens
- Konsulat
- Konsumentverket
- Krigsvetenskapsakademin
- Krigsförsäkringsnämnden

- Kriminaltekniska laboratorium, statens
- Kriminalvården
- Krisberedskapsmyndigheten
- Kristinaskolan
- Kronofogdemyndigheten
- Kulturråd, statens
- Kungl. Biblioteket
- Kungl. Konsthögskolan
- Kungl. Musikhögskolan i Stockholm
- Kungl. Tekniska högskolan
- Kungl. Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien
- Kungl Vetenskapsakademin
- Kustbevakningen
- Kvalitets- och kompetensråd, statens
- Kärnavfallsfondens styrelse

L

- Lagrådet
- Lantbruksuniversitet, Sveriges
- Lantmäteriverket
- Linköpings universitet
- Livrustkammaren, Skoklosters slott och Hallwylska museet
- Livsmedelsverk, statens
- Livsmedelsekonomiska institutet
- Ljud- och bildarkiv, statens
- Lokala säkerhetsnämnderna vid kärnkraftverk
- Lotteriinspektionen
- Luftfartsverket

- Luftfartsstyrelsen
- Luleå tekniska universitet
- Lunds universitet
- Läkemedelsverket
- Läkemedelsförmånsnämnden
- Länsrätterna
- Länsstyrelserna
- Lärarhögskolan i Stockholm

M

- Malmö högskola
- Manillaskolan
- Maritima muséer, statens
- Marknadsdomstolen
- Medlingsinstitutet
- Meteorologiska och hydrologiska institut, Sveriges
- Migrationsverket
- Militärhögskolor
- Mittuniversitetet
- Moderna museet
- Museer för världskultur, statens
- Musikaliska Akademien
- Musiksamlingar, statens
- Myndigheten för handikappolitisk samordning
- Myndigheten för internationella adoptionsfrågor
- Myndigheten för skolutveckling
- Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning
- Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning

- Myndigheten för Sveriges nätuniversitet
- Myndigheten för utländska investeringar i Sverige
- Mälardalens högskola

N

- Nationalmuseum
- Nationellt centrum för flexibelt lärande
- Naturhistoriska riksmuseet
- Naturvårdsverket
- Nordiska Afrikainstitutet
- Notarienämnden
- Nämnd för arbetstagares uppfinningar, statens
- Nämnden för statligt stöd till trossamfund
- Nämnden för styrelserepresentationsfrågor
- Nämnden mot diskriminering
- Nämnden för elektronisk förvaltning
- Nämnden för RH anpassad utbildning
- Nämnden för hemslöjdsfrågor

O

- Oljekrisnämnden
- Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning
- Ombudsmannen mot etnisk diskriminering
- Operahögskolan i Stockholm

P

- Patent- och registreringsverket
- Patentbesvärsrätten
- Pensionsverk, statens
- Personregisternämnd statens, SPAR-nämnden

- Pliktverk, Totalförsvarets
- Polarforskningssekretariatet
- Post- och telestyrelsen
- Premiepensionsmyndigheten
- Presstödsnämnden

R

- Radio- och TV-verket
- Rederinämnden
- Regeringskansliet
- Regeringsrätten
- Resegarantinämnden
- Registernämnden
- Revisorsnämnden
- Riksantikvarieämbetet
- Riksarkivet
- Riksbanken
- Riksdagsförvaltningen
- Riksdagens ombudsmän
- Riksdagens revisorer
- Riksgäldskontoret
- Rikshemvärnsrådet
- Rikspolisstyrelsen
- Riksrevisionen
- Rikstrafiken
- Riksutställningar, Stiftelsen
- Riksvärderingsnämnden
- Rymdstyrelsen

- Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige
- Räddningsverk, statens
- Rättshjälpsmyndigheten
- Rättshjälpsnämnden
- Rättsmedicinalverket

S

- Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund
- Sameskolstyrelsen och sameskolor
- Sametinget
- SIS, Standardiseringen i Sverige
- Sjöfartsverket
- Skatterättsnämnden
- Skatteverket
- Skaderegleringsnämnd, statens
- Skiljenämnden i vissa trygghetsfrågor
- Skogsstyrelsen
- Skogsvårdsstyrelserna
- Skogs och lantbruksakademien
- Skolverk, statens
- Skolväsendets överklagandenämnd
- Smittskyddsinstitutet
- Socialstyrelsen
- Specialpedagogiska institutet
- Specialskolemyndigheten
- Språk- och folkminnesinstitutet
- Sprängämnesinspektionen
- Statistiska centralbyrån

- Statskontoret
- Stockholms universitet
- Stockholms internationella miljöinstitut
- Strålsäkerhetsmyndigheten
- Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll
- Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete, SIDA
- Styrelsen för Samefonden
- Styrelsen för psykologiskt försvar
- Stängselnämnden
- Svenska institutet
- Svenska institutet för europapolitiska studier
- Svenska ESF rådet
- Svenska Unescorådet
- Svenska FAO kommittén
- Svenska Språknämnden
- Svenska Skeppshypotekskassan
- Svenska institutet i Alexandria
- Sveriges författarfond
- Säkerhetspolisen
- Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden
- Södertörns högskola

T

- Taltidningsnämnden
- Talboks- och punktskriftsbiblioteket
- Teaterhögskolan i Stockholm
- Tingsrätterna
- Tjänstepensions och grupplivnämnd, statens

- Tjänsteförslagsnämnden för domstolsväsendet
- Totalförsvarets forskningsinstitut
- Totalförsvarets pliktverk
- Tullverket
- Turistdelegationen

U

- Umeå universitet
- Ungdomsstyrelsen
- Uppsala universitet
- Utlandslönenämnd, statens
- Utlänningsnämnden
- Utrikesförvaltningens antagningsnämnd
- Utrikesnämnden
- Utsädeskontroll, statens

V

- Valideringsdelegationen
- Valmyndigheten
- Vatten- och avloppsnämnd, statens
- Vattenöverdomstolen
- Verket för förvaltningsutveckling
- Verket för högskoleservice
- Verket för innovationssystem (VINNOVA)
- Verket för näringslivsutveckling (NUTEK)
- Vetenskapsrådet
- Veterinärmedicinska anstalt, statens
- Veterinära ansvarsnämnden
- Väg- och transportforskningsinstitut, statens

- Vägverket
- Vänerskolan
- Växjö universitet
- Växtsortnämnd, statens

Å

- Åklagarmyndigheten
- Åsbackaskolan

Ö

- Örebro universitet
- Örlogsmannasällskapet
- Östervångsskolan
- Överbefälhavaren
- Överklagandenämnden för högskolan
- Överklagandenämnden för nämndemanna-uppdrag
- Överklagandenämnden för studiestöd
- Överklagandenämnden för totalförsvaret

Zjednoczone Królestwo

- Cabinet Office
 - Office of the Parliamentary Counsel
- Central Office of Information
- Charity Commission
- Crown Estate Commissioners (Vote Expenditure Only)
- Crown Prosecution Service
- Department for Business, Enterprise and Regulatory Reform
 - Competition Commission
 - Gas and Electricity Consumers' Council
 - Office of Manpower Economics

- Department for Children, Schools and Families
- Department of Communities and Local Government
 - Rent Assessment Panels
- Department for Culture, Media and Sport
 - British Library
 - British Museum
 - Commission for Architecture and the Built Environment
 - The Gambling Commission
 - Historic Buildings and Monuments Commission for England (English Heritage)
 - Imperial War Museum
 - Museums, Libraries and Archives Council
 - National Gallery
 - National Maritime Museum
 - National Portrait Gallery
 - Natural History Museum
 - Science Museum
 - Tate Gallery
 - Victoria and Albert Museum
 - Wallace Collection
- Department for Environment, Food and Rural Affairs
 - Agricultural Dwelling House Advisory Committees
 - Agricultural Land Tribunals
 - Agricultural Wages Board and Committees
 - Cattle Breeding Centre
 - Countryside Agency
 - Plant Variety Rights Office
 - Royal Botanic Gardens, Kew

- Royal Commission on Environmental Pollution
- Department of Health
 - Dental Practice Board
 - National Health Service Strategic Health Authorities
 - NHS Trusts
 - Prescription Pricing Authority
- Department for Innovation, Universities and Skills
 - Higher Education Funding Council for England
 - National Weights and Measures Laboratory
 - Patent Office
- Department for International Development
- Department of the Procurator General and Treasury Solicitor
 - Legal Secretariat to the Law Officers
- Department for Transport
 - Maritime and Coastguard Agency
- Department for Work and Pensions
 - Disability Living Allowance Advisory Board
 - Independent Tribunal Service
 - Medical Boards and Examining Medical Officers (War Pensions)
 - Occupational Pensions Regulatory Authority
 - Regional Medical Service
 - Social Security Advisory Committee
- Export Credits Guarantee Department
- Foreign and Commonwealth Office
 - Wilton Park Conference Centre
- Government Actuary's Department
- Government Communications Headquarters

- Home Office
 - HM Inspectorate of Constabulary
- House of Commons
- House of Lords
- Ministry of Defence
 - Defence Equipment & Support
 - Meteorological Office
- Ministry of Justice
 - Boundary Commission for England
 - Combined Tax Tribunal
 - Council on Tribunals
 - Court of Appeal — Criminal
 - Employment Appeals Tribunal
 - Employment Tribunals
 - HMCS Regions, Crown, County and Combined Courts (England and Wales)
 - Immigration Appellate Authorities
 - Immigration Adjudicators
 - Immigration Appeals Tribunal
 - Lands Tribunal
 - Law Commission
 - Legal Aid Fund (England and Wales)
 - Office of the Social Security Commissioners
 - Parole Board and Local Review Committees
 - Pensions Appeal Tribunals
 - Public Trust Office
 - Supreme Court Group (England and Wales)
 - Transport Tribunal

- The National Archives
- National Audit Office
- National Savings and Investments
- National School of Government
- Northern Ireland Assembly Commission
- Northern Ireland Court Service
 - Coroners Courts
 - County Courts
 - Court of Appeal and High Court of Justice in Northern Ireland
 - Crown Court
 - Enforcement of Judgements Office
 - Legal Aid Fund
 - Magistrates' Courts
 - Pensions Appeals Tribunals
- Northern Ireland, Department for Employment and Learning
- Northern Ireland, Department for Regional Development
- Northern Ireland, Department for Social Development
- Northern Ireland, Department of Agriculture and Rural Development
- Northern Ireland, Department of Culture, Arts and Leisure
- Northern Ireland, Department of Education
- Northern Ireland, Department of Enterprise, Trade and Investment
- Northern Ireland, Department of the Environment
- Northern Ireland, Department of Finance and Personnel
- Northern Ireland, Department of Health, Social Services and Public Safety
- Northern Ireland, Office of the First Minister and Deputy First Minister
- Northern Ireland Office
 - Crown Solicitor's Office

- Department of the Director of Public Prosecutions for Northern Ireland
- Forensic Science Laboratory of Northern Ireland
- Office of the Chief Electoral Officer for Northern Ireland
- Police Service of Northern Ireland
- Probation Board for Northern Ireland
- State Pathologist Service
- Office of Fair Trading
- Office for National Statistics
 - National Health Service Central Register
- Office of the Parliamentary Commissioner for Administration and Health Service Commissioners
- Paymaster General's Office
- Postal Business of the Post Office
- Privy Council Office
- Public Record Office
- HM Revenue and Customs
 - The Revenue and Customs Prosecutions Office
- Royal Hospital, Chelsea
- Royal Mint
- Rural Payments Agency
- Scotland, Auditor-General
- Scotland, Crown Office and Procurator Fiscal Service
- Scotland, General Register Office
- Scotland, Queen's and Lord Treasurer's Remembrancer
- Scotland, Registers of Scotland
- The Scotland Office
- The Scottish Ministers
 - Architecture and Design Scotland

- Crofters Commission
- Deer Commission for Scotland
- Lands Tribunal for Scotland
- National Galleries of Scotland
- National Library of Scotland
- National Museums of Scotland
- Royal Botanic Garden, Edinburgh
- Royal Commission on the Ancient and Historical Monuments of Scotland
- Scottish Further and Higher Education Funding Council
- Scottish Law Commission
- Community Health Partnerships
- Special Health Boards
- Health Boards
- The Office of the Accountant of Court
- High Court of Justiciary
- Court of Session
- HM Inspectorate of Constabulary
- Parole Board for Scotland
- Pensions Appeal Tribunals
- Scottish Land Court
- Sheriff Courts
- Scottish Police Services Authority
- Office of the Social Security Commissioners
- The Private Rented Housing Panel and Private Rented Housing Committees
- Keeper of the Records of Scotland
- The Scottish Parliamentary Body Corporate
- HM Treasury

- Office of Government Commerce
 - United Kingdom Debt Management Office
- The Wales Office (Office of the Secretary of State for Wales)
- The Welsh Ministers
 - Higher Education Funding Council for Wales
 - Local Government Boundary Commission for Wales
 - The Royal Commission on the Ancient and Historical Monuments of Wales
 - Valuation Tribunals (Wales)
 - Welsh National Health Service Trusts and Local Health Boards
 - Welsh Rent Assessment Panels

ZAŁĄCZNIK II
WYKAZ RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI, O KTÓRYCH MOWA W ART. 2 PKT 8
LIT. a)

W przypadku różnic interpretacyjnych pomiędzy CPV i NACE zastosowanie ma nomenklatura CPV.

NACE Rev. 1 ⁽¹⁾					Kod CPV
SEKCJA F			BUDOWNICTWO		
Dział	Grupa	Klasa	Wyszczególnienie	Komentarz	
45			Budownictwo	Dział ten obejmuje: — budowę nowych budynków i obiektów, remonty i ogólne naprawy.	45000000
	45.1		Przygotowanie terenu pod budowę		45100000
		45.11	Burzenie i rozbiórka obiektów budowlanych; roboty ziemne	Klasa ta obejmuje: — burzenie budynków i innych budowli; — oczyszczanie terenu budowy; — roboty ziemne: roboty wykopaliskowe, podsypywanie gleby, niwelowanie i równanie terenu budowy, kopanie rowów, usuwanie skał, wysadzanie itp.; — przygotowanie terenu do robót górniczych; — zdejmowanie nadkładu oraz inne roboty związane z zagospodarowaniem i przygotowaniem terenów złóż mineralnych. Klasa ta obejmuje także: — odwadnianie terenu budowy; — odwadnianie gruntów rolnych oraz zalesionych.	45110000
		45.12	Próbné wiercenia i wykopy	Klasa ta obejmuje: — próbné wiercenia, wykopy, a także pobieranie próbek rdzeniowych do celów budowlanych, geofizycznych i geologicznych	45120000

			lub podobnych. Klasa ta nie obejmuje: — wierceń szybów do produkcji ropy i gazu, patrz: 11.20; — wierceń studni wodnych, patrz: 45.25; — głębień szybów, patrz: 45.25; — badań pól ropo- i gazonośnych, badań geofizycznych, geologicznych i sejsmicznych, patrz: 74.20.	
	45.2		Wznoszenie kompletnych obiektów budowlanych lub ich części; inżynieria lądowa i wodna	45200000
		45.21	Budownictwo ogólne oraz inżynieria lądowa i wodna Klasa ta obejmuje: — budowę wszystkich typów budynków, budowę obiektów z zakresu inżynierii lądowej i wodnej; — budowę mostów (w tym na potrzeby podwyższonych autostrad), wiaduktów, tuneli i przejść podziemnych; — rurociągi, linie komunikacyjne i elektroenergetyczne; — rurociągi miejskie oraz miejskie linie komunikacyjne i elektroenergetyczne; — pomocnicze obiekty miejskie; — montaż i wznoszenie na terenie budowy konstrukcji prefabrykowanych. Klasa ta nie obejmuje: — działalności usługowej związanej z wydobyciem ropy i gazu, patrz: 11.20; — wznoszenia kompletnych prefabrykowanych obiektów budowlanych z samodzielnie	45210000 z wyjątkiem: -45213316 45220000 45231000 45232000

			wytworzonych elementów innych niż betonowe, patrz: działy 20, 26 i 28; — budowy obiektów innych niż budynki z przeznaczeniem na stadiony, baseny, hale sportowe, korty tenisowe oraz inne obiekty sportowe, patrz: 45.23; — instalacji budowlanych, patrz: 45.3; — robót wykończeniowych, patrz: 45.4; — prac architektoniczno-inżynierskich, patrz: 74.20; — kierowania realizacją projektów budowlanych, patrz: 74.20.	
		45.22	Wykonywanie pokryć i konstrukcji dachowych Klasa ta obejmuje: — wykonywanie konstrukcji dachowych; — wykonywanie pokryć dachowych; — izolację wodoszczelną.	45261000
		45.23	Budowa dróg szybkiego ruchu, dróg, lotnisk i obiektów sportowych Klasa ta obejmuje: — budowę autostrad, szos, dróg oraz innych dróg dla pojazdów i pieszych; — budowę torów kolejowych; — budowę pasów startowych; — budowę obiektów innych niż budynki z przeznaczeniem na stadiony, baseny, hale sportowe, korty tenisowe oraz inne obiekty sportowe; — malowanie oznaczeń na nawierzchniach jezdni i parkingów. Klasa ta nie obejmuje: — wstępnych robót ziemnych, patrz: 45.11.	45212212 i DA03 45230000 z wyjątkiem: -45231000 -45232000 -45234115
		45.24	Budowa obiektów inżynierii wodnej Klasa ta obejmuje: — budowę:	45240000

				— dróg wodnych, portów i obiektów nadrzecznych, przystani jachtowych (marin), śluz itd.; — zapór wodnych i kanałów; — pogłębianie; — prace podwodne.	
		45.25	Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane	Klasa ta obejmuje: — specjalistyczne prace budowlane związane z jednym z aspektów wspólnych różnym rodzajom budowli, wymagającym specjalistycznych umiejętności lub sprzętu; — fundamentowanie, w tym także wbijanie pali; — wiercenie i budowa studni wodnych, głębienie szybów; — wznoszenie elementów stalowych innych niż własnej produkcji; — gięcie stali; — roboty murarskie i kamieniarskie; — wznoszenie i demontaż własnych i wynajętych rusztowań oraz platform; — wznoszenie kominów i pieców. Klasa ta nie obejmuje: — wynajmu rusztowań bez usług wznoszenia i demontażu, patrz: 71.32.	45250000 45262000
	45.3		Wykonywanie instalacji budowlanych		45300000
		45.31	Wykonywanie instalacji elektrycznych	Klasa ta obejmuje: instalacje w budynkach lub innych obiektach budowlanych: — przewodów elektrycznych oraz osprzętu;	45213316 45310000 z wyjątkiem: -45316000

				— systemów telekomunikacyjnych; — elektrycznych systemów grzewczych; — anten w budynkach i anten napowietrznych; — alarmów przeciwpożarowych; — alarmów przeciwwłamaniowych; — wind i ruchomych schodów; — piorunochronów itd.	
		45.32	Wykonywanie robót budowlanych izolacyjnych	Klasa ta obejmuje: — instalowanie w budynkach lub innych obiektach budowlanych izolacji cieplnych, dźwiękoszczelnych lub przeciwwibracyjnych. Klasa ta nie obejmuje: — izolacji wodoszczelnych, patrz: 45.22.	45320000
		45.33	Wykonywanie instalacji cieplnych, wodnych, wentylacyjnych i gazowych	Klasa ta obejmuje: — instalacje w budynkach lub innych obiektach budowlanych: — instalacji wodociągowych i sanitarnych; — instalacji gazowych; — urządzeń i przewodów grzewczych, wentylacyjnych lub klimatyzacyjnych; — systemów spryskiwaczy. Klasa ta nie obejmuje: — instalacji systemów elektrycznego ogrzewania, patrz: 45.31.	45330000
		45.34	Wykonywanie pozostałych instalacji budowlanych	Klasa ta obejmuje: — instalacje drogowe, kolejowe, lotniskowe oraz portowe systemy oświetleniowe i sygnalizacyjne; — instalacje w budynkach lub innych obiektach budowlanych sprzętu i wyposażenia gdzie	45234115 45316000 45340000

				indziej niesklasyfikowanego.	
	45.4		Wykonywanie robót budowlanych wykończeniowych		45400000
		45.41	Tynkowanie	Klasa ta obejmuje: — zastosowanie w budynkach i innych obiektach budowlanych wewnętrznych lub zewnętrznych tynków lub tynków szlachetnych, w tym także materiałów podtynkowych.	45410000
		45.42	Zakładanie stolarki budowlanej	Klasa ta obejmuje: — zakładanie niewytworzonych we własnym zakresie drzwi, okien oraz ościeżnic drzwiowych i okiennych, kuchni do zabudowy, klatek schodowych, wyposażenia sklepów itp. wykonanych z drewna lub innych materiałów; — elementy wykończenia wnętrz, jak np. sufity, drewniane okładziny ścian, ścianki działowe itd. Klasa ta nie obejmuje: — układania parkietów i innych drewnianych podłóg, patrz: 45.43.	45420000
		45.43	Wykonywanie podłóg i ścian	Klasa ta obejmuje: — układanie, wyklejanie, wieszanie lub instalowanie w budynkach lub innych obiektach budowlanych: — — ceramicznych, betonowych lub kamiennych okładzin ściennych lub posadzek; — parkietów lub innych posadzek drewnianych oraz dywanów i linoleum, — w tym także z wykładziny z gumy lub tworzyw sztucznych; — okładzin ściennych lub posadzek z lastryka, marmuru, granitu lub łupka; — tapet.	45430000

		45.44	Malowanie szklenie	i Klasa ta obejmuje: — malowanie wnętrz i fasad budynków; — malowanie obiektów z zakresu inżynierii lądowej i wodnej; — instalację elementów ze szkła i luster itd. Klasa ta nie obejmuje: — instalacji okien, patrz: 45.42.	45440000
		45.45	Wykonywanie pozostałych robót budowlanych wykończeniowych	Klasa ta obejmuje: — instalację prywatnych basenów; — czyszczenie parą, piaskowanie fasady budynków i podobne czynności; — inne prace wykończeniowe gdzie indziej niesklasyfikowane. Klasa ta nie obejmuje: — czyszczenia wnętrz budynków oraz innych obiektów, patrz: 74.70.	45212212 i DA04 45450000
	45.5		Wynajem sprzętu budowlanego i burzącego wraz z obsługą operatorską		45500000
		45.50	Wynajem sprzętu budowlanego i burzącego wraz z obsługą operatorską	Klasa ta nie obejmuje: — wynajmu maszyn i urządzeń budowlanych oraz do wyburzeń bez obsługi operatorskiej, patrz: 71.32.	45500000
(1) Rozporządzenie Rady (EWG) nr 3037/90 z dnia 9 października 1990 r. w sprawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej (Dz.U. L 293 z 24.10.1990, s. 1), zmienione rozporządzeniem Komisji (EWG) nr 761/93 (Dz.U. L 83 z 3.4.1993, s. 1).					

ZAŁĄCZNIK III
WYKAZ PRODUKTÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 4 LIT. b) W ODNIESIENIU
DO ZAMÓWIEŃ UDZIELANYCH PRZEZ INSTYTUCJE ZAMAWIAJĄCE W
DZIEDZINIE OBRONNOŚCI

Do celów niniejszej dyrektywy zastosowanie ma wyłącznie tekst zamieszczony w załączniku 1 pkt 3 Porozumienia w sprawie zamówień rządowych, który stanowi podstawę poniższego orientacyjnego wykazu produktów:

Rozdział 25:	Sól, siarka, ziemia i kamienie, materiały gipsowe, wapno i cement
Rozdział 26:	Rudy metali, żużel i popiół
Rozdział 27:	Paliwa mineralne, oleje mineralne i produkty ich destylacji, substancje bitumiczne, woski mineralne, z wyjątkiem: ex 27,10: benzyny specjalnej
Rozdział 28:	nieorganiczne, organiczne i nieorganiczne związki metali szlachetnych, metali ziem rwiastków promieniotwórczych i izotopów, z wyjątkiem: ex 28,09: materiałów wybuchowych ex 28,13: materiałów wybuchowych ex 28,14: gazu łzawiącego ex 28,28: materiałów wybuchowych ex 28,32: materiałów wybuchowych ex 28,39: materiałów wybuchowych ex 28,50: produktów toksycznych ex 28,51: produktów toksycznych ex 28,54: materiałów wybuchowych
Rozdział 29:	Chemikalia organiczne, z wyjątkiem: ex 29,03: materiałów wybuchowych ex 29,04: materiałów wybuchowych

	ex 29,07: materiałów wybuchowych ex 29,08: materiałów wybuchowych ex 29,11: materiałów wybuchowych ex 29,12: materiałów wybuchowych ex 29,13: produktów toksycznych ex 29,14: produktów toksycznych ex 29,15: produktów toksycznych ex 29,21: produktów toksycznych ex 29,22: produktów toksycznych ex 29,23: produktów toksycznych ex 29,26: materiałów wybuchowych ex 29,27: produktów toksycznych ex 29,29: materiałów wybuchowych
Rozdział 30:	Produkty farmaceutyczne
Rozdział 31:	Nawozy
Rozdział 32:	Ekstrakty garbników i środków barwiących, garbniki i ich pochodne, barwniki, pigmenty, farby i lakiery, kit i inne masy uszczelniające, atramenty
Rozdział 33:	Olejki eteryczne i resinoidy, preparaty perfumeryjne, kosmetyczne i toaletowe
Rozdział 34:	Mydło, organiczne środki powierzchniowo czynne, preparaty piorące, preparaty smarowe, woski syntetyczne, woski preparowane, preparaty do czyszczenia i szorowania, świece i artykuły podobne, pasty modelarskie i „woski dentystyczne”
Rozdział 35:	Substancje białkowe, kleje, enzymy
Rozdział 37:	Materiały fotograficzne i kinematograficzne
Rozdział 38:	Produkty chemiczne różne, z wyjątkiem: ex 38,19: produktów toksycznych

Rozdział 39:	Tworzywa sztuczne, żywice syntetyczne, estry celulozowe i etery, wyroby z nich, z wyjątkiem: ex 39,03: materiałów wybuchowych
Rozdział 40:	Kauczuk, kauczuk syntetyczny, faktysa i wyroby z kauczuku, z wyjątkiem: ex 40,11: opon kuloodpornych
Rozdział 41:	Skóry i skórki surowe (z wyjątkiem skór futerkowych) oraz skóry wyprawione
Rozdział 42:	Wyroby ze skóry, wyroby siodlarskie i rymarskie, artykuły podróżne, torby ręczne i podobne pojemniki, artykuły z wnętrzości zwierzęcych (z wyjątkiem wnętrzości jedwabników)
Rozdział 43:	Skóry futerkowe i sztuczne futra, wyroby z nich
Rozdział 44:	Drewno i wyroby z drewna, węgiel drzewny
Rozdział 45:	Korek i wyroby z korka
Rozdział 46:	Wyroby ze słomy, z esparto i innych materiałów do wyplatania, wyroby koszykarskie i wyroby z wikliny
Rozdział 47:	Materiały do produkcji papieru
Rozdział 48:	Papier i tektura, wyroby z masy papierniczej, papieru lub tektury
Rozdział 49:	Książki, gazety, obrazki i pozostałe wyroby przemysłu poligraficznego, rękopisy, maszynopisy i plany
Rozdział 65:	Nakrycia głowy i ich części
Rozdział 66:	Parasole, parasole przeciwsłoneczne, laski, bicze, szpicruty i ich części
Rozdział 67:	Preparowane pióra i puch oraz wyroby z piór lub puchu, sztuczne kwiaty, wyroby z włosów ludzkich
Rozdział 68:	Wyroby z kamieni, gipsu, cementu, azbestu, miki lub podobnych materiałów
Rozdział 69:	Wyroby ceramiczne
Rozdział 70:	Szkło i wyroby ze szkła

Rozdział 71:	Perły, kamienie szlachetne lub półszlachetne, metale szlachetne, metale platerowane metalem szlachetnym i wyroby z nich; sztuczna biżuteria
Rozdział 73:	Żelazo i stal i wyroby z nich
Rozdział 74:	Miedź i wyroby z miedzi
Rozdział 75:	Nikiel i wyroby z niklu
Rozdział 76:	Aluminium i wyroby z aluminium
Rozdział 77:	Magnez i beryl i wyroby z nich
Rozdział 78:	Ołów i wyroby z ołowiu
Rozdział 79:	Cynk i wyroby z cynku
Rozdział 80:	Cyna i wyroby z cyny
Rozdział 81:	Pozostałe metale nieszlachetne wykorzystywane w przemyśle hutniczym i wyroby z nich
Rozdział 82:	Narzędzia, przybory, noże, łyżki i widelce i inne sztucce z metali nieszlachetnych, ich części z metali nieszlachetnych, z wyjątkiem: ex 82,05: narzędzi ex 82,07: narzędzi, części
Rozdział 83:	Wyroby różne z metali nieszlachetnych
Rozdział 84:	Kotły grzewcze, maszyny i urządzenia mechaniczne, części do nich, z wyjątkiem: ex 84,06: silników ex 84,08: innych silników ex 84,45: maszyn ex 84,53: maszyn automatycznie przetwarzających dane ex 84,55: części do maszyn wymienionych w pozycji nr 84.53 ex 84,59: reaktorów jądrowych

Rozdział 85:	Maszyny i urządzenia elektryczne, ich części, z wyjątkiem: ex 85,13: urządzeń telekomunikacyjnych ex 85,15: aparatury nadawczej
Rozdział 86:	Lokomotywy pojazdów szynowych, tabor szynowy i jego części, osprzęt i elementy torów kolejowych wraz z ich częściami, komunikacyjne urządzenia sygnalizacyjne wszelkich typów (mechaniczne), z wyjątkiem: ex 86,02: lokomotyw opancerzonych zasilanych energią elektryczną ex 86,03: pozostałych lokomotyw opancerzonych ex 86,05: wagonów opancerzonych ex 86,06: wagonów warsztatowych ex 86,07: wagonów
Rozdział 87:	Pojazdy nieszynowe i ich części, z wyjątkiem: ex 87,08: czołgów i innych pojazdów opancerzonych ex 87,01: traktorów ex 87,02: pojazdów wojskowych ex 87,03: ciężarówek ratunkowych ex 87,09: motocykli ex 87,14: przyczep
Rozdział 89:	Statki, łodzie i konstrukcje pływające, z wyjątkiem: ex 89,01A: okrętów wojennych
Rozdział 90:	Przyrządy, narzędzia i aparaty optyczne, fotograficzne, kinematograficzne, pomiarowe, kontrolne, precyzyjne, medyczne i chirurgiczne, ich części, z wyjątkiem:

	ex 90,05: lornetek ex 90,13: różnorodnych przyrządów, laserów ex 90,14: dalmierzy ex 90,28: instrumentów pomiarowych elektrycznych i elektronicznych ex 90,11: mikroskopów ex 90,17: narzędzi i przyrządów medycznych ex 90,18: sprzętu do mechanoterapii ex 90,19: sprzętu ortopedycznego ex 90.20: aparatury wykorzystującej promieniowanie rentgenowskie
Rozdział 91:	Zegary i zegarki
Rozdział 92:	Instrumenty muzyczne, urządzenia do rejestracji i odtwarzania dźwięku, urządzenia telewizyjne do rejestracji i odtwarzania obrazu i dźwięków, części i wyposażenie dodatkowe do tych urządzeń
Rozdział 94:	Meble i ich części, pościel, materace, stelaże pod materace, poduszki i temu podobne wyroby wypychane, z wyjątkiem: ex 94.01A: foteli lotniczych
Rozdział 95:	Obrobione materiały rzeźbiarskie i formowane oraz wyroby z tych materiałów
Rozdział 96:	Miotły, szczotki, pędzle do nakładania kosmetyków i sita
Rozdział 98:	Różnorodne wyroby gotowe

ZAŁĄCZNIK IV
WYMAGANIA DOTYCZĄCE URZĄDZEŃ DO ELEKTRONICZNEGO ODBIORU
OFERT, WNIOSKÓW O DOPUSZCZENIE DO UDZIAŁU ORAZ PLANÓW I
PROJEKTÓW W KONKURSACH

Urządzenia służące do elektronicznego odbioru ofert, wniosków o dopuszczenie do udziału oraz planów i projektów w konkursach muszą co najmniej gwarantować, za pomocą środków technicznych i odpowiednich procedur, że:

- a) dokładny czas i daty złożenia ofert, wniosków o dopuszczenie do udziału oraz planów i projektów mogą zostać precyzyjnie ustalone;
- b) możliwe jest w praktyce zagwarantowanie, aby przed upływem określonych terminów nikt nie uzyskał dostępu do danych przesyłanych zgodnie z tymi wymaganiami;
- c) jeżeli zakaz dostępu zostanie złamany, możliwe jest w praktyce zapewnienie oczywistego wykrycia takiego naruszenia;
- d) jedynie osoby uprawnione mogą ustalać lub zmieniać daty otwarcia przesłanych danych;
- e) podczas poszczególnych etapów procedury udzielania zamówienia lub konkursu dostęp do całości lub części przedłożonych danych musi być możliwy jedynie w wyniku równoczesnego podjęcia odpowiednich działań przez osoby uprawnione;
- f) równoczesne podjęcie działań przez osoby uprawnione musi zapewniać dostęp do danych przesłanych wyłącznie po określonej dacie;
- g) dane otrzymane i otwarte zgodnie z tymi wymaganiami muszą pozostać dostępne wyłącznie dla osób uprawnionych do zapoznania się z nimi; oraz
- h) uwierzytelnienie ofert musi odpowiadać wymogom określonym w niniejszym załączniku.

ZAŁĄCZNIK V
WYKAZ UMÓW MIĘDZYNARODOWYCH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 23

Umowy z następującymi państwami lub grupami państw:

- Albania (Dz.U. L 107 z 28.4.2009)
- Była Jugosłowiańska Republika Macedonii (OJ L 87, 20.03.2004)
- CARIFORUM (Dz.U. L 289 z 30.10.2008)
- Chile (Dz.U. L 352 z 30.12.2002)
- Chorwacja (Dz.U. L 26 z 28.1.2005)
- Meksyk (Dz.U. L 276 z 28.10.2000, L 157 z 30.6.2000)
- Czarnogóra (Dz.U. L 345 z 28.12.2007)
- Korea Południowa (Dz.U. L 127 z 14.5.2011)
- Szwajcaria (Dz.U. L 300 z 31.12.1972)

ZAŁĄCZNIK VI
INFORMACJE, JAKIE NALEŻY ZAMIEŚCIĆ W OGŁOSZENIACH

CZEŚĆ A
INFORMACJE, JAKIE NALEŻY ZAMIEŚCIĆ W OGŁOSZENIU O PUBLIKACJI
WSTĘPNEGO OGŁOSZENIA INFORMACYJNEGO NA PROFILU NABYWCY
(o którym mowa w art. 46 ust. 1)

1. Nazwa, numer identyfikacyjny (jeżeli przewidziany w przepisach krajowych), adres łącznie z kodem NUTS, numer telefonu, numer faksu, adres e-mail i adres internetowy instytucji zamawiającej oraz, jeśli są różne, biura, w którym można uzyskać dodatkowe informacje.
2. Rodzaj instytucji zamawiającej oraz główny rodzaj prowadzonej działalności.
3. W stosownych przypadkach wskazanie, czy instytucja zamawiająca jest centralną jednostką zakupującą; bądź czy stosuje się jakąkolwiek inną formę wspólnego udzielania zamówień.
4. Numer(y) w nomenklaturze CPV.
5. Adres internetowy „profilu nabywcy” (URL).
6. Data wysłania ogłoszenia o publikacji wstępnego ogłoszenia informacyjnego na profilu nabywcy.

CZEŚĆ B
INFORMACJE, JAKIE NALEŻY ZAMIEŚCIĆ WE WSTĘPNYM OGŁOSZENIU
INFORMACYJNYM
(o którym mowa w art. 46)

1. INFORMACJE, JAKIE NALEŻY ZAMIEŚCIĆ W KAŻDYM PRZYPADKU

1. Nazwa, numer identyfikacyjny (jeżeli przewidziany w przepisach krajowych), adres łącznie z kodem NUTS, numer telefonu, numer faksu, adres e-mail i adres internetowy instytucji zamawiającej oraz, jeśli są różne, biura, w którym można uzyskać dodatkowe informacje.
2. Adres e-mail lub adres internetowy, pod którym umożliwiony zostanie nieodpłatnie nieograniczony i pełny bezpośredni dostęp do specyfikacji i wszelkich dokumentów uzupełniających.
3. Rodzaj instytucji zamawiającej oraz główny rodzaj prowadzonej działalności.
4. W stosownych przypadkach wskazanie, czy instytucja zamawiająca jest centralną jednostką zakupującą bądź czy stosuje się jakąkolwiek inną formę wspólnego udzielania zamówień.
5. Numer(y) w nomenklaturze CPV; jeżeli zamówienie jest podzielone na części, informacje podaje się dla każdej części.

6. Kod NUTS dla głównej lokalizacji robót budowlanych w przypadku zamówień na roboty budowlane lub kod NUTS dla głównego miejsca realizacji w przypadku zamówień na dostawy i usługi; jeżeli zamówienie jest podzielone na części, informacje podaje się dla każdej części.
7. Krótki opis zamówienia: charakter i zakres robót budowlanych, charakter i ilość lub wartość dostaw, charakter i zakres usług.
8. Jeżeli ogłoszenie nie stanowi zaproszenia do ubiegania się o zamówienie, przewidywana data(przewidywane daty) publikacji ogłoszenia o zamówieniu lub ogłoszeń o zamówieniach w odniesieniu do zamówienia(zamówień), o których mowa w przedmiotowym wstępnym ogłoszeniu informacyjnym.
9. Data wysłania ogłoszenia.
10. Wszelkie inne istotne informacje.
11. Wskazanie, czy zamówienie jest objęte Porozumieniem.

II. DODATKOWE INFORMACJE, JAKIE NALEŻY PODAĆ, JEŻELI OGŁOSZENIE STANOWI ZAPROSZENIE DO UBIEGANIA SIĘ O ZAMÓWIENIE (ART. 46 UST. 2)

1. Odniesienie do faktu, że zainteresowani wykonawcy powinni poinformować instytucję o swoim zainteresowaniu zamówieniem lub zamówieniami.
2. Rodzaj procedury udzielania zamówienia (procedura ograniczona lub procedura konkurencyjna z negocjacjami, dynamiczny system zakupów, dialog konkurencyjny lub partnerstwo innowacyjne).
3. W stosownych przypadkach wskazanie, czy:
 - a) stosuje się umowę ramową;
 - b) stosuje się dynamiczny system zakupów.
4. O ile są już znane, ramy czasowe realizacji dostaw, robót budowlanych lub usług oraz okres obowiązywania umowy.
5. O ile są już znane, warunki udziału, w tym:
 - a) w stosownych przypadkach wskazanie, czy zamówienie publiczne zastrzeżone jest dla zakładów pracy chronionej lub czy jego realizacja ograniczona jest do programów zatrudnienia osób niepełnosprawnych;
 - b) w stosownych przypadkach wskazanie, czy wykonanie usługi jest zastrzeżone przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi dla określonych zawodów;
 - c) krótki opis kryteriów kwalifikacji.

6. O ile już znane, krótki opis kryteriów stosowanych w celu udzielenia zamówienia: „najniższy koszt” lub „oferta najkorzystniejsza ekonomicznie”.
7. O ile już znana, szacunkowa całkowita wartość zamówienia(zamówień); jeżeli zamówienie jest podzielone na części, informacje podaje się dla każdej części.
8. Termin składania zgłoszeń zainteresowania.
9. Adres, na który należy przekazywać zgłoszenia zainteresowania.
10. Język lub języki, w którym(-ch) dopuszcza się przedstawianie kandydatur lub ofert.
11. W stosownych przypadkach wskazanie, czy:
 - a) wymagane/akceptowane jest elektroniczne składanie ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału;
 - b) stosowane będą e-zlecenia;
 - c) stosowane będą e-faktury;
 - d) akceptowane będą e-płatności.
12. Informacja, czy zamówienie jest związane z projektem lub programem finansowanym ze środków Unii Europejskiej.
13. Nazwa i adres organu nadzoru oraz organu odpowiedzialnego za procedury odwoławcze oraz, w stosownych przypadkach, za procedury mediacyjne. Dokładne informacje dotyczące terminów przewidzianych dla procedur odwoławczych lub, w razie potrzeby, nazwa, adres, numer telefonu, numer faksu i adres e-mail biura, w którym można uzyskać takie informacje.

CZEŚĆ C
INFORMACJE, JAKIE NALEŻY ZAMIEŚCIĆ W OGŁOSZENIU O ZAMÓWIENIU
(o którym mowa w art. 47)

1. Nazwa, numer identyfikacyjny (jeżeli przewidziany w przepisach krajowych), adres łącznie z kodem NUTS, numer telefonu, numer faksu, adres e-mail i adres internetowy instytucji zamawiającej oraz, jeśli są różne, biura, w którym można uzyskać dodatkowe informacje.
2. Adres e-mail lub adres internetowy, pod którym umożliwiony zostanie nieodpłatnie nieograniczony i pełny bezpośredni dostęp do specyfikacji i wszelkich dokumentów uzupełniających.
3. Rodzaj instytucji zamawiającej oraz główny rodzaj prowadzonej działalności.
4. W stosownych przypadkach wskazanie, czy instytucja zamawiająca jest centralną jednostką zakupującą bądź czy stosuje się jakąkolwiek inną formę wspólnego udzielania zamówień.

5. Numer(y) w nomenklaturze CPV; jeżeli zamówienie jest podzielone na części, informacje podaje się dla każdej części.
6. Kod NUTS dla głównej lokalizacji robót budowlanych w przypadku zamówień na roboty budowlane lub kod NUTS dla głównego miejsca realizacji w przypadku zamówień na dostawy i usługi; jeżeli zamówienie jest podzielone na części, informacje podaje się dla każdej części.
7. Opis zamówienia: charakter i zakres robót budowlanych, charakter i ilość lub wartość dostaw, charakter i zakres usług. Jeżeli zamówienie podzielone jest na części, informacje podaje się dla każdej części. W stosownych przypadkach opis wszelkich opcji.
8. Szacunkowa całkowita wartość zamówienia(zamówień); jeżeli zamówienie jest podzielone na części, informacje podaje się dla każdej części.
9. Dopuszczenie lub zakaz składania ofert wariantowych.
10. Ramy czasowe realizacji dostaw, robót budowlanych lub usług oraz, w miarę możliwości, okres obowiązywania umowy.
 - a) W przypadku umowy ramowej, wskazanie przewidywanego okresu obowiązywania umowy ramowej z podaniem, w stosownych przypadkach, uzasadnienia dla okresu przekraczającego cztery lata; w miarę możliwości, wskazanie wartości i częstotliwości udzielanych zamówień, liczby oraz, w stosownych przypadkach, proponowanej maksymalnej liczby uczestniczących wykonawców.
 - b) W przypadku dynamicznego systemu zakupów, wskazanie planowanego okresu obowiązywania systemu; w miarę możliwości, wskazanie wartości i częstotliwości udzielanych zamówień.
11. Warunki udziału, w tym:
 - a) w stosownych przypadkach wskazanie, czy zamówienie publiczne zastrzeżone jest dla zakładów pracy chronionej lub czy jego realizacja ograniczona jest do programów zatrudnienia osób niepełnosprawnych;
 - b) w stosownych przypadkach wskazanie, czy świadczenie usługi jest zastrzeżone przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi dla określonych zawodów; odniesienia do odpowiednich przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych;
 - c) lista i krótki opis kryteriów dotyczących podmiotowej sytuacji wykonawców, które mogą prowadzić do ich wykluczenia, oraz kryteriów kwalifikacji; minimalne poziomy ewentualnie wymaganych standardów; wskazanie wymaganych informacji (oświadczenia własne, dokumentacja).
12. Rodzaj procedury udzielania zamówienia; w stosownych przypadkach, powody zastosowania procedury przyspieszonej (w przypadku procedury otwartej, procedury ograniczonej i procedury konkurencyjnej z negocjacjami).

13. W stosownych przypadkach wskazanie, czy:
 - a) stosuje się umowę ramową;
 - b) stosuje się dynamiczny system zakupów;
 - c) stosuje się aukcję elektroniczną (w przypadku procedury otwartej, procedury ograniczonej lub procedury konkurencyjnej z negocjacjami).
14. Jeżeli zamówienie ma zostać podzielone na części, wskazanie, czy wykonawcy mogą składać oferty w odniesieniu do jednej, kilku lub wszystkich części; wskazanie wszelkich ewentualnych ograniczeń co do liczby części zamówienia, jakie mogą zostać przyznane jednemu oferentowi. Jeżeli zamówienie nie jest podzielone na części, podanie stosownego uzasadnienia.
15. W przypadku procedury ograniczonej, procedury konkurencyjnej z negocjacjami, dialogu konkurencyjnego lub partnerstwa innowacyjnego, o ile wskazano na możliwość ograniczenia liczby kandydatów, którzy zostaną zaproszeni do składania ofert, udziału w negocjacjach lub w dialogu: proponowana minimalna i, w stosownych przypadkach, maksymalna liczba kandydatów oraz obiektywne kryteria, które zostaną zastosowane w celu wyboru tych kandydatów.
16. W przypadku procedury konkurencyjnej z negocjacjami, dialogu konkurencyjnego lub partnerstwa innowacyjnego, wskazanie, w stosownych przypadkach, zastosowania procedury etapowej w celu stopniowego ograniczenia liczby negocjowanych ofert lub dyskutowanych rozwiązań.
17. W stosownych przypadkach, szczególne warunki, którym podlega realizacja zamówienia.
18. Kryteria stosowane na potrzeby udzielenia zamówienia lub zamówień: „najniższy koszt” lub „oferta najkorzystniejsza ekonomicznie”. Kryteria związane z ofertą najkorzystniejszą ekonomicznie oraz ich wagę wskazuje się, jeżeli nie zostało to podane w specyfikacjach lub, w przypadku procedury dialogu konkurencyjnego, w dokumencie opisowym.
19. Termin składania ofert (procedura otwarta) lub wniosków o dopuszczenie do udziału (procedura ograniczona, procedura konkurencyjna z negocjacjami, dynamiczny system zakupów, dialog konkurencyjny, partnerstwo innowacyjne).
20. Adres, na który należy przysyłać oferty lub wnioski o dopuszczenie do udziału.
21. W przypadku procedur otwartych:
 - a) przedział czasu, w którym oferent związany jest ofertą;
 - b) data, godzina i miejsce otwarcia ofert;
 - c) osoby upoważnione do obecności podczas otwarcia ofert.
22. Język lub języki, w których należy sporządzać oferty lub wnioski o dopuszczenie do udziału.

23. W stosownych przypadkach wskazanie, czy:
- a) akceptowane jest elektroniczne składanie ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału;
 - b) stosowane będą e-zlecenia;
 - c) akceptowane będą e-faktury;
 - d) stosowane będą e-płatności.
24. Informacja, czy zamówienie jest związane z projektem lub programem finansowanym ze środków Unii Europejskiej.
25. Nazwa i adres organu nadzoru oraz organu odpowiedzialnego za procedury odwoławcze oraz, w stosownych przypadkach, za procedury mediacyjne. Dokładne informacje dotyczące terminów przewidzianych dla procedur odwoławczych lub, w razie potrzeby, nazwa, adres, numeru telefonu, numer faksu i adres e-mail biura, w którym można uzyskać takie informacje.
26. Data(-y) oraz odniesienie(-a) do wcześniejszych publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, istotnych dla zamówienia(zamówień), którego(-ych) dotyczy ogłoszenie.
27. W przypadku zamówień powtarzających się, przewidywany termin publikacji kolejnych ogłoszeń.
28. Data wysłania ogłoszenia.
29. Wskazanie, czy zamówienie jest objęte Porozumieniem.
30. Wszelkie inne istotne informacje.

CZEŚĆ D
INFORMACJE, JAKIE NALEŻY ZAMIEŚCIĆ W OGŁOSZENIU O UDZIELENIU
ZAMÓWIENIA
(o którym mowa w art. 48)

1. Nazwa, numer identyfikacyjny (jeżeli przewidziany w przepisach krajowych), adres łącznie z kodem NUTS, numer telefonu, numer faksu, adres e-mail i adres internetowy instytucji zamawiającej oraz, jeśli są różne, biura, w którym można uzyskać dodatkowe informacje.
2. Rodzaj instytucji zamawiającej oraz główny rodzaj prowadzonej działalności.
3. W stosownych przypadkach wskazanie, czy instytucja zamawiająca jest centralną jednostką zakupującą bądź czy stosuje się jakąkolwiek inną formę wspólnego udzielania zamówień.
4. Numer(y) w nomenklaturze CPV.

5. Kod NUTS dla głównej lokalizacji robót budowlanych w przypadku zamówień na roboty budowlane lub kod NUTS dla głównego miejsca realizacji w przypadku zamówień na dostawy i usługi.
6. Opis zamówienia: charakter i zakres robót budowlanych, charakter i ilość lub wartość dostaw, charakter i zakres usług. Jeżeli zamówienie podzielone jest na części, informacje podaje się dla każdej części. W stosownych przypadkach opis wszelkich opcji.
7. Rodzaj procedury udzielania zamówienia; w przypadku procedury negocjacyjnej bez uprzedniej publikacji (art. 30), uzasadnienie.
8. W stosownych przypadkach wskazanie, czy:
 - a) zastosowana została umowa ramowa;
 - b) zastosowany został dynamiczny system zakupów.
9. Kryteria, o których mowa w art. 66, zastosowane w celu udzielenia zamówienia lub zamówień. W stosownych przypadkach wskazanie, czy przeprowadzona została aukcja elektroniczna (w przypadku procedury otwartej, procedury ograniczonej lub procedury konkurencyjnej z negocjacjami).
10. Data decyzji o udzieleniu zamówienia.
11. Liczba otrzymanych ofert w odniesieniu do każdego udzielonego zamówienia, w tym:
 - a) liczba ofert otrzymanych od wykonawców należących do kategorii małych i średnich przedsiębiorstw;
 - b) liczba ofert otrzymanych z zagranicy;
 - c) liczba ofert otrzymanych drogą elektroniczną.
12. Dla każdego udzielenia zamówienia: nazwa, adres łącznie z kodem NUTS, numer telefonu, numer faksu, adres e-mail i adres internetowy zwycięskiego oferenta(zwycięskich oferentów), w tym:
 - a) informacja, czy zwycięski oferent należy do kategorii małych i średnich przedsiębiorstw;
 - b) informacja, czy zamówienie zostało udzielone konsorcjum.
13. Wartość zwycięskiej oferty (zwycięskich ofert) lub najdroższa oferta i najtańsza oferta wzięte pod uwagę przy udzielaniu zamówienia lub zamówień.
14. W stosownych przypadkach, dla każdego udzielenia zamówienia: wartość oraz procentowa część zamówienia, jaka zostanie prawdopodobnie zlecona osobom trzecim.

15. Informacja, czy zamówienie jest związane z projektem lub programem finansowanym ze środków Unii Europejskiej.
16. Nazwa i adres organu nadzoru oraz organu odpowiedzialnego za procedury odwoławcze oraz, w stosownych przypadkach, za procedury mediacyjne. Dokładne informacje dotyczące terminu przewidzianego dla procedur odwoławczych lub, w razie potrzeby, nazwa, adres, numeru telefonu, numer faksu i adres e-mail biura, w którym można uzyskać takie informacje.
17. Data(-y) oraz odniesienie(-a) do wcześniejszych publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, istotnych dla zamówienia(zamówień), którego(-ych) dotyczy ogłoszenie.
18. Data wysłania ogłoszenia.
19. Wszelkie inne istotne informacje.

CZEŚĆ E
INFORMACJE, JAKIE NALEŻY ZAMIEŚCIĆ W OGŁOSZENIU O KONKURSIE
(o którym mowa w art. 79 ust. 1)

1. Nazwa, numer identyfikacyjny (jeżeli przewidziany w przepisach krajowych), adres łącznie z kodem NUTS, numer telefonu, numer faksu, adres e-mail i adres internetowy instytucji zamawiającej oraz, jeśli są różne, biura, w którym można uzyskać dodatkowe informacje.
2. Adres e-mail lub adres internetowy, pod którym umożliwiony zostanie nieodpłatnie nieograniczony i pełny bezpośredni dostęp do specyfikacji i wszelkich dokumentów uzupełniających.
3. Rodzaj instytucji zamawiającej oraz główny rodzaj prowadzonej działalności.
4. W stosownych przypadkach wskazanie, czy instytucja zamawiająca jest centralną jednostką zakupującą bądź czy stosuje się jakąkolwiek inną formę wspólnego udzielania zamówień.
5. Numer(y) w nomenklaturze CPV; jeżeli zamówienie jest podzielone na części, informacje podaje się dla każdej części.
6. Opis głównych cech projektu.
7. Liczba i wartość wszelkich nagród.
8. Rodzaj konkursu (otwarty lub ograniczony).
9. W przypadku konkursu otwartego, termin składania projektów.
10. W przypadku konkursu ograniczonego:
 - a) przewidywana liczba uczestników;
 - b) nazwy/imiona i nazwiska ewentualnie zakwalifikowanych już uczestników;

- c) kryteria kwalifikacji uczestników;
 - d) termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału.
11. W stosownych przypadkach wskazanie, że udział w konkursie zastrzeżony jest dla przedstawicieli określonego zawodu.
 12. Kryteria, które będą stosowane podczas oceny projektów.
 13. Imiona i nazwiska ewentualnie wybranych już członków sądu konkursowego.
 14. Wskazanie, czy decyzja sądu konkursowego ma charakter wiążący dla instytucji zamawiającej.
 15. Ewentualne płatności, jakie mają zostać dokonane na rzecz wszystkich uczestników.
 16. Wskazanie, czy zwycięzcy lub zwycięzcom konkursu zostaną udzielone w jego następstwie ewentualne zamówienia.
 17. Data wysłania ogłoszenia.
 18. Wszelkie inne istotne informacje.

CZEŚĆ F
INFORMACJE, JAKIE NALEŻY ZAMIEŚCIĆ W OGŁOSZENIU O WYNIKACH
KONKURSU
(o którym mowa w art. 79 ust. 2)

1. Nazwa, numer identyfikacyjny (jeżeli przewidziany w przepisach krajowych), adres łącznie z kodem NUTS, numer telefonu, numer faksu, adres e-mail i adres internetowy instytucji zamawiającej oraz, jeśli są różne, biura, w którym można uzyskać dodatkowe informacje.
2. Rodzaj instytucji zamawiającej oraz główny rodzaj prowadzonej działalności.
3. W stosownych przypadkach wskazanie, czy instytucja zamawiająca jest centralną jednostką zakupującą bądź czy stosuje się jakąkolwiek inną formę wspólnego udzielania zamówień.
4. Numer(y) w nomenklaturze CPV.
5. Opis głównych cech projektu.
6. Wartość nagród.
7. Rodzaj konkursu (otwarty lub ograniczony).
8. Kryteria, które zostały zastosowane podczas oceny projektów.
9. Data decyzji sądu konkursowego.
10. Liczba uczestników.

- a) liczba uczestników należących do kategorii małych i średnich przedsiębiorstw;
 - b) liczba uczestników z zagranicy.
- 11. Nazwa, adres łącznie z kodem NUTS, numer telefonu, numer faksu, adres e-mail i adres internetowy zwycięzcy(-ów) konkursu oraz wskazanie, czy zwycięzca(-y) należy(-ą) do kategorii małych i średnich przedsiębiorstw.
 - 12. Informacja, czy konkurs jest związany z projektem lub programem finansowanym ze środków unijnych.
 - 13. Data(-y) oraz odniesienie(-a) do wcześniejszych publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, istotnych dla projektu(-ów), którego(-ych) dotyczy ogłoszenie.
 - 14. Data wysłania ogłoszenia.
 - 15. Wszelkie inne istotne informacje.

CZEŚĆ G
INFORMACJE, JAKIE NALEŻY ZAMIEŚCIĆ W OGŁOSZENIU O MODYFIKACJI
UMOWY W TRAKCIE JEJ OBOWIĄZYWANIA
(o którym mowa w art. 72 ust. 6)

- 1. Nazwa, numer identyfikacyjny (jeżeli przewidziany w przepisach krajowych), adres łącznie z kodem NUTS, numer telefonu, numer faksu, adres e-mail i adres internetowy instytucji zamawiającej oraz, jeśli są różne, biura, w którym można uzyskać dodatkowe informacje.
- 2. Numer(y) w nomenklaturze CPV;
- 3. Kod NUTS dla głównej lokalizacji robót budowlanych w przypadku zamówień na roboty budowlane lub kod NUTS dla głównego miejsca realizacji w przypadku zamówień na dostawy i usługi;
- 4. Opis zamówienia przed modyfikacją oraz po jej dokonaniu: charakter i zakres robót budowlanych, charakter i ilość lub wartość dostaw, charakter i zakres usług.
- 5. W stosownych przypadkach, wzrost ceny spowodowany modyfikacją.
- 6. Opis okoliczności, które spowodowały konieczność dokonania modyfikacji.
- 7. Data decyzji o udzieleniu zamówienia.
- 8. W stosownych przypadkach, nazwa, adres łącznie z kodem NUTS, numer telefonu, numer faksu, adres e-mail i adres internetowy nowego wykonawcy lub nowych wykonawców.
- 9. Informacja, czy zamówienie jest związane z projektem lub programem finansowanym ze środków Unii Europejskiej.
- 10. Nazwa i adres organu nadzoru oraz organu odpowiedzialnego za procedury odwoławcze oraz, w stosownych przypadkach, za procedury mediacyjne. Dokładne

informacje dotyczące terminu przewidzianego dla procedur odwoławczych lub, w razie potrzeby, nazwa, adres, numeru telefonu, numer faksu i adres e-mail biura, w którym można uzyskać takie informacje.

11. Data(-y) oraz odniesienie(-a) do wcześniejszych publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, istotnych dla zamówienia(-ń), którego(-ych) dotyczy ogłoszenie.
12. Data wysłania ogłoszenia.
13. Wszelkie inne istotne informacje.

CZEŚĆ H
INFORMACJE, JAKIE NALEŻY ZAMIEŚCIĆ W OGŁOSZENIU O ZAMÓWIENIU
DOTYCZACYM USŁUG SPOŁECZNYCH I INNYCH SZCZEGÓLNYCH USŁUG
(o którym mowa w art. 75 ust. 1)

1. Nazwa, numer identyfikacyjny (jeżeli przewidziany w przepisach krajowych), adres łącznie z kodem NUTS, numer telefonu, numer faksu, adres e-mail i adres internetowy instytucji zamawiającej oraz, jeśli są różne, biura, w którym można uzyskać dodatkowe informacje.
2. W stosownych przypadkach, adres e-mail lub adres internetowy, pod którym umożliwiony zostanie dostęp do specyfikacji i wszelkich dokumentów uzupełniających.
3. Rodzaj instytucji zamawiającej oraz główny rodzaj prowadzonej działalności.
4. W stosownych przypadkach wskazanie, czy instytucja zamawiająca jest centralną jednostką zakupującą bądź czy stosuje się jakąkolwiek inną formę wspólnego udzielania zamówień.
5. Numer(y) w nomenklaturze CPV; jeżeli zamówienie jest podzielone na części, informacje podaje się dla każdej części.
6. Kod NUTS dla głównej lokalizacji robót budowlanych w przypadku zamówień na roboty budowlane lub kod NUTS dla głównego miejsca realizacji w przypadku dostaw i usług.
7. Opis usług oraz w, stosownych przypadkach, towarzyszących im robót budowlanych i dostaw, które będą zamawiane.
8. Szacunkowa całkowita wartość zamówienia(zamówień); jeżeli zamówienie jest podzielone na części, informacje podaje się dla każdej części.
9. Warunki udziału, w tym:
 - a) w stosownych przypadkach wskazanie, czy zamówienie zastrzeżone jest dla zakładów pracy chronionej lub czy jego realizacja ograniczona jest do programów zatrudnienia osób niepełnosprawnych;

- b) w stosownych przypadkach wskazanie, czy wykonanie usługi jest zastrzeżone przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi dla określonych zawodów.
- 10. Termin(y) zgłoszenia się do instytucji zamawiającej w celu udziału.
- 11. Krótki opis głównych aspektów procedury udzielania zamówienia, jaka zostanie zastosowana.
- 12. Wszelkie inne istotne informacje.

CZEŚĆ I
INFORMACJE, JAKIE NALEŻY ZAMIEŚCIĆ W OGŁOSZENIU O UDZIELENIU
ZAMÓWIENIA DOTYCZACYM USŁUG SPOŁECZNYCH I INNYCH
SZCZEGÓLNYCH USŁUGI (o którym mowa w art. 75 ust. 2)

- 1. Nazwa, numer identyfikacyjny (jeżeli przewidziany w przepisach krajowych), adres łącznie z kodem NUTS, numer telefonu, numer faksu, adres e-mail i adres internetowy instytucji zamawiającej oraz, jeśli są różne, biura, w którym można uzyskać dodatkowe informacje.
- 2. Rodzaj instytucji zamawiającej oraz główny rodzaj prowadzonej działalności.
- 3. W stosownych przypadkach wskazanie, czy instytucja zamawiająca jest centralną jednostką zakupującą bądź czy stosuje się jakąkolwiek inną formę wspólnego udzielania zamówień.
- 4. Numer(y) w nomenklaturze CPV; jeżeli zamówienie jest podzielone na części, informacje podaje się dla każdej części.
- 5. Kod NUTS dla głównej lokalizacji robót budowlanych w przypadku zamówień na roboty budowlane lub kod NUTS dla głównego miejsca realizacji w przypadku dostaw i usług.
- 6. Krótki opis usług oraz w, stosownych przypadkach, towarzyszących im robót budowlanych i dostaw, które zostały zamówione.
- 7. Liczba otrzymanych ofert.
- 8. Zapłacona cena lub przedział cen (minimum/maksimum).
- 9. Dla każdego udzielenia zamówienia: nazwa, adres łącznie z kodem NUTS, numer telefonu, numer faksu, adres e-mail i adres internetowy zwycięskiego wykonawcy(zwycięskich wykonawców).
- 10. Wszelkie inne istotne informacje.

ZAŁĄCZNIK VII
INFORMACJE, JAKIE NALEŻY ZAMIEŚCIĆ W SPECYFIKACJI DOTYCZĄCEJ
AUKCJI ELEKTRONICZNEJ
(art. 33 ust. 4)

Specyfikacja stosowana w przypadku, gdy instytucja zamawiająca postanowiła przeprowadzić aukcję elektroniczną, zawiera co najmniej następujące informacje:

- a) aspekty, których wartości będą przedmiotem aukcji elektronicznej, pod warunkiem że aspekty te są wymierne i mogą być wyrażone w postaci liczbowej lub procentowej;
- b) wszelkie ograniczenia co do przedstawianych wartości, wynikające ze specyfikacji dotyczącej przedmiotu zamówienia;
- c) informacje, które zostaną udostępnione oferentom w trakcie aukcji elektronicznej, oraz, w stosownych przypadkach, termin ich udostępnienia;
- d) odpowiednie informacje dotyczące przebiegu aukcji elektronicznej;
- e) warunki, na jakich oferenci będą mogli licytować, oraz, w szczególności, minimalne wysokości postąpień, które, w stosownych przypadkach, wymagane będą podczas licytacji;
- f) odpowiednie informacje dotyczące wykorzystywanego sprzętu elektronicznego, rozwiązań i specyfikacji technicznych w zakresie połączeń.

ZAŁĄCZNIK VIII

DEFINICJE NIEKTÓRYCH SPECYFIKACJI TECHNICZNYCH

Do celów niniejszej dyrektywy:

- (1) „specyfikacja techniczna” ma jedno z poniższych znaczeń:
- a) w przypadku zamówień publicznych na roboty budowlane, oznacza całość zaleceń technicznych zawartych w szczególności w dokumentach specyfikujących zamówienie, określających wymagane cechy materiału, produktu lub dostawy, odpowiadające przeznaczeniu zamierzonemu przez instytucję zamawiającą; charakterystyka ta obejmuje poziomy oddziaływania na środowisko i klimat, dostosowanie projektu do wszystkich potrzeb (w tym dostępność dla osób niepełnosprawnych) oraz ocenę zgodności, wydajność, bezpieczeństwo lub wymiary, w tym procedury dotyczące zapewnienia jakości, terminologię, symbole, testy i metody testowania, opakowanie, oznakowanie i etykietowanie, instrukcje użytkowania oraz procesy i metody produkcji na każdym etapie cyklu życia obiektów budowlanych; charakterystyka ta obejmuje również zasady dotyczące projektowania i kosztorysowania, warunki testowania, kontroli i odbioru obiektów budowlanych, metod i technik budowy oraz wszelkie pozostałe warunki techniczne, które instytucja zamawiająca może określić, na mocy przepisów ogólnych lub szczególnych, w odniesieniu do ukończonych obiektów budowlanych oraz materiałów lub części, z których są one wykonane;
 - b) w przypadku zamówień publicznych na dostawy lub usługi, oznacza specyfikację w dokumencie określającym wymagane cechy produktu lub usługi, takie jak poziomy jakości, poziomy oddziaływania na środowisko i klimat, dostosowanie projektu do wszystkich potrzeb (w tym dostępność dla osób niepełnosprawnych) oraz ocenę zgodności, wydajność, przeznaczenie produktu, bezpieczeństwo lub wymiary, w tym wymagania odnoszące się do produktu w zakresie nazwy, pod jaką produkt jest sprzedawany, terminologię, symbole, testy i metody testowania, opakowanie, oznakowanie i etykietowanie, instrukcje użytkowania, procesy i metody produkcji na każdym etapie cyklu życia dostawy lub usługi oraz procedury oceny zgodności;
- (2) „norma” oznacza specyfikację techniczną zatwierdzoną przez uznaną instytucję normalizacyjną w celu powtarzalnego i stałego stosowania, której przestrzeganie nie jest obowiązkowe i która należy do jednej z następujących kategorii:
- a) norma międzynarodowa: norma przyjęta przez międzynarodową organizację normalizacyjną oraz dostępna publicznie;
 - b) norma europejska: norma przyjęta przez europejską organizację normalizacyjną oraz dostępna publicznie;
 - c) norma krajowa: norma przyjęta przez krajową organizację normalizacyjną oraz dostępna publicznie;

- (3) „europejska aprobatą techniczną” oznacza pozytywną ocenę techniczną przydatności produktu do użycia w konkretnym celu, dokonaną w oparciu o spełnienie podstawowych wymagań dla robót budowlanych, według charakterystyki własnej produktu oraz określonych warunków jego zastosowania i użytkowania. Europejskie aprobaty techniczne są wydawane przez organ zatwierdzający, wyznaczony do tego celu przez państwo członkowskie;
- (4) „wspólna specyfikacja techniczna” oznacza specyfikację techniczną określoną zgodnie z procedurą uznaną przez państwa członkowskie lub zgodnie z art. 9 i 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady [XXX] w sprawie normalizacji europejskiej [oraz zmieniającego dyrektywy Rady 89/686/EWG i 93/15/EWG oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/9/WE, 94/25/WE, 95/16/WE, 97/23/WE, 98/34/WE, 2004/22/WE, 2007/23/WE, 2009/105/WE i 2009/23/WE], która została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*;
- (5) „referencje techniczne” oznaczają dowolny dokument inny niż normy europejskie, opracowany przez europejskie organy normalizacyjne, zgodnie z procedurami dostosowanymi do rozwijających się potrzeb rynku.

ZAŁĄCZNIK IX
WYMOGI DOTYCZĄCE PUBLIKACJI

1. Publikacja ogłoszeń

Ogłoszenia, o których mowa art. 46, 47, 48, 75 i 79, muszą być przesyłane przez instytucje zamawiające do Urzędu Publikacji Unii Europejskiej oraz publikowane zgodnie z następującymi zasadami:

Ogłoszenia, o których mowa w art. 46, 47, 48, 75 i 79, są publikowane przez Urząd Publikacji Unii Europejskiej albo, w przypadku gdy wstępne ogłoszenie informacyjne publikowane jest na profilu nabywcy zgodnie z art. 46 ust. 1, przez instytucje zamawiające.

Ponadto instytucje zamawiające mogą publikować takie informacje w internecie, w ramach „profilu nabywcy”, o którym mowa w pkt 2 lit. b).

Urząd Publikacji Unii Europejskiej wyda instytucji zamawiającej potwierdzenie, o którym mowa w art. 49 ust. 5 akapit drugi.

2. Publikacja informacji uzupełniających lub dodatkowych

- a) Instytucje zamawiające publikują pełne teksty specyfikacji oraz dokumentów dodatkowych w internecie.
- b) Profil nabywcy może obejmować wstępne ogłoszenia informacyjne, o których mowa w art. 46 ust. 1, informacje na temat aktualnych zaproszeń do składania ofert, planowanych zakupów, zawartych umów, unieważnionych postępowań oraz wszelkie przydatne informacje ogólne, takie jak punkt kontaktowy, numeru telefonu i numer faksu, adres pocztowy oraz adres e-mail.

3. Format i procedury elektronicznego przesyłania ogłoszeń

Format i procedury elektronicznego przesyłania ogłoszeń, ustanowione przez Komisję, są dostępne pod adresem internetowym „<http://simap.europa.eu>”.

ZAŁĄCZNIK X
TREŚĆ ZAPROSZEŃ DO SKŁADANIA OFERT, DO UDZIAŁU W DIALOGU LUB
DO POTWIERDZENIA ZAINTERESOWANIA PRZEWIDZIANYCH W ART. 52

1. Zaprośzenie do składania ofert lub do udziału w dialogu, przewidziane w art. 52, musi zawierać co najmniej:
 - a) odniesienie do opublikowanego zaproszenia do ubiegania się o zamówienie;
 - b) termin składania ofert, adres, na który muszą one zostać wysłane, oraz język lub języki, w jakich muszą one być sporządzone;
 - c) w przypadku dialogu konkurencyjnego – datę i adres rozpoczęcia konsultacji oraz informację o wykorzystywanym języku lub wykorzystywanych językach;
 - d) odniesienie do wszelkich dokumentów, które należy ewentualnie załączyć na poparcie weryfikowanych oświadczeń składanych przez oferenta, zgodnie z art. 59 i 60 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 61, albo w celu uzupełnienia informacji przewidzianych w tych artykułach, na warunkach określonych w art. 59, 60 i 61;
 - e) waga przypisana kryteriom udzielenia zamówienia lub, w stosownych przypadkach, kolejność tych kryteriów od najważniejszego do najmniej ważnego, jeśli nie zostało to podane w ogłoszeniu o zamówieniu, w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania, w specyfikacji lub w dokumencie opisowym.

Niemniej jednak w przypadku zamówień udzielanych w drodze dialogu konkurencyjnego lub partnerstwa innowacyjnego, informacje, o których mowa w lit. b), nie zostają ujęte w zaproszeniu do udziału w dialogu lub w negocjacjach, lecz pojawiają się w zaproszeniu do składania ofert.

2. W przypadku gdy zaproszenie do ubiegania się o zamówienie jest dokonywane za pomocą wstępnego ogłoszenia orientacyjnego, instytucje zamawiające zapraszają następnie wszystkich kandydatów do potwierdzenia zainteresowania w oparciu o szczegółowe informacje na temat danego zamówienia przed rozpoczęciem kwalifikacji oferentów lub uczestników negocjacji.

Zaprośzenie to zawiera co najmniej następujące informacje:

- a) w przypadku zamówień ponawianych – charakter i ilość, łącznie ze wszelkimi opcjami dotyczącymi zamówień uzupełniających, oraz, w miarę możliwości, szacunkowy czas przeznaczony na wykonanie tych opcji; w przypadku zamówień na roboty budowlane, dostawy lub usługi, które mają być przedmiotem zaproszenia do ubiegania się o zamówienie – charakter i ilość oraz, w miarę możliwości, szacunkowy termin publikacji przyszłych ogłoszeń dotyczących tych zamówień;
- b) rodzaj procedury: procedura ograniczona lub procedura konkurencyjna z negocjacjami;

- c) w stosownych przypadkach, data rozpoczęcia lub zakończenia realizacji dostaw, robót budowlanych lub usług;
- d) adres oraz ostateczna data składania wniosków o udostępnienie dokumentów specyfikujących zamówienie, a także język lub języki, w jakim zostaną one sporządzone;
- e) adres podmiotu udzielającego zamówienia oraz informacje potrzebne do uzyskania specyfikacji i innych dokumentów;
- f) warunki ekonomiczne i techniczne, gwarancje finansowe oraz informacje wymagane od wykonawców;
- g) kwota wszelkich opłat za udostępnienie dokumentów specyfikujących zamówienie wraz z określeniem sposobu płatności;
- h) określenie formy zamówienia będącego przedmiotem zaproszenia do składania ofert: zakup, dzierżawa, najem lub leasing, bądź dowolna kombinacja tych form; oraz
- i) kryteria udzielenia zamówienia i ich waga lub, w stosownych przypadkach, kolejność tych kryteriów według ich ważności, jeżeli taka informacja nie została podana we wstępnym ogłoszeniu informacyjnym, w specyfikacjach lub w zaproszeniu do składania ofert lub do negocjacji.

ZAŁĄCZNIK XI
WYKAZ MIĘDZYNARODOWYCH KONWENCJI W ZAKRESIE PRAWA
SOCJALNEGO I PRAWA OCHRONY ŚRODOWISKA, O KTÓRYCH MOWA W
ART. 54 UST. 2, ART. 55 UST. 3 LIT. a) ORAZ ART. 69 UST. 4

- Konwencja Nr 87 dotycząca wolności związkowej i ochrony praw związkowych;
- Konwencja Nr 98 dotycząca stosowania zasad prawa organizowania się i rokowań zbiorowych;
- Konwencja Nr 29 dotycząca pracy przymusowej lub obowiązkowej;
- Konwencja Nr 105 dotycząca zniesienia pracy przymusowej;
- Konwencja Nr 138 dotycząca najniższego wieku dopuszczenia do zatrudnienia;
- Konwencja Nr 111 dotycząca dyskryminacji w zakresie zatrudnienia i wykonywania zawodu;
- Konwencja Nr 100 dotycząca jednakowego wynagrodzenia dla pracujących mężczyzn i kobiet za pracę jednakowej wartości;
- Konwencja Nr 182 dotycząca zakazu i natychmiastowych działań na rzecz eliminowania najgorszych form pracy dzieci;
- Konwencja wiedeńska o ochronie warstwy ozonowej oraz Protokół montrealski w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową;
- Konwencja bazylejska o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych (konwencja bazylejska);
- Konwencja sztokholmska w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych;
- Konwencja w sprawie procedury zgody po uprzednim poinformowaniu w międzynarodowym handlu niektórymi niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i pestycydami (UNEP/FAO) (konwencja PIC), sporządzona w Rotterdamie dnia 10 września 1998 r., wraz z trzema protokołami regionalnymi.

ZAŁĄCZNIK XII **REJESTRY**⁴⁶

Stosownymi rejestrami zawodowymi i handlowymi oraz odpowiednimi oświadczeniami i zaświadczeniami są dla poszczególnych państw członkowskich:

- w Belgii „Registre du Commerce”/„Handelsregister”, a **w przypadku zamówień na usługi** „Ordres professionnels/Beroepsorden”;
- w Bułgarii „Търговски регистър”;
- w Republice Czeskiej „obchodní rejstřík”;
- w Danii „Erhvervs-og Selskabsstyrelsen”;
- w Niemczech „Handelsregister”, „Handwerksrolle”, a **w przypadku zamówień na usługi** „Vereinsregister”, „Partnerschaftsregister” oraz „Mitgliedsverzeichnisse der Berufskammern der Länder”;
- w Estonii „Registrite ja Infosüsteemide Keskus”;
- w Irlandii od wykonawcy można wymagać przedstawienia zaświadczenia wystawionego przez „Registrar of Companies” lub „Registrar of Friendly Societies”, lub, w przypadku braku takiego potwierdzenia, zaświadczenia stwierdzającego, że oświadczył on pod przysięgą, iż wykonuje dany zawód w państwie, w którym posiada swoją siedzibę lub miejsce zamieszkania, oraz działa w określonym miejscu i pod określoną nazwą firmową;
- w Grecji „Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων — ΜΕΕΠ” Ministerstwa Środowiska, Planowania Miast i Wsi oraz Robót Budowlanych (Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε) **w odniesieniu do zamówień na roboty budowlane**; „Βιοτεχνικό ή Εμπορικό ή Βιομηχανικό Επιμελητήριο” oraz „Μητρώο Κατασκευαστών Αμυντικού Υλικού” **w przypadku zamówień na dostawy**; **w przypadku zamówień na usługi** usługodawcę można poprosić o dostarczenie oświadczenia o wykonywaniu przezeń określonego zawodu, przy czym oświadczenie to powinno zostać złożone pod przysięgą i potwierdzone notarialnie; w przypadkach, o których mowa w obowiązujących przepisach prawa krajowego, w odniesieniu do usług w zakresie badań, o którym mowa w załączniku I, rejestr zawodowy „Μητρώο Μελετητών” i „Μητρώο Γραφείων Μελετών”;
- w Hiszpanii „Registro Oficial de Licitadores y Empresas Clasificadas del Estado” **w odniesieniu do zamówień na roboty budowlane i usługi**, a **w przypadku zamówień na dostawy** „Registro Mercantil” bądź, w przypadku niezarejestrowanych osób fizycznych, zaświadczenie stwierdzające, że dana osoba oświadczyła pod przysięgą, iż wykonuje dany zawód;
- we Francji „Registre du commerce et des sociétés” i „Répertoire des métiers”;

⁴⁶ Do celów art. 56 ust. 2 „rejestry zawodowe lub handlowe” oznaczają rejestry wymienione w niniejszym załączniku, a w przypadku gdy na poziomie krajowym wprowadzone zostały zmiany – rejestry, które je zastąpiły.

- we Włoszech „Registro della Camera di commercio industria, agricoltura e artigianato”; **w przypadku zamówień na dostawy i usługi** również „Registro delle commissioni provinciali per l'artigianato” bądź, oprócz wspomnianych już rejestrów, „Consiglio nazionale degli ordini professionali” **w odniesieniu do zamówień na usługi**;
- na Cyprze od przedsiębiorcy budowlanego można zażądać przedstawienia zaświadczenia wystawionego przez radę ds. rejestracji i kontroli wykonawców prac z zakresu inżynierii lądowej oraz robót budowlanych (Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων) zgodnie z ustawą o rejestracji i kontroli wykonawców prac z zakresu inżynierii lądowej oraz robót budowlanych **w odniesieniu do zamówień na roboty budowlane; w przypadku zamówień na dostawy i usługi** od dostawcy lub usługodawcy można wymagać przedstawienia zaświadczenia wystawionego przez rejestr przedsiębiorstw i syndyków mas upadłościowych (Εφορος Εταιρειών και Επίσημος Παραλήπτης) bądź, jeżeli nie ma to zastosowania, zaświadczenia stwierdzającego, że oświadczył pod przysięgą, iż wykonuje dany zawód w kraju, w którym posiada swoją siedzibę lub miejsce zamieszkania, oraz działa w określonym miejscu i pod określoną nazwą firmową;
- na Łotwie „Uzņēmumu reģistrs”;
- na Litwie „Juridinių asmenų registras”;
- w Luksemburgu „Registre aux firmes” i „Rôle de la Chambre des métiers”;
- na Węgrzech „Cégnyilvántartás”, „egyéni vállalkozók jegyzői nyilvántartása” oraz, **w przypadku zamówień na usługi**, niektóre „szakmai kamarák nyilvántartása” bądź, w przypadku określonych rodzajów działalności, zaświadczenie stwierdzające, że dana osoba posiada zezwolenie na prowadzenie danej działalności komercyjnej lub wykonywanie danego zawodu;
- na Malcie wykonawca otrzymuje „numru ta’ registrazzjoni tat-Taxxa tal-Valur Miżjud (VAT) u n-numru tal-licenzja ta’ kummerc”, a w przypadku spółek lub przedsiębiorstw, stosowny numer rejestracyjny wydawany przez Malta Financial Services Authority;
- w Niderlandach „Handelsregister”;
- w Austrii „Firmenbuch”, „Gewerberegister”, „Mitgliederverzeichnisse der Landeskammern”;
- w Polsce „Krajowy Rejestr Sądowy”;
- w Portugalii „Instituto da Construção e do Imobiliário”(INCI) **w odniesieniu do zamówień na roboty budowlane**; „Registro Nacional das Pessoas Colectivas” **w przypadku zamówień na dostawy i usługi**;
- w Rumunii „Registrul Comerţului”;
- na Słowenii „Sodni register” i „obrtni register”;

- na Słowacji „Obchodný register”;
- w Finlandii „Kaupparekisteri” i „Handelsregistret”;
- w Szwecji „aktiebolags-, handels- eller föreningsregistren”;
- w Zjednoczonym Królestwie od wykonawcy można wymagać przedstawienia zaświadczenia wystawionego przez „Registrar of Companies” potwierdzającego założenie spółki lub wpis do rejestru lub, w przypadku braku takiego potwierdzenia, zaświadczenia stwierdzającego, że oświadczył on pod przysięgą, iż wykonuje dany zawód i działa w określonym miejscu i pod określoną nazwą firmową.

ZAŁĄCZNIK XIII
TREŚĆ EUROPEJSKIEGO PASZPORTU ZAMÓWIEŃ

Europejski paszport zamówień zawiera następujące informacje:

- a) identyfikację wykonawcy;
- b) zaświadczenie, w stosunku do wykonawcy nie został wydany prawomocny wyrok z jednego z powodów wymienionych w art. 55 ust. 1;
- c) zaświadczenie, że wykonawca nie jest objęty postępowaniem upadłościowym ani likwidacyjnym, jak określono w art. 55 ust. 3 lit. b);
- d) w stosownych przypadkach, zaświadczenie o wpisie do rejestru zawodowego lub handlowego ustanowionego w państwie członkowskim prowadzenia działalności, jak określono w art. 56 ust. 2;
- e) w stosownych przypadkach, zaświadczenie, że wykonawca posiada określone zezwolenie lub jest członkiem określonej organizacji w rozumieniu art. 56 ust. 2;
- f) wskazanie okresu ważności paszportu, który nie może być krótszy niż 6 miesięcy.

ZAŁĄCZNIK XIV

ŚRODKI DOWODOWE NA POTRZEBY KRYTERIÓW KWALIFIKACJI

Część I: Sytuacja ekonomiczna i finansowa

Dowodem sytuacji finansowej i ekonomicznej wykonawcy może być, co do zasady, dostarczony przezeń jeden lub kilka z następujących dokumentów:

- a) odpowiednie oświadczenia banków lub, w stosownych przypadkach, dowód posiadania odpowiedniego ubezpieczenia z tytułu ryzyka zawodowego;
- b) bilans lub wyciągi z bilansów w przypadku gdy opublikowanie bilansów jest wymagane na mocy prawa kraju, w którym wykonawca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania;
- c) oświadczenie o ogólnym obrocie przedsiębiorstwa oraz, w stosownych przypadkach, obrocie w obszarze objętym zamówieniem za okres nie więcej niż trzech ostatnich lat budżetowych, w zależności od daty utworzenia przedsiębiorstwa lub rozpoczęcia działalności handlowej przez wykonawcę, pod warunkiem dostępności wspomnianych informacji dotyczących obrotów.

Część II: Zdolność techniczna

Środki stanowiące dowód zdolności technicznej wykonawców, o której mowa w art. 56:

- a) następujące wykazy:
 - (i) wykaz robót budowlanych wykonanych nie wcześniej niż w ciągu ostatnich pięciu lat, wraz z zaświadczeniami zadowolającego wykonania najważniejszych robót budowlanych; W razie potrzeby, w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu konkurencji, instytucje zamawiające mogą zaznaczyć, iż dowody dotyczące odpowiednich robót budowlanych wykonanych ponad pięć lat wcześniej nie zostaną uwzględnione;
 - (ii) wykaz głównych dostaw lub usług zrealizowanych nie wcześniej niż w ciągu ostatnich trzech lat, z podaniem kwot, dat wykonania oraz odbiorców publicznych lub prywatnych. W razie potrzeby, w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu konkurencji, instytucje zamawiające mogą zaznaczyć, iż dowody dotyczące odpowiednich dostaw lub usług zrealizowanych bądź wykonanych ponad trzy lata wcześniej nie zostaną uwzględnione;
- b) wskazanie zaangażowanych pracowników technicznych lub służb technicznych, niezależnie od tego, czy są one częścią przedsiębiorstwa danego wykonawcy, w szczególności tych odpowiedzialnych za kontrolę jakości, a w przypadku zamówień na roboty budowlane – tych, którymi ten przedsiębiorca budowlany będzie dysponował na potrzeby wykonania robót budowlanych;
- c) opis urządzeń technicznych oraz środków zastosowanych przez wykonawcę w celu zapewnienia jakości oraz opis zaplecza naukowo-badawczego przedsiębiorstwa;

- d) w przypadku gdy produkty lub usługi, które mają zostać dostarczone, mają złożony charakter lub, wyjątkowo, mają szczególne przeznaczenie, instytucja zamawiająca lub, w jej imieniu, właściwy organ urzędowy państwa, w którym dostawca lub usługodawca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, z zastrzeżeniem zgody tego organu, przeprowadza kontrolę zdolności produkcyjnych dostawcy lub zdolności technicznych usługodawcy, a w razie konieczności także dostępnych mu środków naukowych i badawczych, jak również środków kontroli jakości, z których będzie korzystał;
- e) wykształcenie i kwalifikacje zawodowe usługodawcy bądź przedsiębiorcy budowlanego lub personelu zarządzającego przedsiębiorstwem;
- f) wskazanie środków zarządzania środowiskiem, które wykonawca będzie mógł zastosować podczas realizacji zamówienia;
- g) oświadczenie na temat wielkości średniego rocznego zatrudnienia u usługodawcy lub przedsiębiorcy budowlanego oraz liczebność personelu zarządzającego w ostatnich trzech latach;
- h) oświadczenie na temat narzędzi, wyposażenia zakładu i urządzeń technicznych dostępnych usługodawcy lub przedsiębiorcy budowlanemu na potrzeby realizacji zamówienia;
- i) wskazanie procentowej części zamówienia, której realizację wykonawca zamierza ewentualnie zlecić podwykonawcom;
- j) w odniesieniu do produktów, które mają zostać dostarczone:
 - (i) próbki, opisy lub fotografie, których autentyczność musi zostać poświadczona na żądanie instytucji zamawiającej;
 - (ii) zaświadczenia sporządzone przez uznane, właściwe urzędowe instytuty lub agencje kontroli jakości, wyraźnie potwierdzające zgodność produktów przez odniesienie do specyfikacji lub norm.

ZAŁĄCZNIK XV
WYKAZ PRZEPISÓW UNIJNYCH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 67 ust. 3

Dyrektywa 2009/33/WE⁴⁷

⁴⁷ Dz.U. L 120 z 15.5.2009, s. 5.

ZAŁĄCZNIK XVI
USŁUGI, O KTÓRYCH MOWA W ART. 74

Kod CPV	Opis
79611000-0 oraz od 85000000-9 do 85323000-9 (z wyjątkiem 85321000-5 i 85322000-2)	Usługi zdrowotne i społeczne
75121000-0, 75122000-7, 75124000-1; od 79995000-5 do 79995200-7; od 80100000-5 do 80660000-8 (z wyjątkiem 80533000-9, 80533100-0, 80533200-1); od 92000000-1 do 92700000-8 (z wyjątkiem 92230000-2, 92231000-9, 92232000-6)	Usługi administracyjne w zakresie edukacji, opieki zdrowotnej i kultury
75300000-9	Usługi w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia społecznego
75310000-2, 75311000-9, 75312000-6, 75313000-3, 75313100-4, 75314000-0, 75320000-5, 75330000-8, 75340000-1	Świadczenia społeczne
98000000-3	Inne usługi komunalne, socjalne i osobiste
98120000-0	Usługi świadczone przez związki zawodowe
98131000-0	Usługi religijne

ZAŁĄCZNIK XVII
TABELA KORELACJI⁴⁸

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 2004/18/WE	
Art. 1		nowy
Art. 2 pkt 1	Art. 1 ust. 9 akapit pierwszy	=
Art. 2 pkt 2	Art. 7 lit. a)	dostosowany
Art. 2 pkt 3		nowy
Art. 2 pkt 4		nowy
Art. 2 pkt 5		nowy
Art. 2 pkt 6 lit. a) fragment pierwszy	Art. 1 ust. 9 akapit drugi lit. a)	=
Art. 2 pkt 6 lit. a) fragment drugi		nowy
Art. 2 pkt 6 lit. b)	Art. 1 ust. 9 akapit drugi lit. b)	=
Art. 2 pkt 6 lit. c)	Art. 1 ust. 9 akapit drugi lit. c)	=
Art. 2 pkt 7	Art. 1 ust. 2 lit. a)	=
Art. 2 pkt 8	Art. 1 ust. 2 lit. b) zdanie pierwsze	zmieniony
Art. 2 pkt 9	Art. 1 ust. 2 lit. b) zdanie drugie	=
Art. 2 pkt 10	Art. 1 ust. 2 lit. c)	dostosowany
Art. 2 pkt 11	Art. 1 ust. 2 lit. d)	zmieniony
Art. 2 pkt 12	Art. 1 ust. 8 akapit drugi	dostosowany
Art. 2 pkt 13	Art. 1 ust. 8 akapit trzeci	dostosowany
Art. 2 pkt 14	Art. 1 ust. 8 akapit trzeci	zmieniony

⁴⁸

„Dostosowany” oznacza że zmieniono brzmienie tekstu, zachowując znaczenie przepisu uchylanej dyrektywy. Zmianę znaczenia przepisu uchylanej dyrektywy oznaczono za pomocą terminu „zmieniony”.

Art. 2 pkt 15	Art. 23 ust. 1	zmieniony
Art. 2 pkt 16	Art. 1 ust. 10	zmieniony
Art. 2 pkt 17		nowy
Art. 2 pkt 18	Art. 1 ust. 10	zmieniony
Art. 2 pkt 19		nowy
Art. 2 pkt 20	Art. 1 ust. 12	=
Art. 2 pkt 21	Art. 1 ust. 13	=
Art. 2 pkt 22		nowy
Art. 2 pkt 23	Art. 1 ust. 11 lit. e)	=
Art. 3 ust. 1 akapit pierwszy		nowy
Art. 3 ust. 1 akapit drugi	Art. 1 ust. 2 lit. d)	zmieniony
Art. 3 ust. 2		nowy
Art. 4	Art. 7, art. 67	zmieniony
Art. 5 ust. 1	Art. 9 ust. 1	dostosowany
Art. 5 ust. 2	Art. 9 ust. 3, art. 9 ust. 7 akapit drugi	zmieniony
Art. 5 ust. 3	Art. 9 ust. 2	zmieniony
Art. 5 ust. 4	Art. 9 ust. 9	=
Art. 5 ust. 5		nowy
Art. 5 ust. 6	Art. 9 ust. 4	zmieniony
Art. 5 ust. 7	Art. 9 ust. 5 lit. a) akapity pierwszy i drugi	=
Art. 5 ust. 8	Art. 9 ust. 5 lit. b) akapity pierwszy i drugi	=
Art. 5 ust. 9	Art. 9 ust. 5 lit. a) akapit trzeci Art. 9 ust. 5 lit. b) akapit trzeci	dostosowany

Art. 5 ust. 10	Art. 9 ust. 7	=
Art. 5 ust. 11	Art. 9 ust. 6	=
Art. 5 ust. 12	Art. 9 ust. 8 lit. a)	=
Art. 5 ust. 13	Art. 9 ust. 8 lit. b)	=
Art. 6	Art. 78, art. 79 ust. 2 lit. a)	dostosowany
Art. 7	Art. 12	zmieniony
Art. 8 akapit pierwszy	Art. 13	zmieniony
Art. 8 akapit drugi	Art. 1 ust. 15	zmieniony
Art. 9 lit. a)	Art. 15 lit. a)	dostosowany
Art. 9 lit. b)	Art. 15 lit. b)	=
Art. 9 lit. c)	Art. 15 lit. c)	=
Art. 9 lit. d)		nowy
Art. 10 lit. a)	Art. 16 lit. a)	=
Art. 10 lit. b)	Art. 16 lit. b)	dostosowany
Art. 10 lit. c)	Art. 16 lit. c)	=
Art. 10 lit. d)	Art. 16 lit. d)	zmieniony
Art. 10 lit. e)	Art. 16 lit. e)	=
Art. 10 lit. f)		nowy
Art. 11		nowy
Art. 12	Art. 8	dostosowany
Art. 13 ust. 1	Art. 16 lit. f)	dostosowany
Art. 13 ust. 2	Art. 79 ust. 2 lit. f)	dostosowany
Art. 14	Art. 10	zmieniony
Art. 15	Art. 2	zmieniony
Art. 16 ust. 1	Art. 4 ust. 1	dostosowany
Art. 16 ust. 2	Art. 4 ust. 2	zmieniony

Art. 17	Art. 19	zmieniony
Art. 18 ust. 1	Art. 6	dostosowany
Art. 18 ust. 2		nowy
Art. 19 ust. 1	Art. 42 ust. 1, art. 71 ust. 1	zmieniony
Art. 19 ust. 2	Art. 42 ust. 2 i 3, art. 71 ust. 1	dostosowany
Art. 19 ust. 3 akapit pierwszy	Art. 42 ust. 4, art. 71 ust. 1	zmieniony
Art. 19 ust. 3 akapit drugi	Art. 79 ust. 2 lit. g)	=
Art. 19 ust. 3 akapit trzeci		nowy
Art. 19 ust. 4		nowy
Art. 19 ust. 5	Art. 42 ust. 5, art. 71 ust. 3	zmieniony
Art. 19 ust. 6	Art. 42 ust. 6	dostosowany
Art. 19 ust. 7		nowy
Art. 19 ust. 8		nowy
Art. 20 ust. 1	Art. 1 ust. 14	dostosowany
Art. 20 ust. 2	Art. 79 ust. 2 lit. e) i f)	dostosowany
Art. 21		nowy
Art. 22		nowy
Art. 23 ust. 1	Art. 5	zmieniony
Art. 23 ust. 2		nowy
Art. 24	Art. 28, art. 30 ust. 1	zmieniony
Art. 25 ust. 1	Art. 38 ust. 2, art. 1 ust. 11 lit. a)	zmieniony
Art. 25 ust. 2	Art. 38 ust. 4	zmieniony
Art. 25 ust. 3	[zob. art. 38 ust. 8]	nowy
Art. 25 ust. 4		nowy
Art. 26 ust. 1	Art. 38 ust. 3, art. 1 ust. 11 lit. b)	zmieniony

Art. 26 ust. 2	Art. 38 ust. 3	zmieniony
Art. 26 ust. 3	Art. 38 ust. 4	zmieniony
Art. 26 ust. 4		nowy
Art. 26 ust. 5		nowy
Art. 26 ust. 6	Art. 38 ust. 8	zmieniony
Art. 27 ust. 1		nowy
Art. 27 ust. 2	Art. 1 ust. 11 lit. d)	zmieniony
Art. 27 ust. 3	Art. 30 ust. 2	zmieniony
Art. 27 ust. 4	Art. 30 ust. 3	zmieniony
Art. 27 ust. 5	Art. 30 ust. 4	dostosowany
Art. 27 ust. 6	Art. 30 ust. 2	zmieniony
Art. 28 ust. 1	Art. 38 ust. 3; art. 1 ust. 11 lit. c)	zmieniony
Art. 28 ust. 2	Art. 29 ust. 2, art. 29 ust. 7	dostosowany
Art. 28 ust. 3	Art. 29 ust. 3; art. 1 ust. 11 lit. c)	zmieniony
Art. 28 ust. 4	Art. 29 ust. 4	dostosowany
Art. 28 ust. 5	Art. 29 ust. 5	dostosowany
Art. 28 ust. 6	Art. 29 ust. 6	zmieniony
Art. 28 ust. 7	Art. 29 ust. 7	zmieniony
Art. 28 ust. 8	Art. 29 ust. 8	=
Art. 29		nowy
Art. 30 ust. 1	Art. 31 zdanie pierwsze	zmieniony
Art. 30 ust. 2 akapit pierwszy lit. a)	Art. 31 pkt 1 lit. a)	zmieniony
Art. 30 ust. 2 akapit pierwszy lit. b)	Art. 31 pkt 1 lit. b)	zmieniony
Art. 30 ust. 2 akapit pierwszy	Art. 31 pkt 1 lit. b)	zmieniony

lit. c)		
Art. 30 ust. 2 akapit pierwszy lit. d)	Art. 31 pkt 1 lit. c)	dostosowany
Art. 30 ust. 2 akapity od drugiego do czwartego		nowy
Art. 30 ust. 3 lit. a)	Art. 31 pkt 2 lit. a)	=
Art. 30 ust. 3 lit. b)	Art. 31 pkt 2 lit. b)	=
Art. 30 ust. 3 lit. c)	Art. 31 pkt 2 lit. c)	zmieniony
Art. 30 ust. 3 lit. d)	Art. 31 pkt 2 lit. d)	dostosowany
Art. 30 ust. 4	Art. 31 pkt 3	dostosowany
Art. 30 ust. 5	Art. 31 pkt 4 lit. b)	dostosowany
Art. 31 ust. 1	Art. 32 ust. 1, art. 1 ust. 5	zmieniony
Art. 31 ust. 2	Art. 32 ust. 2	dostosowany
Art. 31 ust. 3	Art. 32 ust. 3	=
Art. 31 ust. 4	Art. 32 ust. 4	dostosowany
Art. 31 ust. 5	Art. 32 ust. 4	dostosowany
Art. 32 ust. 1	Art. 33 ust. 1; Art. 1 ust. 6	zmieniony
Art. 32 ust. 2	Art. 33 ust. 2	zmieniony
Art. 32 ust. 3	Art. 33 ust. 3	dostosowany
Art. 32 ust. 4	Art. 33 ust. 4	zmieniony
Art. 32 ust. 5	Art. 33 ust. 6	zmieniony
Art. 32 ust. 6		nowy
Art. 32 ust. 7	Art. 33 ust. 7 akapit trzeci	=
Art. 33 ust. 1	Art. 54 ust. 1; Art. 1 ust. 7	zmieniony
Art. 33 ust. 2	Art. 54 ust. 2	dostosowany
Art. 33 ust. 3	Art. 54 ust. 2 akapit trzeci	dostosowany
Art. 33 ust. 4	Art. 54 ust. 3	dostosowany

Art. 33 ust. 5	Art. 54 ust. 4	dostosowany
Art. 33 ust. 6	Art. 54 ust. 5	dostosowany
Art. 33 ust. 7	Art. 54 ust. 6	=
Art. 33 ust. 8	Art. 54 ust. 7	dostosowany
Art. 33 ust. 9	Art. 54 ust. 8 akapit pierwszy	=
Art. 34		nowy
Art. 35 ust. 1	Art. 11 ust. 1	zmieniony
Art. 35 ust. 2		nowy
Art. 35 ust. 3	Art. 11 ust. 2	zmieniony
Art. 35 ust. 4		nowy
Art. 35 ust. 5	Art. 11 ust. 2	zmieniony
Art. 35 ust. 6		nowy
Art. 36		nowy
Art. 37		nowy
Art. 38		nowy
Art. 39 ust. 1	Motyw (8)	zmieniony
Art. 39 ust. 2		nowy
Art. 40 ust. 1	Art. 23 ust. 1	zmieniony
Art. 40 ust. 2	Art. 23 ust. 2	dostosowany
Art. 40 ust. 3	Art. 23 ust. 3	dostosowany
Art. 40 ust. 4	Art. 23 ust. 8	=
Art. 40 ust. 5	Art. 23 ust. 4	dostosowany
Art. 40 ust. 6	Art. 23 ust. 5	zmieniony
Art. 41 ust. 1	Art. 23 ust. 6	zmieniony
Art. 41 ust. 2	Art. 23 ust. 6	dostosowany
Art. 41 ust. 3		nowy

Art. 42 ust. 1	Art. 23 ust. 4, 5, 6, 7	zmieniony
Art. 42 ust. 2	Art. 23 ust. 4, 5, 6	zmieniony
Art. 42 ust. 3	Art. 23 ust. 7	dostosowany
Art. 42 ust. 4		nowy
Art. 43 ust. 1	Art. 24 ust. 1 i 2	zmieniony
Art. 43 ust. 2	Art. 24 ust. 3	dostosowany
Art. 43 ust. 3	Art. 24 ust. 4	dostosowany
Art. 44		nowy
Art. 45 ust. 1	Art. 38 ust. 1	dostosowany
Art. 45 ust. 2	Art. 38 ust. 7	zmieniony
Art. 46 ust. 1	Art. 35 ust. 1	dostosowany
Art. 46 ust. 2		nowy
Art. 47	Art. 35 ust. 2; Art. 36 ust. 1	dostosowany
Art. 48	Art. 35 ust. 4	zmieniony
Art. 49 ust. 1	Art. 36 ust. 1, art. 79 ust. 1 lit. a)	zmieniony
Art. 49 ust. 2	Art. 36 ust. 2, ust. 3 i ust. 4 akapit drugi	zmieniony
Art. 49 ust. 3	Art. 36 ust. 4	dostosowany
Art. 49 ust. 4		nowy
Art. 49 ust. 5	Art. 36 ust. 7 i 8	zmieniony
Art. 49 ust. 6	Art. 37	zmieniony
Art. 50 ust. 1	Art. 36 ust. 5 akapit pierwszy	zmieniony
Art. 50 ust. 2 i 3	Art. 36 ust. 5 akapity drugi i trzeci	dostosowany
Art. 51	Art. 38 ust. 6, art. 39 ust. 2	zmieniony
Art. 52	Art. 40 ust. 1 i 2	dostosowany

Art. 53 ust. 1	Art. 41 ust. 1	dostosowany
Art. 53 ust. 2	Art. 41 ust. 2	dostosowany
Art. 53 ust. 3	Art. 41 ust. 3	=
Art. 54 ust. 1	Art. 44 ust. 1	dostosowany
Art. 54 ust. 2		nowy
Art. 54 ust. 3		nowy
Art. 54 ust. 4		nowy
Art. 55 ust. 1	Art. 45 ust. 1	zmieniony
Art. 55 ust. 2	Art. 45 ust. 2 lit. e) i f)	zmieniony
Art. 55 ust. 3	Art. 45 ust. 2	zmieniony
Art. 55 ust. 4		nowy
Art. 55 ust. 5 i 6	Art. 45 ust. 4	zmieniony
Art. 56 ust. 1	Art. 44 ust. 1 i 2	zmieniony
Art. 56 ust. 2	Art. 46	dostosowany
Art. 56 ust. 3	Art. 47	zmieniony
Art. 56 ust. 4	Art. 48	zmieniony
Art. 56 ust. 5	Art. 44 ust. 2	dostosowany
Art. 57		nowy
Art. 58		nowy
Art. 59		nowy
Art. 60 ust. 1	Art. 45 ust. 3	dostosowany
Art. 60 ust. 2	Art. 47	dostosowany
Art. 60 ust. 3	Art. 48	dostosowany
Art. 60 ust. 4		nowy
Art. 61 ust. 1	Art. 49	zmieniony
Art. 61 ust. 2	Art. 50	zmieniony

Art. 61 ust. 3		nowy
Art. 62 ust. 1	Art. 47 ust. 2 i 3; Art. 48 ust. 3,4	dostosowany
Art. 62 ust. 2		nowy
Art. 63 ust. 1	Art. 52 ust. 1, art. 52 ust. 7	dostosowany
Art. 63 ust. 2 akapit pierwszy	Art. 53 ust. 1 akapit drugi	zmieniony
Art. 63 ust. 2 akapit drugi	Art. 52 ust. 1 akapit trzeci	=
Art. 63 ust. 3	Art. 52 ust. 2	=
Art. 63 ust. 4	Art. 52 ust. 3	zmieniony
Art. 63 ust. 5 akapit pierwszy	Art. 52 ust. 4 akapit pierwszy	dostosowany
Art. 63 ust. 5 akapit drugi	Art. 52 ust. 4 akapit drugi	=
Art. 63 ust. 6 akapit pierwszy	Art. 52 ust. 5 akapit pierwszy	dostosowany
Art. 63 ust. 6 akapit drugi	Art. 52 ust. 6	=
Art. 63 ust. 7	Art. 52 ust. 5 akapit drugi	=
Art. 63 ust. 8 akapit pierwszy	Art. 52 ust. 8	=
Art. 63 ust. 8 akapit drugi		nowy
Art. 64	Art. 44 ust. 3	dostosowany
Art. 65	Art. 44 ust. 4	=
Art. 66 ust. 1	Art. 53 ust. 1	zmieniony
Art. 66 ust. 2	Art. 53 ust. 1 lit. a)	zmieniony
Art. 66 ust. 3		nowy
Art. 66 ust. 4	Motyw (1); Motyw 46 akapit trzeci	zmieniony
Art. 66 ust. 5	Art. 53 ust. 2	zmieniony
Art. 67		nowy
Art. 68		nowy

Art. 69 ust. 1	Art. 55 ust. 1	zmieniony
Art. 69 ust. 2	Art. 55 ust. 1	dostosowany
Art. 69 ust. 3 lit. a)	Art. 55 lit. a)	=
Art. 69 ust. 3 lit. b)	Art. 55 lit. b)	=
Art. 69 ust. 3 lit. c)	Art. 55 lit. c)	=
Art. 69 ust. 3 lit. d)	Art. 55 lit. d)	zmieniony
Art. 69 ust. 3 lit. e)	Art. 55 lit. e)	=
Art. 69 ust. 4 akapit pierwszy	Art. 55 ust. 2	zmieniony
Art. 69 ust. 4 akapit drugi		nowy
Art. 69 ust. 5	Art. 55 ust. 3	dostosowany
Art. 69 ust. 6		nowy
Art. 70	Art. 26	zmieniony
Art. 71 ust. 1	Art. 25 akapit pierwszy	=
Art. 71 ust. 2		nowy
Art. 71 ust. 3	Art. 25 akapit drugi	dostosowany
Art. 72 ust. 1–4, 5, 7		nowy
Art. 72 ust. 6	Art. 31 ust. 4 lit. a)	zmieniony
Art. 72 ust. 7		nowy
Art. 73		nowy
Art. 74		nowy
Art. 75		nowy
Art. 76		nowy
Art. 77	Art. 66	=
Art. 78	Art. 67	dostosowany
Art. 79 ust. 1–2	Art. 69	dostosowany
Art. 79 ust. 3	Art. 70; Art. 79 ust. 1 lit. a)	dostosowany

Art. 80 ust. 1		nowy
Art. 80 ust. 2	Art. 72	=
Art. 81	Art. 73	=
Art. 82	Art. 74	=
Art. 83	Art. 81 akapit pierwszy	dostosowany
Art. 84 ust. 1	Art. 81 akapit drugi	zmieniony
Art. 84 ust. 2–8		nowy
Art. 85	Art. 43	zmieniony
Art. 86 ust. 1	Art. 75	dostosowany
Art. 86 ust. 2	Art. 76	zmieniony
Art. 86 ust. 3		nowy
Art. 86 ust. 4		nowy
Art. 86 ust. 5	Art. 79 ust. 1 lit. a)	dostosowany
Art. 87		nowy
Art. 88		nowy
Art. 89	Art. 77 ust. 3 i 4	zmieniony
Art. 90	Art. 77 ust. 5	zmieniony
Art. 91	Art. 77 ust. 1 i 2	dostosowany
Art. 92	Art. 80	dostosowany
Art. 93	Art. 82	dostosowany
Art. 94		nowy
Art. 95	Art. 83	zmieniony
Art. 96	Art. 84	=
Załącznik I	Załącznik IV	=
Załącznik II	Załącznik I	=; z wyjątkiem zdania pierwszego (zmieniony)
Załącznik III	Załącznik V	=

Załącznik IV lit. a)–g)	Załącznik X lit. b)–h)	=
Załącznik IV lit. h)		nowy
Załącznik V		nowy
Załącznik VI	Załącznik VII	zmieniony
Załącznik VII	Art. 54 ust. 3 lit. a)–f)	=
Załącznik VIII	Załącznik VI	Dostosowany (z wyjątkiem pkt 4, który został zmieniony)
Załącznik IX	Załącznik VIII	dostosowany
Załącznik X pkt 1	Art. 40 ust. 5	dostosowany
Załącznik X pkt 2		nowy
Załącznik XI		nowy
Załącznik XII	Załącznik IX	dostosowany
Załącznik XIII		nowy
Załącznik XIV część 1	Art. 47 ust. 1	=
Załącznik XIV część 2	Art. 48 ust. 2	=; zmieniony w zakresie lit. a), e) i f)
Załącznik XV		nowy
Załącznik XVI	Załącznik II	zmieniony
Załącznik XVII	Załącznik XII	zmieniony